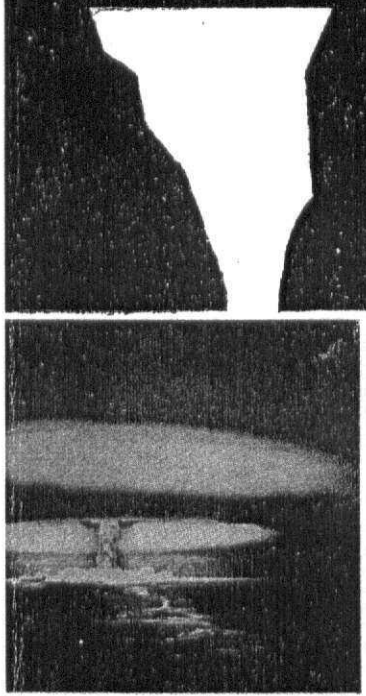

พฤษภาคม ๒๕๖๓

รายเดือน

สังคมศาสตร์ปริทัศน์

สังคมศาสตร์
 ความหมาย
 พินิจ
 ยินยียิน

ชวยผด วรรณ ๒๕
21 พ.ค. 17.

หนังสือทางวิชาการที่น่าสนใจ
ของสำนักพิมพ์

สำนักพิมพ์ สมาคมสังคมศาสตร์
แห่งประเทศไทย จุฬา ซอย ๒
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ ๕
โทร. ๕๖๖๒๒

แผ่นดินพระนั่งเกล้า	นิจ ทองโสภิต แปล	ราคา ๔๐ บาท
รัฐประหาร ๒๔๙๐	สุชิน ตันติกุล	๒๕ บาท
บัญญัติศัพท์	กรรมการบัญญัติศัพท์	๒๐ บาท
ความสำเร็จและล้มเหลวของข้าพเจ้า	ม.ล. บุญเหลือ เทพยสุวรรณ	๑๕ บาท
ลายรดน้ำและลายกำมะลอ	จุลทัศน์ พยาฆรานนท์	๑๐ บาท
ประวัติจิตรกรรมอเมริกัน	น. ณ ปากน้ำ แปล	๑๕ บาท
ปราชญ์ร้อยแปด	เฉลิม อยู่เวียงชัย แปล	๒๐ บาท
ตำนานของเฮโรโดตีส	ชานาญ อินทุโสภณ แปล	๒๕ บาท
พรมแดนแห่งความรู้	รวบรวมบทความของศิษยานุศิษย์ ของพระยาอนมานราชชน	๕๐ บาท
ประวัติวัฒนธรรมจีน	ล. เสถียรสุด	๕๐ บาท
การปฏิรูปการศึกษาในรัชกาลที่ ๕	วุฒิชัย มุลศิลป์	๔๐ บาท

ผู้เขียน

ฉบับนี้ถ้าไปแล้วเห็นจะต้องสับสนเนื่อง
จากฉบับ กัยเหลืออีก ภาค ๒ เพราะว่าด้วยญี่ปุ่น
(รวมทั้งมหาอำนาจอื่น ๆ) จะได้อะไรจากโครงการ
คอคอดกระ ถ้าหากมีการชุกกันขึ้นจริงๆ กอง
บรรณาธิการได้คิดถึง *กลุ่มศึกษาโครงการคอคอดกระ*
ของคณะกรรมการต่อสู้เพื่อประชาธิปไตย อันเป็น
กลุ่มนักเขียนไทยในญี่ปุ่น ซึ่งมีสมาชิกประกอบด้วย
คุณแดงอ่อน มั่นใจคน คุณธวัชวิภา คือทินันท์
คุณบุญเลิศ เจริญทอง คุณพิเชษ เมลาณนท์
คุณธัญญา ผลอนันต์ คุณวิเชษฐ์ อติชาติการ คุณ
จินตนา ขงนรเศรษฐกุล คุณสุวิชัย หวันแก้ว
คุณเปานทิพย์ ผลอนันต์ คุณบพิตร บราสิทธิ์ คุณ
อนุศักดิ์ เขียงพุกษาวัลย์ คุณเก่งกาจ งามขจร
วิวัฒน์ และคุณชวดี ภูพิพัฒนา คนหลังนี้เป็นบรรณา
ธิการ ส.น.ท.ญ. สว. ของสมาคมนักเขียนไทย ใน
ญี่ปุ่น ซึ่งได้นำข้อมูลและการวิเคราะห์เกี่ยวกับโครง
การคอคอดกระ ทั้งในแง่ผลทางเศรษฐกิจ ผลทาง
การเมืองและการทหาร ตลอดจนภัยของกัมมัน
ตภาพรังสี ถ้าหากมีการใช้ระเบิดปรมาณู (Atomic
Bomb) หรือระเบิดไฮโดรเจน (Thermonuclear
Bomb) ในการชุกคอคอดกระ มาพิมพ์เผยแพร่
ใน ส.น.ท.ญ. สว. ฉบับฤดูใบไม้ผลิ ๒๕๑๖ ไว้
อย่างละเอียดและมีเหตุผลเพียงพอที่จะสรุปออกมา
ได้ว่า ไม่เห็นด้วยกับการชุกคอคอดกระ ไม่ว่าจะใช้
ระเบิดปรมาณูทำการชุก หรือในกรณีใดๆ ก็ตาม
กองบรรณาธิการของเราจึงเห็นพ้องต้องกันที่จะนำ
ผลงานของ *กลุ่มศึกษาโครงการคอคอดกระ* มาตีพิมพ์
ให้ปรากฏใน *สังคมศาสตร์ปริทัศน์* ฉบับ 'คอคอดกระ'
อีกครั้งหนึ่ง เพื่อท่านผู้อ่านที่สนใจคอบัญหานั้นและ
ประชาชนคนไทยทั้งหมดที่สำนึกถึงการรุกรานของ
จักรวรรดินิยมแผนใหม่ จะได้ตระหนักผลอันเนื่อง
มาจากโครงการดังกล่าว และไม่ยอมให้มีการกระทำ
ใดๆเลยเกิดขึ้นออกมาเหมือน 'ปัญหาฐานทัพต่างชาติ'
หรือ 'กรณีสนามบินหนองงูเห่า' อีกเป็นอันขาด

เจ้าของ : นายป๋วย อึ๊งภากรณ์

แทนสมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย

คณะที่ปรึกษา : นายพันศักดิ์ วิญญรัตน์

นายรังสรรค์ ฐานะพรพันธ์

นายสุลักษณ์ ศิวรักษ์

บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา :

นายสุชาติ สวัสดิ์ศรี

ส่วนกิจการ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย

สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย

ถนนพญาไท จุฬาฯ ซอย ๒

กรุงเทพฯ ๕ โทร. ๕๗๖๒๒

กองบรรณาธิการ

สังคมศาสตร์ปริทัศน์

นายสุชาติ สวัสดิ์ศรี บรรณาธิการ

นายธเนศ อภรณ์สุวรรณ ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นายนิวัติ กองเพียร ฝ่ายศิลป์

นายสุดใจ เจิมศิริวัฒน์ ผู้จัดการ

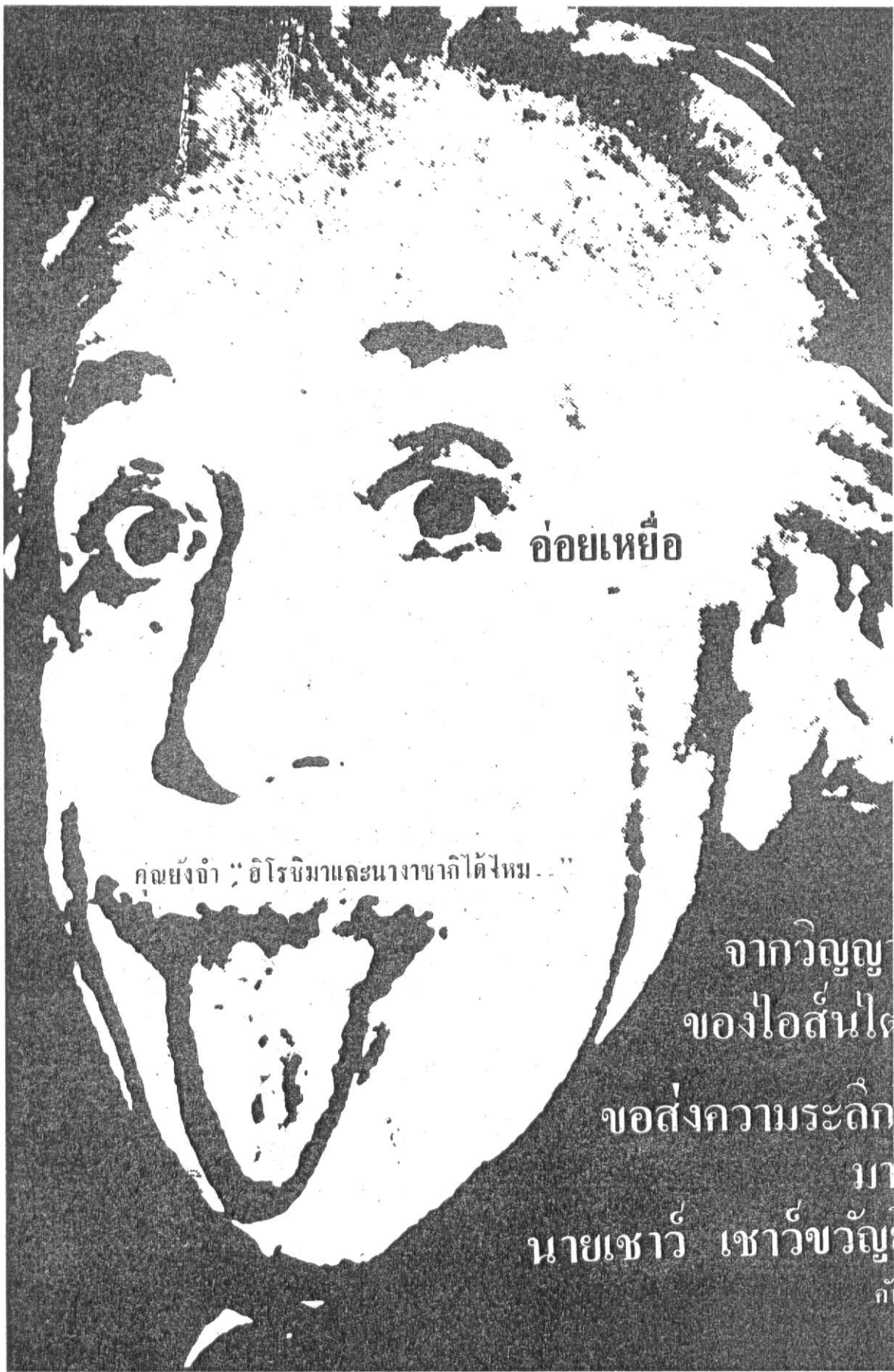
นายสมพล เมนาคม เจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการ

นายวิธาน ไทยเจริญ เจ้าหน้าที่ฝ่ายจำหน่าย

กึ่งดมศาสตร์ปริทัศน์

ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๔ เมษายน ๒๕๑๗

หน้าปก วิทยุทัศน์	๔	อ้อยเหล็ก
บรรณานุกรม	๕	จดหมายถึงบรรณาธิการ
หน้าปก วิทยุทัศน์	๕	บทนำ / คนจนคือพลังที่ก้าวหน้า
บรรณานุกรม	๑๒	ปลาใหญ่กินปลาเล็ก / สัมภาษณ์รัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศ ฯ พล.ฯ จุฑาพันธ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา
หน้าปก วิทยุทัศน์	๒๒	ร้อยกรอง / จะเห็นพริกขี้ยักษ์
หน้าปก วิทยุทัศน์	๒๓	เมืองไทยไม่ใช่กรุงเทพฯ / บ้านนาทรายไม่ใช่หน้าตาหอคแรกและหอคสุดท้าย
โครงการศึกษาคลคอดกระ	๒๘	เวกคัก้านการชุดคอดคอดกระ!
หน้าปก วิทยุทัศน์	๕๑	ใครเป็นใครในโครงการชุดคอดคอดกระ
หน้าปก วิทยุทัศน์	๖๑	เบื้องหลังการชุดคอดคอดกระ—ผลประโยชน์ของใคร?
หน้าปก วิทยุทัศน์	๖๕	คนกับสิ่งแวดล้อม / ผลกระทบของคอดคอดกระต่อสิ่งแวดล้อมในทะเล
หน้าปก วิทยุทัศน์	๘๒	การต่อต้านญี่ปุ่นแก้ปัญหาได้หรือ
หน้าปก วิทยุทัศน์	๘๘	สัมภาษณ์ / ขบวนการประชาชนในญี่ปุ่นและอาเซียอาคเนย์
หน้าปก วิทยุทัศน์	๙๔	จดหมายจากเกาหลี / คิมเคอุง-ปักจูฮย็ : ผลประโยชน์ของใคร?
หน้าปก วิทยุทัศน์	๑๐๒	จดหมายจากชนบท / นักศึกษากับประชาธิปไตย : กลับมหาวิทยาลัยหรือไป ชนบท
หน้าปก วิทยุทัศน์	๑๑๐	โลกที่สาม / ด้านที่ไม่สวยงามของธุรกิจการท่องเที่ยว
	๑๑๔	วิจารณ์หนังสือ
	๑๑๘	บรรณาธิการ
ผู้วิจารณ์หนังสือ		อำนาจชัย ปฎิพัทธ์เผ่าพงศ์
นักวิ		ถอดแบบปก

อ๋อยเหยื่อ

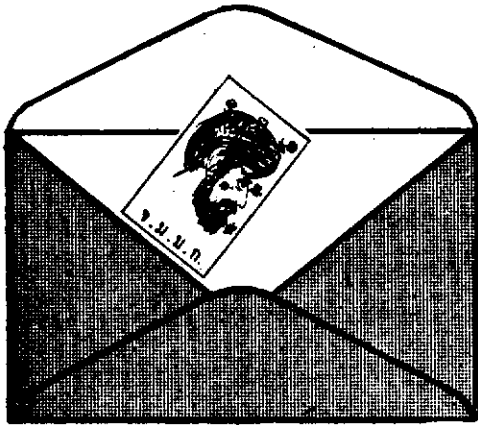
คุณยังจำ "อิโรชิมาและนางาซากิได้ไหม..."

จากวิญญู
ของไอส์นไค

ขอส่งความระลึก
มา

นายเซวี่ เซวี่ขวัญ

กั

ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐ-ประชาชน

ผมได้อ่าน จ.ม. ของ ร.ต.อ. อัมรินทร์ นิยมสดุล ที่ได้พูดถึงกับ ขอให้เห็นใจตำรวจในเรื่องที่ตำรวจต้องรักษาความเป็นกลาง ในทางการเมือง ในสังคมศาสตร์ฉบับมกราคม ๒๕๑๗ ก็รู้สึกเห็นอกเห็นใจนายตำรวจเช่นคุณอัมรินทร์จริงๆ

ทฤษฎีที่ว่าข้าราชการต้องรักษาความเป็นกลางในทางการเมือง ไม่ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองจากรัฐบาลหนึ่งมาสู่อีกรัฐบาลหนึ่งนั้น มีสมมติฐานที่ว่า การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในสังคมนั้นมีความชอบธรรม เป็นการเปลี่ยนรัฐบาลภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย เช่นอาจจะเปลี่ยนรัฐบาลได้เพราะชนะการเลือกตั้ง ทฤษฎีนี้มีกำเนิดขึ้นมาเพื่อแก้ไขสภาพอันสับสนวุ่นวายอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงข้าราชการทั้งชุด ทุกกรมกอง และกระทรวง เมื่อรัฐบาลใหม่เข้ามาแทนที่รัฐบาลเก่า ข้อสรุปจากทฤษฎีจึงเป็นข้อสรุปที่มีเหตุผลตรรกตามขั้นตอนดังกล่าว หรือเป็นผลที่มาจากเหตุดังกล่าว แต่เมื่อเหลียวมาดูเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในเมืองไทยที่ผ่านมา การเปลี่ยนแปลงรัฐบาลในแต่ละครั้งนั้นเป็นไปโดยชอบธรรมหรือเปล่า เป็นรัฐบาลที่ได้อำนาจมาตามขั้นตอนของกฎหมายหรือเปล่า ความจริงข้อนี้ก็เป็นที่

รู้ๆ กันอยู่แล้ว แม้ผลที่ว่ามีการเปลี่ยนรัฐบาลนั้นเหมือนกัน แต่เหตุก็เป็นคนละเรื่อง เช่นนี้ การที่จะนำข้อสรุปจากทฤษฎีนี้มาใช้จึงเป็นสิ่งที่ไม่ชอบด้วยหลักตรรกเหตุผลทั้งมวล ก็มีใช้อย่างมีวูๆ จากนักวิชาการขายตัวเช่นนี้หรือที่ได้อำนาจมาจากรัฐบาลเป็นเครื่องมือรับใช้เผด็จการในทุกยุคทุกสมัยที่ผ่านมา และเป็นเครื่องมือค้ำจุนอำนาจเผด็จการให้กดขี่ประชาชนโดยปริยาย

นอกจากนั้น ปรัชญาพื้นฐานของความจำเป็นที่รัฐจะต้องมีตำรวจและทหารนั้นก็เพื่อให้บริการคุ้มครองรักษาความปลอดภัยแก่ประชาชน หรือพูดง่าย ๆ ก็คือเป็นเครื่องมือของประชาชน ด้วยเหตุที่ปรัชญาเมธีในสมัยนั้นมองว่า ผลประโยชน์ของรัฐและประชาชนนั้นเป็นสิ่งที่แยกกันไม่ออก ดังนั้นทุกสิ่งทุกอย่างจึงประสมประสานกลมกลืนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน แต่ตราบไต่ที่ตำรวจทหารมิได้ทำตัวเป็นที่พึ่งของประชาชน หรือปราบปรามทำร้ายประชาชน ความจำเป็นที่จะต้องมีการตำรวจทหารก็เป็นอันหมดไป มักเป็นข้ออ้างอยู่เสมอมาที่ว่า เหตุที่ตำรวจต้องทำเช่นนั้น (ปราบปรามหรือฆ่าประชาชน) ก็เป็นเพราะได้รับคำสั่งจากเจ้านาย เป็นวินัยข้าราชการที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่ทฤษฎีนี้ก็เช่นกัน มีสมมติฐานที่ว่ารัฐนั้นเป็นรัฐของประชาชน แต่ตราบไต่ที่รัฐบาลนั้นมีได้ทำงานเพื่อประชาชนส่วนใหญ่ มีการกระทำที่บิดเบือนไปจากปรัชญา ความจำเป็นที่ข้าราชการจะต้องเชื่อฟังวินัยก็เป็นอันหมดไป

อย่างไรก็ดี ข้อถกเถียงในเรื่อง บทบาทหน้าที่และความสัมพันธ์ระหว่างรัฐ-ประชาชน และข้าราชการนั้นย่อมตัดสินได้โดยเด็ดขาดในมาตรฐานขั้นสุดท้าย คือรัฐนั้นเป็นรัฐของประชาชนหรือเปล่านั้น รัฐบาลนั้นเป็นรัฐบาลประชาชนดำเนินงานเพื่อผล

ประโยชน์ของประชาชนหรือเปล่า หรือเป็นรัฐบาลที่ต่อต้านประชาชน กดขี่ประชาชน ในกรณีใดที่รัฐบาลกระทำการอันขัดต่อผลประโยชน์ของประชาชน ข้าราชการซึ่งเป็นผู้รับใช้ประชาชนนำประชาชนไปสู่อุดมคติของรัฐย่อมมีสิทธิที่จะไม่ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาล สิทธินี้ยังรวมไปถึงการโค่นล้มรัฐบาลด้วย เพราะรัฐบาลนั้นเป็นสิ่งเปลี่ยนแปลงได้ ส่วนรัฐและประชาชนนั้นย่อมคงอยู่ตลอดไป

คนที่รับราชการนั้น มักได้รับภาพพจน์จากสังคมว่าเป็น "ผู้ถือนโยบายเหนือเหตุผล" จะเป็นที่ไปด้วยสาเหตุอะไรก็ตามที ลักษณะของข้าราชการที่สะท้อนออกมาในแง่นี้ตลอด ผู้ถือนโยบายเหนือเหตุผลนี้อาจเป็นไปได้โดย ๒ ลักษณะ ลักษณะแรกคือข้าราชการผู้นั้นทำไปโดยไม่รู้จักไม่มีสำนึก ซึ่งเป็นเพราะว่า ได้รับการอบรมมาน้อย หรือมีทัศนคติหลงผิดชั่วขณะ จึงไม่รู้จักใช้เหตุผล ปลดปล่อยให้นายซกซกไป ลักษณะที่สองเป็นข้าราชการที่กระทำไปโดยมีสำนึกเต็มเปี่ยม มีจิตสำนึกแบบปฏิกิริยาที่ชอบกดขี่ประชาชน ส่วนข้าราชการอีกประเภทหนึ่งถือเอา เหตุผลอยู่เหนือนโยบาย แต่ระบบราชการไทยมีทำให้พวกนี้น้อย พวกนี้เจ้านายจึงไม่ชอบ อยู่ไม่ยึด หรือมียศไม่สูง ลักษณะเช่นนี้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในรัฐที่มีได้ทำอะไรเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง

วันเวลาเก่าๆ ได้ผ่านพ้นไปแล้ว อำนาจของประชาชนได้รับการฟื้นฟูขึ้นมา ประวัติศาสตร์ของไทยพลิกไปอีกหน้า การที่ประวัติศาสตร์พลิกไปอีกหน้าย่อมทำให้ผู้ที่รอคอยวันคืนเก่าๆ กลับมา เป็นพวกปฏิกิริยา ผู้ที่ให้เหตุผลสนับสนุนการกระทำเก่าๆ นี้จะเรียกว่าอะไรดี

พิชิต จงสถิตยวัฒนา
New York, USA.

จดหมายจากฮาวาย

อ่าน "สังคมนิยมปฏิวัติ" มาตลอดด้วยความมั่นใจอย่างยิ่ง เมื่อวานนี้ไปค้นพบบางสิ่งบางอย่างเกี่ยวข้องกับเรื่องที่น่าจะเรียกว่าเป็นการสืบความลับประเทศเราทั้งทางตรงและทางอ้อมก็ได้ ได้เลยนึกถึงปริทัศน์ ขึ้นมา

สิ่งที่ค้นพบมีอย่างน้อยสองอย่าง คือ

(๑) รายงานวิจัยของนักวิชาการฝรั่งที่ผ่านจากสถาบันต่าง ๆ ในอเมริกาที่ไปหาในประเทศเราในระย ๑๙๖๓-๑๙๖๕ กล่าวคือชื่อหัวเรื่องที่หา สถาบันที่ให้การอนุเคราะห์ ชื่อผู้วิจัย ระยะเวลาที่ทำวิจัย รายงานนี้ออกมาในรูปรายงานโดยสภาวิจัยแห่งชาติของประเทศเราเอง (โรเนียวประมาณ ๖๐ หน้า) เฉพาะฉบับนี้ผมเข้าใจว่าหาได้จากสภาวิจัยฯ ลองตรวจสอบดูนะครับ

(๒) รายงานวิจัยของยูซอมในประเทศไทยเกี่ยวกับประเทศไทย ผู้รวบรวมคือ เทคนิกัลไลบรารี ของยูซอมในไทย เก็บรายงานวิจัยของยูซอมในไทยตั้งแต่ปี ๑๙๕๗ เป็นต้นมาจนถึงปี ๑๙๖๗ มีเรื่องวิจัยเกี่ยวกับคอมมิวนิสต์เยอะ (ถ้าเราจะเรียกว่าคอมมิวนิสต์) สำหรับหมายเลข (๒) ชื่อที่เขาตั้งขึ้นคือ แคตตาล็อก ออฟ ยูซอม-ไทยแลนด์ จัดทำโดยเทคนิกัลไลบรารีของยูซอมในไทย เมื่อ ๓๑ ตุลาคม ๑๙๖๗

เฉพาะ (๑) นั้นผมคิดว่าทาง สังคมนิยมปฏิวัติ อาจจะรู้ดีแล้ว เพราะผู้จัดทำเป็นคนไทย แต่ในรายงานที่สองไม่แน่ใจนัก อย่างไรก็ตาม เอกสารทั้งสองนี้มีความหนาพอสมควรทีเดียว ผมจึงขอ

ตรวจสอบดูก่อน ถ้ามีแล้วจะได้ไม่ส่งมาให้เสียค่า
ส่งไปบ้าง แต่ถ้ายังไม่มีความยินดีจะถ่ายเอกสารส่งไป
ให้ทั้งสองชุด เพื่อจะเอาไปเปิดเผยให้คนไทยเรา
ได้รู้กันบ้างว่า ฝรั่งเศสอเมริกันนั้นมันรู้เรื่องอะไร
เกี่ยวกับบ้านเราบ้าง มันศึกษาละเอียดดีกว่าไป
ถึงขั้นไหน แต่พอมาถึงอเมริกาก็คิดว่า "คอน
ไฟเดินเขี่ย" พวกคนไทยที่นี้เองขออ่านก็ไม่ได้
ชอกอปก็ไม่ได้ มันมีกลิ่นมากมายอยู่ ที่มันบอก
ว่าเพื่อความรูทางวิชาการนั้น จึงเหลวไหลทั้งเพ
เพราะวิชาการนั้นเมื่อรู้แล้วก็พึงเผยแพร่ให้กว้าง
ขวาง มิใช่เก็บไว้รู้ฝ่ายเดียว เฉพาะอย่างยิ่งคนไทย
เองพึงได้รู้จักตัวเองมากขึ้นยิ่งกว่านี้

ยูซีเอสเองก็ทำรายงานเกี่ยวกับเมืองไทยไว้เยอะ
ที่อีสต์-เวสต์เซ็นเตอร์มีอยู่บ้างที่ผมยังมีมาได้ แต่
ส่วนใหญ่ล้าสมัยแล้ว ตัวอย่างเช่นเรื่อง *หนังสือ
พิมพ์ในบ้านเรา* ยูซีเอสเคยศึกษาไว้ละเอียดทีเดียว
หัวข้อที่ศึกษาคือ *Journal Publication Multi-
Media Habit Survey* ทำไว้เมื่อปี ๑๙๗๑ ผม
กำลังเอามานั่ง ๆ คุยอยู่ ยังไง ๆ แล้วถ้า *สังคม
ศาสตร์ปริทัศน์* คิดจะทำเรื่องท้ออเมริกันสพายบ้าน
เราขึ้นมา ผมก็อาจจะหาเอกสารต่าง ๆ มาประกอบ
เขียนบทความให้สักเรื่องหนึ่งก็ได้

สหรัฐอเมริกา
Honolulu, USA.

มองปัญหาด้วยความรับผิดชอบ

คิดค้น แปลงใจ มาก ที่ได้รับ หนังสือเร็วกว่าที่
คาดคิด ตั้งใจจะส่งเงินค่าสมาชิกให้เร็ว ๆ นี้ เมื่อ
ได้รับหนังสือเร็วเช่นนั้น จึงส่งเงินมาพร้อมกับ
จดหมายฉบับนี้ ๒ ปีที่รับ *สังคมศาสตร์ปริทัศน์*
ทำให้มีความคิดกว้างขึ้นกว่าเดิม มองปัญหาสังคม
ด้วยความรับผิดชอบ อย่างไรก็ตาม *สังคมศาสตร์
ปริทัศน์* ก็เพียงเสนอแนวทางไว้เท่านั้น มิได้

วิเคราะห์ถึงปัญหาของความรับผิดชอบ ของประ
ชาชนส่วนใหญ่ที่มีต่อสังคม คิดนัยหมายความว่า ใน
ขณะนี้คิดค้นมองไม่เห็นว่าเป็น ประชาชนส่วนใหญ่จะ
มีความสำนึกทางการเมืองมากขึ้น มีความรับผิดชอบ
สังคม ช่วยเหลือผู้ที่มีฐานะด้อยกว่า ดังนั้น เราควร
หาวิธีวิเคราะห์กันว่า เพราะเหตุใดประชาชนชาว
ไทยจึงมีสภาพเช่นนี้

ขอพูดถึงหนังสือ "ชาวบ้าน" ที่มีใช้ของชาว
บ้านสักหน่อย บทความทั้งหมดคิดค้นอ่านเข้าใจ ทำ
ให้มีความรู้เพิ่มเกี่ยวกับกฎหมายด้วยภาษาง่ายๆ ไม่
ทราบว่าจะชาวบ้านในท้องถิ่นไกลๆ จะเข้าใจหรือ
เปล่า เพราะบางบทความคิดค้นต้องใช้เวลาในการ
การอ่าน ชอบการเขียนของ คุณเทพศิริ สุขโสภา
มาก เขียนง่าย รูปภาพประกอบก็ดูง่าย สำหรับ
เดือนพฤศจิกายน ทำไมจึงเจาะจงลงรูปเฉพาะ
เจ้าหน้าที่ในหนังสือชาวบ้านเท่านั้น ทั้งๆ ที่หลาย
คนก็ทำการเรียกร้องรัฐธรรมนูญเหมือนกัน คอลัมน์
บีบีคอมดเทจนี้ อ่านดูแล้วชวนขำที่น่าสอึก ไม่
ทราบว่าจะชาวบ้านจะรู้สึกเช่นนี้หรือเปล่า

รัตนดา ฉายากุล
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สมาชิกจากอุบลฯ

ผมเป็นสมาชิกของ *สังคมศาสตร์ปริทัศน์*
และนิตยสารทุกฉบับ ที่ผมได้อ่านมาแล้ว ส่วนมาก
ดีทุกเรื่อง ทำให้ผมได้รับความรู้ในด้านต่างๆ การ
เมือง สิ่งแวดล้อม ปฏิกริยา คำวิจารณ์หนังสือ
และปัญหาสังคม ไม่ว่าของประเทศไทยหรือต่าง
ประเทศ (เว้นแต่ฉบับสุดท้ายที่พิมพ์ไว้เรื่องซีไอเอ
นั้น ผมคิดว่าไม่ได้เพิ่มความรู้สำหรับผมเลย I)

สุดท้ายนี้ ขอให้นิตยสารของท่านเป็นที่นิยม
ของประชาชนชาวไทยมากยิ่งขึ้นทุกวันด้วย

Daniel Bellamy
P.O. Box 5, UBON

เดินสายกลาง

ตั้งแต่เล่มปีใหม่นี้ *สังคมศาสตร์ปริทัศน์* ตูจะปรับกระเปาะขึ้น เหตุการณ์บ้านเมืองก็เช่นกัน ถึงแม้ว่าข่าวของจะแพงกว่าเดิมไม่หยุดยั้ง ค่าครองชีพสูงขึ้นทุกทีๆ จะเป็นเพราะเหตุค่าเงินหรือเปล่า ทุกอย่างก็จะเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา ห้ามไม่ได้

เห็นข่าว นสพ. ว่า บรรดากลุ่มนิสิตนักศึกษาพากันออกเผยแพร่ประชาธิปไตยกันบ่อยๆ ก็เป็นสัญลักษณ์ที่ดี บางคนบอกว่าประชาชนไกลๆ ยังไม่มีการศึกษา ไม่รู้ระบบการปกครอง บัณฑิตบางคนบอกว่าเดี๋ยวนี้ถือว่าประชาชนโง่ เขารู้อะไรๆ ดีกว่าเราชาวกรุงเสียอีก ผมก็รับฟัง บางคนก็ประมาณว่าการศึกษาแบบเดิมล้มเหลวโดยสิ้นเชิง ควรเปลี่ยนตามแบบใหม่ๆ ผมสงสัยว่าควรจะต้องผ่อนเดินสายกลางจะเหมาะกว่า จริงอยู่บางสิ่งบางอย่างล้ำสมัยก็ควรต้องปรับปรุง บรรดาบัณฑิต ด็อกเตอร์ด็อกเตอร์ ก่อนที่จะไปศึกษาเมืองนอกมานั้น ส่วนมากก็ต้องมีความรู้พื้นฐานจากบ้านเราพอสมควรก่อนจึงจะไปหาความรู้เพิ่มเติมมาได้ การที่จะกำหนดการศึกษาที่ตนได้รับไปว่าใช้ไม่ได้นั้น ผมว่ามันยังงัยๆ อยู่

ราชธรรม, ศรีนคร
อ. เมือง นครศรีธรรมราช

มือกับปาก

ผมได้อ่านข้อคิดเห็นของคุณ ส. ทิวรักษ์ เรื่อง การเปลี่ยนชื่อประเทศไทยจากสังคมศาสตร์ปริทัศน์ *อันที่จริงผมก็เห็นด้วย* ถ้าการเปลี่ยนชื่อครั้งนี้สามารถทำให้ความเคียดแค้นของชนชาวไทยขณะนั้นลดน้อยถอยไปได้ หรือสามารถยกระดับจิตใจของชาวไทยให้สูงขึ้นแม้แต่สักนิด ก็เป็นการควรแก่การกระทำที่น่าสรรเสริญ แต่ถ้าการกระทำครั้งนี้เป็นการยกระดับตัวเองว่า ข้านี้แหละเป็นผู้เปลี่ยนชื่อประเทศแล้วไซริ ควรหรือที่ปัญญาชนพึงจะกระทำ

ประเทศของเราขณะนี้ต้องการบุคคลประเภท "ปากพูดมือทำงาน" มากกว่าประเภท "ปากพูดมือสั่งงาน" ปัญหาที่เราจะคิดและจะทำนั้นยังมีอีกมาก ถึงแม้ประเทศไทยจะไม่มีชื่อว่าไทยแลนด์หรือสยาม แต่ตัวชนทั่วไปเข้าใจว่า ชื่อนั้นหมายถึงพื้นที่บริเวณที่ท่านยืนอยู่นี้ ค่าของมันก็เท่ากันจริงไหม สู้เอาเวลานั้นไปพัฒนาสังคมมีดีกว่าหรือ

วิเลิศ บุญจิต
นครหลวงกรุงเทพ ฯ

บทนำ

คนจนคือพลังงานที่ก้าวหน้า

ประเทศไทยในช่วง ๔๐ ปีที่ผ่านมา มีข้อเท็จจริงที่ประจักษ์ชัดอยู่ประการหนึ่งก็คือ ประชาชนส่วนใหญ่ไม่เคยมีสิทธิในการปกครองเลยแม้แต่น้อย เพราะลักษณะการปกครองของประเทศถูกกำหนดโดยกลุ่มบุคคลคณะเดียว คือทหารและนายทุน ประชาชนส่วนใหญ่ได้ถูกบังคับให้อยู่ในกรอบ ตกอยู่ในสภาพของความเจียมและอาณาจักรของความกลัว ประชาธิปไตยที่ชอบใช้อำนาจได้ถูกทำลายและสร้างขึ้นใหม่ตามความพอใจของบุคคลเพียงไม่กี่คน ประชาชนจึงกลายเป็นสภาพวัตถุที่ปราศจากจิตใจและความต้องการ

ถ้าจะถือตามคำอธิบายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ที่ว่า*ประชาธิปไตย คือชนชั้นการปกครองที่ถือมติของปวงชนเป็นใหญ่* ระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยนั้นก็คือ ระบบที่ประชาชนส่วนใหญ่เป็นผู้กำหนดและเลือกเฟ้นเป้าหมายในชีวิตของตัวเอง สังคมของเขา และประเทศที่เขาเป็นเจ้าของ ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศไทย เมื่อพิจารณาจากจำนวนชาวนาและกรรมกร เราจะพบว่าประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศก็คือคนจน สังคมส่วนใหญ่ของประเทศคือชนบท ดังนั้นการเมืองของประเทศจึงควรถูกกำหนดโดยความต้องการของคนส่วนใหญ่ที่อยู่ในชนบท แต่การเมืองของไทยเท่าที่เคยเป็นมา และที่กำลังเป็นอยู่ เป็นลักษณะการเมืองของคนรวย ของนายทุน ของผู้มีอำนาจในการใช้อำนาจ ซึ่งสรุปก็คือเป็นการเมืองของคนในเมืองมากกว่าเป็นการเมืองที่คนทั้งประเทศมีส่วนร่วม โดยคนในชนบทหาได้มีปากเสียงในการกำหนดแนวนโยบายทางการเมืองและเศรษฐกิจอย่างแท้จริงไม่ ความบีบคั้นทางเศรษฐกิจ ความเชื่อในเรื่องโชคชะตาและกรรมเก่า ความจำเป็นวันต่อวันในการต่อสู้เพื่อดำรงชีวิต ตลอดจนวัฒนธรรมทางการเมืองดั้งเดิมที่ถือว่า การเมืองการปกครองเป็นเรื่องของเจ้านายและชนชั้นนำในสังคม ทำให้คนจนซึ่งเป็นเจ้าของประเทศกลายเป็นเพียงผู้ถูกปกครองที่ไม่เคยเข้ามีส่วนร่วมในขบวนการทางการเมือง ชาวชนบทและคนจนทั้งหลายถูกบังคับให้อยู่นอกวงการเมืองของประเทศ ปล่อยให้คนในเมือง หรือคนรวย เป็นผู้กำหนดโชคชะตา ทิศทาง และแนวนโยบายแห่งรัฐแต่ฝ่ายเดียว คนในเมืองซึ่งมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีกว่า มีโอกาสในชีวิตและมีการศึกษามากกว่า จึงเป็นฝ่ายได้เปรียบสามารถกดขี่ขูดรีดชาวชนบทหรือคนจน ซึ่งไม่ค่อยมีโอกาสในชีวิตมากนัก มีการศึกษาต่ำ ได้ในทุกกรณี

ในเมื่อประชาธิปไตยยอมรับความเท่าเทียมกันของมนุษย์ อย่างน้อยก็ยอมรับในแง่การเมืองระดับพื้นฐาน คือคนหนึ่งย่อมมีสิทธิลงคะแนนเสียงได้หนึ่งเสียง การยอมรับดังกล่าวในสังคมประชาธิปไตยจึงอาจตีความแตกแขนงออกไปได้อีกว่า คนทุกๆ คนในสังคมควรมีความเสมอภาคในเรื่องอื่นๆ ด้วย เพราะปัจจัยต่างๆ ในสังคมย่อมปรุงแต่งซึ่งกันและกัน สิ่งที่ขัดกับหลักการแห่งความเสมอภาคของมนุษย์คือความไม่เสมอภาค ผู้ที่ไม่ได้รับความเสมอภาคในสังคมคนรวยส่วนใหญ่ต้องมีชีวิตอยู่โดยปราศจากสิทธิขั้นมูลฐานแห่งความเป็นมนุษย์ เช่นคนจนต้องมีชีวิตอยู่อย่างขาดปัจจัยพื้นฐานอันจำเป็นที่จะรักษาศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ถูกกดขี่จากนายทุนที่เป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต ถูกระบบชู้ตริคอย่างเสรี ระบบมือใครยาวสาวได้สาวเอา ระบบปลาใหญ่กินปลาเล็ก ระบบคนแข็งแรงกว่าชนะคนอ่อนแอ ถีบลงสู่ก้นบึ้งแห่งความมืดมัวในชีวิต ระบบกดขี่ชู้ตริคต่างๆ ของสังคมนายทุนคือ ขบวนการหากำไรสูงสุดซึ่งวางกฎเกณฑ์อยู่บนหลักที่ว่า ผู้เหมาะสมคือเงินเท่านั้น ไม่ใช่ท่าน ทรรศนะในความหมายของคนรวยไม่ว่าจะเป็นนายทุนต่างจำว่า นายทุนศักดิ์นิ นายทุนพ่อค้า นายทุนเผด็จการ ย่อมหมายถึงสิ่งที่กระตุ้นให้ระบบเศรษฐกิจพัฒนาในแบบเสรีนิยม การที่เอกชนมีกรรมสิทธิ์ในทุนและใช้ทุนเป็นเครื่องมือส่วนตัว ย่อมจะนำไปสู่การสะสมทุนส่วนตัวมากขึ้น ยิ่งทุนถูกสะสมมากขึ้นในมือของชนกลุ่มน้อย คนกลุ่มใหญ่ที่ยากจนก็ยิ่งเน่ามากขึ้นตามไป คนที่เน่านั้นมิใช่แต่เพียงคนจนเท่านั้น แต่นายทุนคนรวยก็มีชีวิตเน่าอยู่บนความเยือกแข็งของห้องและไร่มนุษย์ธรรม เพราะสิ่งที่เขาต้องการ คือ ช่องทางที่จะชู้ตริคให้ได้สูงที่สุด ดังนั้นลัทธินายทุนผูกขาดก็คือลัทธิแห่งการทำลายทรัพย์สินอย่างโหดเหี้ยมที่สุด โดยคนจนกับคนชั้นกลางผู้ขายแรงงานต้องแบกรับภาระภาษีอันหนักเพื่อคงไว้ซึ่งระบบชู้ตริคอย่างเสรีของคนกลุ่มเดียว การกล่าวถึงชนผู้ไร้สิทธิอันควรมีควรเป็นในสังคม ไม่ว่าจะเป็นคนจนในสลัม ชาวนา ชาวประมง กรรมกรท่าเข้ากินค่า หรือผู้ขายแรงงานทั้งปวง จึงเป็นการตั้งภาพเลวร้ายของระบบเศรษฐกิจนายทุนออกมาให้เห็นชัด

การต่อสู้เพื่อเรียกร้องความเป็นธรรมที่ปรากฏอยู่ในบ้านเราขณะนี้ ไม่ว่าจะเป็นกรรมกรโรงงานที่ปากน้ำ ชาวประมงที่สมุทรสาคร ชาวนาที่นครสวรรค์ ฯลฯ เมื่อเราพิจารณาเหตุจากข้อเรียกร้องของพวกเขาแต่ละกรณีแล้ว ผู้มีใจเป็นธรรมทั้งหลายย่อมสังเกตเห็นได้ว่าเป็นข้อเรียกร้องที่เกิดจากน้ำใจจริงจากความต้องการที่จะมีชีวิตอยู่อย่างคนเท่านั้น เป็นความต้องการที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ เป็นแรงโต้ตอบการกดขี่ชู้ตริคของนายทุนที่ได้สะสมและหมักหมมมาเป็นเวลานาน การนัดหยุดงานต่างๆ การเสนอเงื่อนไขเรียกร้องสิทธิ การประท้วงขอสิทธิในการมีที่ดินทำกินของตัวเอง ดังกล่าวนี้ได้สะท้อนให้เห็นข้อเท็จจริงที่ไม่สามารถปฏิเสธได้ว่าคนจนหรือผู้ใช้แรงงานส่วนใหญ่ในนี้ไม่มีสภาพชีวิตเยี่ยงเดียวกับทาสมาเป็นเวลานาน ค่าแรงของรัฐบาลชุดเดิมที่ผ่านมาที่อ้างถึงความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ ความเจริญผาสุกของบ้านเมือง จึงล้วนเป็นคำกล่าวเท็จแทบทั้งสิ้นและเป็นผลผลกระทบมาให้รัฐบาลชุดนี้อย่างปฏิเสธไม่ได้ ความสัมพันธ์อันไม่เป็นธรรมระหว่างคนจนกับคนรวย คนในเมืองกับคนชนบท ถึงรัฐบาลจะทุ่มเทงบประมาณพัฒนาแหล่งเสื่อมโทรม ระดมกำลังจับกุมโจรผู้ร้าย ขับไล่ชาวสลัมและจับกุมทนาย ก็ไม่สามารถแก้ปัญหาอะไรได้ ถ้าหากเราไม่เริ่มพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างทางเศรษฐกิจและการเมืองเสียใหม่

การนัดหยุดงานใดๆ ก็ตาม การทวงสิทธิอันชอบธรรมต่างๆ ถือเป็นสิทธิของมนุษย์ที่อยู่ใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย เป็นปรากฏการณ์ธรรมดาที่แสดงให้เห็นว่าประชาชนเริ่มรู้จักสิทธิของตน ในระบอบของการปกครองแบบประชาธิปไตยแล้ว การขัดขวางยับยั้งความเคลื่อนไหวของคนจนหรือผู้ใช้แรงงานที่เรียกร้องสิทธิอันชอบธรรมนั้นจึงเป็นอะไรอันไปไม่ได้ นอกจากการใช้อำนาจเพื่อกดให้ประชาชนให้เป็นทาส เพื่อสร้างตนเองให้เป็นนาย เพื่อสร้างระบบทราชและสถาปนาระบอบเผด็จการถาวรขึ้นมาอย่างเดียวกันนั้น สรรพสิ่งและปรากฏการณ์ต่างๆ จะต้องมียอดประกอบพื้นฐานที่ตรงข้ามกันอยู่ในตัวเองเสมอ เช่นโมเลกุลของสสารจะมีทั้งแรงดึงดูดและผลักรันต่อกัน กระแสไฟฟ้าจะมีทั้งบวกและลบ องศาของสิ่งมีชีวิตทั้งปวงจึงมีทั้งขบวนการเสริมสร้างและขบวนการทำลาย สภาพเหล่านี้ถือเป็นภาวะวิสัยอันเป็นธรรมชาติที่พึงมีอยู่แล้วโดยไม่มีใครกำหนดขึ้นมา แต่อย่างไรก็ตาม เราไม่อาจทำความเข้าใจสิ่งหนึ่งโดยปราศจากอีกสิ่งหนึ่งได้ ดังนั้นความขัดแย้งอันเกิดจากการต่อสู้ของสิ่งตรงข้ามกันจึงเกิดขึ้นตามมา และถือเป็นกฎแจกออกสำคัญของความเปลี่ยนแปลง เราเชื่อว่าประชาชนโดยทั่วไปได้เริ่มตระหนักบ้างแล้ว การแสดงออกของประชาชนผู้ใช้แรงงานเพื่อเรียกร้องสิทธิที่เขาต้องการ ความเคลื่อนไหวของประชาชนในการขอให้ขจัดรากเงาของทราช การปลุกเร้าระดมมวลชนให้ตื่นตัวในสิทธิและหน้าที่ต่างๆ เหล่านี้ย่อมเป็นเข็มชี้ความต้องการของประชาชนให้รัฐบาลได้ทราบข้อเท็จจริงทางอ้อม ถึงกระนั้นแม้จะมีการพูดถึงประชาธิปไตยและการปฏิรูปประเทศอย่างกว้างขวาง แต่คนรวยและนายทุนผู้เป็นนามธรรม เช่น เสรีภาพ ความสามัคคี รัฐสภา กฎหมาย อธิปไตย แต่พอมีกลุ่มคนรวมตัวเพื่อการปฏิรูปอย่างแท้จริงและเพื่อสิ่งที่เป็นรูปธรรม คนจำนวนน้อยที่อยู่ในอำนาจหรือนายทุนผู้เป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตกลับรู้สึกทอนไม่ได้ เช่นการที่กลุ่มชาวนาหลายพันคนมาร้องทุกข์ต่อนายกรัฐมนตรี กลับถูกพลิกประเด็นว่าเป็นการทำลายความสามัคคีและความมั่นคงของชาติต่างๆ ที่การกระทำนั้นเป็นการใช้เสรีภาพในทางปฏิบัติของระบอบประชาธิปไตย หรือชาวนานครสวรรค์ที่เดินทางมาร้องเรียนว่าพวกคนได้ตกเป็นหนี้นายทุนเงินกู้ที่ขูดรีดดอกเบี้ยเกินอัตรา ถูกวิบโฉนดที่ดิน ถูกนายทุนนำเจ้าหน้าที่ไปขู่เข็ญไม่ให้ทำนา แต่รัฐมนตรีบางคนกลับกล่าวหาว่าประชาชนไม่เข้าใจสถานการณ์ วางท่าที่ของคนไว้สูงกว่าประชาชน และยืนยันว่าคนเท่านั้นที่เข้าใจสถานการณ์ สิ่งดังกล่าวนี้ย่อมเป็นหนทางนำไปสู่ความวุ่นวายได้มากกว่าการพยายามอธิบายสิ่งที่รัฐบาลต้องการทำในฐานะรับใช้ประชาชนและปล่อยให้ประชาชนตัดสินใจเอง การแก้ปัญหาใดๆ ที่ไม่ได้รับการสนับสนุนจากคนจนซึ่งเป็นประชาชนส่วนใหญ่ และไม่พยายามลงไปถึงคนที่เดือดร้อนอย่างจริงจังนั้น ก็เป็นอุปสรรคของการแก้ปัญหาาร่วมกันของประเทศไทยอย่างยิ่ง

ในขบวนการต่อสู้ระหว่างสิ่งตรงข้ามซึ่งเป็นองค์ประกอบพื้นฐานของสรรพสิ่งและสังคมมนุษย์นั้น ฝ่ายหนึ่งจะต้องเพิ่มปริมาณให้เหนืออีกฝ่ายหนึ่งให้ได้ จนถึงระดับหนึ่งที่จะพิชิตกันได้อย่างเด็ดขาด ในระบบสังคมไทยโดยส่วนร่วมเท่าที่ผ่านมา เราจะเห็นได้ว่าภาวะวิสัยนั้นเอื้ออำนวยให้เกิดคนจนขึ้นมากทุกที ดังนั้นคนจนและความคิดเพื่อคนจนจึงเป็นพลังที่ก้าวหน้า ซึ่งเมื่อถึงระดับหนึ่ง พลังที่ก้าวหน้าย่อมอาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางคุณภาพเพื่อแก้ไขโครงสร้างต่างๆ ของสังคม ให้อำนวยต่อคนส่วนใหญ่ ส่วนวิธีการจะรุนแรงหรือสันติย่อมยากที่จะทำนายได้ในขณะนี้

ปลาใหญ่กินปลาเล็ก

การสัมภาษณ์ ฯพณฯ จรูญพันธ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา ครองน กองบรรณาธิการ สังคมศาสตร์ปริทัศน์ ได้ทราบทำนองของรัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศ ในนโยบาย ทัดต่อเวียดนามเหนือ และจากปากคำที่ให้ สัมภาษณ์ ท่านรัฐมนตรีได้กล่าวกับเราเป็น การกล่าวครั้งแรกว่า นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นไป การใช้ฐานที่ทุกแห่งในประเทศไทย เพื่อ บินไปทิ้งระเบิดประเทศเพื่อนบ้าน หรือเพื่ อกิจการล่องละเมิดใด ๆ ก็ดี สหรัฐอเมริกาจะ ต้องทำเรื่องเป็นลายลักษณ์อักษร ต่อกระ ทรวงการต่างประเทศ และจะต้องมีการนำ เรื่องเข้าที่ประชุมคณะรัฐมนตรี เพื่อขอ อนุมัติก่อนเสียทุกครั้งไป

ความเห็น ผู้สัมภาษณ์ของเรา คือ นายพันศักดิ์ วิญญรัตน์ ได้นำไปทำข่าวใน น.ส.พ. ประชาธิปไตย ก่อนจะนำข้อความ จากคำสัมภาษณ์ทั้งหมดมาลงพิมพ์ ณ ที่นี้ และข่าวทาง น.ส.พ. ประชาธิปไตย ถือ เป็นข่าวเด่น ๑ ใน ๑๓ ข่าว ที่นำเสนอต่อ สาธารณชนในรอบขวบปีที่ผ่านมา

บ.ก.

รูปพอ .

สัมภาษณ์
รัฐมนตรี
กระทรวงการต่างประเทศ
ฯ พล.ฯ
จรรยาพันธุ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา

ปริทัศน์ ท่านคิดว่าขณะนี้ หรือในอนาคตอันใกล้นี้ สหรัฐฯ ได้เปลี่ยนแปลงนโยบายทางยุทธศาสตร์ และการต่างประเทศของเขาต่อประเทศในแหลมอินโดจีนแล้วหรือยัง

จรรยาพันธุ์ พูดถึงเรื่องนี้เราจะต้องวิเคราะห์ถึงการเมืองภายในของสหรัฐฯ ที่แสดงความไม่ค่อยจะเต็มใจ เมื่อหน้าเหตุการณ์ตั้งแต่สมัยที่ยังมี “การเผชิญหน้า” กันอยู่ กองทหารหรือหน่วยปฏิบัติการของเขาต้องเสียชีวิตไปมาก และฝ่ายค้านของเขาก็ไม่เต็มใจให้มีการเรียกร้องให้มีการหยุดยิง แล้วก็มี การทำเรื่องต่อเนื่องกันมาจนถึงประธานาธิบดีนิกสัน จนมีการประกาศ “ลัทธินิกสัน” ขณะนั้น รัฐบาลไทยได้ประกาศไว้ว่า อันที่จริงลัทธินิกสันนั้นรัฐบาลไทยได้ถือปฏิบัติมาตลอดเวลาที่เรารับ ความช่วยเหลือจากสหรัฐฯ ที่เราทำใช้ว่าจะให้เขามาช่วยเหลือเรา การต่อต้านการก่อกวน หรือบ่อน ทำลายเราทำของเราเอง ใช้ว่าจะให้เขามาช่วยเราตลอดเวลา แน่ละ ในด้านปัจจัยต่างๆ สำหรับ ที่ช่วยเราให้มีกำลังต่อสู้ก็ยังรับจากภายนอกบ้าง แต่เราใช้ของเราเอง หลังจากทีสหรัฐฯ ได้เปลี่ยนท่าที ใช้ “ลัทธินิกสัน” เราก็พอเข้าใจการเมืองภายในของสหรัฐฯ อยากให้สหรัฐยุติการเข้ามาเกี่ยวข้องกับ เราเห็นว่าท่าทีของสหรัฐฯ ได้ผ่อนวิธีการที่จะใช้กำลังอย่างชัดเจน เมื่อประธานาธิบดีนิกสันไปเยือนประ เทศจีนโจมตีหน้าได้เปลี่ยนจาก confrontation ตั้งแต่นั้นมา ผมเห็นว่าอย่างนี้ จุดที่คำถามนั้นน่าจะ ต้องการจะถามว่า เขาเปลี่ยนแล้วหรือยัง ผมเห็นว่านั่นแหละเป็นการเปลี่ยนไปแล้ว

ปริทัศน์ ผมหมายความว่า สหรัฐเปลี่ยนท่าทีของตัวเองไม่เพียงแต่ทางบักกิ่ง แต่รวมทั้งทางฮานอย ด้วยใช่ไหม

จรรยาพันธุ์ ทางฮานอยเขาก็แสดงที่ท่าว่าจะทำอย่างไรที่จะเกิดสันติขึ้น มันก็โยงถึงการประชุมหยุด ยิงที่ปารีส ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมา

ปริทัศน์ ท่านรัฐมนตรีมีความเห็นว่าไม่เพียงแต่ใช้วิธีทางการทูตกับจีน แต่เขาใช้กับชานอัยด้วยใช่ไหมครับ

จรรยาพันธุ์ ใช่เหมือนกัน

ปริทัศน์ ย้อนกลับมาที่ไทย เมื่อสหรัฐเปลี่ยนท่าทีตัวเองเช่นนี้แล้ว ท่านคิดว่าการถอน บี-๕๒ ออกจากประเทศไทยนั้นจะทำให้ความมั่นคงของไทยสั้นคลอนหรือไม่

จรรยาพันธุ์ เรื่องการที่จะถอนกำลังหรือเครื่องบินของสหรัฐที่มาตั้งอยู่ที่นั่น....

ปริทัศน์ โดยเฉพาะ บี-๕๒ ครับ

จรรยาพันธุ์ เราได้ชี้ชวนให้เขาออกไปแล้ว แล้วก็ได้มีการถอนออกไปแล้วด้วย

ปริทัศน์ ผมขอความกรุณาตอบเฉพาะคำถามที่ว่า หากจะถอนบี-๕๒ นั้นจะกระทบกระเทือนความมั่นคงของไทยหรือไม่

จรรยาพันธุ์ คือเรื่องนี้เป็นเรื่องทางทหาร เพราะฉะนั้นผมพูดยาก คล้าย ๆ กับว่าคุณมานั่งถามผม ซึ่งเป็นหัวหน้าเสนาธิการ ผมก็รู้สึกว่าคุณพูดลำบาก ที่สำคัญ ผมอยากถึงความสนใจของคุณ เหตุที่มีกองกำลังทหารก็เนื่องมาจากเหตุการณ์ในเวียดนาม มันไม่เกี่ยวกับเมืองไทยเลย ถ้า บี-๕๒ ก็เพื่อดำเนินงานในอินโดจีน ที่นี้เมื่ออินโดจีนสามารถหยุดยั้งได้ ท่าทีที่แสดงออกไปว่ายังมีกำลังอยู่ก็เพื่อ keep-watch ว่าการปฏิบัติตามความตกลงหยุดยิงที่ปารีสเกิดผลใหม่ จะมี good faith ต่อกันทุกฝ่ายหรือไม่ ข้อนี้ผมได้พูดไว้ที่ Foreign Correspondents Club บอกว่า การตกลงหยุดยิงอายุครบปีแล้ว ปรากฏว่าคนเวียดนามตายไปในสนามรบตั้ง ๕๐,๐๐๐ คน อย่างนี้คุณก็จะเรียกว่ามันสงบลงตามความตกลงหยุดยิงหรือยัง เพราะฉะนั้นเมื่อกำลังเหล่านี้มีไว้ (เขาจะบุไปเลยว่ะ) เพื่อเป็นเครื่องคอยทำให้ทางฝ่ายโน้นระลึกว่าอย่าปฏิบัติไม่ซื่อ เขาอาจจะต้องปฏิบัติต่อไป

ปริทัศน์ หมายความว่า ทางประเทศไทยจะยินยอมให้สหรัฐใช้เครื่องบินบินออกจากฐานบินของไทยไปทั้งระเบิดอินโดจีนอีกหรือ

จรรยาพันธุ์ ผมยังไม่เชื่อว่าสหรัฐจะทำเช่นนั้นถ้าไม่มีการละเมิด ถ้ามีการละเมิดข้อสัญญาที่ตกลงกัน กองกำลังนี้ก็อาจจะต้องปฏิบัติต่อไป

ปริทัศน์ หมายความว่าไทยยังยินยอมให้สหรัฐใช้เครื่องบินรบของเขาออกจากฐานบินไทยไปทั้งระเบิดในอินโดจีนอีกหรือ

จรรยาพันธุ์ ผมยังไม่เชื่อว่าสหรัฐจะกระทำเช่นนั้น ถ้าไม่มีการละเมิดข้อสัญญา ถ้ามีการละเมิดข้อสัญญา ก็อาจจะมีการปฏิบัติการเช่นนั้นอีก

ปริทัศน์ ถ้าเวียดนามใต้เป็นฝ่ายละเมิดก็จะบอมบ์หรือ

จรรยาพันธุ์ เวียดนามใต้ละเมิดจะไปทั้งทำไม ในที่นี้ต้องการที่จะรู้ว่าเวียดนามเหนือจะปฏิบัติกรตาม การตกลงหยุดยิงโดย good faith หรือไม่ แต่ว่า ๑ ปีที่ผ่านมา ผลปรากฏว่ายังไม่ยุติลงได้ มันยัง illusion มาก

ปริทัศน์ ที่นี้กลายเป็นเชิงตอบว่า ถึงแม้ท่านจะไม่ตอบปัญหาทางยุทธศาสตร์ บี-๕๒ ก็ไม่เกี่ยวกับ เมืองไทย คือเกี่ยวกับสงครามเวียดนาม บี-๕๒ นั้นถึงแม้จะไม่บินจากไทย เขาก็บินออก จากกวมใต้ไซไห่หมครับ ดังนั้นถ้าจะถอนออกไปก็ไม่ใช่ว่าปัญหาความมั่นคงของไทยมิใช่หรือ

จรรยาพันธุ์ จะเรียกว่าไม่เกี่ยวกับความมั่นคงของไทย ผมยังสงสัยเหลือเกิน เพราะว่าไทยอยู่หน้า ประตูของอินโดจีนที่กำลังมีความไม่สงบ เคียงขวั้นเรานึกว่ามันจะสงบลงแล้ว แต่มันก็หาสงบลงได้โดย เด็ดขาดไม่ เรายังตั้งความหวังอยู่ทุก ๆ แห่ง ทางเวียดนามเอง เรายังหวังว่าเขาจะตกลงกันได้ ทางลาว เรายังนึกว่าจะตั้งรัฐบาลผสมได้เรียบร้อย เอาละ อย่างเบาที่สุดก็ยังขาดการตั้งรัฐบาลผสม ทาง เขมรยังนำวิกฤตกังวล เพราะเหตุว่ายังมีการรบกันอยู่ ยังมีกรโจมตีกรุงพนมเปญ อย่างนี้คุณจะเรียก ว่าสำหรับเมืองไทย ในแง่ความมั่นคง นอนตาหลับได้แล้วหรือ

ปริทัศน์ เพราะฉะนั้นกระทรวงการต่างประเทศมีความเห็นว่าฐานทัพไทยที่ให้สหรัฐใช้ในประเทศไทย ประเทศไทยยังใช้สิ่งเหล่านี้เป็นเครื่องมือสำหรับปัญหาความมั่นคงของไทย

จรรยาพันธุ์ คือเรื่องหากมันไม่ได้เกิดขึ้นอย่างที่มีมาเป็นมาแล้ว และมันกำลังเป็นอยู่ ผมก็รู้สึกที่เรา ตอบได้ทันที— เอ! แล้วอย่างนี้หากไม่มีใครเขามากระหนาบกระหังเรา เราก็ไม่ควรถือเอาสิ่งเหล่านี้ มาเป็นความจำเป็นสำหรับเรา

ปริทัศน์ คำตอบของท่านโยงถึงปัญหาต่อไป ทำไมไทยจึงไม่มีปัญหามากมายนักในการติดต่อกับจีน แต่ปัญหาทำไมจึงมีมากในการติดต่อกับเวียดนามเหนือ ไทยอยู่ใน “สภาวะสงคราม” กับ เวียดนามเหนือหรือ

จรรยาพันธุ์ ผมไม่รู้สึกว่าไทยอยู่ใน “สภาวะสงคราม” กับเวียดนามเหนือ แต่ว่าทางจิตใจแล้ว เวียดนามเหนืออาจมีความรู้สึกที่ไม่เป็นมิตรกับไทย

ปริทัศน์ คุณพระช่วย! เราเคยส่งเครื่องบินไปทิ้งระเบิดบ้านเขาไม่ใช่อะไรหรือ

จรรยาพันธุ์ แต่ไม่มีนักบินคนไทยคนไหนเลยเข้าไปบอมบ์

ปริทัศน์ ถึงนักบินไทยจะไม่ไป เราให้เขาใช้ฐานทัพที่นี้ไปบอมบ์เวียดนามเหนือไซไห่หม

จรรยาพันธ์ุ แต่เวลานี้ทำหรือเปล่า คือเวลานี้เรามีกำลังพวกนี้ ไม่มีสำหรับไปทำ มีสำหรับเพื่อให้เขาคูบอกว่า อย่าทำอะไรที่มันผิดจากที่เราตกลงกันนะ

ปรีทศน์ ดังนั้นก็หมายความว่า หากสงครามกลางเมืองในเวียดนามรุนแรงขึ้น ประเทศไทยก็ยินดีที่จะให้สหรัฐใช้ฐานทัพไทยเพื่อทำการทิ้งระเบิดในเวียดนาม แต่เขาจะขอร้องผ่านท่านรัฐมนตรี หรือเปล่า

จรรยาพันธ์ุ เรื่องนี้เมื่อมาตั้งแล้ว เขาทำการติดต่อโดยตรงระหว่างทหารต่อทหาร แต่หากว่าจะเกิดขึ้นอีกก็ต้องมีการพิจารณาอีก โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องถึงระดับรัฐบาลจะต้องมีการหารือกันแน่ จะทักท้วงไปบอมบ์ไม่ได้ ก่อนหน้านั้นจะทำการอย่างไรก็ตาม ต่อไปนี้เราจะไม่ยอมเป็นอันขาด แล้วก็ผมจะเรียนได้อย่างหนึ่งว่า เพราะว่าเราเองนั้นไม่มีเจตนาที่จะเห็นการสร้างศึกสงครามกันอีกต่อไป ดังนั้นเราจึงได้หาทางทำให้เวียดนามเหนือเข้าใจว่า เราต้องการให้ทุกอย่างมันยุติลง

ปรีทศน์ ยุคอย่างไร---

จรรยาพันธ์ุ เราได้ทำหลายทาง เอาละ อันแรกนี้คุณก็บอกว่าไอ้นี้ฉายซ้ำ คือเรื่องการติดต่อทางสภาประชาชาติที่จะติดต่อให้อพยพชาวญวนออกไป แต่เราก็เริ่มติดต่อก่อนที่จะมีรัฐบาลชุดนี้ มีการเชิญที่จะให้เวียดนามเหนือมาตุ๊กการของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเรียกว่ากลุ่ม ASEAN เราได้ดำเนินงานเพื่อที่จะสร้างสันติภาพให้กับภูมิภาคนี้ แต่เราก็ได้รับปฏิกิริยาในทางลบ อีกทีหนึ่งด้วยความเห็นชอบของกลุ่ม ASEAN ก็ชักชวนที่จะให้มีการประชุม ๑๐ ชาติในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งรวมทั้งเวียดนามเหนือด้วย นั่นคือพยายามหันหน้าจากการเผชิญหน้ามาหาทางพูดจากัน ก็ชักชวนให้มาประชุมกัน แต่ทางเวียดนามเหนือก็ไม่เห็นชอบด้วย นี่เป็นครั้งที่สาม จากนั้นแล้วเราก็ใช้ให้สถานทูตของเราที่เวียงจันทน์หาทางติดต่อกับเวียดนามเหนือ แต่ว่าทูตของเราเปลี้ยเลย คือว่าท่าทีของเขาไม่เป็นมิตรกับเรา

ปรีทศน์ เขาพูดว่าอย่างไร

จรรยาพันธ์ุ เขาไม่แสดงความสนใจอะไรกับเรา เขาตั้งเงื่อนไขมาก

ปรีทศน์ เงื่อนไขของเขามีอะไรบ้าง

จรรยาพันธ์ุ ตอนที่เราให้ติดต่อนั้นมันเกี่ยวกับเรื่องการพูดจากันเรื่องให้อพยพคนญวนออกไป ซึ่งก็ดีกว่ามาแล้วก่อนรัฐบาลชุดนี้

ปรีทศน์ หลังจากท่านได้รับตำแหน่งรัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศแล้วท่านได้ทำกิจกรรมอะไรที่จะหาทางติดต่อกับเวียดนามเหนือ

จรรยาพันธุ์ ก็มีการปฏิบัติกันแต่ผมไม่อยู่ในฐานะที่จะมาชี้แจงให้ฟังได้อย่างเป็นการสัมภาษณ์ บอกได้ว่าเราทำแล้วทุกอย่าง ที่เราทำนั้นผลมันยังเป็นทางลอบอยู่

----- **ตัด** -----

ปริทัศน์ เมื่อท่านพูดถึงเงิน ผมอยากถามว่าหากท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมอ้างคำพูดของท่านโจวเอนโหลไม่ผิดแล้ว อ่านดูแล้วเท่ากับว่าเงินกำลังโยให้ไทยตีกับเวียดนามเหนือต่อไปใช่ไหม

จรรยาพันธุ์ (หัวเราะฮึ่ๆ) ถ้าจะคิดอย่างแง่ร้ายแล้วไม่มีใครห้ามได้ คิดอย่างนั้นนะคิดได้ ผมเองคิดว่าเขาได้บอกข้อเท็จจริงว่า เขาได้เปลี่ยนจากที่คุณทราบมา ที่เราไปบ่นกับเขาว่า เขายังให้ความช่วยเหลืออันนั้นอันนี้อยู่ เขาก็บอกว่าเดี๋ยวนี้เขาไม่ได้ให้แล้ว ผมนึกว่าเขาให้เป็น information แต่ถ้าจะคิดเป็นแง่ร้ายแล้วก็คิดได้ ผมเองยังมีความคิดที่จะพูดจากับเวียดนามเหนือแทนที่จะ confront กัน คือเราถือว่าพวกเราในเอเชียอาคเนย์ควรจะหาทางแก้ความขัดแย้งอย่าให้มีความหมางใจกัน เพราะว่าอะไร เพราะว่าถ้าเราแตกแยกกันเราก็คงจะอ่อนแอ ถ้าเรามีทางปรองดองกันได้ หรือรวมกันได้ก็มี โอกาสพัฒนาบ้านเมืองของเรา รวมทั้งอนาคตของเอเชียอาคเนย์ให้เป็นปึกแผ่น แต่ข้อสำคัญอยู่ที่ว่า เวียดนามเหนือเขายังติดอยู่เพราะเหตุใด ผมอยากจะออกความคิดเห็นว่าเพราะเหตุใด ความคิดของผมเห็นว่าเขายังรู้สึกหงงตัวเหมือนหนึ่งผู้ชนะในการทำสงครามสู้รบกัน แม้แต่อเมริกา ยังทำอะไรเขาไม่ได้ เขายังติดอยู่ที่สุขนั้น ถ้าจะเปรียบเทียบ ผมเคยบวชมาแล้ว เราบอกว่าทำสมาธิ เห็นได้เป็นชั้น ๆ แต่ถ้าจะบอกว่าถึงขั้นนี้แล้ว นี่เป็นสุข คุณก็ไปอีกขั้นไม่ได้ ไอ้ที่มันดีกว่านี้ เวลานั้นเวียดนามเหนือกำลังติดอยู่ที่ขั้นที่มันดีกว่านั้นไปไม่ได้ เขาติดอยู่ที่สุขนั้น ความรู้สึกที่ว่าเขานั้นนะสู้อย่างเด็ดเดี่ยว นายพลเกียบแกอาจจะมีมีความสุขมากในการเป็นผู้นำของแก ได้ผลมาถึงแค่นี้ ที่นี้ถ้าหากว่าเขายุติความสุขอันนั้น คิดว่าบ้านเมืองเราก็คงยับยั้งไปเยอะแล้ว เลิกรบกันดีกว่า ถ้าเราอยากอยู่แบบคอมมิวนิสต์ เราก็คงอยู่บนดินแดนของเรา ก็มีพลเมืองตั้ง ๑๖ ล้าน จะปล่อยให้เวียดนามใต้อยู่ในแบบของเขาที่ไม่ใช่คอมมิวนิสต์ไม่ได้หรือ

ปริทัศน์ ปัญหาของไทยกับเวียดนามเหนือในปัจจุบันนั้นนอกจากจะมีปัญหาเรื่องฐานทัพไทยที่สหรัฐใช้มองไปในอนาคต เรามีปัญหาอะไรกับเขาไหม ถ้าจะมองปัญหาในฐานะนักประวัติศาสตร์

จรรยาพันธุ์ เรื่องฐานทัพอากาศ ผมมีความเห็นว่ามันจะมีอยู่ต่อไปไม่ได้แน่นอนถ้าสันติภาพมีได้ในอินโดจีน ถ้าเรามีสันติภาพในอินโดจีนได้แล้ว เรื่องฐานทัพอเมริกันนี่มันหมดไปเอง

ปริทัศน์ หากฐานทัพสหรัฐถอนออกไปจากไทยภายในระยะเวลา ๓ ปี ไม่ว่าอินโดจีนจะมีสันติภาพหรือไม่ท่านคิดว่า position ของไทยจะเป็นอย่างไร

จรรยาพันธุ์ ถ้าทุกอย่างมันเป็นไปทางบวก มันก็น่าจะมีปัญหาอะไรในการที่จะอยู่กับเขาต่อไป
ปรีทศน์ กับเวียดนามเหนือหรือ--

จรรยาพันธุ์ กับทุกชาติที่อยู่รอบบ้านเรา เพราะแนวนโยบายของเรากำหนดไว้ว่าเราเป็นมิตรกับทุก
ประเทศ หากไม่มาเล่นงานเรา

ปรีทศน์ ใครจะมาเล่นงานครับ--

จรรยาพันธุ์ ถ้าเขามีความรู้สึกเป็นปฏิปักษ์กับเรา เราจะไปเป็นมิตรกับเขาได้อย่างไร คุณก็รู้อยู่แล้ว
ตามแนวนโยบายที่แถลงออกไปเราต้องการเป็นมิตรกับทุกประเทศที่มีความต้องการจะเป็นมิตรกับเรา
เอาอย่างนี้ดีกว่า ตั้งแต่ได้ยินชื่อผมมานี้ ผมเคยแสดงความรู้สึกก้าวร้าวกับใครบ้าง

ปรีทศน์ ท่านเคยอ้างคำพูดของ เบอร์นาร์ต ฮอว์ ไม่ใช่หรือครับ

จรรยาพันธุ์ เปล่าครับ อันนั้นมันผิดอยู่พูดถึงเรื่อง ๆ หนึ่ง ซึ่งต้องทำให้คิดถึงอันนั้น ก็บอกว่าที่จริง
เขาก็ทำขึ้นด้วยความตั้งใจที่ดีเมื่อพูดถึงเรื่องคราวจดหมายฉบับนั้น* บอกว่าที่จริงเขาก็ตั้งใจดี ผมก็
เลยบอกว่า ผมก็นึกถึงเรื่องผลของความตั้งใจดี และถ้ามันกลับมีผลไปอีกทางหนึ่ง (หัวเราะซี ๆ)
แล้วเลยไปอ้างถึงอันนั้นเข้า แต่ไม่ได้หมายความว่าความรุนแรงอะไรขึ้นถึงขนาดนั้น

ปรีทศน์ ท่านคิดว่าทางนายกอสเตเรตจะช่วยติดต่อกับฮานอยให้กับไทยได้หรือไม่

จรรยาพันธุ์ ผมไม่ทราบว่าการที่นายกรัฐมนตรีนครีวิตแลมอยากจะช่วยติดต่อกับฮานอยหรือไม่ เพราะว่าการช่วยติด
ต่อนั้นเราจะต้องเป็นผู้ขอ เราไม่ได้ขอ เพราะว่าเมื่อพูดจากันนั้น เราก็รู้ว่าเขาเพิ่งไปเปิดความ
สัมพันธ์ สถานทูตยังมีแค่อยู่พูดซึ่งเพิ่งไปเพียง ๒-๓ เดือน ยังไม่สนิทอะไรนัก แต่ว่าทุกคนที่
เป็นเพื่อนของไทยก็พูดเหมือนอย่างคุณ คือเขาเห็นว่าจะมีทางที่จะทำให้สองฝ่ายได้พูดจากัน และหา
ทางติดต่อทำการตกลงให้เป็นมิตรกันได้ แต่ผมรู้สึกว่าจะทางเขายังไม่พร้อม เขายังมีปัญหามันในส่วน
ของเขาอยู่ นอกจากนั้นสิ่งที่ผมได้เรียนไว้ว่า ท่านนายพลเกียบยังมีความติดต่อกับบางสิ่งบางอย่าง

ปรีทศน์ ท่านรัฐมนตรีไม่คิดใจท่านโจวเอนโหลยจะยุให้ไทยกับเวียดนามติดกันต่อไปหรือครับ

จรรยาพันธุ์ เอ! ถ้ามีการพูดกันอย่างนั้น ผมไม่คิดว่าจะมีความหมายอย่างที่คิดว่า แต่ผมมองไปใน
แง่ที่ชี้ให้เห็นว่า ความเชื่อที่เราเคยมีมาแต่ก่อน ว่าเขาเข้าไปเกี่ยวข้องกับและทำเช่นนั้น เดียวนี้ไม่ได้ทำ

ปรีทศน์ เริ่มมีเสียงเล่าลือกันว่าอาจจะมีการเผชิญหน้ากันขึ้นในมหาสมุทรอินเดีย ท่านคิดว่าประเทศ
ที่อยู่ตามขอบมหาสมุทรดังกล่าว จะมีพลังหรืออำนาจพอที่จะขัดขวางการเผชิญหน้าหรือไม่
หากว่ามหาอำนาจเขาอยากจะมีขึ้นมา

* หมายถึงจดหมายฉบับที่หน่วย CIA ประจําสกลนครเขียนปลอมในนามผู้ก่อการร้ายส่งถึงนายกรัฐมนตรี
เมื่อเร็ว ๆ นี้ - น.ก.

จรรยาพันธ์ุ เรื่องการเผชิญหน้าของมหาอำนาจนั้น ประเทศเล็กๆ คงไม่สามารถจะทำอะไรได้ แต่เราก็ต้องการที่จะชี้ชวนว่า จงอย่ามาเลย เพราะฉะนั้นคุณก็จะเห็นว่า ศรีลังกาได้พยายามที่จะให้มีการประกาศว่ามหาสมุทรอินเดียเป็นเขตสันติภาพ เหมือนกับเราก็พยายามสร้างเขตสันติภาพ คือปลอดจากอิทธิพลภายนอก เราสร้างความคิดขึ้นมาในระยะแรก แล้วอันนั้นมันโยงถึงเวียดนาม เขาเห็นว่า เราต้องการสร้างเขตดังกล่าวขึ้นมาเพื่อจะให้ทุกคนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้รวมกันเป็นปึกแผ่นที่จะยืนหยัดต่อไป

ปริทัศน์ ถ้าเวียดนามรวมเป็นประเทศเดียวกันได้ ประเทศไทยจะมีปฏิกริยาอย่างไร

จรรยาพันธ์ุ ถ้าเขาจะรวมกัน ผมจะไปว่าอย่างไร มันเป็นเรื่องของเขา เป็นกิจการภายในของเขา

ปริทัศน์ ทางเราได้ใช้โซเวียตรัสเซียเป็นสื่อการติดต่อให้บ้างหรือเปล่า

จรรยาพันธ์ุ ผมบอกได้ว่าใช่ แต่เขาปฏิเสธ ผมได้บอกไว้ในนโยบายว่าโซเวียตเขาจะเห็นแก่ความเป็นสันติสุข เขายังมีบทบาทได้อีกมากในการแก้ปัญหาอินโดจีน การเสริมสร้างสันติภาพ เขามีบทบาทอยู่ เรายังจำเป็นต้องยอมรับบทบาทของมหาอำนาจ ซึ่งล้วนแต่มีบทบาท คือผมยังมีความเชื่อว่ามหาอำนาจยังมีบทบาทที่จะสร้างสันติภาพและความมั่นคง แต่ปัญหาที่ยังมีอยู่ว่า ในพวกเขาเองนั้นเขาสามารถมีความตกลงกันได้หรือไม่ เท่าที่เป็นไปแล้วผมเห็นว่ามืทางมาก แต่คุณนั้นเป็นคนหนุ่มผมว่าอย่าใจเร็วนัก (หัวเราะอี ๆ อีก)

ปริทัศน์ ญี่ปุ่นเองก็น่าจะมีบทบาทในการฟื้นฟูเมื่อมีสันติภาพ

จรรยาพันธ์ุ ประเทศใหญ่นั้นเรายังต้องยอมรับว่าเขายังมีบทบาทอยู่

ปริทัศน์ เราจะมีกรเจรจาตกลงสถานภาพของกำลัง (Status of Force) กับสหรัฐหรือไม่

จรรยาพันธ์ุ ในเมื่อเรามีจุดมุ่งหมายที่จะให้สหรัฐถอนทหารออกไปให้หมด แต่ว่าจะต้องถึงเรื่องที่เราพูดกันมาแล้ว เมื่อมีสันติภาพเมื่อใด ความจำเป็นอันนี้ก็จะหมดไป

ปริทัศน์ ถ้าเขาดอนก่อนจะมีสันติภาพท่านจะทำอย่างไร

จรรยาพันธ์ุ จะไปทำอย่างไร ดอนก็ดอนนะซี

ปริทัศน์ ทางกระทรวงการต่างประเทศมีทางเลือกให้ไทยแล้วหรือ

จรรยาพันธ์ุ โอ๊ย! ถ้าเขาดอนเอง เราจะไปขัดข้องเขายังไงได้

ปริทัศน์ โดยความยินดีหรือเปล่า

จรรยาพันธ์ุ จะให้ยินดีเพราะเขาดอนออกไปจากบ้านเรา แหม อันนั้นนั่นนะคือว่า ถ้าเขาอยู่ตาม

เงื่อนไขที่เราตกลงกัน เขาจะไปเราก็บอกว่ายินดี ก็ไม่ถูก แต่ถ้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอินโดจีนถ้าเขาจะถอนไปผมก็บอกว่าเขาจะถอนมันก็เรื่องของเขาก็แปลว่าภาระหน้าที่ของเขาในเรื่องอินโดจีนมันก็หมดไปแล้ว
ปรีทศน์ แล้วทางนี้ไม่มีความรู้สึกอะไร รู้สึกเป็นกลางอย่างนั้นหรือครับ

จรูญพันธุ์ ผมคิดว่าจะให้เราบอกว่ายินดีที่จะให้ถอนไป ยินดีมาก ในเมื่อตัวเราเองมีส่วนสัมพันธ์ในเรื่องกิจการสมัยที่ยังมีการเผชิญหน้า พอเสร็จแล้วเราจะมาเปลี่ยนฉากว่า เอ้า... ไปชี้เรายินดีที่จะเห็นเขาไป มันก็ไม่ถูก แบบของคนไทยนั้นเราจะไม่ทำถึงขนาดนั้น เพราะฉะนั้นใช้ความรู้สึกเป็นกลางดีที่สุด

ปรีทศน์ การตีความหมายข้อผูกพันของสหรัฐต่อสนธิสัญญา ส.ป.อ. แดงการณณ์ ธนัค-รัศกี และ “แผนเพื่อการปฏิบัติการเฉพาะกาล” (Contingency Plan) ต่างๆ นั้น ท่านรัฐมนตรีว่าทางสหรัฐตีความหมายเหมือนเดิมหรือว่าเปลี่ยนไปแล้ว

จรูญพันธุ์ คุณหมายถึงการตีความหมายหรือ ?

ปรีทศน์ ใช่ครับ

จรูญพันธุ์ คือเวลานี้สำหรับเรื่อง ส.ป.อ. เราก็ได้ปรับปรุงใหม่แล้ว เราไปเพิ่งเล็งในแง่การต่อต้านการบ่อนทำลายและทางส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ ส่วนเรื่องการทหารนั้นเกือบจะเรียกได้ว่าไม่มีกิจกรรมอะไร นอกจากสิ่งที่มีอยู่แล้ว

ปรีทศน์ ขอยุติถามเรื่องการต่างประเทศ แต่ขอยุติถามเรื่องความคิดเห็นส่วนตัวหน่อยครับ --- ท่านรัฐมนตรี เมื่อท่านเข้าร่วมกับรัฐบาลชุดนี้ท่านมีปรัชญาเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางคณะรัฐบาลในแบบใด ตัวใครตัวมัน หรือว่าร่วมกัน

จรูญพันธุ์ ทุกครั้งที่มีปัญหาเกี่ยวกับนโยบายต่างประเทศ ทางกระทรวงการต่างประเทศต้องเกี่ยวข้องกับระบบที่เราจะพิจารณาและกำหนดนโยบาย ก็ไม่ใช่ที่ผมเป็นคนสร้างมันขึ้นมาทุก ๆ กรณีเรามีกระทรวงต่างประเทศเป็นสถาบัน เรามีหัวเป็นจำนวนหลายสิบหัวที่เดียวที่จะร่วมคิดถึงประโยชน์ของประเทศ คิดที่จะกำหนดนโยบายขึ้นมา และเรามานั่งพิจารณากัน

ปรีทศน์ ท่านกำลังพูดถึงเรื่องของกระทรวงการต่างประเทศและนโยบายต่างประเทศ แต่บางครั้งมันก็มีการตีเรื่องเกี่ยวกับความมั่นคง ซึ่งมองดูประหนึ่งว่า เกี่ยวกับการทหาร แต่ปรากฏว่ามีกระทบมาถึงนโยบายต่างประเทศด้วย เรื่องทำนองนี้กระทรวงต่างประเทศจะมีส่วนพิจารณาด้วยหรือไม่

จรูญพันธุ์ มีส่วนด้วยแน่ กระทรวงเป็นส่วนหนึ่งของสภาความมั่นคง ตัวรัฐมนตรีก็มีส่วนนั่งอยู่ใ

การพิจารณา และหลังจากนั้นก็เข้าไปในคณะรัฐมนตรีหากเป็นปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงซึ่งเป็นเรื่องใหญ่

ปริทัศน์ ท่านรัฐมนตรีได้พูดถึงว่าต่อไปความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐกับไทยควรจะมุ่งทางเศรษฐกิจมากกว่าทางทหาร

จรรยาพันธุ์ ผมคิดว่าถึงเวลาที่เราจะเปลี่ยนโฉมหน้า เพราะเราได้เปลี่ยนโฉมหน้าจากการเผชิญหน้ามาเป็นการพูดจาปรองดองกัน และเวลานี้ประเทศไทยก็อยู่ในลักษณะประเทศกำลังพัฒนา เรายินดีที่จะต้อนรับความร่วมมือหรือความช่วยเหลือจากมิตรประเทศต่าง ๆ ที่เขาจะอำนวยให้ โดยมุ่งที่จะช่วยให้เรายืนอยู่ด้วยตัวเอง ถ้าสหภาพโซเวียตเขาเสนอมา เราก็รับพิจารณาแน่นอน

ปริทัศน์ ท่านรัฐมนตรีสบายใจไหม ตั้งแต่รับตำแหน่งมา

จรรยาพันธุ์ รู้สึกเป็นเกียรติอย่างพิเศษ เพราะว่ามาน้อยในช่วงระยะเวลาเปลี่ยนแปลง เมื่อมีรัฐธรรมนูญแล้ว ก็หมดภาระ

ปริทัศน์ ยังไม่ได้ตอบว่าท่านสบายใจหรือเปล่า---

จรรยาพันธุ์ รู้สึกเป็นเกียรติ ความหนักใจย่อมมีเป็นบางครั้ง เมื่อมีปัญหาก็ย่อมมีความหนักใจแต่ว่าจนปัจจุบันก็ยังดีอยู่ คือยังไม่ถึงกับหนักใจจนกลุ้มใจ ความหนักใจมันก็มีบ้าง เพราะบางทีก็อยากแก้ปัญหาก็ได้

ปริทัศน์ ในชีวิตของการเป็นข้าราชการกระทรวงการต่างประเทศของท่าน ท่านคิดว่างานชิ้นใดที่ท่านคิดว่า จะเป็นงานสำคัญที่สุดในชีวิตการทำงานของท่าน

จรรยาพันธุ์ ผมบอกได้อย่างว่าเป็นชีวิตของผมนั้น ผมอยากจะตั้งสถาบันการต่างประเทศซึ่งได้เปิดไปแล้ว และความมุ่งหมายของผมเกี่ยวกับการรับข้าราชการกระทรวงการต่างประเทศที่จะให้ฝึกปรีชญาณและสามารถที่จะทัดเทียมกับนานาชาติ แต่ไม่ใช่ที่เราจะเอากันตอนนั้นให้ได้ เราจะต้องเริ่มตั้งแต่ต้น ผมได้เตรียมทำหลักสูตรโรงเรียนการทูตอย่างที่นานาชาติเขาได้ทำ และผมได้ไปพิจารณาดูว่าที่ไหนเขาทำได้ดีที่สุด และเมื่อทำได้ ก็ถือว่าเป็นผลงานชิ้นสำคัญ เพราะผมรู้ว่าเมื่อผมออกไปแล้ว ผมยังฝันได้ว่ากระทรวงการต่างประเทศนี้ มีแนวโน้มหลักสำหรับอนุชนรุ่นหลังที่จะเดินไปสู่ผู้รับผิดชอบต่อในทางการต่างประเทศ สำหรับการต่างประเทศ ผมอยากเห็นประเทศไทยมีมิตรมากที่สุด โดยเฉพาะเพื่อนบ้าน อย่างไรก็ตามเราถือว่าเราต้องเห็นเขาอยู่ข้างบ้านเราเสมอ

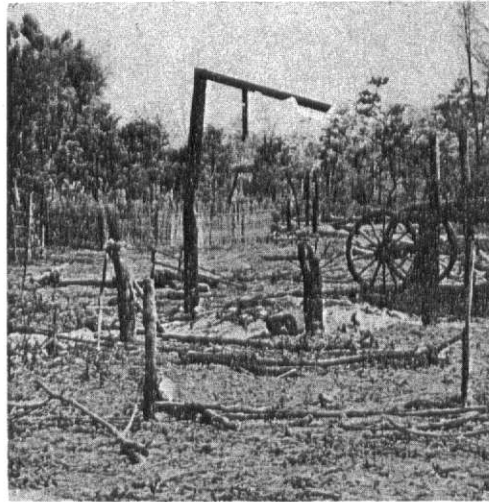
จะเห็นฟ้าก็ยิ่งยาก

ชีวิตหนึ่งน้อย
จุดดอกไม้หนึ่งบาน
สัตว์โลกน่าสงสาร
เกิดเพื่อพลาดพลาดแล้ว
หมุนวนตามอดช
รัก โลก โกรธ หลง วาง
หีบฉวยจกอำพราง
ใส่สอดส่งเสริมให้
หมากาบางข้างช่วย
กาโปะแบ่งกรรมทา
หงส์แข่งหยิบตาริกา
ชาชาติกระโดดโลดเต้น
กินชาติชวานเพชรร้อย
รูตจากเบ็ดการแสดง
หอยแมงภูกับหอยแครง
เสร็จสรรพสิ่งหอยขม
ปากเปื่อยปากเฝ้าด้วย
สองต่อสองประกบกาย
รวมกลมขมเหตุคดหาย
มือกำสาบเสาะกัน
ชีวิตส่งดอกเบญ
กลีบกุหลาบจะมาปู
ขาดนรอดลง
แลอย่าหวังเห็นฟ้า

เนานาน โฉมเฉา
ร่วงแล้ว
สัตว์โลก
เลิกแล้วต่อกัน ๆ
หนทาง
เร็วไว้
หลงสู่
หลอกให้หลงคน ๆ
ข่มขมา
ซ่อนเร้น
กอดประคัม
ตบข้างโคนขา ๆ
พรายแสง
สะเต็ดน้ำ
อ้าวินาที
ขอบขื่อจารัดหอย ๆ
นาลาย
ประกบกัน
ตายท่า อูหนานอช
ไขว่คว้าสวรรค์ ๆ
มะคน
ชาติหน้า
ไปก่อน
เพราะหน้าเพียงฝัน ๆ

ขรรค์ชัย บุนปาน

เมืองไทยไม่ใช่กรุงเทพฯ

บ้านนาทราย ไม่ใช่หน้าต่างหอคแรกและหอคสุดท้าย

จากหมู่บ้านต่าง ๆ หลายร้อยหลายพันหมู่บ้าน ในดินแดนชนบทที่ห่างไกล ไม่ว่าจะป็นอีสาน กลางเหนือ หรือใต้ โดยเฉพาะในดินแดนที่ฝ่ายรัฐบาลระบุว่าป็นดินแดนที่มี “ผู้ก่อการคอมมิวนิสต์” ปฏิบัติการอยู่ด้วยแล้ว เหตุการณ์ทำนองเช่นที่บ้านนาทราย หาใช่เป็นเรื่องแปลกใหม่สำหรับประชาชนไทยตาต้า ๆ ที่ไม่รู้โอ โหน้อเห็นเหมือนชาวบ้านนาทรายแต่อย่างใด แต่มันเคยได้เกิดขึ้นหลายครั้งแล้ว และได้ดำเนินมาเป็นเวลาช้านาน เพียงแต่ประชาชนเหล่านั้นไม่รู้ว่าจะไปร้องเรียนเอากับใคร และเมื่อร้องเรียนไปแล้ว จะมีอะไรเกิดขึ้นกับลูกเมียและตัวเขาเองหรือไม่

บ้านนาทราย หมู่บ้านหนึ่งในจังหวัดหนองคาย ที่ค่อนข้างอุดมสมบูรณ์ อยู่ห่างจากตัวอำเภอ บึงกาฬไปเพียง ๑๗ กิโลเมตร มีบ้านเรือนประชาชนอยู่กว่าสองร้อยหลังคาเรือน มีชาวบ้านอยู่กว่า ๑,๕๐๐ คน นับเป็นหมู่บ้านที่ค่อนข้างใหญ่โตและอยู่ดีกินดีพอสมควร แต่หลังจากวันเกิดเหตุเผาหมู่บ้านเมื่อวัที่ ๒๔ มกราคมที่ผ่านมา ชาวบ้านส่วนใหญ่คงมีแต่เสื้อผ้าที่สวมใส่อยู่เป็นสมบัติชิ้น

สุดท้าย โดยไม่ทันที่จะหยิบฉวยเอาข้าวของอื่นติดมือมา นอกจากจะพาตัวเองและหอบหัวลูกน้อยหนีเอาชีวิตรอด

จุดเริ่มจุดระเบิด

หลังจากเหตุการณ์บ้านนาทรายได้ปรากฏเป็นข่าวเล็กๆ ข่าวหนึ่งในหน้าหนังสือพิมพ์ และมีการออกข่าวแดงถึงผลการปราบปรามผู้ก่อการคอมมิวนิสต์ในเขตบ้านนาทรายของฝ่ายรัฐบาล ซึ่งปรากฏมีผู้เสียชีวิตและบ้านเรือนประชาชนได้ถูกเผาทำลายไปเป็นจำนวน ๑๐๖ หลังคาเรือนนั้น กลุ่มประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (ปช. ปช) โดยการประสานงานของนายธีรยุทธ บุญมี ได้เกิดความสนใจในเหตุการณ์นี้ขึ้น และได้เดินทางเข้าไปดูสภาพเหตุการณ์ ตลอดจนสอบถามถึงความเป็นมาของเรื่องที่เกิดขึ้นจากชาวบ้านนาทราย จากนั้นกลุ่ม ปช. ปช จึงได้นำเรื่องราวทั้งหมดมาแจ้งที่กรุงเทพฯ ซึ่งชาวบ้านนาทรายระบุว่า ผู้เข้าไปทำการเผาบ้านเรือนประชาชนนั้นคือเจ้าหน้าที่ของฝ่ายรัฐบาล หากได้เป็นฝ่ายผู้ก่อการคอมมิวนิสต์ตั้งที่ออกข่าวไปแต่อย่างใดไม่

เมื่อข่าวดังกล่าวได้แพร่ออกไป และเป็นข้อเท็จจริงที่ตรงกันข้ามกับข่าวที่ฝ่ายรัฐบาลได้แดงออกไป จึงปรากฏเป็นที่สนใจของประชาชนทั่วไปเป็นอย่างมาก ทางฝ่ายทหารบกจึงได้ให้สายงานโดยตรงคือ กองอำนาจการป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์ (กอ.ปค.) เป็นผู้สืบ

สวนข้อเท็จจริงจากทางจังหวัด ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง ส่วนทางรัฐบาลก็ได้ตั้งกรรมการขึ้นชุดหนึ่งออกไปติดตามสอบสวนเช่นกัน และขณะที่ฝ่ายต่าง ๆ ได้ทำการสืบหาข้อเท็จจริงในเรื่อง *ใครเผานาทราย* ตามข้อเรียกร้องของกลุ่มปช.ปช ก็อยู่นั้น ทางฝ่ายจังหวัด อันมีผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคายซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง และเจ้าหน้าที่ฝ่ายปราบปรามผู้ก่อการคอมมิวนิสต์ รวมทั้งหนังสือพิมพ์บางฉบับ ก็ได้กระทำการบางอย่างเพื่อเบนความสนใจของประชาชน จากเรื่องที่ว่าใครเผานาทรายมาเป็นชาวบ้านนาทรายกว่า ๕๐% เป็นผู้ก่อการคอมมิวนิสต์ ตันนายธีรยุทธเป็นผู้มีหัวคิดรุนแรงทาง “ซ้าย” จัด และการกล่าวหาเจ้าหน้าที่รัฐบาลของกลุ่ม ปช.ปช ครั้งนี้เป็นแผนที่รับมาจากพวกคอมมิวนิสต์

ความเป็นจริงในอดีต

ไม่ว่าผลการสอบสวนเรื่องใครเผาหมู่บ้านนาทรายจะออกมาในรูปใด ซึ่งคณะกรรมการกำลังสอบสวนอยู่นั้น ไม่ว่าจะเป็ฝ่ายผู้ก่อการคอมมิวนิสต์เป็นผู้เผา ดังที่ฝ่ายจังหวัดกล่าวอ้างหรือว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่เผา ดังที่ชาวบ้านนาทรายยืนยัน จากเอกสาร “คู่มือการป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์” เล่ม ๒ ของ กอ.ปค. ฉบับเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๖ เรื่องการดำเนินการของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย “บ้านนาบ้าน” ซึ่งเป็นเอกสารวิจัยของทางราชการเองก็ได้เปิดเผยไว้ในบทที่ ๗ หน้า ๑๖๕ หัวข้อ

“กรณีตัวอย่างบ้านโพรงงาม” อำเภอคำชะอี จังหวัดนครพนม ว่า

“ในระยะ พ.ศ. ๒๕๐๙—๒๕๑๐ ชาวบ้านโพรงงามจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นสมาชิกในองค์การจัดตั้ง (สมาธิกรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยที่จัดตั้งในหมู่บ้านนั้น ๆ—ผู้เขียน) หรือบุคคลนอกองค์การจัดตั้งก็ตาม ต่างก็ได้รับความเดือดร้อนจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ และหรือแหล่งข่าวของเจ้าหน้าที่บางคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจำนวนคนบ้านโพรงงามที่ถูกฆ่าตายหรือจับกุมไปโดยไม่รู้ชะตากรรมนั้นมีมากที่สุดในการรื้อถอนหมู่บ้านแถบนั้น นอกจากนี้ชาวบ้านโพรงงามยังถูกข่มเหงทารุณในกรณีนอกเหนือจากที่ชาวบ้านตอนป่าแคนเคยประสบ (เช่นกรณีชาวบ้านชายถูกเอาไฟลนอวัยวะสืบพันธุ์ ชาวบ้านหญิงถูกข่มขืน เป็นต้น) อีกด้วย”

และในบทที่ ๑๐ หน้า ๒๘๓ หัวข้อ “กรณีตัวอย่างบ้านผาช้างน้อย” อำเภอปง จังหวัดเชียงราย ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๑๑—๒๕๑๔ ตอน **ข้อผิดพลาดที่สำคัญของฝ่ายเรา** ว่า

๑. ทางราชการในอดีตไม่ได้ให้ความสนใจในการติดต่อ ศึกษาการเคลื่อนไหวต่าง ๆ เท่าที่ควรในกลุ่มชาวเขา การปฏิบัติงานเบื้องต้นและปราบปราม ผ.ก.ค. ในกลุ่มชาวเขาที่แล้วมา (โดยเฉพาะในระยะแรก) ใช้พระเดชมากกว่าพระคุณ นอกจากนั้นงานด้านโฆษณาชี้แจงการปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ ให้ประชาชนชาวเขาทราบข้อ

เท็จจริงและนโยบายของรัฐบาล (โดยเข้าไปให้ถึงหมู่บ้าน) ก็แทบจะไม่มีเลย เพราะฉะนั้น การขาดความรู้ การเข้าใจผิด และความหวาดระแวงต่าง ๆ จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่สำคัญที่ผลักดันให้ชาวเขาใช้แนวทางหลบหนีเจ้าหน้าที่เป็นวิธีการอยู่รอด

๒. การขึ้นไปกวาดล้างใช้วิธีรุนแรงถึงขนาดทำลายทรัพย์สินของราษฎรโดยไม่เลือกหน้า และเผาหมู่บ้านผาช้างน้อย (เก่า) เป็นการทำลายหนทางในการที่จะปรับความเข้าใจกับราษฎรเหล่านั้นโดยสันติวิธี ทำให้ชาวเขามุ่งมั่นไปด้วยความหวาดกลัวและหวาดระแวงเจ้าหน้าที่ และเห็นว่าคำพูดของพวก ผ.ก.ค. ที่เคยทำนายเหตุการณ์ไว้แล้วสมจริง

๓. การที่ชาวบ้านผาช้างน้อย ๑๒ ครอบครัวที่หนีลงมาอพยพตัวเป็นรุ่นแรก ได้ถูกเจ้าหน้าที่ฆ่าตายถึง ๘ คนนั้น ทำให้ชาวเขามุ่งมั่นในหมู่บ้านที่ทราบข่าวเกิดความหวาดกลัวไม่กล้าหนีลงมาอพยพตัว”

จากความทารุณโหดร้ายและไร้ความหมายของแผนการปราบปรามผู้ก่อการคอมมิวนิสต์ของฝ่ายรัฐบาลที่มีต่อประชาชนนั้น จากเอกสารของ กอ.ปค. เล่มดังกล่าว ยังได้ระบุถึงข้อผิดพลาดในการทำงานที่มุ่งปราบปรามประชาชนในบทที่ ๑๓ หน้า ๓๑๙ หัวข้อ “กรณีจัดตั้งและยุบเลิกในจังหวัดตาก” ตอน **อิทธิพลจากการปราบปรามของเจ้าหน้าที่** ต่อไปอีกว่า

“อิทธิพลจากการป้องกันและปราบปรามของทางราชการที่แล้วๆ มา สร้างความกระทบกระเทือนต่อ ผ.ก.ค. น้อยมาก ไม่อาจหยุดยั้งหรือทำลายล้าง ผ.ก.ค. ลงได้ ทั้งนี้เพราะทางราชการยังมีข้อผิดพลาดหลายประการคือ

๑. ทุกครั้งที่ทำการกวาดล้างปราบปราม ไม่สืบสภาพกลุ่มชนชาติส่วนน้อยในแต่ละหมู่บ้านให้เข้าใจแจ่มชัดก่อนว่า กลุ่มใดเป็นศัตรู กลุ่มใดเป็นมิตร ดังนั้นเมื่อทางราชการดำเนินการเผาหมู่บ้าน เผาไร่ข้าว ข้าวโพด และพืชผักต่างๆ มุ่งทำลายสัตว์เลี้ยง รวมทั้งชีวิตคนอย่างโหดร้าย กลุ่มชนชาติส่วนน้อยที่บริสุทธิ์ใจต้องพลอยรับชะตากรรมไปด้วย”

และในบทที่ ๑๕ หน้า ๓๘๗ ตอน *ทัศนคติและปฏิกิริยาของชาวบ้านที่มีต่อการปราบปรามของเจ้าหน้าที่* ได้ระบุต่อไปว่า

“.....ชาวบ้านตามหมู่บ้านต่างๆ ถูกเจ้าหน้าที่จับกุมเป็นจำนวนมาก การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจและทหารมีหลายครั้งหลายหนที่ได้ใช้วิธีรุนแรงเช่น เตะ ต่อย ทบ ตี ชูเชือดชาวบ้านด้วยวิธีต่างๆ เพื่อให้ชาวบ้านยอมรับสารภาพว่าได้เกี่ยวข้องกับ ผ.ก.ค. จริง และให้บอกที่อยู่ของญาติพี่น้องที่หนีไปอยู่ป่า.....”

“ในระยะต้นปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้มีการรับสมัครอาสาสมัครรักษาดินแดน (อส.) ขึ้นในจังหวัดพัทลุง ในบ้านเขาเจ็ยกได้ตั้งชุดคุ้มครองหมู่บ้าน (ชคบ.) ขึ้น มีฐานปฏิบัติการอยู่ที่บ้าน

นายศรีทอง (กำหนดตำบลเขาเจ็ยก ซึ่งเป็นหัวหน้าอส. ในตำบลเขาเจ็ยก) ชุดคุ้มครองหมู่บ้านดังกล่าว ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ซึ่งรู้ที่อยู่แล้วว่าใครบ้างในหมู่บ้านเขาเจ็ยกและหมู่บ้านใกล้เคียงที่หนีเข้าป่า และใครบ้างที่เกี่ยวข้องกับคอมมิวนิสต์ ตลอดจนกระทั่งญาติพี่น้องของผู้ที่หนีเข้าป่า เจ้าหน้าที่ชุดคุ้มครองดังกล่าวได้เริ่มปฏิบัติงาน โดยการพุดจาชูเชิญญาติพี่น้องของผู้ที่หนีเข้าป่าด้วยความอาฆาตและขู่ให้คอยระวังตัวให้ดี สักวันหนึ่งอาจถูกจับหรืออาจถูกฆ่าทิ้ง นอกจากนี้ผู้ให้สัมภาษณ์ยังรายงานว่า เจ้าหน้าที่ยังคงคุมขังชาวบ้าน ญาติพี่น้อง พ่อแม่ ลูกเมียของผู้ที่หนีเข้าป่าโดยการไปตักปล้นและทำลายวัวควายทรัพย์สิน ความเดือดร้อนทวีความรุนแรง และกว้างขวางออกไปอีก.....”

จากข้อเท็จจริงที่ทางฝ่ายรัฐบาลได้วิจัยออกมา นั้น ก็ยอมรับอยู่แล้วว่า การเผาหมู่บ้าน การทำลายทรัพย์สิน การข่มเหงรังแกจิตใจ ตลอดจนการฆ่าประชาชนผู้บริสุทธิ์ด้วยวิธีต่างๆ นานาต่างเคยกระทำมาแล้ว ซึ่งล้วนเป็นฝีมือเจ้าหน้าที่ของฝ่ายรัฐบาลทั้งสิ้น

เมื่อความเป็นจริงมีอยู่ดังนี้ ฉะนั้น ผลการสอบสวนของคณะกรรมการที่รัฐบาลตั้งขึ้น ไม่ว่าจะออกมาในรูปใดก็ตาม ทางฝ่ายรัฐบาลควรจะได้มีการทบทวนถึงแผนการปราบปรามผู้ก่อการคอมมิวนิสต์เสียใหม่ ไม่ว่าจะเป็นในด้านหลักการหรือแนวปฏิบัติ ว่าที่แล้วๆ มาเป็น

เช่นใด และก้าวต่อไปนั้นจะเป็นอย่างไร ทา
ใช้ว่าทางรัฐบาลจะนำเอาเงินภาษีอากรของประ
ชาชนมาใช้จ่ายในการปราบปรามที่ไร้สาระนับ
ละหลาย ๆ ร้อยล้านบาท และผลที่ออกมาคือ
ประชาชนผู้บริสุทธิ์ต้องเป็นผู้รับชะตากรรม

เหตุการณ์ที่บ้านนาทราย ตลอดตั้งแต่ที่ได้
เริ่มกันมา กระทั่งเรื่องได้บานปลายกันออกไป
อย่างกว้างขวาง ทั้ง ๆ ที่ทั้งสองฝ่ายต่างก็แสดง
ความไม่ปรารถนาที่จะให้เรื่องราวใหญ่โตออกไป
จนถึงกับมีข่าวลือเกิดขึ้นในช่วงที่เหตุการณ์กำลัง
ดำเนินอยู่ ว่าทหารจะปฏิวัตินั้นก็ล้วนแล้วแต่
ให้เห็นถึงข้อผิดพลาดหลายประการ ทั้งจากฝ่าย

เจ้าหน้าที่รัฐบาล ซึ่งพยายามปกป้องและบด
ความผิดให้พ้นตัว หรือแม้แต่การช่วยปกปิด
ความผิดอันอาจจะมีขึ้นกับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา
ตาม ส่วนทางกลุ่มประชาชนเพื่อประชาธิปไตย
เหตุการณ์ครั้งนี้ ก็ควรถือเป็นอุทาหรณ์ของการทำ
งานครั้งต่อไปอย่างยิ่ง ว่าการทำงานเพื่อประ
ชาชนนั้น จะต้องพานพบกับกระแสแห่งการต่อ
ต้านของกลุ่มผลประโยชน์บางกลุ่มอย่างหนักเลี้ย
ไม่ได้ จึงไม่มีความจำเป็นแต่อย่างใดที่จะหวั่น
ไหวกับกระแสแห่งการต้านทาน “สัจจะ” ของ
กลุ่มผลประโยชน์ใด ๆ หากยังมีความตั้งใจที่จะ
ทำงานเพื่อส่วนรวมต่อไป

มนตรี ปรีภัสร์

เพื่อน

นิตยสารที่มองปัญหาใกล้ตัวได้มากที่สุด
มองหาตามแผงหนังสือได้ทุกต้นเดือน

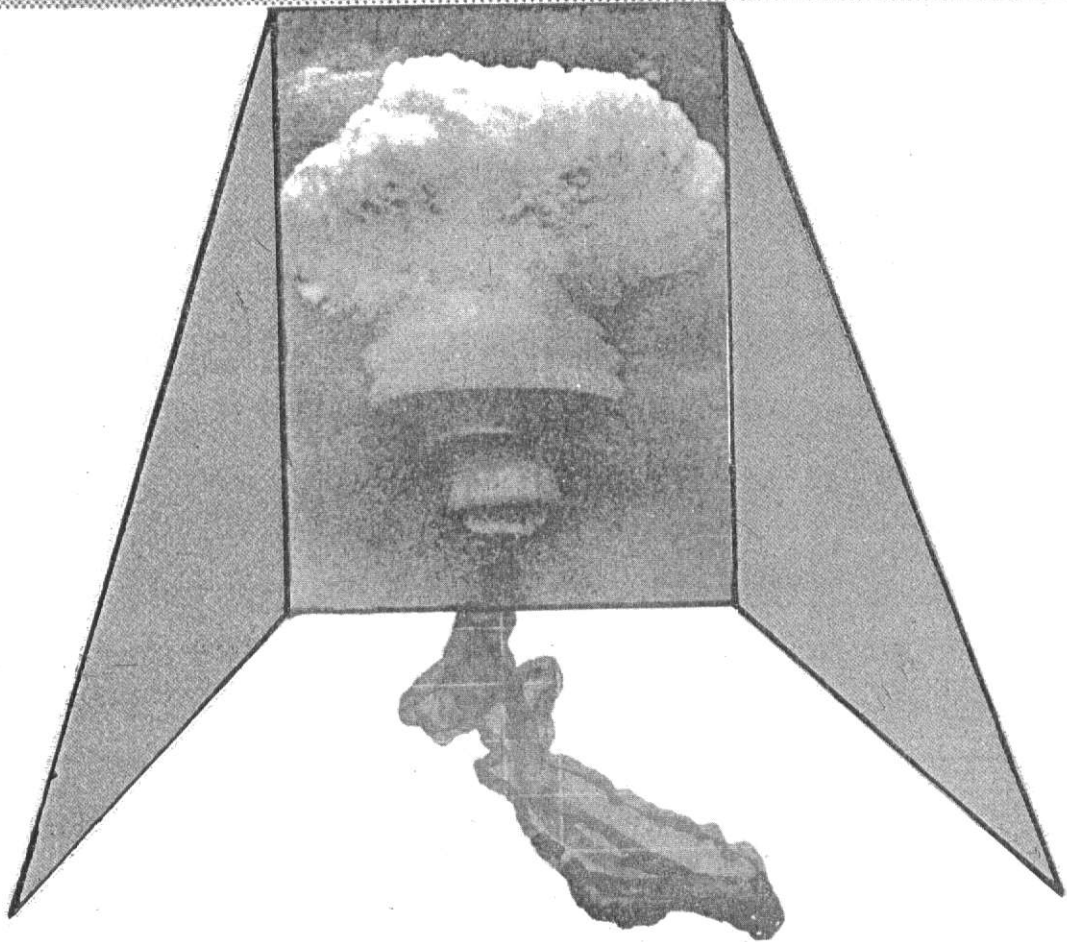
ประชาชาติ

หนังสือสรุปและวิเคราะห์ข่าว
รายสัปดาห์

แนะนำหนังสือ

ซาร์

หนังสือสำหรับคนหนุ่ม - สาว
ที่จัดทำโดยคนหนุ่มสาว
วางตลาดกลางเดือนมีนาคม

เราคัดค้าน การขูดคอคอดกระ !

กลุ่มศึกษาโครงการคอคอดกระ

สภาพทางสังคมของภาคใต้กับคอคอดกระ

ไม่ว่าจะเป็นลักษณะภูมิประเทศ หรือทรัพยากรธรรมชาติของภาคใต้ ล้วนแต่เอื้ออำนวยแก่ประชากรแถบนั้นทั้งสิ้น ประชาชนทางภาคใต้ประกอบอาชีพหลักใหญ่ ๆ เกือบทุกประเภท มีตั้งแต่ปลูกยางพารา ซึ่งก่อนหน้าที่จะมีการผลิตยางเทียมออกมา ก็เคยทำรายได้เป็นอย่างดีให้แก่ประชากรในภาคนี้มานานแล้ว การทำนานั้นก็ติดอยู่ในขั้นที่พอจะเลี้ยงประชากรทั้งหมดของภาคใต้ได้อย่างสบาย ๆ การทำเหมืองแร่ในบางจังหวัดก็ทำรายได้ให้แก่ผู้คนในท้องถิ่นและในประเทศอย่างมาก การกลิ้งกรรมอื่นๆ เช่นผลไม้ ก็สามารถทำเป็นสินค้าส่งออกของไทยส่งไปยังประเทศเพื่อนบ้านได้ นอกจากนี้ ภูมิประเทศก็เหมาะแก่การประมง และอาหารทะเลที่ส่งออกไปนอกประเทศ เช่นกุ้ง ก็มาจากภาคใต้เป็นส่วนมาก จำนวนอาหารทะเลจากภาคใต้มีจำนวนมากประมาณ ๓๐% ของอาหารทะเลทั้งหมดของประเทศ โดยทั่วๆ ไปแล้ว เศรษฐกิจของประชาชนทางภาคใต้จัดอยู่ในขั้นอยู่ดีกินดี เมื่อเปรียบเทียบกับประชาชนในภาคอื่น ๆ ของชาติ

ปัญหาของคนทางภาคใต้ที่ใหญ่ที่สุดไม่ใช่ปัญหาทางเศรษฐกิจ แต่เป็นปัญหาความล้มเหลวของการบริหารราชการส่วนกลาง ซึ่งยึดติดอยู่กับการรวมอำนาจไว้ส่วนกลางมากที่สุด ความไม่เหมาะสมของนโยบายจากส่วนกลาง และการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ที่ส่งไปจากส่วนกลาง ได้ก่อให้เกิดปัญหาหลากหลายใหญ่โตและน่าวิตกเป็นอันมาก แต่เพราะการวางนโยบายผิดของรัฐบาลกลางและการปฏิเสธการที่จะให้ข้อเท็จจริงแก่ประชาชนเจ้าของประเทศ จึงดูเหมือนว่ามีคนไม่กี่คนที่รู้เรื่องปัญหาของประเทศและปัญหาต่างๆ ของภูมิภาคส่วนนี้ และนาน ๆ จึงจะได้อ่านความรู้สึกของประชาชนผู้คับแค้น และขาดความมั่นคงอย่างเช่น *จดหมายจากพัทลุง* (ดูได้จาก *สังคมศาสตร์ปริทัศน์* ฉบับผู้ก่อการร้าย ๒๕๑๖) ซึ่งหลายตอนของจดหมายฉบับนี้ ทำให้เราตระหนักถึงภัยเหลือของประเทศไทยที่แอบแฝงมาในรูปแบบของระบบราชการและตัวข้าราชการ เช่น

“...ต่อมาเห็นว่ากำลังตำรวจจะต่อสู้ไม่ได้ จึงนำทหารมาตั้งเป็นกองตำรวจชายแดนขึ้นหลังโรงเรียนจังหวัดพัทลุง เพื่อมาทำการปราบปรามมากขึ้น ทหารทำการปราบปรามรุนแรงขึ้นไปอีก จับใครได้ถึงแม้จะอยู่ในฐานสงสัยก็จับยิงทิ้งหรือตีบลงจากเครื่องบิน และโดยวิธีเฝ้าหังเป็นในดั่งยางมะตอย สีเขียวจึงเป็นอีกสีหนึ่งที่พวกชาวบ้านพยายาม...”

จะเป็นเพราะความโง่บัดซบของรัฐบาล หรือ

การที่ผู้มีอำนาจในการปกครองปฏิเสธที่จะให้ประชาชนเลื่อมใสศรัทธาต่อวิธีการเมืองที่มีหลักการชัดต่อผลประโยชน์ของตนเองก็ตามที่ ข้อหา “คอมมิวนิสต์” จึงถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการกำจัดคนที่มีความเชื่อในลัทธินี้อย่างรุนแรงและถือโอกาสใช้ข้อหาเดียวกันนี้ ใช้กับคนที่รัฐบาลต้องการกำจัด—หรือไม่มีหลักฐานใดจะกล่าวได้อีกว่าเขาผู้นั้นมีความผิดจริง ด้วยเหตุนี้จึงปรากฏว่าภาคใต้ของไทยมีหน่วยกองโจรที่สู้รบกับเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล และมีหลักฐานยืนยันว่า พัทลุงเป็นจังหวัดแรกของภาคใต้ ที่มีการปะทะระหว่างกองโจรกับเจ้าหน้าที่รัฐบาล (จาก “ทำไมจึงต้องมีผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์” โดย สุภัทรว สุคนธาภิรมย์ *สังคมศาสตร์ปริทัศน์* ฉบับเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๑๗)

นอกจากนี้ ภาคใต้ก็ยังมีปัญหาใหญ่อีกปัญหาหนึ่ง คือปัญหาสี่จังหวัดชายแดน ซึ่งประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเหล่านั้นนับถือศาสนาอิสลาม พูดภาษาอิสลาม และถือตัวเองว่าเป็นอิสลามเป็นส่วนใหญ่ นับประสาอะไรกับจังหวัดอื่น ๆ ของภาคใต้ที่ไม่มีความแตกต่างอย่างมากมายในเรื่องศาสนา ภาษา และวัฒนธรรม รัฐบาลก็ไม่สามารถปกครองได้อย่างถูกต้องเรียบร้อย ไม่ต้องพูดเลยว่าช่องว่างความเข้าใจและระยะห่างทางสังคมระหว่างส่วนกลางและเขตชายแดนสี่จังหวัดนี้มีมากเพียงใด และก็อีกเหมือนกันที่ปัญหาของภูมิภาคส่วนนี้ได้ถูกโยนกลองไปให้กับข้อหา

แถลงการณ์ต่อต้านจากญี่ปุ่น

แถลงการณ์ของ (GENSUIKIN) สภาต่อต้านระเบิดปรมาณูและระเบิดไฮโดรเจนแห่งญี่ปุ่นประกาศคัดค้านการขุดคลองคอคอดกระเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๗ ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้คือ

๑) การอ้างว่าเป็นโครงการที่ใช้ปริมาณเบนทอนิตก็ตาม เราต้องตระหนักว่าคลองนี้ย่อมอำนวยผลทางยุทธศาสตร์ด้วย เพราะการขนส่งทางทหารจะสะดวกขึ้นเมื่อตัดผ่านมหาสมุทรอินเดียและแปซิฟิก

๒) ละออริงส์ย่อมปกคลุมไปทั่วอาณาบริเวณ ประชาชนแถบนั้นจะทนทุกข์ทรมานด้วยพิษจากรังสีดังกล่าวแน่นอน ในปี ๑๙๖๗ อเมริกาวางโครงการโบลแปร์ โครงการทั้งสองนี้ถูกคัดค้านอย่างรุนแรงจากนักวิทยาศาสตร์และประชาชนชาวอเมริกันทำให้มีการเลิกล้ม หรือเดือนกำหนดโครงการ

๓) การนำดินแดนแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นที่ ทดลองระเบิดนิวเคลียร์ย่อมประจักษ์ชัดว่า อเมริกามีนโยบายเหยียดหยามเชื้อชาติอื่นเพียงใด ทำไมไม่ไปทดลองในประเทศของตนเอง

๔) หากญี่ปุ่นเข้าร่วมในการขาดกรรมพินนี้ ย่อมแสดงให้เห็นการขาดสติสัมปชัญญะและศีลธรรมอันดีที่พึงมีต่อมวลมนุษย์ ประชาชนญี่ปุ่นบระสบเคราะห์กรรมจากรังสีปรมาณูย่อมเป็นอุทาหรณ์ที่มีค่ายิ่ง ฉะนั้นเราต้องไม่ร่วมมือในโครงการนี้ และขอยับยั้งบริษัทนิโซอิไว้ผู้ร่วมลงทุน

“ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์” เช่นเดียวกับภาคอื่น ๆ

ถ้าชุกคอคอดกระ

เงินที่มีจำนวนจำกัดของประเทศเราจะถูกนำไปประดมใช้ในโครงการนี้อย่างมากมาย จนกระทั่งโครงการอื่น ๆ ที่จะช่วยพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนจริง ๆ จะถูกมองข้ามไปเสีย คอคอดกระจะช่วยพัฒนาความเป็นอยู่ของคนภาคใต้จริงหรือ มันมีผลดีถึงขนาดที่ประเทศยากจนอย่างเราจะต้องทุ่มเงินทองและทรัพย์สินอย่างมากมายกระนั้นหรือ

เหตุผลที่สนับสนุนให้ชุกคอคอดกระที่สำคัญคือทำให้คนภาคใต้พากันอพยพเข้ามาหางานทำเป็นต้น

จริงอยู่ที่การเข้ามาหางานทำในเขตอุตสาหกรรมในบางกรณีอาจจะเป็นการแก้ไขปัญหารายได้น้อย และเป็นการใช้ประโยชน์จากแรงงานแอบแฝงได้ แต่จะมีประโยชน์อะไรที่เราจะสร้าง **คลองเคยแห่งที่สอง** ขึ้นมาดึงดูดให้คนเข้ามาหากิน โดยที่ชาวชนบทเหล่านั้นต้องเปลี่ยนวิถีชีวิตจากการกสิกรรม การประมง มาเป็นชีวิตตามวิถีทางสังคมอุตสาหกรรม ตกเป็นเหยื่อของการชุกคิดจากนายทุน ทนทุกข์ทรมานกับชีวิตที่ยากแค้นในเหมือง ซึ่งจะสร้างปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัย อานามัย และปัญหาอาชญากรรม อันจะกลายเป็นภาระหนักอึ้งของรัฐบาลต่อไปอีก

ยิ่งกว่านั้น อุตสาหกรรมที่ว่า จะเติบโตขึ้น

ในเขตคลองก็คงไม่มีประเภทใดที่จะขยายได้เร็วเท่ากับอุตสาหกรรมด้านบริการ เช่น บาร์ อายอบ นวด มหรสพ เป็นต้น รวมไปถึงปัญหาการลักลอบขายของเถื่อน อันเป็นการทำลายความรับผิดชอบของประชาชนในฐานะพลเมืองของประเทศอย่างร้ายแรงที่สุดด้วย

ไม่ว่าการชุกคอคอดกระจะกระทำด้วยวิธีธรรมดา หรือใช้ระเบิดปรมาณูก็ตาม ปัญหาที่จะเกิดขึ้นก็คือ ปัญหาการอพยพผู้คนและปัญหาการย้ายคนที่ดำเนินรอยตามชีวิตของบรรพบุรุษของพวกเขามาเป็นเวลานานแสนนาน ซึ่งเกิดและหวังจะตายอยู่ในผืนแผ่นดินของตน ที่ตกทอดสืบต่อกันมา ความรักผืนดินของคน โดยเฉพาะชาวกสิกร เป็นความรักที่ลึกซึ้ง ซึ่งไม่อาจประเมินค่าและให้เหตุผลได้ ในรายงานการสำรวจของโครงการชุกคอคอดกระนี้อย่างแน่นอน

ในญี่ปุ่น กรณีสร้างสนามบิน **นาริตะ** ซึ่งจำเป็นต้องอพยพชาวนาในตำบลซังริสูกะออกไปทั้งตำบล ปรากฏว่ามีชาวนาเพียงกลุ่มหนึ่งเท่านั้นที่ยอมย้ายออกไป แต่ชาวนาอีกส่วนหนึ่งกลับยืนหยัดต่อสู้กับฝ่ายที่ดำเนินโครงการนี้อย่างจริงจัง ตั้งแต่มีการปะทะกันเพียงเล็กน้อย จนกระทั่งบาดเจ็บล้มตายไปทั้งสองฝ่าย ชาวนาญี่ปุ่นที่ซังริสูกะทำทุกวิถีทางเพื่อจะต่อต้านการสูญเสียที่ดินของพวกเขา การต่อสู้ได้ทำกันตั้งแต่เด็กเล็ก ๆ ไปจนถึงพ่อเฒ่าแม่เฒ่าในตำบลนั้น และเลยออกไปถึงกลุ่มนักศึกษาประชาชนจากข้าง

อเมริกา

นอกเข้ามาช่วยสนับสนุน

ทุกตารางนิ้วที่ฝ่ายโครงการสร้างสนามบินแห่งนี้ได้มา หมายถึงการย้ายลงไปบนหัวใจที่เปี่ยมไปด้วยความรักและความห่วงแหน ของประชาชน ต้นไม้แต่ละต้นจะต้องถูกขุดขึ้นมาพร้อมๆ กับการถูกระชากร่างกายของเด็กๆ ที่ไปโอบกอดปกป้องมันเอาไว้อย่างน่าเวทนา บางครั้งถึงกับทำให้นิ้วของเด็กน้อยๆ ต้องขาดไป..... (จากหนังสือพิมพ์*อาซาฮี* เน้นกัน ๑๕๗๑) ต้นไม้บางต้นก็โดนตัดลงทิ้งๆ ที่ชาวบ้านขึ้นไปนั่งประท้วงอยู่บนกิ่งไม้ไม่ยอมให้ตัด และเมื่อมันโค่นลงก็ต้องล้มทับลงไปบนร่างของนักศึกษาที่นั่งประท้วงอยู่ใต้ต้นไม้ นั้น บางครั้งรถขุดต้องขุดฝ่าเข้าไปในสนามเหล่านี้ที่มีคนเป็น ๆ อยู่

ภาวการณ์น่าสยดสยองนี้เกิดขึ้นแล้วในญี่ปุ่น เนื่องจากสิทธิผู้รื้อฟื้นดินเท่าชีวิตไม่ยอมสูญเสียมันไปให้กับโครงการที่ไม่ได้ก่อให้เกิดผลดีอะไรกับเขาเลย

ลักษณะของโครงการคอกอดกระ ก็ไม่แตกต่างไปจากโครงการสนามบิน*นาริตะ* ในญี่ปุ่นเท่าไรนัก เพราะเป็นโครงการที่อ้างถึงผลประโยชน์ของชาติ โดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ของชาวบ้านเลย หากว่าจะมีขึ้นจริงๆ แล้ว เราจะรู้ได้อย่างไร เลือดรักแผ่นดินของชาวบ้านไทยจะไม่รุนแรงเท่ากัน หรือมากกว่า

นอกจากค่าใช้จ่ายในการอพยพผู้คนแล้ว ปัญหาต่อไปคือ *เรามีที่นาสำรองไว้ให้ชาวบ้าน*

หรือยัง - เรามีแหล่งประมงไว้ให้ชาวประมง หรือยัง เรามีสวนยางพารารอให้เขาได้กรีดยางหรือไม่ การย้ายที่อยู่อาศัย ย้ายที่ทำมาหากินจะมีปัญหากับการปรับตัวของผู้อพยพมากมาย เรามีจิตแพทย์มากพอสำหรับความช่วยเหลือสุขภาพจิตอันเกิดจากปัญหาความบีบคั้นไว้ให้เขาหรือเปล่า

คลองที่เกิดขึ้นจะเสมือนเป็นการตัดประเทศไทยออกเป็นสองส่วนใน ความสำนึกของคนไทยโดยทั่วไป การที่ผู้ใช้คลองเป็นต่างชาติเกือบทั้งหมด (เราเองมีเรือพาณิชย์ที่จะใช้ประโยชน์จริงๆ ได้ไม่กี่ลำ) ก็จะมีผลให้ความรู้สึกว่าแผ่นดินกำลังถูกตัดออกเป็นสองส่วนนั้นหนักหน่วงยิ่งขึ้นไปอีก ขวัญของคนไทย โดยเฉพาะในภาคใต้ จะเลวร้ายลงไปอีกเพราะไม่รู้ว่าจะไรประเทศผู้มีประโยชน์โดยตรงในการสัญจรจะผ่านคลอง หรือมหาอำนาจเหล่านั้นจะรวมกำลังกันเรียกร้องให้เขตคลองทั้งหมดเป็นเส้นทางสัญจรนานาชาติ และให้มีรัฐบาลอิสระออกไปจากประเทศไทย เพื่อเป็นคลองนานาชาติ มิใช่ของประเทศใดประเทศหนึ่งโดยเฉพาะ

นี่คือผลร้ายของคลองต่อขวัญและจิตใจของประชาชนคนไทยทั้งประเทศ และต่อคนไทยในภาคใต้ทั้งหลายด้วย

ถ้ารัฐบาลเลือกเอาวิธีการขุดด้วยระเบิดปรมาณูที่เหลือจากสงครามโลก เพราะอเมริกาผลิตเอาไว้มาก และเพิ่งใช้ระเบิดเมืองชิโรชิม่าและ

นางสาวกัทธินาฬไปสองเมืองเท่านั้น หรือ เพราะนักวิทยาศาสตร์ที่เฝ้าดูบล้ำสุตรปรมาณูในห้องทดลองมานานแล้ว อยากจะสนุกกับการทดลองจริงๆ โดยเอาภูมิประเทศและชีวิตคนในชาติเอเชียเป็นเครื่องเสียงล่ก้อ บัญหาการอพยพคนจำนวนที่มากกว่าการชดด้วยวิธีธรรมชาติจะเกิดขึ้น เพราะต้องอพยพเอาสิ่งมีชีวิตออกจากรัศมีของกัมมันตภาพให้มากที่สุด ตามที่คิดได้จากห้องทดลอง ซึ่งก็ยังไม่มีคำตอบที่แน่นอนที่จะประกันความปลอดภัยของมนุษย์ได้ อเมริกาเคยทำการทดลองระเบิดปรมาณู เพื่อหาผลจากกัมมันตภาพรังสีที่เกาะบิกินี เมื่อ ๒๐ ปีก่อน อย่างโหดร้ายและไร้มนุษยธรรมที่สุด และผลที่ได้ซึ่งแน่นอนว่าอเมริกาไม่ได้เปิดเผย แต่จากการค้นคว้าของ สภาประชาชนต่อต้านระเบิดปรมาณู และระเบิดไฮโดรเจนของญี่ปุ่น ที่เดินทางไปทำการสำรวจและพบว่าชาวเกาะบิกินีซึ่งได้รับผลจากกัมมันตภาพรังสี ต้องทนทุกข์กับโรคภัยไข้เจ็บเพียงไร เริ่มตั้งแต่อาการเจ็บแสบตาผิวหนังของร่างกาย ผมและขนร่วง ห้องร่วงขนาดหนักคลื่นได้ อาเจียน หลังจากนั้นในร่างกายของคนที่ได้รับกัมมันตภาพรังสี จะเกิดการเปลี่ยนแปลงของเลือดจนถึงกับเสียชีวิต ทารกตายในขณะที่อยู่ในท้องของมารดา มารดาแห้งผาก และสภาพปัจจุบันของคนที่ได้รับกัมมันตภาพรังสีคือ อาการทางความรู้สึก กลายเป็นคนซึมเซา เหนื่อยง่าย ส่วนทางร่างกายก็พบว่า มีคนเป็นโรคความดัน

โลหิตสูงอย่างผิดปกติ เบาหวานมีโปรตีนในบัสสาวะ มีรอยบาดแผลตามตัวที่มองเห็นได้ และต่อมไทรอยด์ผิดปกติ เพราะเป็นไปได้ว่ารังสีที่เข้าไปกับไอโอดีนทางอาหารทะเล นม หรืออื่น ๆ จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงในต่อมไทรอยด์ และอาจลุกลามไปถึงขั้นเป็นมะเร็งที่ต่อมไทรอยด์ก็ได้

ถ้าปรากฏในภายหลังว่ากัมมันตภาพรังสีเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ประชาชนผู้เคราะห์ร้ายจำนวนหนึ่งต้องตกเป็นเหยื่อการทดลองเพื่อประโยชน์ของนายทุนและนักวิทยาศาสตร์ หรือชาวมหาอำนาจ ภาวะการดูแลรักษาจะตกอยู่กับใคร รัฐบาลจะต้องจัดหาสถานี่รักษาพยาบาลคนไก่อต้องตั้งเอาแพทย์และพยาบาลที่ในภาวะธรรมดาก็ขาดแคลนอยู่แล้วมาให้การดูแลรักษาผู้ป่วยที่ไว้รับกัมมันตภาพรังสี รัฐบาลต้องจัดสรรงบประมาณไปอีกกี่ชั้วคน เพื่อจะให้การรักษาผู้ป่วยในวันทำการชดด้วยวิธีนี้ ไปจนถึงคนรุ่นลูกรุ่นหลานที่จะเกิดมา และยังคงโชคร้ายเพราะโรคภัยไข้เจ็บนี้ และผู้รับเคราะห์เองเล่า ชีวิตของเพื่อมนุษย์ร่วมประเทศ ซึ่งอาจจะมผลต่อประเทศเพื่อนบ้านของเราด้วย จะต้องทุกข์ทรมานเพื่อสังเวผลประโยชน์คนอื่น และการตัดสินใจผิดพลาดของรัฐบาลด้วยกระนั้นหรือ

นี่ถือเป็นความสำนึกผิดร่วมกันของคนไทยชาติที่จะให้อภัยไม่ได้เลย ถ้าหากไม่สามารถคัดค้านการชดคอคอดกระได้สำเร็จ นี่คือนสิ่งที่เราตั

ตระหนักอยู่เสมอ ไม่ว่าโครงการคอคอดกระจะ
ถูกหยิบยกขึ้นมาพูดถึงเมื่อไหร่ก็ตาม

**รายละเอียดเกี่ยวกับเทคนิคการขุด
และปัญหาการอพยพประชากร
ของโครงการ “คอคอดกระ”**

ในที่นี้ อยากจะเสนอรายละเอียดและข้อมูลที่ได้
มาจากการประชุมครั้งที่ ๓ ที่โตเกียว เมื่อวันที่
๑๐-๑๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ และต่อไปก็
จะเสนอถึงปัญหาที่ทางกลุ่มศึกษาโครงการคอคอด
กระคิดว่าน่าจะมีเกี่ยวกับเทคนิคการขุด

๑) เทคนิคที่จะถูกนำมาใช้ในการขุด

ก่อนอื่นเราต้องเข้าใจว่าคลองที่จะขุดนี้มีอยู่ ๒
แบบด้วยกันคือ

ก. คลองแบบชนิดที่มีช่องเดินเรือช่องเดียว
(One Lane Traffic) ซึ่งจะมีขนาด
กว้าง ๖๕๐ ฟุต ลึก ๑๑๐ ฟุต น้ำหนักเรือที่จะ
ผ่านได้สูงสุด ๕๐๐,๐๐๐ DWT (น้ำหนักระวาง
เรือเป็นตัน)

ข. คลองแบบชนิดที่มีช่องเดินเรือช่องคู่
(Two Lane Traffic) ซึ่งจะมีขนาดกว้าง
๑๒๕๐ ฟุต ลึก ๗๕ ฟุต น้ำหนักเรือที่จะ
ผ่านได้สูงสุด ๑๕๐,๐๐๐ DWT

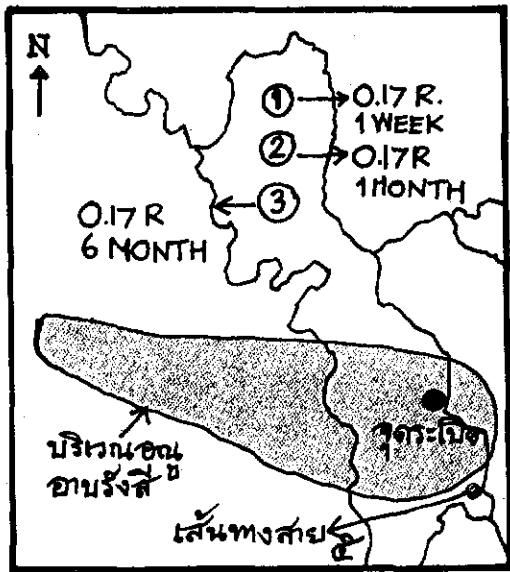
มีการคำนวณกันว่า ปริมาตรของดินที่จะต้อง
ขุดประมาณ ๔,๐๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ซึ่งจะ
เป็นการเคลื่อนย้ายพื้นดินที่ใหญ่ที่สุดในโลก และ
ยังจะต้องมีการทำลายเกาะทะเลอันดามัน เพื่อที่
จะให้เป็นทางเข้าออกของเรือต่างๆ อีกด้วย ทั้งนี้
มาถึงวิธีการขุด ซึ่งจะมีอยู่ ๒ วิธีด้วยกันคือ

๑. การขุดแบบธรรมดา (Conventional
Method) หมายถึงการใช้ เช่น เรือขุด เครื่อง
ไม้เครื่องมือต่างๆ เป็นส่วนใหญ่ อาจจะมีการใช้
ระเบิดบ้างแต่จะเป็นพวกไดนาไมค์ เป็นต้น
คำนวณกันว่าถ้าจะขุดแบบนี้ก็จะต้องใช้เวลาถึง
๑๒ ปี และสำหรับค่าใช้จ่ายในการขุดของคลอง
แต่ละแบบนี้ ขอให้ดูตารางดังต่อไปนี้

น.น. เรือสูงสุด	ขุดแบบธรรมดา		ขุดแบบใช้ระเบิดนิวเคลียร์	
	ช่องเดียว	ช่องคู่	ช่องเดียว	ช่องคู่
๕๐๐,๐๐๐	๕,๖๕๐	๑๑,๑๐๐	๓,๕๐๐	๖,๒๒๐
๒๕๐,๐๐๐	๔,๒๕๐	๘,๓๕๐	๒,๗๓๐	๔,๔๕๐
เวลาของการขุด	๑๒ ปี		๔ ปี	

(ตารางที่ ๑ หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐ)

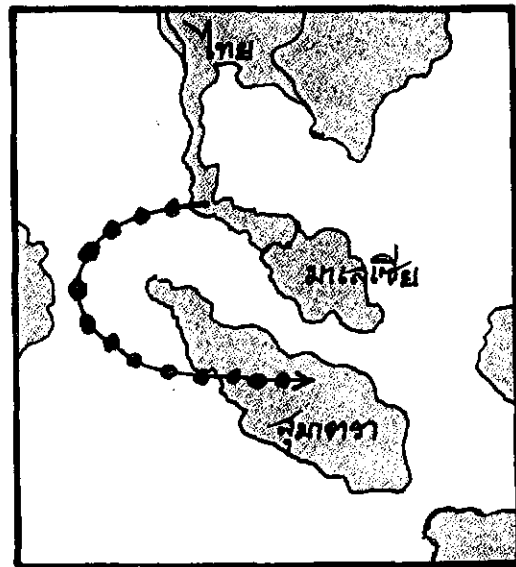
๒. การชุดแบบใช้ระเบิดนิวเคลีย หมายถึง การชุดโดยใช้ระเบิดนิวเคลีย ทำการระเบิดให้เป็นหลุมตามขนาดที่ต้องการ ตัวอย่างที่เสนอให้ชุดคราวนี้ คือเส้นทางสายที่ ๕ โดยเอาหลัก ก.ม. ที่ ๘.๕ จากทางทิศตะวันตก เป็นจุดเริ่มต้น และจะทำการฝังระเบิดเป็นจุดๆ ไปจนถึงหลัก ก.ม. ที่ ๕๔ แล้วทำการระเบิด จำนวนกว่าจำนวนระเบิดที่ต้องใช้ในการระเบิด เพื่อสร้างคลองแบบช่องเดียวประมาณ ๒ Mgt (เมกกะตัน : หน่วยเท่ากับล้านตันของลูกระเบิด TNT)

รูปที่ ๑ ได้แสดงถึงลักษณะการแผ่รังสีหลังจากทำการระเบิดแล้ว เนื่องจากลักษณะการพัดของลมในบริเวณนั้น จะพัดจากทิศตะวันออกไปสู่ทิศตะวันตก การแผ่รังสีจะมีลักษณะคล้ายดาวหาง สำหรับหมายเลข ๑ ๒ ๓ ได้แสดงถึงรัศมีของอาณาบริเวณที่ครอบคลุมอย่างหนาแน่นจากกัมมันตภาพรังสีคือถ้าคนอยู่ภายนอกรัศมีดังกล่าวตามเวลาที่กำหนดไว้แล้ว และกลับเข้าไปในบริเวณนี้ก็จะสะสมกัมมัน

สำหรับคลองแบบช่องคู่ก็ประมาณ ๑๐๕ Mgt ซึ่งเมื่อเทียบกับลูกระเบิดประมาณที่ทิ้งที่ฮิโรชิมาเพียงแค่ ๑๕ กิโลตัน และเมื่อลองคำนวณคร่าวๆ ก็เห็นว่ามากกว่ากันประมาณ ๕,๒๕๐ เท่า ส่วนเรื่องค่าใช้จ่ายและเวลาขอให้ดูตารางที่ ๑ และเกี่ยวกับประเภทของระเบิดนิวเคลียสนั้นก็ว่าจะใช้ระเบิดไฮโดรเจน

ต่อไปก็จะพูดถึงเรื่องการแผ่รังสี ซึ่งกลุ่มผู้ศึกษามีได้เสนอต่อการประชุมที่กรุงโตเกียวครั้งที่ผ่านมามา ดังนี้

ตภาพรังสีไม่เกิน ๐.๑๗ R (เป็นหน่วยมาตรฐานความปลอดภัยที่มนุษย์จะรับได้ กำหนดโดยคณะกรรมการป้องกันกาแผ่รังสีระหว่างชาติ)

รูปที่ ๒ ได้แสดงถึงการเคลื่อนไหวของหมุ่เมฆในบริเวณ ซึ่งจะเห็นได้ว่าจะเคลื่อนไหวย้อนเข้าสู่แผ่นดินทางเกาะสุมาตรา และหอบเอากัมมันตภาพรังสีไปด้วย

๒) ปัญหาที่น่าคิดเกี่ยวกับการชุด

เท่าที่เสนอมานี้ปัญหาที่คิดว่าจะพิจารณา
กันมากก็คือ การนำเอาระเบิดนิวเคลียมาใช้ใน
การชุด เพราะปัจจุบันนี้ยังไม่มีมาตรการที่
ปลอดภัยเพียงพอในการใช้ระเบิดประเภทนี้เลย
และจากรูปที่ ๑ และ ๒ เราก็จะเห็นได้ว่าหลัง
จากการระเบิดแล้วจะต้องปล่อยให้บริเวณดังกล่าว
ว่างอย่างน้อยถึง ๖ เดือน (แต่บริเวณที่ฝังระเบิด
คงจะต้องทิ้งไว้นานกว่านั้น) และตัวเลขที่หยาบยก
มานั้นเช่น ๐.๑๗ R จะเป็นตัวเลขที่แน่นอนสัก
ขนาดไหน

การนำระเบิดประเภทนี้มาใช้ในประเทศไทย
ครั้งนี้ไทยเราก็จะต้องกลายเป็น "หนูตะเภา" ให้เขา
ทดลองอย่างแน่นอน ไม่เพียงแต่เฉพาะไทยเท่า
นั้นที่จะต้องได้รับภัย ประเทศเพื่อนบ้านของเรา
ก็ต้องพลอยฟ้าพลอยฝนไปด้วย ตัวอย่างเมฆที่จะ
หอบเอากัมมันตภาพรังสีไปปล่อยแถวเกาะสุมา
ตรา เป็นต้น กัมมันตภาพรังสีเหล่านี้จะไม่ทำลาย

แค่คนเท่านั้น ยังจะทำลายธรรมชาติในบริเวณ
นั้นอีกด้วย เช่นอย่างที่เคย์ปลุก ลูกมะพร้าวที่เคย์
เก็บ นาทที่เคย์ทำ ก็อาจจะต้องเสียไปอย่างไม่มี
วันที่จะกลับมา ทั้งนี้เราจะเห็นได้จากการทิ้ง
ระเบิดปรมาณูที่ฮิโรชิมาในสมัยสงครามโลกครั้งที่
๒ จนถึงปัจจุบันนี้ คนที่ต้องเสียชีวิตไปเพราะ
กัมมันตภาพรังสี เนื่องจากทำงานกับเตาปฏิกรณ์
ก็มีอยู่ไม่น้อย เพียงเขาไม่พยายามเปิดเผยตัวเลข
กันเท่านั้น จากกาอ่านข้อมูลที่ได้มาคราวนี้ไม่
ปรากฏว่าเขาพูดถึงสภาพทางธรณีวิทยาของบริ
เวณที่จะถูกชุดเลย ทั้งนี้เพราะว่ากำลังระเบิดตั้ง
๔๒-๑๐๕ Mgt นั้นนับว่ามีกำลังมหาศาลมาก
ทีเดียว อาจจะทำลายแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ
อีกด้วย

๓) การอพยพประชากร

จากการคำนวณจำนวนประชากรที่จะต้องถูก
โยกย้ายประมาณ ๒๑๕,๐๐๐ คน (ดูตารางที่ ๒)

ตารางที่ ๒

จังหวัด	ตรัง	พัทลุง	สตูล	สงขลา
จำนวนประชากร	๓๕,๐๐๐	๑๘,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๗๒,๐๐๐

ข่าวคอคอดกระจากหนังสือพิมพ์ญี่ปุ่น

ในการประชุมสภาไคเอทเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๗ นายโอะกะตะ สมาชิกสภาสังกัดพรรคสังคมนิยมได้ตั้งกระทู้ถามรัฐบาลญี่ปุ่น ว่าได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการขุดคอคอดกระโดยใช้ระเบิดปรมาณูชุดเพียงใด รวมถึงนายทานากะเองได้หารือถึงโครงการนี้กับผู้นำประเทศต่าง ๆ ในคราวไปเยือนอาเซียอาคเนย์ใช่หรือไม่ นายทานากะได้ตอบว่าตนเองได้หารือเรื่องนี้จริงกับนายกรัฐมนตรีมาเลเซีย แต่ก็ไม่มีอะไรเป็นพิเศษ และแก่เสริมว่าโครงการนี้มีผลประโยชน์ต่อหลายประเทศทั้งประเทศไทยก็ยังไม่ได้ตัดสินใจเด็ดขาด ตอนทราบมาในฐานะนักการเมืองเท่านั้น นายโอะกะตะจึงชี้ค่อว่ารัฐบาลมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงอย่างแน่นอน และเปิดเผยชื่อข้าราชการเป็นรายตัวว่าได้ร่วมในโครงการอย่างไร ในข้อกล่าวหานี้ รัฐมนตรีต่างประเทศญี่ปุ่นกล่าวแก้ว่าในการประชุมโครงการคอคอดกระครั้งที่ ๕ (ณ กรุงโตเกียวตั้งแต่ ๑๐-๑๒ กรกฎาคม ๒๕๑๖) อันมีตัวแทนจากประเทศไทย ญี่ปุ่น สหรัฐ ฝรั่งเศส และเนเธอร์แลนด์ มีข้าราชการของกระทรวงต่างประเทศเข้าร่วมในฐานะผู้สังเกตการณ์เท่านั้น แต่เมื่อรัฐบาลไม่ยอมรับข้อกล่าวหาดังกล่าว นายโอะกะตะจึงแจ้งโยกการกระทำของกระทรวงการต่างประเทศต่อไปว่า หลังการประชุมแล้ว ผู้เข้าร่วมการประชุมจากกระทรวงการต่างประเทศได้ทำรายงานโดยละเอียดถึงทำฉบับแจกจ่ายไปทุกหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง รัฐบาลญี่ปุ่นตอบสั้น ๆ ว่าไม่เคยทราบมาก่อน

การโยกย้ายประชากรจำนวนมหาศาลอย่างนี้ จะมีปัญหาเรื่องสถานที่อยู่อาศัยสำหรับคนเหล่านี้ต่อไปก็จะเป็นปัญหาเรื่องอาชีพในระหว่างที่ถูกโยกย้าย และเมื่อย้ายกลับมาที่เดิมก็จะมีปัญหาเรื่องอาชีพเต็มว่าเขาจะทำต่อไปได้หรือไม่ ฉะนั้นเมื่อคิดดูแล้วก็จะเห็นว่าผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนมากที่สุดคือประชากรในบริเวณนั้น และสิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นเพียงเพื่อทำให้กลุ่มคนบางกลุ่มร่ำรวยขึ้นเท่านั้น

จากข้อมูลต่างๆ ที่ได้ศึกษามา นี้ อาจกล่าวได้อย่างมั่นใจว่า ไม่ว่าจะชุดแบบธรรมดาคา หรือแบบใช้พลังงานนิวเคลียร์ก็ตาม ย่อมก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ในทันทีทันใดและในอนาคตอีกมาก ในฐานะที่เมืองไทยยังมีปัญหารีบด่วนอื่น ๆ รอการแก้ไขอยู่อย่างฉับมือขณะนี้ เป็นการ "คุ้ม" แล้วหรือที่เราจะทุ่มตัวเสี่ยงกับโครงการอันน่าหวาดกลัวนี้ โดยเอาชีวิตมนุษย์และทรัพยากรอันมีค่าของชาติเป็นเดิมพัน

กอดคอดกระ—ผลทางเศรษฐกิจ

การที่จะชุดคลองแบ่งแยกประเทศออกเป็น ๒ ส่วน เพื่อให้เป็นทางผ่านของประเทศมหาอำนาจเพียงเพื่อหวังแย่งรายได้จากประเทศเพื่อนบ้านและเป็นที่ตั้งของปล่องโรงงาน จนถึงกับจะยอมลงทุนมหาศาล และยอมเอาชีวิตของชาวเมืองเข้าเสี่ยงกับภัยของสภาพแวดล้อมเป็นพิษ รวมทั้งผลจากกัมมันตภาพรังสีถ้ามีการใช้ระเบิด

ปรมาณูชุดคลองครั้งนี้ เป็นสิ่งที่เหมาะสมแล้วหรือ

บัจฉัยในการชุดคอกคอดกระ

โครงการชุดคอกคอดกระนี้ต้องใช้ทุนมากในขณะที่ทุนภายในประเทศของเรามีน้อย ดังนั้นเงินที่จะมาใช้ในการดำเนินโครงการนี้จึงต้องคอยอาศัยต่างประเทศ ซึ่งอาจจะมาได้โดยการชอกุ๋ม หรือโดยการให้เขามาลงทุนโดยตรงก็ตาม แหล่งเงินทุนใหญ่ๆ ตามที่โครงการคาดไว้ก็คือ ธนาคารพัฒนาเอเชีย ธนาคารโลก อเมริกา ญี่ปุ่น (เอกชนและรัฐบาล) ผลประโยชน์ของการชุดคลองครั้งนี้ยังเป็นที่ถกเถียงกันอยู่ว่าจะคุ้มหรือไม่ และนักเศรษฐศาสตร์ของธนาคารโลกเองก็เคยให้สัมภาษณ์ว่าโครงการนี้ไม่เหมาะสม จึงเป็นการแปลก ที่องค์การระหว่างชาติ อย่างเช่นธนาคารโลกหรือธนาคารพัฒนาเอเชีย จะยื่นมือเข้ามาให้ความช่วยเหลือเรื่องทุน แน่แน่นอนที่สุดเงินทุนที่จะได้มาจากญี่ปุ่น อเมริกา (อาจต้องรวมองค์การระหว่างชาติด้วยในบางกรณี) นั้น ย่อมต้องตามมาด้วยข้อผูกมัดทางการเมืองหรือทางเศรษฐกิจ ในกรณีที่กู้เงินต่างประเทศมาดำเนินการ เราก็ต้องไม่ลืมภาระดอกเบี้ยและภาระหนี้สิน ของเยาวชนรุ่นหลังตลอดจนความสามารถในการใช้หนี้สินในอนาคต เทคนิคที่จะใช้ในการชุดคลองครั้งนี้ยังไม่เป็นที่ตกลงว่าจะใช้ชุดโดยวิธีการธรรมดาหรือวิธีใช้ระเบิดปรมาณู จากการพิจารณาจากค่าใช้จ่าย

จ่ายและเวลาที่จะใช้ในการชดแล้วจะเห็นได้ว่า ถ้าชดโดยวิธีใช้ระเบิดปรมาณูช่วยนั้น จะสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายได้ถึง ๔๐% และใช้เวลาเพียง ๖ ปีเท่านั้น ดังนั้นหากมีการชดขึ้นจริงๆ วิธีชดโดยใช้ระเบิดปรมาณูช่วยนั้นก็คงจะดูนำมาใช้ แต่ความปลอดภัยโดยการชดวิธีนี้ที่พวกนายทุนเจ้าของโครงการอ่าวนั้นจะเชื่อได้แค่ไหนในเมื่อการนำเอาระเบิดปรมาณูมาใช้ชดครั้งนั้น ก็คือครั้งแรกของการนำเอาสิ่งที่เขาเคยใช้เป็นอาวุธกวาดล้างในสงครามมาทดลองใช้แบบสันติวิธีนั่นเอง (การชดครั้งนั้นจะใช้จำนวนระเบิดปรมาณูมากกว่าจำนวนระเบิดปรมาณูที่เคยทำลายเมืองฮิโรชิมาในญี่ปุ่นมาแล้วถึง ๕,๒๕๐ เท่า)

สรุปแล้วก็คือในการชดทดลองครั้งนี้ เราไม่มีทุน ไม่มีทั้งเทคนิค แต่เรามีเพียงแค่แรงงานกรรมกรเท่านั้น ทุนที่ต่างชาติจะให้มาก็ตามมาด้วยข้อผูกมัด เทคนิคที่เขาจะนำมาใช้ก็ไม่มีความปลอดภัย

ผลดี

ประเทศเราจะได้อะไรบ้างจากการชดทดลองครั้งนี้ แน่่อนที่สุดในระหว่างการชด การว่างงานก็จะมีเพิ่มขึ้น หลังจากการชดเรียบร้อยแล้วบริเวณปากช่องทั้ง ๒ ข้าง จะถูกสร้างเป็นย่านอุตสาหกรรม เต็มไปด้วยโรงงานอุตสาหกรรมหลายประเภท ซึ่งล้วนแต่เป็นโรงงานที่ใช้แรงงานน้อยเสียส่วนใหญ่ (ตามโครงการคาดว่าจะมีโรงงาน ทำปุ๋ย เหล็ก แก้ว

Petro-chemical และโรงงานที่จะใช้แรงงานมากหน่อยก็คือทอผ้า สีน้าพลาสติก) ดังนั้นความฝันที่ว่าโครงการนี้จะช่วยแก้ปัญหาว่างงานภายในประเทศได้มากนั้น เป็นจริงไปไม่ได้ ยิ่งไปกว่านั้นของเสียจากโรงงาน (รวมทั้งกัมมันตภาพรังสีถ้าชดด้วยระเบิดปรมาณู) ยังอาจทำให้ผลิตภัณฑ์ทางเกษตรต้องลดน้อยลงหรือผลิตขึ้นมาแล้วไม่สามารถนำมาใช้ได้ หรือของเสียที่ปล่อยลงทะเล รวมทั้งอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นจากเรือบรรทุกน้ำมัน ทำให้ปลาที่จับขึ้นมาไม่ได้ อันเป็นเหตุให้ชาวเกษตร ชาวประมง ไม่สามารถจะประกอบอาชีพดั้งเดิมได้ซึ่งก็เท่ากับเป็นการเพิ่มการว่างงานนั่นเอง นอกเหนือไปกว่านั้นก็คือ ของเสียจากโรงงาน (รวมทั้งกัมมันตภาพรังสี) ถ้าจะทำลายสุขภาพของบุคคลในภูมิภาคนั้น เป็นการบั่นทอนแรงงานและเพิ่มปัญหาสังคมอีกด้วย เมืองยอกโกจิในญี่ปุ่นคงจะเป็นตัวอย่างได้ดี (อ่าน สังคมศาสตร์ปริทัศน์ ฉบับภัยเหลืองภาค ๒) ดังนั้นจึงขอย้ำอีกครั้งว่า การที่จะส่งเสริมเขตนี้ให้เป็นเขตสภาพแวดล้อมเป็นพิษของประเทศมหาอำนาจ เพื่อแก้ปัญหาการว่างงานภายในประเทศนั้นเป็นนโยบายที่ผิดและให้ภัยไปไม่ได้

รายได้ที่คาดว่าจะได้ภายหลังการชดทดลอง และสร้างเมืองอุตสาหกรรมแล้วก็คือ ค่าการใช้ค่าเรือผ่าน ค่าขนส่ง และอื่นๆ นอกจากนั้นก็คือรายได้ภาษีที่จะเก็บจากโรงงานอุตสาหกรรม

รายได้บุคคล ภาษีการค้า คุลกากร ถ้าเราดู
แผนที่ก็จะเห็นว่าคลองที่เราจะขุดขึ้นนี้ก็เพื่อ
เชื่อมทะเลจีนใต้กับมหาสมุทรอินเดีย ซึ่งถึงแม้
จะไม่มีคลองนี้เรือสินค้าพาณิชย์จากยุโรปมาทาง
ตะวันออกก็จะหยุดที่สิงคโปร์ ซึ่งเป็นเมืองท่า
ปลอดภาษีและก็สามารถจะใช้ ช่องแคบมะละกา
หรือช่องแคบลอมบอกได้ จะเห็นได้ว่าประเทศ
ที่จะใช้คลองที่เราขุดขึ้นมามากที่สุดก็คือญี่ปุ่นนั่น
เอง นอกจากนั้นก็คงเพื่อให้ทหารอเมริกันแล่น
เรือผ่านกระมัง สำหรับไทยเรานั้นมีเรือพาณิชย์
ไม่กี่ลำจึงหมดโอกาสใช้ ในเมื่อรายได้ค่าผ่าน
เรือ การใช้ท่า หรือภาษีต่างๆ นั้นจะได้จาก
ญี่ปุ่นเป็นส่วนใหญ่ แน่ใจหรือว่าญี่ปุ่นจะไม่ต่อ
รองขอลดในแง่ลดนี้ จริงอยู่จีนเริ่มทำที่มีความ
สัมพันธ์กับยุโรปมากขึ้น และเป็นไปได้ที่จะใช้
คอคอดกระเป็นทางผ่าน แต่อย่างไรก็ตามเราไม่
สามารถจะคาดการณ์ถึงความต้องการสินค้าจีน
ของยุโรปหรือสินค้ายุโรปของจีน และความ
สามารถในการส่งออกของจีนหรือของยุโรปได้
ฉะนั้นเราจึงไม่ควรหวังจากอันนี้มากนัก

รายได้ที่เราจะหวังจากการเป็นทางผ่านนี้
ต้องไม่ลืมว่าเรือที่เคยผ่านสิงคโปร์อยู่ปีหนึ่ง ๆ
๔๐,๐๐๐ ลำนั้นจะไม่พากันใช้คลองที่เราขุด
เพราะสิงคโปร์เป็นเมืองท่าปลอดภาษี ซึ่ง
สามารถจะดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มาก นอกจาก
นั้นสิงคโปร์ยังมีอยู่ซ่อมเรือที่ทันสมัยอีกด้วย ดัง
นั้นอาจคิดได้ว่าเรือที่จะใช้คลองที่เราขุดนั้นก็คือ

เรือที่บรรทุกของหนัก ๆ เช่น น้ำมัน เหล็ก
จากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มายังญี่ปุ่นเสียเป็นส่วน
ใหญ่ ในปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะพบน้ำมัน
ในทะเลจีนใต้ ญี่ปุ่นมีแนวโน้มที่จะซื้อน้ำมัน
จากอินโดนีเซียมากขึ้น (ในปี ๑๙๖๐ ญี่ปุ่น
สั่งจากอินโดนีเซีย ๑๑% ในปี ๑๙๗๒ ๑๗%
ของน้ำมันที่สั่งเข้าทั้งหมด) การเริ่มเป็นมิตร
ของญี่ปุ่นต่อจีนกับไซเบียด การหันไปซื้อเหล็ก
จากออสเตรเลียของญี่ปุ่น การค้นคว้าเรื่องพลัง
งานจากแสงอาทิตย์กำลังตื่นตัว สิ่งเหล่านี้อาจ
ทำให้ความจำเป็นที่ญี่ปุ่นจะต้องใช้คลองนี้มีน้อย
ลง นอกจากนั้นในอนาคตขนาดของเรืออาจจะ
ใหญ่เกินไปกว่าที่จะผ่านคลองที่เราจะขุดก็ได้
สำหรับญี่ปุ่นคลองนี้ก็มิประโยชน์เพียงแต่ช่วยย่น
ระยะทาง ๕๒๐ กม. ถ้าเปรียบกับการผ่านช่อง
แคบมะละกา จะย่นระยะทาง ๒๓๔๕ กม. ถ้า
เปรียบกับการผ่านโดยช่องแคบลอมบอกช่วยแก้
ปัญหาที่เรือน้ำหนักเกิน ๒๒๐,๐๐๐ ตัน ไม่
สามารถผ่านช่องแคบมะละกาได้ เป็นการตัด
ปัญหาเรื่องที่มาเลเซียและอินโดนีเซียกำลังมีที่ทำ
จะเรียกร้องสิทธิความเป็นเจ้าของน่านน้ำและอาจ
มีการเรียกเก็บค่าผ่านช่องแคบมะละกาในอนาคต
ก็ได้

สรุปได้ว่ารายได้ที่เราจะได้จากการใช้คลอง
เป็นทางผ่านนั้น ต้องขึ้นอยู่กับความไม่แน่นอน
หลายอย่าง เริ่มตั้งแต่จำนวนเรือ ขนาดของเรือ
และถึงแม้ว่าเรือที่เคยผ่านช่องแคบมะละกาจะมา

ผ่านคลองที่เรารุด ทำให้เราได้รับรายได้จากการใช้คลองมากขึ้นก็จริง แต่สิ่งนี้คงจะตามมาด้วยปัญหาเรื่องความขัดแย้งระหว่างประเทศ ซึ่งจะนำผลเสียที่คาดไม่ถึงมาให้ประเทศเราเอง (รายละเอียดจะกล่าวต่อไป)

นอกจากรายได้ที่จะเก็บได้จากค่าผ่านคลองแล้ว รายได้ประชาชาติของเราคงจะเพิ่มขึ้นแน่ๆ เนื่องจากการเจริญของอุตสาหกรรมประเภทบริการ เช่น บาร์ ไนต์คลับ และรวบรวมรายได้ที่เพิ่มจากผลผลิตทางอุตสาหกรรมอีกเล็กน้อย ส่วนผลกำไรที่เหลือส่วนใหญ่ตกเป็นของนายทุนต่างชาติตามระเบียบ ส่วนรายได้ที่คาดว่าจะได้จากการเก็บภาษี โรงงาน อุตสาหกรรมก็คงจะต้องใช้เวลาอีกนาน เนื่องจากในระยะเริ่มต้นเราคงจะงดเว้นการเก็บภาษี ส่วนภาษีจากรายได้ส่วนบุคคลนั้นก็คงใช้เวลาอีกเช่นกัน สรุปได้ว่ารายได้จากภาษีที่คาดว่าจะได้นั้นก็ต้องใช้เวลาอีกนานและไม่ได้มากนัก

ดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้นจะเห็นได้ว่า ผลดีที่คาดว่าจะมี เช่นการแก้ปัญหาการว่างงานหรือรายได้จากการเป็นเมืองท่าหรือทางผ่าน หรือเป็นการพัฒนาภาคใต้นั้น หวังไม่ได้ มีหน้าซ้ำยังอาจให้ผลตรงกันข้ามได้อีกด้วย

ผลเสีย

จะขอแยกกล่าวเป็นข้อๆ ดังต่อไปนี้

๑) **ทรัพยากรธรรมชาติ** ในบริเวณแถบนั้นอาจมีสายแร่อยู่ การขุดนี้จึงอาจเป็นการทำ

ลายทรัพยากรธรรมชาติ นอกจากนั้นแร่ที่ขุดได้นั้นเรามีสิทธิเป็นเจ้าของหรือไม่ยังเป็นปัญหาการขุดคลองครั้งนี้อาจทำให้ภาคใต้ต้องได้รับความเสียหายจากอุทกภัยมากขึ้น เนื่องจากที่ดินแถบนั้นเป็นดินปนทราย น้ำเค็มอาจซึมเข้าไปได้ง่ายทำให้มีผลเสียต่อการเกษตรได้

๒) **อาชีพของชาวเมือง** ของเสียจากโรงงานหรืออุบัติเหตุที่เกิดจากเรือบรรทุกน้ำมัน และเรือที่แล่นในทะเล ย่อมทำให้ชาวประมงต้องประสบปัญหาจับปลาไม่ได้ หรือปลาที่จับมาได้ก็กินไม่ได้ สำหรับเกษตรกรก็จะพบปัญหาเช่นเดียวกันเนื่องจากควันของเสียจากโรงงานหรือการที่ในน้ำมีสารพิษปนอยู่ (รวมกัมมันตภาพรังสีถ้าหากขุดโดยใช้ระเบิดปรมาณู) นอกจากนั้นทิวทัศน์อันสวยงามแถบนี้จะต้องถูกทำลายพินาศไป ซึ่งย่อมจะทำให้รายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวลดน้อยลง

๓) **ปัญหาสภาพแวดล้อมเป็นพิษ** ประเทศที่ให้เงินกู้หรือมีส่วนในการลงทุนในการขุดคลองครั้งนี้จะต้องขอสิทธิซื้อที่ตั้งโรงงานในเขตนั้น และโรงงานส่วนใหญ่จะเป็นโรงงานประเภทที่ใช้แรงงานน้อย แล้วยังล้วนแต่เป็นโรงงานสภาพแวดล้อมเป็นพิษเสียอีก พุดง่าย ๆ ก็คือเขตนี้อาจจะเป็นเขตที่มหาอำนาจนายทุนไปตั้งโรงงานอุตสาหกรรมประเภทที่ไม่สามารถจะสร้างขั้นแล้วในประเทศของตัวเองเพราะถูกชาวเมืองคัดค้าน โรงงานเหล่านี้ไม่ได้ช่วยพัฒนาอุตสาหกรรมในเมืองไทย

และยังมีได้ทำให้เกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่อง (ไม่มี Linkage Effect) เลย และถ้าคลองนี้ต้องขุด โดยให้ระเบิดปรมาณูด้วยแล้ว ก็จะทำให้เมืองนี้ ต้องได้รับอันตรายจากกัมมันตภาพรังสีอีกด้วย พุด ได้ว่าโครงการขุดคลองและสร้างย่านอุตสาหกรรมอันนี้ก็คือ การสร้างเมืองสภาพแวดล้อม เป็นพิษชั้นในเมืองไทยเพื่อส่งเสริมความร่ำรวย ของนายทุนต่างชาติ และนายทุนไทยเพียงไม่กี่คน นั่นเอง

๔) เงินเพื่อ เนื่องจากโครงการนี้เป็น โครงการที่ต้องใช้เวลาสร้างนาน และในช่วงการ สร้างก็ต้องจ่ายค่าแรงงานมาก (คาดว่าจ้างจ่าย ประมาณปีละ ๑๔๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ฉะนั้น หากในช่วงนี้ ปริมาณเพิ่มของสินค้าโดยเฉพาะ อย่างยิ่งสินค้าประเภทอาหารเพิ่มขึ้นไม่ทันความ ต้องการของคนที่เพิ่มขึ้น เพราะรายได้เพิ่มขึ้นก็ ย่อมจะทำให้เกิดเงินเฟ้อขึ้นได้ ในขณะที่มีการ เคลื่อนย้ายแรงงานจากภาคเกษตรนั้น รัฐบาล จะต้องวางนโยบายส่งเสริมการเกษตรเพื่อมิให้ผล ผลิตทางเกษตรต้องลดต่ำลงควบคู่ไปด้วย จริงอยู่ เรามีแรงงานว่างงานแอบแฝงอยู่ในภาคเกษตร มากก็จริง แต่เนื่องจากชาวเกษตรกรส่วนมากยากจน ไม่มีทุน ของตัวเองต้องกู้เงินด้วยดอกเบี้ยแพง ๆ ต้องซื้อปุ๋ยแพงและยังต้องเสี่ยงกับดินฟ้าอากาศไม่ แน่แน่นอน หรือความไม่แน่นอนของราคาผลิตภัณฑ์ ทางเกษตร จึงทำให้ชาวเกษตรกรอาจจะเลิกหรือลด ปริมาณทางอาชีพเกษตรได้ ในขณะที่สมาชิกใน

ครอบครัวสามารถจะหารายได้จากทางอื่นเพิ่มขึ้น ถ้าเป็นเช่นนั้นเราก็จะต้องประสบกับปัญหาการ ขาดแคลนอาหารได้

๕) ผลเสียหายเศรษฐกิจที่เกิดจากความ ขัดแย้งกับประเทศเพื่อนบ้าน เนื่องจากการขุด คลองของเราครั้งนี้จะมีผลกระทบกระเทือนถึงรายได้ ของประเทศสิงคโปร์ มาเลเซีย และอินโดนีเซีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งญี่ปุ่นก็มีโครงการที่จะไปสร้าง อุตสาหกรรมประเภทเดียวกันนี้ในอินโดนีเซีย ซึ่ง จะทำให้ไทยและอินโดนีเซียต้องเป็นคู่แข่งกัน นอกจากนั้นทั้ง ๓ ประเทศยังได้รับภัยจากของเสีย ของโรงงาน ภัยจากกัมมันตภาพรังสีด้วย ดังนั้น การขุดคลองครั้งนี้จะทำให้เกิดการขัดแย้งระหว่าง ประเทศได้ง่าย ถ้าเราดูความสัมพันธ์ระหว่าง การค้าของไทยกับอินโดนีเซีย (๒๕๑๔ สินค้า ออก ๗๒๗ ล้านดอลลาร์ สินค้าเข้า ๗๓ ล้านดอลลาร์) มาเลเซีย (สินค้าออก ๑๑๒๐ ล้านดอลลาร์ สินค้า เข้า ๔๕๐ ล้านดอลลาร์ ปี ๒๕๑๕ สิงคโปร์ (ปี ๒๕๑๕ สินค้าออก ๑๔๕๕ ล้านดอลลาร์ สินค้าเข้า ๔๓๕ ล้านดอลลาร์) จะเห็นได้ว่าเราได้ดุลย์การค้า กับทั้ง ๓ ประเทศอยู่ และ ๑๗% ของสินค้าออก ของเราส่งไปขายใน ๓ ประเทศนี้ ฉะนั้นการ ขัดแย้งกับทั้ง ๓ ประเทศนี้จะทำให้เกิดผลเสียต่อ สินค้าออกของไทย และถ้าดูชนิดของสินค้าที่ไป ยัง ๓ ประเทศแล้ว จะเห็นว่า เป็นพืชเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าว (ปี ๒๕๑๕ จำนวน ๓๓.๕% ของข้าวที่ส่งออกส่งไปขายใน ๓ ประเทศนี้) นั้น

ก็หมายความว่าผลผลิตทางเกษตรของเราจะได้รับผลกระทบกระเทือนอีกด้วย เราจะเห็นได้ว่าการชุกคลองครั้งนี้ นอกจากจะเป็นเส้นทางน้ำมันให้ญี่ปุ่น เพิ่มบริเวณที่ญี่ปุ่นสามารถจะสร้างอุตสาหกรรมสภาพแวดล้อมเป็นพิษแล้ว ยังเพิ่มอำนาจการต่อรองของประเทศญี่ปุ่นต่อประเทศแถบนี้อีกด้วย เราต้องไม่ลืมว่า ในสิงคโปร์ญี่ปุ่นไปลงทุนไว้มากและมีบริษัทอยู่ ๔๐ กว่าบริษัท และสิงคโปร์ยังเป็นตลาดสินค้าที่ใหญ่ของญี่ปุ่น (สิงคโปร์ส่งสินค้าญี่ปุ่นมากกว่าไทย) ญี่ปุ่นกำลังสนใจอินโดนีเซียเพราะมีทรัพยากร ถ้าหากผลประโยชน์ของเราขัดกับประเทศทั้ง ๓ ประเทศทั้ง ๓ อาจจะร่วมกันต่อต้านไทย ถึงตอนนั้นใครเล่าจะรู้ญี่ปุ่นอาจจะต้องเอาใจประเทศทั้ง ๓ เช่นอาจไม่ใช้คลองหรือทำเรือที่เราสร้างขึ้นก็ได้ การที่ญี่ปุ่นจะเป็นผู้ใช้คลองนี้เสียส่วนใหญ่ยอมทำให้ญี่ปุ่นสามารถตั้งแง่หรืออ้างโน่นอ้างนี่เพื่อเป็นลัทธิต่างๆ นานาได้ นอกจากนั้นดังได้กล่าวมาแล้วการชุกคลองของเราครั้งนี้จะทำให้ญี่ปุ่นมีอำนาจต่อรองต่อสิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซียมากยิ่งขึ้นอีก สมควรแล้วหรือที่เราจะเพิ่มอำนาจให้ประเทศญี่ปุ่นมาบีบบังคับประเทศเพื่อนบ้านและประเทศเราเอง แทนที่เราจะร่วมมือกันทางเศรษฐกิจเพื่อพัฒนาประเทศซึ่งกันและกัน พุคง่าย ๆ ก็คือ โครงการนี้เป็นโครงการที่ต้องภาวะยุ่งผลประโยชน์จากเพื่อนบ้านที่ยากจนด้วยกันเพื่อเสริมสร้างอำนาจการต่อรองให้แก่ประเทศที่

เจริญแล้วมาบีบบังคับประเทศตัวเองและประเทศเพื่อนบ้านได้มากขึ้น

คอคอดกระ — ผลทางการเมืองและการทหาร

ถ้าเราจะพิจารณาผลของการชุกคอคอดกระในแง่การเมืองและการทหารแล้ว สิ่งที่น่าจะทำให้เราสามารถมองเห็นปัญหาได้อย่างชัดเจน ก็คือการตอบปัญหาสามข้อว่า **ใครจะเป็นผู้ได้ประโยชน์ ใครจะเป็นผู้เสียประโยชน์ และผู้ที่ได้ประโยชน์นั้นจะใช้อำนาจทางการทหารเข้ามาปกป้องผลประโยชน์หรือไม่**

เมื่อพิจารณาปัญหาทั้งสามข้อนี้ เราจะเห็นได้ว่า แรงผลักดันให้มีการฟื้นฟูความคิดในการชุกคอคอดกระนี้ มีความเกี่ยวข้องอย่างลึกซึ้งกับการเมือง เพราะอาเซียนยุคใหม่เป็นจุดยุทธศาสตร์อันสำคัญที่อยู่ระหว่างมหาสมุทรอินเดียและมหาสมุทรแปซิฟิก อันเป็นน่านน้ำที่จะทำให้ผู้ที่มีกำลังทหารครอบครอง สามารถมีอำนาจในการต่อรองทางการเมืองได้เป็นอย่างดี

ด้วยเหตุนี้ ความคิดของประเทศมหาอำนาจที่จะชุกคลองนี้ เพื่อเชื่อมมหาสมุทรยุทธศาสตร์ทั้งสองจึงมีมาเป็นเวลานาน ตั้งแต่สมัยล่าอาณานิคมของประเทศต่างๆ ในยุโรปมาแล้ว ตั้งแต่บัดนั้นมา ประเทศที่มีผลประโยชน์ทางการเมืองของการชุกคลองนี้ อันได้แก่ อังกฤษ และฝรั่งเศส ก็ได้ขออนุญาตรัฐบาลไทยทำการสำรวจโครงการชุกคลองนี้ และถูกพับไปเป็นระยะ

ควบคู่กันไปกับการแข่งขันการสร้างจักรวรรดิของตนเรื่อยมา จวบจนกระทั่งสิ้นสงครามโลกครั้งที่สอง ฝรั่งเศสต้องการชดเชยตัวเอง เพราะจะช่วยในการย่นระยะทางและระยะเวลาของกองทัพเรือฝรั่งเศสในการไปอาณานิคมของตนในอินโดจีนได้เร็วขึ้นและไปจีนได้ง่ายขึ้น ส่วนอังกฤษถึงแม้ต้องการจะชด แต่ก็เกรงว่า มหาอำนาจที่สามารถจะเข้ามาเกี่ยวข้องกับย่านคาบมหาสมุทรมาเลย์และอ่าวไทย ซึ่งจะขัดกับผลประโยชน์ของอังกฤษ อังกฤษจึงยินดีที่จะยอมรับการชดเชยตัวเอง ก็แต่โดยเงื่อนไขที่ว่า ตัวคลองและบริเวณใกล้เคียงจะต้องอยู่ภายใต้อธิปไตยของอังกฤษเท่านั้น ยิ่งกว่านั้นภายหลังสงครามโลกครั้งที่สอง อังกฤษได้บังคับไทยให้ทำสัญญาเป็นการลงโทษไทยที่เข้าไปกับฝ่ายญี่ปุ่นในระหว่างสงคราม ซึ่งตอนหนึ่งของสัญญาได้บ่งว่า “ประเทศไทยจะไม่ชดเชยเชื่อมระหว่างมหาสมุทรกับอ่าวสยามในอาณาเขตของประเทศไทยเอง โดยไม่ได้รับอนุญาตจากประเทศมหาอำนาจก่อน” สองปีต่อมา ไทยจึงสามารถขอยกเลิกข้อจำกัดเสรีอันนี้ได้ โดยขอต่อรองเป็นการใช้เงินค่าปรับความผิดในระหว่างสงคราม ด้วยจำนวนเงิน ๕,๒๒๔,๒๒๐ ปอนด์

ในปัจจุบันนี้ จากเหตุการณ์การแข่งขันสร้างอิทธิพลระหว่างรัสเซียกับจีน และจากการเข้ามาแทรกแซงกิจการของประเทศต่างๆ ในอินโดจีนของอเมริกา จะเห็นได้ว่าสภาพของ

คอคอดกระอันจะอำนวยความเป็นจุดยุทธศาสตร์ให้กับประเทศมหาอำนาจ ก็ยังมีได้หมดไป ตรงกันข้าม สภาพเช่นนี้ ยังจะมองเห็นได้ชัดยิ่งขึ้น เพราะกองทัพเรือของรัสเซียซึ่งอยู่ในมหาสมุทรอินเดีย ก็ต้องการเข้าไปในมหาสมุทรแปซิฟิกให้เร็วยิ่งขึ้น ส่วนกองทัพเรือที่ ๗ ของอเมริกาที่ต้องการเข้าไปในมหาสมุทรอินเดียเช่นเดียวกัน การที่คลองนี้สามารถช่วยย่นระยะทางและระยะเวลาการเดินทางเรือจากมหาสมุทรแห่งหนึ่งไปยังมหาสมุทรอีกแห่งหนึ่งได้ถึงสามวันนี้ ย่อมไม่เป็นที่สงสัยเลยว่า เมื่อถึงคราวที่โลกเกิดวิกฤตการณ์ทางสงครามแล้ว คลองนี้จะมีความสำคัญต่อประเทศมหาอำนาจอย่างมากเพียงไร ภาพของปัญหานี้จะแจ่มชัดยิ่งขึ้น ถ้าเรามาพิจารณาแรงจูงใจทางด้านการเมืองระหว่างประเทศและการทหารของมหาอำนาจที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับโครงการนี้ที่แต่ละประเทศตามลำดับคือ

- ๑) สหรัฐอเมริกา นับตั้งแต่ที่สงครามอินเดียปากีสถานได้สิ้นสุดลงในปี ๒๕๑๔ สหรัฐอเมริกาเริ่มมองเห็นว่า รัสเซียซึ่งเข้ามาถือทางอินเดีย กำลังจะพยายามเข้ามามีบทบาทในคาบมหาสมุทรอินเดียอย่างแท้จริง เป็นการแสดงความตั้งใจของรัสเซียในอันที่จะเพิ่มกำลังกองทัพเรือของตนในมหาสมุทรอินเดียมากขึ้น สหรัฐจึงได้พยายามเข้ามามีบทบาทในประเทศไทย เพื่อประโยชน์ในการสร้างที่มั่นทางทหารของตนในเอเชียอาคเนย์ เพื่อควบคุมมหาสมุทรแปซิฟิก

และอินเดีย นอกจากนั้นยังเพื่อสร้างประเทศไทยให้เป็นรัฐกันชน สกัดกั้นการแผ่ของลัทธิคอมมิวนิสต์ลงมายังประเทศอาเซียนอื่น ๆ ทางใต้ก็ด้วย (ความคิดนี้เป็นข้อตกลงของนายลี กวน ยู นายกรัฐมนตรีสิงคโปร์ กับนายสไปโร แอกนิว รองประธานาธิบดีสหรัฐ^(๑))

สำหรับคอคอดกระนั้น เป็นที่น่าสังเกตว่าถ้ามีการขุดกันจริงๆ จะทำให้สหรัฐสามารถควบคุมสถานการณ์ได้อย่างกว้างขวาง จากทะเลจีนตอนใต้ไปจนถึงอ่าวเปอร์เซีย และจะทำให้กองทัพเรือที่ ๗ ของสหรัฐแล่นไปมหาสมุทรแปซิฟิกได้เร็วขึ้นถึง ๓ วัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่มาจากท่าโยโคซูกะใกล้กับโตเกียว หรือจากอ่าวซูบิกที่ฟิลิปปินส์ก็ตาม นอกจากนั้นคอคอดกระยังสามารถทำให้เรือรบของสหรัฐไม่จำเป็นต้องแล่นผ่านช่องแคบมะละกา ซึ่งอาจจะถูกปิดเมื่อไรไม่รู้ก็ด้วย ผลประโยชน์การทหารนั่นเองที่น่าจะเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้สหรัฐมีส่วนร่วมในโครงการนี้มาตั้งแต่ต้นเมื่อคราวที่ ดร. คิสซิงเจอร์ไปแวะเมืองไทยก่อนไปจีนเมื่อเร็ว ๆ นี้ ก็ได้ไปหารือปัญหาเรื่องคอคอดกระ กับ นายพล เฮ็ดวิน เอฟ แบล็ค อดีตผู้บังคับการกลุ่มปรึกษาทางทหารของสหรัฐประจำประเทศไทยด้วย นายพล แบล็ค บัจุบันปลดเกษียณแล้วและไปอยู่ในเมืองไทย เชื่อกันว่าทำหน้าที่เป็นสายลับของ ซี.ไอ.เอ. ในคราว

ของนักธุรกิจ^(๒) ที่ร้ายกว่านั้น รายงานชิ้นแรกที่นายเซาว์ เซาว์ชวัญยืน ยื่นต่อรัฐบาลไทยเมื่อเดือนกันยายน ๒๕๑๖ นั้น ก็เป็นผลสรุปจากการวิเคราะห์ข้อมูล *Army Corps of Engineers* ของสหรัฐเป็นฝ่ายรวบรวมนั่นเอง^(๓)

ในกลยุทธ์สมัยใหม่นั้น การใช้กำลังทหารทางภาคพื้นดินสู้รบกันในสงครามเป็นสิ่งล้าสมัย เพราะมิได้ให้ผลในการตัดสินใจอย่างจริงจังแต่จะเปลืองเงินไม่รู้จักจบสิ้น และทำให้ทหารที่ถูกเกณฑ์มารบมีความเบื่อระอา ด้วยเหตุนี้ประเทศมหาอำนาจจึงเห็นความสัมพันธ์ของการเจรจาตกลงกันบนโต๊ะประชุมมากยิ่งขึ้น แต่เนื่องจากความสำเร็จของการเจรจามักจะอยู่ที่ว่า ผู้เจรจาแต่ละฝ่ายจะมีอำนาจในการต่อรองเพียงใด ประเทศคู่เจรจาจึงต้องพยายามสร้างอำนาจแห่งการต่อรองให้มากที่สุด ในแง่ทางทหาร กำลังต่อรองได้แก่กองทัพเรือ ซึ่งสามารถบรรทุกเครื่องบินพร้อมที่จะบินไปทำลายที่หมายได้ทันที ส่วนในแง่ของการตัดสินใจปัญหาขั้นสุดท้าย กำลังต่อรองได้แก่กำลังอาวุธนิวเคลียร์นั่นเอง

ความสำคัญของกองทัพเรือในสงครามโลกสมัยใหม่นี้ จะเห็นได้จากลัทธิกันชนซึ่งมุ่งจะปล่อยให้ประเทศในแถบอาเซียนช่วยเหลือนตัวเองทางภาคพื้นดินโดยอยู่ภายใต้ร่มนิวเคลียร์ของสหรัฐ ๆ ส่วนสหรัฐ ๆ เองจะเพิ่มแต่เฉพาะ

(1) *The New York Times*, Feb. 6, 1973

(2) Yamakawa Akio, "U.S. and Japan To H-Bomb Their Way To Indian Ocean And Middle-East"

(3) *Ibid & New Asia News* Feb 7, 1974

กำลังทางทะเลและอากาศ ข้อเท็จจริงจะเห็นได้จากตัวเลขของกองกำลังของสหรัฐ ฯ ในภาคพื้นแปซิฟิกดังนี้

กองทัพบก ๘๕,๐๐๐
กองทัพเรือ ๒๕๐,๐๐๐
(นาวิกโยธิน ๖๐,๐๐๐)
กองทัพอากาศ ๑๑๕,๐๐๐
รวม ๔๕๐,๐๐๐

ตัวเลขนี้นับว่าเพิ่มมากกว่าสมัยสหรัฐ ฯ เข้าทำสงครามในเวียดนามถึง ๗๐,๐๐๐ เมื่อปี ๑๙๖๕ นั้น กำลังของสหรัฐ ฯ ในตะวันออกไกล

กองทัพบกมี ๕๐,๐๐๐
กองทัพเรือ ๒๐๐,๐๐๐
(นาวิกโยธิน ๕๐,๐๐๐)
กองทัพอากาศ ๗๐,๐๐๐
รวม ๓๕๐,๐๐๐

การเพิ่มกำลังทางเรือและอากาศของสหรัฐ ฯ ดังกล่าวนี้นำใส่ใจเป็นพิเศษ กำลังป้องกันของสหรัฐ ฯ ทั้งหมด ๒,๒๓๐,๐๐๐ คน ซึ่งนับว่าน้อยที่สุดตั้งแต่ปี ๑๙๕๐ เป็นต้นมา แต่ในขณะเดียวกันกำลังในแปซิฟิกกลับเพิ่มสูงขึ้นอย่างผิดสังเกต

๒. สหภาพโซเวียต หลังจากที่ยังถูกขยักกองทหารออกจากฝั่งตะวันออกของคลองสุเอซ เป็นต้นมา โซเวียตก็เริ่มรู้สึกว่่าสหประชาชาติแห่งอำนาจได้เกิดขึ้นในแถบนั้น และถ้าตนขยายกำลังกองทัพเรือออก กำลังแห่งทัพเรือนี้จะเบ็นอำนาจในการต่อ รอง ทวง การ พูต ได้ เป็น น้อย ่าง ดี

ด้วยแนวความคิดเช่นนี้ รัสเซียก็พร้อมที่จะเข้าไปยึดช่องว่างแห่งสหประชาชาติ ไม่ว่าจะเป็นที่ใดในโลก โดยเฉพาะในเอเชียแล้ว รัสเซียเห็นว่ามี ความ สำคัญ อย ่าง ยิง เพราะ เป็น จุด ยุ ทศ ศาส ตรี ตั้ง ใต้ ก ล ่า ว ไป แล ้ว นอก จาก นั้น การ เข้า มา ใน เอเชีย ได้ ยัง เป็น การ บ ึ่ง ก ัน การ ข ย าย อิ ท ริ พ ล ของ จีน ลง มา ทาง น ี อ ก ด้ ว ย

รัสเซียได้เริ่มเข้ามาสู่อเอเชียด้วยการเสนอแผนการที่เรียกว่า “ ความปลอดภัยร่วมกันแห่งเอเชีย ” แก่ประเทศในเอเชียทั้งหมด โดย นายเบรชเนฟ เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๑๒ โดย รัสเซีย เล็ง เห็น ว่า การ เข้า มา สู อ เอเชีย ด้ ว ย โ ค ร ง ก าร ร ่วม มือ ก ัน ระ ห ว่าง ประเทศ เอเชีย ทั้งหมด นี้ (รัสเซีย ก็ ถือ ด้ ว ว่าเป็น ประเทศ ใน เอเชีย ประเทศ น ึ่ง) ประเทศ ต่าง ๆ ใน เอเชีย น่า จะ ให้ การ ต ้อ น รับ มาก กว่า น่า ส ัง ก ะ ท ว่าจะ ใน ช่วง นั้น มี เหตุ ก าร น ี อ ก ๒ อัน ที่ ทำ ให้ รัสเซีย ประกาศ แผน ก าร นี้ นั้น คือ การ เข้า ญ าค ติ ของ สหรัฐ ฯ และ จีน ซึ่ง รัสเซีย กล ่ว ว่า จะ เกิด แ น ว ร ่วม แ ท ง ว อ ชิง ตัน — ป ัก ก ิ่ง — โ ต เกี ย ว เพื่อ มา ต ้อ ต ำ น ม อ ส โ ค ว์ กับ อ น ก เหตุ ก าร น ี อ ก ๑ คือ การ ประกาศ “ ล ั ท ริ น ิก ส ัน ” ของ สหรัฐ ฯ เพื่อ ด อน กำลัง บาง ส่วน นอก จาก เอเชีย ถึง แม ้ ว่า ประเทศ ใน แถบ นี้ ส่วน ใหญ่ จะ ไม่ ย อม รับ ข้อ เสนอ “ ความ ปลอดภัย ด้ ว ร ่วม ก ัน ” ของ โซ เวีย ต แต่ เนื่อง จาก ส ต าน ก าร น ี ทาง การ เมือง บ ัง ค ับ ให้ บาง ประเทศ ต ้อง ทำ เช่น นั้น เช่น อินเดีย ได้ ย อม รับ รอง ใน ปี ๒๕๑๔ เพราะ ต ้อง การ หา พ ว ก มา ส ัน บ ัน ุ น ใน สงคราม เขต

แดนกับปากีสถาน ซึ่งทำให้เราพอมองเห็นได้ว่า ความพยายามในการเข้ามาสู่เอเชียของรัสเซียก็ เริ่มมีผลขึ้นแล้ว และเกิดเป็น **แนวร่วม มอสโก—นิวเคลียร์** ขึ้นมา เพื่อต่อร่วมกับ **แนวร่วม วอชิงตัน — บักกิ้ง — โตเกียว**

ถึงแม้ว่าโซเวียตจะมีได้มีส่วนร่วมร่วมในโครงการชุดคอคอดกระ แต่ย่อมเป็นที่เห็นได้ว่า คลองนี้จะเป็นประโยชน์แก่กองเรือของโซเวียตในมหาสมุทรอินเดียอย่างไม่มีข้อสงสัย

๓) **จีน** กรณีของจีนต่างกับสหรัฐและรัสเซียตรงที่จีนกำลังแสวงหาเอกลักษณ์ของตนในชุมชนของโลก ซึ่งตนได้แยกตัวออกไปอยู่โดดเดี่ยวมาเป็นเวลาเกือบ ๒๐ ปี จีนได้ตัดสินใจว่าตนจะต้องมีลักษณะเป็นตัวของตัวเองต่างหากจากกลุ่มประเทศคอมมิวนิสต์ในบริวารโซเวียต สิ่งที่น่าสังเกตได้แก่การสมานไมตรีกับสหรัฐ เมื่อสหรัฐยอมรับว่าจีนเป็น ๑ ใน ๓ ของมหาอำนาจในโลก เพื่อเป็นการถ่วงดุลย์โซเวียต โดยพยายามที่จะมีอิทธิพลเหนือศรีลังกา และปากีสถาน โดยเฉพาะปากีสถานนั้น มีความสัมพันธ์อย่างแน่นแฟ้นกับจีนมากที่สุดประเทศหนึ่งหลังสงครามอาณาเขตกับอินเดียในปี ๒๕๐๕ สิ่งสำคัญอีกสิ่งหนึ่งที่ทำให้จีนต้องการเข้ามามีบทบาทในเอเชียตอนใต้ก็เพื่อลดบทบาทของโซเวียตในแถบนี้ลงเพราะสามารถมองเห็นได้ว่า รัสเซียกำลังพยายามจะเป็น “ตำรวจโลก” แทนสหรัฐในภาคพื้นส่วนนี้ของโลกต่อไป และนั่นก็หมายถึง

ความถึงการคุกคามต่อจีนอย่างแน่นอน

สำหรับคอคอดกระนั้น แม้จะยังมองไม่มีความสำคัญต่อจีนอย่างเห็นได้ชัดในขณะนี้ แต่เนื่องจากคอคอดกระสามารถถูกนำไปใช้ประโยชน์ทางทหารเมื่อใดก็ได้ ถ้าจีนต้องการแผ่อิทธิพลทหารลงมาทางใต้ คอคอดกระก็ย่อมจะอำนวยผลประโยชน์ในทางทหารได้เสมอ

๔) **ญี่ปุ่น** ความพยายามของญี่ปุ่นที่จะมีบทบาทในเอเชียนั้นก็เพื่อผลประโยชน์ในทางเศรษฐกิจเป็นที่ตั้ง กล่าวคือ เอเชียเป็นตลาดที่ญี่ปุ่นจะส่งสินค้ามาขายได้อย่างดีที่สุดในขณะนี้ เอเชียอาคเนย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่องแคบมะละกาและช่องแคบลอมบกยังเปรียบเสมือนกับเป็นเส้นทางแห่งชีวิตของญี่ปุ่นทีเดียว เนื่องจากญี่ปุ่นใช้เป็นเส้นทางขนน้ำมันจากตะวันออกกลางมาญี่ปุ่น (๘๐% ของน้ำมันที่ต้องใช้ในญี่ปุ่นมาจากตะวันออกกลาง)

ถ้ากล่าวโดยเฉพาะถึงความสนใจของญี่ปุ่นในคอคอดกระแล้ว ก็อาจกล่าวได้ว่าคอคอดกระมิได้เพียงแต่จะช่วยลดรายจ่ายในการขนส่งน้ำมันของญี่ปุ่นลงได้อย่างมากเท่านั้น แต่ยังเป็นอาวุธตัวสำคัญให้แก่ญี่ปุ่นในการที่จะแขวนคอรัฐบาลมาเลย์ อินโดนีเซีย และสิงคโปร์ ในการต่อรองทางเศรษฐกิจและการเมืองในอนาคตอีกด้วย การที่ช่องแคบมะละกาและช่องแคบลอมบกหมดความจำเป็นสำหรับญี่ปุ่นลง จะนำ

ความสูญเสียมาสู่ประเทศทั้ง ๓ นั้นอย่างประมาณ
ค่ามิได้ทีเดียว ประโยชน์อีกอย่างหนึ่งที่ญี่ปุ่นจะ
ได้จากคอคอดกระก็คือ การตั้ง petrochemical
complexes ในประเทศไทย เพราะราคาที่ดินและแรงงานในญี่ปุ่นแพงกว่าเมืองไทย และ
การตั้งโรงงานที่ผลิตสิ่งแวดลอมเป็นพิษในญี่ปุ่น
ก็ยากมากเพราะประชาชนญี่ปุ่นได้ทราบถึงโทษ
ของโรงงานเช่นนั้นเสียแล้ว กระทรวง MITI ของ
ญี่ปุ่น จึงต้องการที่จะ export สิ่งแวดลอมเป็น พิษ
ออกจากประเทศ โดยไปตั้งโรงงานกลั่นน้ำมัน
ณ ที่ใดที่หนึ่งระหว่างทางจากตะวันออกกลางมา
ญี่ปุ่น นั่นละไทยย่อมเป็นแหล่งที่ดีในการนี้
เพราะคนไทยยังไม่รู้จักพิษสงของสิ่งแวดลอมเป็น
พิษพอที่จะต่อต้านผลประโยชน์ของญี่ปุ่น ใน
การ ขุดคอคอดกระนี้เป็น สิ่งสลบ ซับซ้อน อย่างยิ่ง
นอกจากผลประโยชน์ทางการค้าระหว่างประเทศ
แล้ว ยังมีผลประโยชน์ส่วนตัวของนักการเมือง
ญี่ปุ่นเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย จากแหล่งข่าวที่เชื่อ
ถือได้ในญี่ปุ่นเป็นที่ทราบกันว่าบริษัทมิซึโฮ-อิว
ซึ่งเป็นบริษัทสำคัญของญี่ปุ่น ในการสำรวจ
คลองนี้มีผลประโยชน์ทางการค้าเกี่ยวข้องอย่าง
ใกล้ชิดกับญาติหลายฝ่ายของนายทานากะ นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น ข้อนี้เป็นสิ่งที่คนไทยควรให้ความสนใจ
สนใจต่อไปเพราะการที่ญี่ปุ่นมีผลประโยชน์อย่าง
มากมายในคลองนี้ น่าจะนำไปสู่การส่งกองกำลัง
ป้องกันตนเองของญี่ปุ่น ออกไปปกป้องผลประโยชน์ได้

ปัญหาทางการเมืองที่จะตามมาหลังจากการ ขุดคอคอดกระ

๑) การแทรกแซงจากประเทศผู้ลงทุน
ย่อมเป็นสิ่งแน่นอนที่ประเทศทั้งหลายผู้มาลงทุน
ด้วยจำนวนเงินอันมากมายในการขุดคลอง เช่น
อเมริกา ญี่ปุ่น จะต้องมีความเป็นห่วงสวัสดิภาพ
ของสิ่งก่อสร้างที่ตนได้ทุ่มเงินลงทุนลงไป จาก
ประวัติศาสตร์ของโลกเท่าที่ผ่านมา เราก็สามารถ
มองเห็นได้ชัดอยู่แล้วว่า สิ่งเดียวที่ประเทศนาย
ทุนสนใจก็คือผลประโยชน์ของตนเท่านั้น ประเทศเหล่านี้จะหาทางปกป้องผลประโยชน์ของตน
ถึงแม้ว่าจะต้องละเมิดอธิปไตยของประเทศที่อ่อน
แอกกว่าก็ตาม

ประเทศที่น่าจะมีผลประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ
มากที่สุดในคอคอดกระ น่าจะได้แก่ญี่ปุ่น ซึ่ง
ขณะนี้มิชชีว์คอยู่ได้ด้วยน้ำมันจากตะวันออกกลาง
ซึ่งต้องขนส่งทางเรือผ่านช่องแคบมะละกาและ
ช่องแคบลอมบอก ถ้ามีการขุดคอคอดกระขึ้นมา
จริง ๆ เพียงแต่คิดดูทางปัญหาเกี่ยวกับญี่ปุ่น
ประเทศเดียวก็จะเห็น ได้ว่าฝ่ายไทยไม่มีทางได้
เปรียบจากการขุดคลองนี้ เพราะรายได้ส่วนใหญ่
ที่ไทยจะได้จากต่างประเทศก็คือจากการเก็บค่า
ธรรมเนียมเรือผ่าน ซึ่งส่วนใหญ่ก็ได้แก่เรือขน
น้ำมันของญี่ปุ่น กล่าวคือรายได้ของคอคอดกระ
จะขึ้นอยู่กับญี่ปุ่นว่าเรือจะมาผ่านหรือไม่ ถ้า
ญี่ปุ่นไม่ต้องการผ่าน ไทยก็ไม่มีทางที่จะไปบังคับ
ได้ (ดูผลทางเศรษฐกิจ) นอกจากนี้ ถ้าต่อ

ไปน้ำมันในตะวันออกกลางเกิดลดน้อยลง และ คลองนี้หมดความจำเป็นแก่ญี่ปุ่นในการใช้ขนส่ง น้ำมันแล้ว คลองนี้จะถูกใช้ไปเพื่อผลประโยชน์ ทางการเมืองโดยเฉพาะหรือไม่ก็เป็นคำถามที่เรา น่าจะคิดดู ถ้าเช่นนั้นประเทศไทยอาจจะถูกดึงลง ไปสู่วังน้ำวนแห่งสงครามอัน ทารุณ ได้โดยง่าย มิใช่หรือ

๒) *การแทรกแซงจากประเทศมหาอำนาจ* ด้วยลักษณะของความเป็นจุดยุทธศาสตร์ อันสำคัญประกอบกับวิกฤตการณ์ทางด้านการเมือง ระหว่างประเทศที่อาจจะเกิดสงครามระหว่างมหาอำนาจได้ทุกขณะ ทำให้แนวโน้มที่ประวัติศาสตร์ ของการที่คลองสุเอซและคลองปานามาถูกมหาอำนาจเข้ายึดคลอง จะมาซ้ำรอยที่คอคอดกระนี้มีอยู่มาก *การที่ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช กล่าว ว่า คลองนี้จะทำให้ประเทศไทยเป็นประเทศ สำคัญทางยุทธศาสตร์ และเป็นกุญแจไปสู่ ความปลอดภัย*) จากบางกอกโพสต์ ๙ กรกฎาคม ๑๕) จึงเป็นสิ่งที่ตรงกันข้ามกับสภาพที่แท้จริง โดยสิ้นเชิง เพราะการที่ต่างประเทศเข้ามายึด ครอบครองจะถือเป็นความปลอดภัยไม่ได้เลย ในกรณี ของปานามา นั้นสหรัฐดึงกับหนุนให้มีการทำรัฐ ประหาร เพราะรัฐบาลเก่าไม่ยินยอมให้สหรัฐฯ เข้าครอบครองคลองปานามา และเมื่อหยุดคุด หนุนการปฏิวัติสำเร็จแล้ว ก็ได้ทำสัญญากับรัฐ บาลใหม่ให้ยกเลิกบริเวณคลองนั้น ให้อยู่ใต้อธิปไตย ของสหรัฐฯ ใช้บังคับกฎหมายของสหรัฐฯ

และยังสร้างฐานทัพเรือและสิ่งก่อสร้างเพื่อคุ้ม ครองอธิปไตยเหนือคลองที่ตนปล้นเอามาด้วยวิ การอันสกปรกอีกด้วย นอกจากนี้ระยะเวลาแห่ง การยึดครองของสหรัฐฯ ตามสัญญาแล้วยังมีเว ลานานถึง ๕๐ ปีทีเดียว

๓) *การปิดคลอง* ตามกฎหมายแล้ว ถ้า ประเทศไทยต้องการจะปิดคลองมิให้ต่างประเทศ ใช้ ประเทศไทยย่อมทำได้ แต่ตามสภาพควา รจริงแล้ว ถ้าเราทำเช่นนั้นย่อมเป็นการแน่นนอน อย่างเหลือเกินว่ามหาอำนาจผู้มีผลประโยชน์ ทางการเมือง และประเทศนายทุนที่มีผลประโยชน์ ทางเศรษฐกิจจะไม่ยอมให้ไทยทำเช่นนั้น ปัญหา เรื่องการเข้ายึดครองโดยกองกำลังของต่างชาติไม่ว่าจะเป็นด้วยเหตุผลทางการทหารหรือทางด้าน เศรษฐกิจย่อมเป็นสิ่งที่เป็นไปได้โดยง่ายตา เพราะลักษณะของคอคอดกระต่างกับช่องแคบมะ ละกาตรงที่บริเวณช่องแคบมะละกาประกอบไ้ ด้วยประเทศถึง ๓ ประเทศคือ มาเลเซีย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย การเข้ายึดด้วยกำลังทาง ทหารย่อมยากกว่ากรณีของคอคอดกระ ด้วยเหตุ ว่ากรณีนั้นประเทศผู้เข้ายึดจะต้องมีกรณีพิพาท กับประเทศทั้ง ๓ ประเทศ ซึ่ง ๒ ใน ๓ นั้นคือ มาเลเซียและ สิงคโปร์ ได้มีสนธิสัญญาป้องกันร่วม กันกับอังกฤษ การมีกรณีพิพาทกับ ๓ ประเทศ นั้นจึงจะยังผลให้ยากแก่การตัดสินใจสำหรับประเท ที่ต้องการเข้ายึดครองกว่าการเข้ายึดคอคอดกระ ของไทยซึ่งเป็นประเทศเดียว และปัญหาทางด้าน

สนธิสัญญาป้องกันร่วมกันยุ่งยากน้อยกว่า

การที่มีบางคนกล่าวว่า คอคอดกระจะเป็น
น่านน้ำของไทย และจะอำนวยความสะดวกให้
แก่กิจการพาณิชย์และการเดินเรือระหว่างประเทศ
ในทำนองเดียวกันกับที่สนามบินดอนเมืองอำนวยความสะดวก
ให้แก่กิจการพาณิชย์และการขนส่ง
ทางอากาศระหว่างประเทศนั้น* จะเห็นได้ว่าเป็น
การเปรียบเทียบที่ไร้เหตุผลที่สุด เพราะลักษณะ
ของดอนเมืองกับคอคอดกระต่างกันในเรื่องอื่น ๆ อีก
มาก จริงอยู่รัฐบาลไทยอาจจะปิดสนามบินดอน
เมืองได้ถ้าต้องการ แต่ถ้าไทยได้ยอมให้ประเทศ
มหาอำนาจและประเทศนายทุนสร้างคลองนี้ขึ้น
มาแล้ว อำนาจในการเปิดหรือปิดคลองจะตกไป
อยู่ที่ประเทศเหล่านั้น ดังที่ปานามาประสพมา
แล้ว ยิ่งถ้าคิดถึงปัญหาอำนาจในการบริหาร
คลองแล้ว ก็เป็นที่น่าสงสัยว่าประเทศไทยซึ่งมี
หุ้นในโครงการนี้เพียง ๒๐% จะมีสิทธิควบคุมนี้
ได้เพียงใด

๔) ความมั่นคงของประเทศ จากตัวอย่าง
ที่เราได้เห็นมา การที่ประเทศถูกแยกออกเป็น
๒ ส่วนไม่ว่าจะเป็นแบบแยกห่างจากกันเช่น
ปากีสถานตะวันตกกับปากีสถานตะวันออกในสมัย
เดิม เยอรมันตะวันตกกับเบอร์ลินตะวันตกก็ดี
หรือแบบแยกโดยคลองซึ่งมนุษย์ขุดขึ้นนั้น อียิปต์
และปานามาก็คือ สภาพเช่นนี้จะเป็นช่องทางให้
เกิดปัญหาในเรื่องความมั่นคงของประเทศภายใน
ได้ง่ายขึ้น จริงอยู่แนวความคิดเช่นนี้อาจจะมี

ลักษณะเป็นกรรวิตกเกินเหตุ แต่ถ้าพิจารณา
ให้ดีแล้วจะเห็นได้ว่าไม่มีลักษณะเป็นการเกิน
เหตุแต่อย่างใด เพราะปัญหาภายในประเทศของ
ประเทศที่มีลักษณะแยกดินแดนนั้น จะมีประ
เทศภายนอกเข้ามาแทรกแซงด้วยเสมอ และประ
เทศที่เข้ามาแทรกแซงมักจะเป็นประเทศมหาอำนาจ
หรือประเทศเพื่อนบ้านที่เข้ามาถือทางคู
พิพาทโดยหวังประโยชน์ทางด้านต่างๆแก่ตนเอง
เสมอไป จุดของปัญหาจึงอยู่ที่พี่น้องไม่สามารถ
ระงับกรณีพิพาทส่วนตัวของเขาได้ด้วยตัวเองต่าง
หาก

สำหรับในกรณีของไทยเรานั้น มีทางน่าจะ
เป็นไปได้มากกว่าประเทศไทยทางตอนใต้ของค
อคอดกระจะถูกแทรกแซงไม่ว่าโดยทางตรงหรือทาง
อ้อมจากมหาอำนาจภายนอกซึ่งหวังประโยชน์แก่
ตน การที่มีข้ออ้างว่าการมีคลองจะช่วยให้เศรษฐกิจ
และความเป็นอยู่ของประชาชนในแถบนั้นดีขึ้น
(ผลทางเศรษฐกิจ) และจะช่วยรวมประเทศใน
ตอนส่วนบนของคลองกับทางส่วนใต้ของคลองให้
แน่นแฟ้นยิ่งขึ้นนั้น จึงเป็นสิ่งที่ผิดทั้งในด้าน
เศรษฐศาสตร์และในด้านการเมืองอีกด้วย

ส่วนกรณีที่มีผู้กล่าวว่า คอคอดกระจะทำให้
รัฐนาวีไทยสามารถมีทางออกไปยังทะเลอันดามัน
เพื่อรักษาปกป้องฝั่งทะเลทางด้านตะวันตกนั้นก็
เป็นสิ่งที่ฟังไม่ขึ้นอย่างยิ่ง เพราะถ้าเราต้องการ
ที่จะมีเรือลาดตระเวนชายฝั่งตะวันตกจริงๆ แล้ว
การสร้างฐานทัพเรือทางฝั่ง เช่นที่เกาะภูเก็ต

* Sunday Magazin, The Bangkok Post, Sept, 30, 1973

ก็เป็นสิ่งที่ทำได้เสมอ ถ้าเราจะกล่าวว่าคอคอดกระทำให้เรือไทยไปรักษาชายฝั่งตะวันตกได้แล้วไซ้ร นั่นก็เท่ากับว่าขณะนี้กองทัพเรือของเราจะต้องพึ่งช่องแควมะละกาในการไปมหาสมุทรอินเดีย เช่นเดียวกับเรือบรรทุกน้ำมันของญี่ปุ่น หรือเรือรบของอเมริกัน ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสมเพช เพราะไทยเราก็มีชายฝั่งอยู่ทางด้านมหาสมุทรอินเดียอยู่แล้ว แต่ไม่มีความสามารถแม้แต่จะสร้างฐานทัพเรือสำหรับเรือลาดตระเวนชายฝั่งขนาดเล็ก ๆ ของไทยทางทะเลฝั่งนั้นได้เอง ยิ่งกว่านั้น ทำไมเราเพิ่งจะมาคิดว่าควรมีเรือ ของกองทัพเรืออยู่ในทะเลอันดามัน ทั้ง ๆ ที่ควรคิดมานานแล้ว นี้ก็หมายความว่า ถ้าฝรั่งเศสและญี่ปุ่นไม่มาคิดขุดคอคอดกระ รัฐบาลเวียงประเทศไทยก็จะมีวิภาสนาจะออกไปสู่ทะเลอันดามันได้เช่นนั้นหรือ

๕) ความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน

การขุดคอคอดกระจะมีผลกระทบกระเทือนต่อประเทศเพื่อนบ้านในแถบนั้นของไทยหลายประเทศ ข้อแรกก็คือ ถ้าจะขุดคอคอดกระกันด้วยนิวเคลียร์แล้วประชากรที่จะได้รับฝุ่นกัมมันตภาพรังสีจะมีไปถึงหมู่เกาะอันดามัน มาเลเซีย และสุมาตราทีเดียว ถึงแม้ว่าจนกระทั่งบัดนี้ก็ยังไม่มีคำประหวังจากประเทศเพื่อนบ้านแห่งนี้ แต่ถ้าวรัฐบาลและประชาชนในประเทศเหล่านั้นได้รู้พิษร้ายของ “ขี้เถ้าแห่งความตาย” อันจะเกิดจากระเบิดนิวเคลียร์แล้ว ผลที่ตามมาน่าจะมากกว่าการประหวังธรรมดาเสียอีก ที่มองเห็นได้ชัด ๆ ก็คือ

ประเทศมาเลเซียอยู่ใกล้กับจุดที่ใช้ระเบิดนิวเคลียร์มากกว่าเมืองใหญ่ ๆ ของไทย เช่น กรุงเทพฯ เสียอีก ผลในทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและทางด้านการเมือง จึงเป็นสิ่งที่มองเห็นได้ชัดอย่างยิ่ง และเมื่อถึงเวลานั้น สหประชาชาติอาเซียน ซึ่งเป็นสมาคมอันเดียวที่ทำให้ประเทศในแถบเอเชียอาคเนย์รวมกันได้อย่างจริงจังพอสมควรในด้านเศรษฐกิจและการเมือง ก็คงจะดึงจุดอวสานอย่างแน่นอน ยิ่งกว่านั้น การขัดแย้งทางการเมืองกับประเทศสิงคโปร์อาจจะชักนำเอาประเทศอังกฤษ ซึ่งก็ยังคงเป็นมหาอำนาจอยู่ เข้ามามีบทบาทในภาคพื้นส่วนนี้อีกครั้งหนึ่งก็ได้

ปฏิกิริยาที่พอจะเห็นได้บ้างก็คือจากหนังสือพิมพ์ของประเทศทั้ง ๓ โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ของสิงคโปร์ ซึ่งกล่าวว่า การที่คอคอดกระจะแย่งเอาเรือพาณิชย์ของชาติต่างๆ ที่แล่นผ่านสิงคโปร์อยู่มาจากสิงคโปร์นั้น จะเป็นยิ่งกว่าการคุกคามต่อเศรษฐกิจของประเทศนั้นเสียอีก (ดูผลทางเศรษฐกิจด้วย) ดังนั้นน่าจะคิดกันว่า การที่นายชาว์ ชาว์ชวญีนิ เขียนบทความลงในหนังสือพิมพ์ *บางกอกโพสต์* เมื่อประมาณวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๑๖ กล่าวว่าโครงการคอคอดกระจะเป็นโครงการขุดพื้นแผ่นดินของโลกที่ใหญ่ที่สุดของโลก (ดินที่ถูกขุดจะมีประมาณเกือบ ๓ พันล้านลูกบาศก์เมตร) และจะเป็นงานก่อสร้างที่ใหญ่กว่าการสร้างกำแพงเมืองจีนนั้น จึงเป็นการคิดการใหญ่เพื่อหวังจะได้ชื่อเสียงว่าไทยก็มี

อะไร “ที่สุดในโลก” กับเขาเหมือนกันเท่านั้น และไม่ได้คำนึงถึงผลที่ตามมาให้มากมาย การกระทำสิ่งโง่ ๆ เช่นการขูดคอคอดกระเพื่อชื่อเสียงนี้จึงเป็นเรื่องของประเทศที่โง่ บัดขบ และประเทศที่สิ้นคิดเท่านั้น ประเทศมหาอำนาจที่ยิ่งใหญ่จะเห็นประเทศอื่นฉิบหายล่มจมเพื่อประโยชน์ของตัวเองทั้งหลายจะไม่มีวันทำสิ่งโง่ ๆ เช่นนี้ในผืนแผ่นดินของตนอย่างเด็ดขาด

สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งต่อประเทศเพื่อนบ้านของเราก็คือ การที่ชาติใหญ่ ๆ ทั้งหลายสามารถมาใช้คอคอดกระแทนช่องแคบมะละกาได้ จะทำให้ประเทศใหญ่ ๆ ทั้งหลายเหล่านั้นสามารถทำการต่อรบกับประเทศทั้ง ๓ ในประเทศมะละกาได้ เพราะช่องแคบมะละกาไม่มีความจำเป็นอีกต่อไป เพียงข้อนี้ข้อเดียวก็สามารถเห็นได้ว่า มาเลเซีย สิงคโปร์ และอินโดนีเซียจะเสียอำนาจในการต่อรบทางเศรษฐกิจและการเมืองกับประเทศมหาอำนาจไปอย่างมากจนไม่สามารถคาดคิดได้ว่ามากเพียงใด

ในเมื่อทั้งไทยและประเทศเพื่อนบ้านทั้ง ๓ ของเราจะเป็นฝ่ายเสียผลประโยชน์ทั้งในทางเศรษฐกิจและทางการเมืองเช่นนี้ จึงไม่เป็นสิ่งที่เกินความจริงไปเลยที่จะกล่าวว่า การขูดคอคอดกระจะให้ผล ประโยชน์แก่ประเทศมหาอำนาจเพียงไม่กี่ชาติ แต่จะให้โทษแก่ประเทศต่าง ๆ ตั้งแต่ในคาบสมุทรวนเดียน คาบสมุทรมลายู (แหลมทองทั้งหมด) และจะเลยไปยัง

คาบสมุทรวนเดียนอีกด้วย เราจะยอมเป็นหุ่นให้มหาอำนาจเขิดเพื่อนำภัยมาสู่ประเทศเพื่อนบ้านของเราเช่นนั้นหรือ

๖) ปัญหาการย้ายคน ในการขูดคลองนี้ คนเป็นจำนวนมากจะต้องย้ายไปจากบริเวณ (ดูผลทางสังคม) ความรู้สึกของพี่น้องชาวไทยเหล่านั้นจะเป็นอย่างไร ผู้ร่างโครงการนี้เคยคิดบ้างหรือเปล่า เราได้เคยเห็นตัวอย่างมากมายจนเกินพอแล้วที่ประชาชนทำการประท้วงการที่ถูกบังคับให้โยกย้ายจากบ้านเกิดของเขา เราจะแน่ใจได้อย่างไรว่าพี่น้องเป็นจำนวนมากของเราเหล่านั้น จะไม่มีความรู้สึกเป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐบาล ถ้าเกิดปัญหาขึ้นมาจริง ๆ รัฐบาลจะใช้กำลังเข้าไล่เจ้าของที่ดินให้เขาออกไปจากที่ดินของเขาเองหรือ

สรุป ในขณะนี้เจ้าของโครงการคอคอดกระตัวสำคัญ คือ นายเซาว์ เซาว์ชวัญยืน ดูจะมีที่ท่าพัวโครงการนี้ไว้เป็นเวลาชั่วคราว เพราะเมืองไทยเผชิญเกิดมีการปฏิวัติโดยนักศึกษาและประชาชนโดยไม่มีใครคาดคิดมาก่อน สาเหตุที่นายเซาว์มีที่ท่าพัวโครงการนี้ชั่วคราวนั้น ก็เป็นที่เข้าใจกันได้ดี เพราะนายเซาว์มีความสนิทสนมกับนายประภาสอย่างลึกซึ้ง โครงการต่าง ๆ ของนายเซาว์ที่สำเร็จมาได้ ก็โดยการเข้าหาทางนายประภาสทั้งสิ้น ในบริษัทกลั่นน้ำมันไทยของนายเซาว์เอง นายประภาสก็มีหุ้นอยู่ถึง ๑๐.๘% ยิ่งกว่านั้น ในการประชุมเรื่องคอคอดกระ

ที่โตเกียวเมื่อคราวที่แล้วก็จะสามารถมองเห็นได้ว่า นายเซาว์เป็นผู้เสนอเลือกผู้ที่จะมาร่วมประชุมเอง โดยเลือกเอาแต่บุคคลที่จะเป็นประโยชน์แก่ตนเท่านั้น (ดูรายชื่อที่แนบมา) การที่ไทยเปลี่ยนรัฐบาลไปในรูปที่เป็นประชาธิปไตย และการโกงกินในหมู่ข้าราชการน้อยลง ทำให้นายเซาว์หมดที่พึ่งตัวสำคัญ นอกจากนั้น ความใกล้ชิดกับนายประภาสมาก่อน ยังนำความมัวหมองในชื่อเสียงมาสู่นายเซาว์อีกด้วย ด้วยเหตุเช่นนี้ นายเซาว์จึงตัดสินใจคอยให้อารมณ์ของคนไทยสงบลงสักพักหนึ่งก่อน

อย่างไรก็ตาม นักธุรกิจที่มีความฉลาด เช่น นายเซาว์ ย่อมจะไม่หยุดโครงการที่ได้ลงทุนลงแรงมาอย่างมากแต่เพียงเท่านั้น และคงจะหยิบยกปัญหาขึ้นมาเสนอต่อรัฐบาลไทยต่อไป

กระแสข่าวที่ทราบเรื่องดี กล่าวว่า นายเซาว์พูดว่าเขาจะไม่เสียกำลังใจเป็นอันขาด และจะเริ่มโครงการอีกครั้ง หลังจากทีรัฐบาลจากากรเลือกตั้งเข้ารับตำแหน่งแล้ว แต่ในขณะนี้ขอพักเอาไว้ก่อน

สิ่งที่พวกเราคนไทยควรจะคิดดูก็คือ สภาพการเมืองของไทยในปัจจุบันนั้นถึงแม้ว่าระบบการปกครองจะเปลี่ยนจากเผด็จการมาสู่ประชาธิปไตยมากขึ้น และการคอร์ปชั่นในวงการราชการกับวงการธุรกิจน้อยลงก็ตาม แต่โครงสร้างของสังคมและตัวบุคคลมิได้เปลี่ยนจากค้ำมาเป็นขาแต่ประการใด ทหารและพลเรือนที่เคยร่วม

กับการปกครองแบบเผด็จการของทรวราชย์ทั้งสามคนนั้นก็ยังคงอยู่ในสังคมไทย บางคนก็เป็นถึงรัฐมนตรีในคณะรัฐบาลปัจจุบัน จากข่าวคราวทางการเมืองของไทย เรายังพอจะเห็นได้ว่าคนที่เคยโกงกินจนร่ำรวยมาก่อนหลายคน และที่กำลังจะเกษียณอายุจากราชการ ไม่ว่าจะเป็ราชการทหารหรือพลเรือนก็ตามกำลังเตรียมตัวอย่างเต็มที่ในการใช้เงินที่โกงประชาชนมาเพื่อทุ่มในการเล่นการเมืองต่อไป สิ่งจูงใจที่ทำให้บุคคลเหล่านี้ยังอยากจะมีตำแหน่งทางการเมืองต่อไปจะเป็นอะไรไปไม่ได้นอกจากสันดานตะกละอันไม่อาจจะแก้ไขให้หายขาดได้

สิ่งที่นายเซาว์ เซาว์ชวัญยืน กำลังคอยอยู่ในการดำเนินโครงการคอคอดกระนี้ จึงน่าจะได้แก่ คอยการกลับมาสู่การมีอำนาจทางการเมืองอีกครั้งหนึ่งของบุคคลเหล่านี้ ถึงแม้ว่าจะต้องคอยไปจนหลังการเลือกตั้ง แต่มันก็ไม่ได้เป็นระยะยาวนานเกินไปนักสำหรับนักการค้าอย่างนายเซาว์ ความจริงระยะเวลาของการเลือกตั้งในอีกไม่กี่เดือนข้างหน้า ยังจะช่วยสงบจิตใจของคนไทยให้ลืมความชั่วของระบบเผด็จการลงไปได้ อย่างดีเสียอีก และเมื่อเวลานั้นมาถึง นายเซาว์ก็คงจะร่วมมือกับบุคคลเหล่านั้น อันได้คิตต่อ ทาบทามและสนิทสนมมาก่อนแล้ว ให้มาหาผลประโยชน์ร่วมกันในโครงการคอคอดกระนี้ต่อไป

เราให้เห็นแล้วว่า ประเทศที่ต้องการให้มีการชดชดลอง ต่างก็หวังผลประโยชน์แก่ตัว เช่น

สหรัฐหวังผลทางการทหาร ส่วนญี่ปุ่นหวังผลทางเศรษฐกิจ การรื้อฟื้นโครงการคอคอดกระนั้นมาจึงมีลักษณะเป็นการล่าอาณานิคมของประเทศจักรวรรดินิยมสมัยใหม่ในแบบเท่านั้นเอง เท่าที่เห็นชัดอยู่ในเวลานี้ การขุดคลองจะไม่เพียงแต่มีผลทำให้ประเทศไทยตกเป็นอาณานิคมทางการเมืองแก่สหรัฐเท่านั้น แต่ยังทำให้ไทยตกเป็นอาณานิคมทางเศรษฐกิจแก่ญี่ปุ่นอีกด้วย ในเวลาที่มีวิกฤติการณ์ทางการเมืองระหว่างประเทศ คอคอดกระอาจจะถูกยึดโดยมหาอำนาจหรืออาจถูกกำหนดให้เป็นน่านน้ำนานาชาติหรือถูกบังคับให้ขายให้แก่ประเทศมหาอำนาจประเทศใดประเทศหนึ่ง เพื่อทำเป็นเขตอุตสาหกรรมนานาชาติก็ได้ และเมื่อถึงเวลานั้นคนไทยก็จะต้องขออนุญาตผ่านดินแดนของต่างชาติเพื่อที่จะไปจังหวัดสงขลาของเรากระมัง กรณีของคอคอดกระสามารถจะเทียบเท่ากับคลองปา

นามาและคลองสุเอซได้เป็นอย่างดี เราอาจจะจัดว่าการขุดคลองทั้งสองนี้เป็นความสำเร็จของเทคโนโลยีของมนุษย์ แต่ก็อย่าลืมว่า คลองทั้งสองนั้นต้องนับเป็นความล้มเหลวที่น่าเศร้าใจในทางด้านการเมือง

ประเทศไทยเรายังจะยินดียอมรับความตรอมใจในทางการเมืองทั้งในประเทศและระหว่างประเทศกระนั้นหรือ ในขณะที่ ข้อมูลที่ประชาชนได้ทราบมักจะมาจากบริษัทนายทุนและประเทศจักรวรรดินิยมที่เกี่ยวข้องกับโครงการนี้เท่านั้น แต่ข้อมูลจากรัฐบาลหาได้น้อยที่สุด ในการนี้รัฐบาลไทยจะต้องแสดงความบริสุทธิ์ใจ ด้วยการตอบคำถามที่ว่า เมื่อใดรายงาน ๖๐๐ หน้ากระดาษของนายเซาว์ เซาว์ชวัญยีจะถูกนำมาเปิดเผยให้สาธารณชนได้พิจารณาแก่นโดยเสรี ก่อนที่จะยอมผูกมัดตัวเองลงไปลึกกว่านี้

สำนักพิมพ์เคล็ดไทย
ขอเสนอ

ชุดมหาวิทยาลัยสำหรับชาวบ้าน อันดับ ๖
วิกฤตการณ์ของโลกปัจจุบัน
วิชัย ตันศิริ
ชุดความรู้ทั่วไป
ทางออกของประเทศด้อยพัฒนา
วิทยากร เข็ญกุล
วางตลาดแล้ว

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมโครงการขุดลอกคอคกระ
โดยใช้ระเบิดปรมาณู ที่กรุงโตเกียว
เมื่อวันที่ ๑๐ - ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๑๖

ผู้เข้าร่วมประชุมจากสหรัฐอเมริกา

1. Prof. Edward Teller	- Livermore, California
2. Prof. Willard Libby	- University of California
3. Mr. Fred Holtzer	- LLL, Livermore, California
4. Mr. Wilson V. Binger	- TAMS, N.Y.
5. Mr. Horace A. Johnson	- TAMS, N.Y.
6. Mr. Robert. R. Hathan	- RRNA, Washington D.C.
7. Mr. Jerome Jacobson	- RRNA, Washington D.C.
8. Mr. Ralph Dorman	- BECHTEL Corp.
9. Mr. F. Nolting	- Former U.S. Ambassador to Vietnam
10. Mr. A.T. Downey	- Counsel
11. Mr. Gordon Calver	- Lehman Bros. (From Tokyo Office)

ผู้เข้าร่วมประชุมจากยุโรป

1. Mr. A. Auprince	- CITRA, Paris
2. Mr. R. Richard	- CITRA, Paris
3. Dr. Ir. H. Hoog	- Consultant Engineer, The Hague
4. Prof. Ir. P. Ph. Jansen	- Consultant Engineer, The Hague
5. Dr. H. L. Beth	- Consultant Engineer, Bremen
6. Mr. H. Jeandet	- Former Advisor to European
Investment Bank.

ผู้เข้าร่วมประชุมจากประเทศไทย

1. H.E. Pote Sarasin	- Former Prime Minister
Present, Advisor to Prime Minister
2. H.E. Dr. Malai Huvanandana	- Deputy Minister of Interior
3. H.E. Fr. Boonrod Binson	- Minister of State Universities
4. Dr. Svasti Srisukh	- Secretary General,
Office of Atomic Energy for Peace

5. Mr. Paul Sithi-Amnuai – Special Advisor
6. Mr. Kanung Luchai – Public Prosecutor
7. Mr. Theh Chongkhadikij – Editor, Bangkok Post
8. Gen. Edwin F. Black – Coordinator, KRA Canal Project
9. Mr. I.S. Nadler – Managing Director
Thai Petrochemical Co., Ltd.
10. Mr. K.Y. Chow – T.O.R.C.
11. H.E. Suphot Phiansunthon – Thai Ambassador in Japan
12. Mr. Amoraksa Huvanandana – Secretary to H.E. Malai

ผู้เข้าร่วมจากญี่ปุ่น

1. Dr. Aki Kooichi – Professor at Takushoku University
and Advisor to the Prime Minister on
Regional Development.
2. Prof. Dr. Kakihana Hidetake – Director, Research Laboratory
of Nuclear Reactor
Tokyo Institute of Technology.
3. Mr. Kaifu Hachiro – Senior Managing Director
Nissho-Iwai Co., Ltd.
4. Dr. Sato Hajime – Director General of The Japan Port
& Harbour Association
5. Mr. Tsuboi Gengoh – President of Tokyo Tanker Co., Ltd.
6. Mr. James S. Kagami – Director of Tokyo Tanker Co., Ltd.
7. Mr. Yura Keiji – Assistant General Manager
8. Mr. Watanabe Makoto – Vice-President, The Shoko Chukin
Bank. (The Central Bank for
Commercial & Industrial
Co-Operations)
9. Dr. Iijima Sadakazu – Executive Director
Japan Industrial Location Center
10. Mr. Takahashi Yuzo – Assistant Chief
Project General Office Machinery Div.
Nissho-Iwai Co., Ltd.

ใครเป็นใครในโครงการขุดคอกอดกระ

ทำไมกลุ่มสำรวจโครงการคอกอดกระของนายเซาร์ เซาร์ชวัญยืน จึงอยากขุดคอกอดกระต่างๆ ที่ไม่ว่าจะมองทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการเมืองระหว่างประเทศ ไทยจะไม่ได้ผลประโยชน์ ช้ำยังเสียผลประโยชน์ในอีกหลายด้านอีกด้วย การศึกษาภูมิหลังและประวัติของผู้เกี่ยวข้องในโครงการ จะช่วยให้เราได้ถึงเบื้องหลังของการขุดคอกอดกระครั้งนี้ กลุ่มศึกษาโครงการคอกอดกระจึงได้ทำการค้นคว้าหาประวัติของผู้เกี่ยวข้องในโครงการเท่าที่จะหาได้ แต่เนื่องจากข้อมูลประเภทนี้มีน้อยมาก จึงขอความร่วมมือจากผู้อ่านที่รู้ข้อมูลมากกว่านี้ ช่วยแนะนำให้เราด้วย จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาโครงการนี้อย่างยิ่ง เพราะการศึกษาของกลุ่มเราจะไม่หยุดอยู่แค่นั้นเท่านั้น

โครงการขุดคอกอดกระนี้มีนักธุรกิจ นักวิทยาศาสตร์ ฯลฯ อยู่เป็นจำนวนเท่าไร เราไม่อาจทราบแน่นอนได้ แต่ตัวการสำคัญจะได้แก่ผู้เข้าร่วมประชุมของโครงการสำหรับการประชุมครั้งที่ ๓ ที่โตเกียวตั้งแต่วันที่ ๑๐-๑๒ กรกฎาคม ๒๕๑๖ (ครั้งแรกที่โอ๊คแลนด์ สหรัฐอเมริกา ปี ๒๕๑๕ ครั้งที่ ๒ ที่ปารีส ฝรั่งเศส เมษายน ๒๕๑๖) นั้น มีผู้เข้าร่วมประชุมจากประเทศต่างๆ ประมาณ ๔๐ คน โดยความอุปถัมภ์ของบริษัท NISSHO-IWAI, LTV, CITRA ซึ่งเป็นนายทุนใหญ่ของญี่ปุ่น อเมริกา และฝรั่งเศส ตามลำดับ

การประชุมครั้งนี้ ฝ่ายอเมริกา นอกจากมีนักธุรกิจนายทุนแล้ว ที่น่าสนใจก็คือมีศาสตราจารย์ เอ็ดเวิร์ด เทลเลอร์ ซึ่งเป็น Associate Director ของสถาบันรังสีวิทยา และได้ชื่อว่าเป็นบิดาแห่งระเบิดไฮโดรเจนด้วย ศาสตราจารย์ วิลลาร์ด ลิบบ์ ผู้เสนอแผนที่จะใช้บริเวณขุดคอกอดเป็นที่ตั้งโรงงานทดลองยูเรเนียม นาย เอฟ นอลทิง อดีตทูตสหรัฐประจำเวียดนาม นอกจากนี้ยังมี นายพล เอ็ดวิน เอฟ แบล็ค ซึ่งเข้าร่วมในฐานะผู้ประสานงานของฝ่ายไทย

เนื่องจากคาดว่าอเมริกาจะได้รับผลประโยชน์ไม่น้อยกว่าญี่ปุ่น ทั้งทางเศรษฐกิจ และยุทธศาสตร์ จึงขอแนะนำประวัติของคนเหล่านี้อย่างกว้างๆ

นายพล เอ็ดวิน เอฟ แบล็ค (Gen. Edwin F. Black) เคยถูกส่งมาประจำที่ฐานทัพอากาศอเมริกันที่โคราช แต่กลับมาเมืองไทยอีกหลังจากประจำการแล้ว ระหว่างอยู่เมืองไทยครั้งเป็นทหารมีความสนิทชิดเชื้อกับนักธุรกิจชั้นนำในเมืองไทยหลายคน เมื่อกลับมาจึงได้จัดตั้งบริษัทค้าขายร่วมกัน โดยรับเหมาสัญญาต่างๆ กับฐานทัพอเมริกันในเมืองไทย และต่อมาได้พบกับนายเซาร์ เซาร์ชวัญยืน และมีส่วนร่วมในโครงการคอกอดกระในฐานะที่เป็นตัวแทนฝ่ายไทย

จากประวัติของแบล็ค กับนายเอฟ นอลทิง ซึ่งเคยเป็นอดีตทูตสหรัฐในเวียดนามมาก่อน บวกกับบทบาทของ CIA ในเมืองไทย ช่วยให้เราแน่ใจได้มากขึ้นว่า โครงการนี้จะต้องรวมอยู่ในแผนการข้าสงครามยึดยึดตาม "ลัทธิกันสัน" ของอเมริกา

นอกจากประโยชน์ทางด้านยุทธศาสตร์และเศรษฐกิจของสหรัฐแล้ว การเสนอใช้ระเบิดไฮโดรเจนจำนวนมากในการขุด การที่ไม่เคยมีการใช้ระเบิดในโลกที่โตมากๆ กว่าครั้งนี้ จากเพิ่มประวัติของ *เทลเลอร์และลิบ์* และจากเพิ่มประวัติของการทดลองระเบิดปรมาณูของสหรัฐ ทำให้เราสงสัยว่าโครงการนี้จะนับเป็นโครงการทดลองระเบิดปรมาณู ที่ต้องเสี่ยงต่ออันตรายนอกดินแดนสหรัฐโครงการหนึ่ง ไม่ต่างกับโครงการทดลองระเบิดไฮโดรเจนที่เกาะบิกินี เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๕๔

การบุกเบิกพลังงานนิวเคลียร์เริ่มขึ้นในสหรัฐ จุดมุ่งหมายก็เพื่อใช้ในสงครามโลกครั้งที่ ๒ จากนั้นการแข่งขันกันสร้างระเบิดปรมาณูที่แรงกว่า ดีกว่า ระหว่างสหรัฐและรัสเซียก็ดำเนินเรื่อยมา มีโยที่มีนักวิทยาศาสตร์อีกหลายกลุ่มจะคัดค้าน หลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ รัสเซียเริ่มค้นคว้าเพื่อหาทางผลิตปรมาณูให้เท่าเทียมสหรัฐ ทำให้สหรัฐเกิดความระแวง ในปี ค.ศ. ๑๙๕๐ ประธานาธิบดีทรูแมนจึงมีคำสั่งให้ค้นคว้าเพื่อการผลิตระเบิดไฮโดรเจน ในครั้งนั้น ภายในคณะกรรมการพลังงานปรมาณูของสหรัฐเองก็แตกแยกเป็นสองฝ่าย โดยมี *เทลเลอร์และลิบ์* เป็นฝ่ายสนับสนุน ออพเพนไฮเมอร์เป็นตัวแทนฝ่ายค้าน แต่ก็ไม่สามารถยับยั้งได้ หลังจากคำสั่งของทรูแมนประกาศออกมาเป็นทางการนักวิทยาศาสตร์มีชื่อเสียงจากหลายๆ แห่ง รวมทั้งไอน์สไตน์ ต่างออกแถลงการณ์คัดค้าน ไอน์สไตน์กล่าวไว้ในแถลงการณ์ของเขาว่า ถ้าการผลิตไฮโดรเจนเป็นผลสำเร็จ บรรยากาศของโลกจะเป็นพิษไปด้วยรังสีปรมาณู อันนำไปสู่ภัยพิบัติของโลก มนุษย์อาจสูญพันธุ์

และแล้วการทดลองระเบิดไฮโดรเจนครั้งแรกก็เริ่มขึ้นที่เกาะเอนิเวทอีกในปี ๑๙๕๒ ตามด้วยการทดลองที่เกาะบิกินีในปี ๑๙๕๔ (เกาะทั้งสองอยู่ในมหาสมุทรแปซิฟิกในหมู่เกาะไมโครนีเซีย)

การทดลองที่บิกินีทำให้ผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บเป็นจำนวนมาก นายคุโบยามา ชาวประมงซึ่งกำลังหาปลาอยู่ห่างออกไปในรัศมี ๘๐ ไมล์เสียชีวิตหลังจากการทดลอง ๖ เดือน ปลาที่จับได้หลังจากนั้น ๗ เดือนก็ยังปรากฏว่ามีกัมมันตภาพรังสีสูงมาก ซึ่งหมายความว่าทรัพยากรของโลกต้องถูกทำลายเป็นจำนวนมากจากการทดลองระเบิดหนึ่งๆ

เสียงคัดค้านจากนักวิทยาศาสตร์ผู้มีมนุษยธรรมดังขึ้น ขณะที่ *ลิบ์* จะต่อต้านปฏิบัติการเหล่านี้กลับไปว่า "รังสีปรมาณูนั้นปรกติก็มีอยู่ตามธรรมชาติอยู่แล้ว เพราะฉะนั้น โรคมะเร็งหรืออื่นๆ ที่เกิดขึ้นอาจเนื่องมาจากรังสีตามธรรมชาติก็ได้" ในขณะที่ *เทลเลอร์* ทำการโฆษณาระเบิดไฮโดรเจนว่าวิทยาการสมัยใหม่สามารถสร้างระเบิดไฮโดรเจนให้มีกัมมันตภาพรังสีลดลงถึง ๙๖% พร้อมกับ *ลิบ์* สนับสนุนว่าการค้นคว้าให้ได้ระเบิดไฮโดรเจนปลอดภัยกว่าเดิมจำเป็นต้องมีการทดลอง โดยไม่ได้คิดเลยว่ากว่าที่จะได้ระเบิดไฮโดรเจนที่ปลอดภัยจริงๆ นั้น โลกเราอาจปกคลุมไปด้วยรังสีปรมาณูทุกหนทุกแห่งและมนุษย์อาจสูญพันธุ์ไปแล้ว

ถ้าเป็นจริงดังที่ *เทลเลอร์* ว่าเป็นว่าระเบิดไฮโดรเจนปัจจุบันลดอันตรายได้ ๙๖% ขณะที่ระเบิดที่จะใช้ที่คอคอดกระเป็น ๕๒๕๐ เท่าของระเบิดที่อิโรชิมิ จะคำนวณออกมาได้ง่ายๆ ว่าระเบิดที่จะใช้ใน

คอคอดกระมีอันตรายเป็น ๒๑๐ เท่าของที่อิโรซิมาและอื่นๆ ที่เวลาผ่านไปถึง ๒๖ ปี ที่อิโรซิมาก็ยังมีรังสีปริมาณมากกว่าที่อื่น ๆ ของประเทศญี่ปุ่น

ทาเคทานิ มิทซุโอะ นักวิทยาศาสตร์สาขานิวเคลียร์ - ฟิสิกส์ของญี่ปุ่นเขียนวิจารณ์ลิปบี้ไว้ในหนังสือของเขาว่าความคิดของลิปบี้มัน ถ้ามองทางวิธีทางวิทยาศาสตร์แล้วผิดพลาดโดยสิ้นเชิง ความคิดของลิปบี้ - ข้อโต้แย้งของลิปบี้ตั้งอยู่บนความคิดแห่งผลประโยชน์ทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง ทำให้เกิดข้อผิดพลาดทางวิทยาศาสตร์ ดังนั้นจึงไม่ใช่วิธีของวิทยาศาสตร์ที่ถูกต้อง ทาเคทานิได้เพิ่มเติมความเห็นที่ว่า ระเบิดไฮโดรเจนที่เทลเลอร์เรียกว่า CLEAN นั้นน่าจะเรียกว่า ระเบิดให้อันตราย *ความปรกติ* ขณะที่ระเบิดปรมาณูดั้งเดิมนั้นเป็น *ระเบิดมหากภัย* ทั้งนี้เพราะไม่มีระเบิดปรมาณูที่ไหนที่สะอาดเลย

ตารางแสดงผลของระเบิดไฮโดรเจนที่บันทึกต่อชาวเกาะใกล้เคียง

ชื่อเกาะ	อยู่ห่าง	จำนวนผู้รับเคราะห์	จำนวนรังสี	ตาย	บังมชีวิต
ลองไกลท์	๑๒๕ ไมล์	๖๗	๑๗๕	๑๑	๕๖
โอริงคินาเอ	๑๑๐๐ ไมล์	๑๙	๖๙	๕	๑๔
ลองเกลติก	๒๐๐ ไมล์	๒๘	๗๘	?	?
อุทริค	๓๓๐ ไมล์	๑๕๗	๑๔	๓๐	๑๒๗

นายเซวี่ เซวี่ชวี่ญี่น เป็นคนจีนถือสัญชาติไทยซึ่งอพยพจากแผ่นดินใหญ่ไปอยู่ที่เกาะไต้หวันเมื่อตอนประเทศจีนเปลี่ยนเป็นคอมมิวนิสต์ แต่เมื่อย้ายมาไต้หวันเกิดมีความต้องการทำธุรกิจเห็นว่าเมืองไทยมีคนจีนอยู่มากทำให้สะดวกในการติดต่อ เพราะนายเซวี่พูดภาษาไทยไม่ค่อยได้ พูดได้แต่ภาษาจีนและภาษาอังกฤษ วิธีการที่นายเซวี่มาทำธุรกิจในเมืองไทยก็คือการเข้าหานักการเมืองผู้มีอำนาจในเมืองไทย แผนธุรกิจของนายเซวี่มักจะเป็นโครงการใหญ่ๆ ทั้งนี้ งานชิ้นที่ทำให้คนไทยเริ่มได้ยินชื่อนายเซวี่คือ การก่อสร้างโรงกลั่นน้ำมันไทย ซึ่งนายประภาส จารุเสถียร มีหุ้นอยู่ถึง ๑๐.๘% ธุรกิจนอกจากนี้ยังมีอีกมากมายแต่ไม่มีใครทราบแน่ นอกจากนายประภาสแล้ว นายเซวี่ยังเข้าหานายพจน์ สารสิน ตอนสมัยที่นายพจน์ สารสิน เป็น รมต. กระทรวงพัฒนาฯ อีกด้วย โครงการของนายเซวี่มีลักษณะที่เกี่ยวข้องกับ ซี.ไอ.เอ. อยู่ด้วย เพราะมีส่วนเกี่ยวข้องกับมาตามเชนโมะ ซึ่งเป็นผู้ร่วมกับทหารอเมริกันจัดบริการการบินที่เรียกชื่อบริษัทว่า Flying Tiger เพื่อขนทหารอเมริกันและเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติดในไทยอีกด้วย (อ่านรายละเอียดจาก *สังคมศาสตร์ปริทัศน์* ฉบับยาเสพติด ตีพิมพ์ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๖)

๕ เบื้องหลังการชดชดชดชดชดชดชด ผลประโยชน์ ของใคร ?

เจ้าหน้าที่ชั้นนำคนหนึ่งของบริษัท นิสโซ — อิวาอิ กล่าวไว้ว่า “โครงการชดชดชดชดชดชดชด เป็นความใฝ่ฝันของมนุษย์มานานนับสองศตวรรษแล้ว และมัน จะเป็นความสำเร็จอันยิ่งใหญ่ที่สุด ที่มนุษย์จะสร้างขึ้นในศตวรรษนี้” จริงอยู่โครงการชดชดชดชดชดชดชดมีประวัติศาสตร์มาแล้วยาวนาน ซึ่ง เกี่ยวพันอย่างลึกซึ้งกับการแก่งแย่งผลประโยชน์ระหว่างอังกฤษกับฝรั่งเศส แต่ทั้งนี้ก็มีได้ทำให้คำกล่าว ของเจ้าหน้าที่ผู้หนึ่ง มีน้ำหนักปล้ำงข้อกังขาตั้งกล่าว มนุษย์ในที่นี้หมายถึงผู้ใด และถ้ามีการดำเนินงาน ตามโครงการแล้ว ผู้ใดกันแน่ที่ได้รับผลประโยชน์

ความเคลื่อนไหวอย่างจริงจังครั้งแรก อันจะนำไปสู่การชดชดชดชดชดชดชดเกิดขึ้นในปี ค.ศ. ๑๘๔๓ วิศวกรชาวอังกฤษสองนายได้รับอนุญาตให้ทำการสำรวจชดชดชดชดชดชดชด ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา โครงการดังกล่าวได้ถูกหยิบยกขึ้นพิจารณาหรือถูกละเลยไปสุดแล้วแต่กระแสความขัดแย้งระหว่างอังกฤษ กับฝรั่งเศส จนกระทั่งสงครามโลกครั้งที่สองยุติลง ท่าทีดั้งเดิมของอังกฤษมีว่า อาณาเขตตั้งแต่แหลม

มาลายูเรี่ยขึ้นมาจากอ่าวไทยมีความสำคัญต่อ
อังกฤษอย่างยิ่งยวด การแทรกแซงของประเทศ
ที่สามในบริเวณนี้ เป็นเรื่องที่อังกฤษยอมไม่ได้
เหตุนี้อังกฤษจึงมีความเห็นว่า ตนจะยอมให้มีการ
ชุก คอคอดกระก็ได้ แต่ต้องอยู่ในเงื่อนไขว่า
คลองและบริเวณรอบๆ คลองจะต้องอยู่ใต้อธิปไตย
ของอังกฤษโดยตรง

เงื่อนไขเช่นนี้รัฐบาลไทยขณะนั้นสุดที่จะ
ยอมรับได้ ทางฝรั่งเศสซึ่งมีผลประโยชน์อย่าง
สำคัญในโครงการนี้ เพราะจะช่วยย่นระยะเดิน
ทางไปสู่อาณานิคมของตนในอินโดจีน ย่นระยะ
เดินทางไปสู่ประเทศจีน ก็พยายามหนุนหลัง
รัฐบาลไทย การแก่งแย่งของประเทศล่าอาณานิคม
ทั้งสองมาสิ้นสุดลงในปี ค.ศ. ๑๙๔๖ เมื่อ
กองบัญชาการสูงสุดของสัมพันธมิตรประจำเอเชีย
อาคเนย์ ภายใต้ลอร์ด หลุยส์ เมาค์แบตเตน
ได้บังคับให้รัฐบาลไทยยอมรับข้อตกลงทางการ
(Formal Agreement) อันมีลักษณะเป็นการ
ลงโทษฝ่ายไทย เนื่องจากไทยยอมรับร่วมมือกับ
ญี่ปุ่นในสงคราม มาตรา ๕ ของข้อตกลงจึงได้
ระบุว่า “ประเทศไทยจะต้องไม่ตัดคลองเชื่อม
มหาสมุทรอินเดียกับอ่าวไทยบนดินแดนของตน
โดยปราศจากการยินยอมของมหาอำนาจ” นี้
ถือได้ว่าเกือบเป็นจุดดับของโครงการก็ว่าได้
อย่างไรก็ดีอีกสองปีต่อมารัฐบาลไทยก็สามารถปลด
เปลื้องข้อจำกัดดังกล่าวได้ หลังจากจ่ายเงินให้
อังกฤษจำนวน ๕,๒๒๔,๒๒๐ ปอนด์ เป็นค่า

ปฏิกรรมสงคราม

การรื้อฟื้นโครงการชุกคอคอดกระขึ้นมาใหม่
ได้สะท้อนให้เห็นภาพลัทธิล่าอาณานิคมแผนใหม่
ได้อย่างดี โดยเฉพาะเราจะเห็นบทบาทของ
บรรษัทระหว่างชาติ (multinational corpora-
tion) ของประเทศต่างๆ ที่ทำงานร่วมกันเสมือน
แนวร่วม เพื่อบรรเทาความเป็นอิสระระหว่างกัน
ให้เหลือน้อยที่สุด

ความคิดแรกเริ่มที่จะให้มีการรื้อฟื้นโครง
การเกิดจากความพยายามของญี่ปุ่น ในอันที่จะ
สร้างความมั่นคงให้กับการล่าเสี่ยงขนส่งน้ำมัน
จากตะวันออกกลาง (๘๐% ของน้ำมันดิบในญี่ปุ่น
มาจากที่นั่น) และเพื่อลดต้นทุนการขนส่ง
ญี่ปุ่นมีความกังวลใจอยู่ตลอดเวลาว่า สักวัน
หนึ่งเรือบรรทุกน้ำมัน ขนาดยักษ์ ที่มีพิภักดิ์เกิน
๒๐๐,๐๐๐ ตันบิลิวท์ อาจถูกห้ามผ่านช่องแคบ
มะละกาในที่สุด ด้วยประการฉะนี้ ความสนใจ
ของวงการธุรกิจญี่ปุ่นที่มีต่อโครงการชุกคอคอดกระ
จึงมีเป็นสองแง่ด้วยกัน คือถ้าโครงการบรรลุผล
มีเพียงพอแต่จะช่วยลดต้นทุนการขนส่ง แต่ย้ง
จะทำให้ญี่ปุ่นมีอำนาจต่อรองยิ่งขึ้นในการเจรจา
ต่อรองกับรัฐบาลมาเลเซีย และอินโดนีเซียใน
อนาคต

เหตุผลประการที่สามที่ทำให้ญี่ปุ่นสนใจโครง
การ ก็คือญี่ปุ่นเห็นช่องทางที่จะเข้ามาตั้งโรงงาน
ผลิต ก๊าซเคมีจากปิโตรเลียม (petrochemical
complex) ขึ้นใหม่ในประเทศไทย เป็นที่คาด

หมายกันว่า การบริโภคน้ำมันในประเทศไทย จะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในอนาคตอันใกล้ เพื่อสนองความต้องการที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นดังนี้ กลุ่มนักธุรกิจระหว่างชาติจึงได้จัดตั้งโรงงานผลิตภัณฑ์เคมีจากปิโตรเลียมขนาดใหญ่ขึ้นใกล้ๆ กรุงเทพมหานคร* กำหนดจะเริ่มทำการผลิตในปี ๑๙๖๖ มีบริษัท *มิตซูบิชิ เซลล์* และบริษัท *ไทยออยล์* ของนายเซาว์ เซาว์ชวัญยืน หนุ่ย หลังอยู่ อีกประการหนึ่งเนื่องจากราคาที่ดินแรงงาน ในญี่ปุ่นอัตราสูงมาก และเนื่องจากประชาชนญี่ปุ่นพากันตื่นตัวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษมากขึ้น เลยทำให้การขยายอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เคมีจากปิโตรเลียมเป็นเรื่องยากขึ้นทุกที เหตุนี้กระมังที่กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าต่างประเทศ (มิติ) สนับสนุนอย่างเปิดเผยให้มีการถ่ายเทปัญหาสภาพแวดล้อมเป็นพิษออกนอกประเทศญี่ปุ่น ด้วยการจัดตั้งโรงกลั่นน้ำมันในอาณาบริเวณ ระหว่างตะวันออกกลาง กับญี่ปุ่น ขณะนั้นอุตสาหกรรมญี่ปุ่นได้กระจัดกระจายออกไปทั่วภาคพื้น อาเซียอาคเนย์เพื่อหาที่ตั้งโรงงานที่เหมาะสม ปัจจุบันนับได้ว่าสิงคโปร์อยู่ในตำแหน่งที่จะให้ประโยชน์สูงสุด แต่เพราะการชุกคอคอดกระ จะทำให้เส้นทางลำเลียงน้ำมันเปลี่ยนไป ทำให้ประเทศไทยกลายเป็นจุดสนใจของนักธุรกิจระหว่างชาติ อดีตรัฐบาลทหารของนายทุนในกรุงเทพมหานคร (รัฐบาลทหารประ

ภาส—ถนอม) จึงได้หันมาให้ความสนใจกับโครงการนี้อย่างมาก

นับเป็นเรื่องธรรมดาที่สหรัฐจะนิ่งดูตายให้ญี่ปุ่นนำหน้าตน ในเรื่องนี้ไปไกลไม่ได้ คลองที่ขุดผ่าน คอคอด กระจะช่วยสร้างความเข้มแข็งให้กับกองทัพเรือที่เจ็ดเป็นอันมาก ไม่ว่าจะตั้งอยู่ในโยโกสุมา ใกล้ๆ โตเกียวหรือที่อ่าวซูบิค ในฟิลิปปินส์โดยจะช่วยย่นระยะเดินทางไปยังมหาสมุทรอินเดียได้ถึงสามวัน โดยไม่ต้องให้กองทัพเรือแล่นผ่านช่องแคบมะละกา

นี่เองจึงไม่น่าแปลกที่ปรากฏว่าเบื้องหลังการรื้อฟื้นโครงการชุกคอคอด กระ ซึ่งกำลังอยู่ในขั้นวางแผนขณะนี้ กลุ่มนักธุรกิจอเมริกัน — ยุโรป — ญี่ปุ่น และไทยได้ร่วมมือกันอย่างเหนียวแน่นทีเดียว ทางฝ่ายอเมริกาตกอยู่ใต้กลุ่มที่เรียกรวมๆ กันว่ากลุ่ม *ลิงก์—เทมโค—วอด* (Ling-Temco-Vought) ประกอบด้วยสถาบันใหญ่ๆ สี่สถาบัน คือสถาบันทดลองลอว์เรนซ์ลิเวอร์มอร์ (Lawrence Livermore Laboratory) แห่งมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ภายใต้การนำของนายเอ็ดเวิร์ด เทลเลอร์ (“บิดา” ระเบิดไฮโดรเจน) สถาบันโรเบิร์ต อาร์ นาทันและเพื่อน (Robert R. Nathan Associates Inc. RRNA) สถาบัน *ฮัดสัน* ภายใต้การนำของนายเซอร์มัน คาร์ตัน และสถาบันทีปเพ็ตส์—อับบอต—แมคคาร์ธี—สตรัตตัน (Tippets-Abbot-McCarthy-Stratton-

* ที่จังหวัดชลบุรี - บ.ก.

TAMS) แห่งนิวเจอร์ซีย์ สถาบันทดลองลอว์เรนซ์ ลิเวอร์มอร์ (LLL) เป็นสถานวิจัยของสถาบันทดลองรังสีลอว์เรนซ์ (Lawrence Radiation Laboratory) กับห้องทดลองรังสีลิเวอร์มอร์ (Livermore Radiation Laboratory) ทั้งสองสถาบันที่เอ่ยถึงนี้มีห้องทดลองเกี่ยวกับปรอทซึ่งใช้ทุนหลายสิบล้านอยู่ในเนวาดา ใกล้เคียงกับสถานที่ทดลองแห่งเนวาดา (Nevada Test Site) ของคณะกรรมการพลังงานปรมาณูซึ่งเป็นที่ที่ใช้ทดลองระเบิดปรมาณูใต้ดิน สถาบันทดลองลอว์เรนซ์ลิเวอร์มอร์แห่งเดียวใช้นักวิทยาศาสตร์และนักเทคนิคถึง ๓,๑๕๐ คน ค่าใช้จ่ายที่สถาบันแม่ทั้งสอง(สถาบันทดลองรังสีลอว์เรนซ์กับสถาบันทดลองรังสีลิเวอร์มอร์) ทุ่มให้กับ LLL รวมแล้วปีหนึ่งๆตก ๑๕๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐอันเป็นตัวเลขที่มีจำนวนมากกว่างบประมาณทั้งสิ้นของวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทั้งหมดในอเมริกา ด้วยกำลังเงินและซุมกำลังประสบการณ์ดังนี้ นายเทลเลอร์จึงรับทำหน้าที่ศึกษาความเป็นไปได้ของการใช้พลังงานนิวเคลียร์ระเบิดคลอง นายคาห์นแห่งสถาบันฮัตสันทำหน้าที่ประเมินผลที่จะเกิดขึ้นทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม นายนาธานทำหน้าที่ศึกษาลู่ทางเป็นไปได้ทางเศรษฐกิจ ส่วนแอมส์ทำหน้าที่ที่ปรึกษาทางวิศวกรรมศาสตร์

กลุ่มยุโรปประกอบด้วยกลุ่มที่เรียกว่า **ซิตรา** (Citra-Cie Industrielle de Travaux) สาขา

ของกลุ่มชไนเดอร์ฝรั่งเศส **อินเตอร์เบตัน เอ็นวี** (Interbeton NV) ของฮอลแลนด์ สาขาของกลุ่มHollandsche Beton Group-HBG **บริษัท เทย์เลอร์ วูดโรว์** อันเป็นบริษัทก่อสร้างและรับเหมาระหว่างชาติของอังกฤษ **ฮอคตีฟ เอจี** (Hochtief AG) ของเยอรมันตะวันตก และ**อิมเพรกีโล** (Impregilo) ของอิตาลี

กลุ่มไทยมีนายเชาว์ เชาว์ขวัญยืนเป็นผู้นำกลุ่มนี้มีลักษณะเป็นกลุ่มธุรกิจระหว่างชาติอยู่ด้วย มีบริษัทโรยัลดัทซ์เซลล์เข้าหุ้นกับนายเชาว์

นายพลเอ็ดวิน เอฟ. แบล็ค นายทหารนอกราชการของกลุ่มที่ปรึกษาทางทหารสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทยเป็น “ผู้ประสานงานฝ่ายไทยโครงการชุดคอคอดกระ” ลักษณะเด่นอีกอย่างของกลุ่มนี้ก็คือประกอบด้วยอดีตรัฐมนตรีของไทย เช่นนายพจน์ สารสิน และนายมาลัย หุวะนันทน์ เป็นต้น

กลุ่มของญี่ปุ่นปัจจุบันดูเหมือนอยู่ใต้อิทธิพลของบริษัท**นิสโซ-อิวาวิ** นำสังเกตว่าบริษัทนิสโซ-อิวาวิกำลังติดต่อกับรัฐบาลอินโดนีเซียเพื่อที่จะสร้างคลังน้ำมัน เมืองอุตสาหกรรมบนเกาะบาดัม ตรงข้ามกับสิงคโปร์ และบริษัทนี้ยังร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับบริษัท**เบคเทล** อันเป็นบริษัทก่อสร้างยักษ์ใหญ่ตั้งอยู่ที่ซานฟรานซิสโก และบริษัท**เปอตามินา** อันเป็นบริษัทน้ำมันที่รัฐบาลอินโดนีเซียเป็นเจ้าของ ชั้นแรกของโครงการที่บาดัมได้แก่ การสร้างโรงกลั่นน้ำมัน

โรงงานผลิตภัณฑ์เคมีปิโตรเลียม เขตการค้าเสรี ที่พิกัดท่าองเทียว ฯลฯ ประมาณว่าใช้ทุนทั้งสิ้น ๖๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ใช้คนงานผลิตคนงานขนส่ง ๑๒,๐๐๐ คน แต่ถ้ารวมคนงานทุกประเภทแล้วจะถึง ๔๐,๐๐๐ คน นี่จะเห็นได้ว่าบริษัทระหว่างชาติของญี่ปุ่นกำลังใช้นโยบายกระตุ้นให้เกิดการแข่งขันขึ้นระหว่างประเทศไทยกับอินโดนีเซีย

กลางเดือนกรกฎาคม ๑๙๗๓ นั้นเองโครงการชดเชยคอคอดกระก็ใกล้ความเป็นจริงขึ้นมาอีกเมื่อมีการประชุมครั้งใหญ่ที่โตเกียว การประชุมครั้งนี้ได้รับความอุปถัมภ์จาก แอลทีวี (LTV) ซิตรา (CITRA) และบริษัท นิสโซ-อิวาอิ ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยตัวแทนจากประเทศไทย สหรัฐ ฝรั่งเศส ฮอลแลนด์ ญี่ปุ่น เกือบ ๔๐ คน การประชุมส่วนใหญ่เพื่อตรวจสอบผลของการศึกษาลู่ทางเป็นไปได้ของโครงการซึ่งเริ่มกระทำเมื่อเดือนมกราคม ๑๙๗๓ มีรายงานข่าวจากคำพูดของนายเซาว์ เซาว์ชวัญยืนว่า การศึกษาลู่ทางแสดงว่าทำได้ และจะได้ยื่นรายงานขนาด ๖๐๐ หน้าแก่เจ้าหน้าที่ไทยในเดือนกันยายนเพื่อศึกษาพิจารณากันต่อไป

หัวข้อสำคัญที่ถกเถียงกันในที่ประชุมได้แก่เรื่องการใช้ระบบนิเวศน์ชดเชยชดเชย ว่ามีความเหมาะสมเพียงใดหรือไม่ ตามทางคำนวณของนายเซาว์จะว่าต้องใช้เงินระหว่าง ๓ พันล้านเหรียญ ถึง ๖ พันล้านเหรียญในการชดเชยคอคอด

กระจนเสรีจสมบูรณ์ จำนวนเงินทั้งหมดนี้จะ เป็นดอกเบี้ยเสีย ๒ ใน ๓ การกู้เงินโดยต้องเสียดอกเบี้ยแพงนี้เองทำให้การใช้พลังงานปรมาณูชดเชยคอคอดเป็นที่น่าสนใจ นักธุรกิจประมาณว่า ถ้าใช้พลังงานปรมาณูชดเชยคอคอดจะใช้เวลาเพียงหกปีและใช้เงินน้อยกว่าที่คำนวณกันไว้มาก แต่ถ้าใช้วิธีดั้งเดิม จะต้องใช้เวลาถึง ๑๒ ปี ใช้เงินถึง ๖ พันล้านเหรียญสหรัฐ และต้องใช้เวลาอย่างน้อย ๒๐ ปีถึงจะนำรายได้จากคลองนั้นไปใช้จ่ายหนี้สินหมด โครงการใช้พลังงานนิวเคลียร์ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ อย่างรุนแรงจากหลายฝ่ายด้วยกัน นายนิธิพัฒน์ ซาลีจันทร์ เลขาธิการพลังงานแห่งชาติ ซึ่งคุมการวางแผนชดเชยคอคอดอยู่ กล่าวว่าการใช้พลังงานนิวเคลียร์ระเบิดคอคอดจะทำให้เสียที่ดินไปกว่า ๔,๖๐๐ ตารางไมล์ ผู้คนจะต้องละถิ่นฐานประมาณ ๑ ล้านคน (ดู *Far Eastern Economic Review* ฉบับ ๒๓ กรกฎาคม ๑๙๗๓)

ความใฝ่ฝันของนายเซาว์ เซาว์ชวัญยืน และความทะยานอยากของบริษัทระหว่างชาติในสหรัฐ ญี่ปุ่น ยุโรป เห็นได้ว่ามีอะไรๆ นอกเหนือจากการประหยัดต้นทุนขนส่งเพียงอย่างเดียว นายเซาว์โชแต่จะฝันถึงคลอง แต่ยังไม่ถึงท่าเรือฝั้นถึงโรงกลั่นน้ำมันที่ตั้งอยู่ทั้งสองด้านของคลองท้ายที่สุดนายเซาว์ยังพูดถึงเขตการค้าเสรีในบริเวณนั้นอีกด้วย

เพื่อหาเงินมาใช้จ่ายในโครงการนี้ ธนาคาร

ในอเมริกา ยุโรป และญี่ปุ่นราว ๒๐ แห่งจึงได้รับการเทียบเคียงให้ร่วมกันก่อตั้งภาคีธนาคารระหว่างชาติขึ้นมา กล่าวกันว่าธนาคารในญี่ปุ่นทำแห่งได้รับการทาบตามเอาไว้แล้ว ธนาคารเอกซ์พอร์ต — อิมพอร์ตของสหรัฐก็ได้แสดงท่าที “สนใจสนับสนุน” ในอันที่จะให้เงินสนับสนุนการศึกษาเบื้องต้นของโครงการแล้ว อีกทั้งเวลานั้นนายเซาว์ เซาว์ชวูยียังได้พูดคุยถึงโครงการนี้กับ นายเฮนรี เคอร์นส์ซึ่งเป็นประธานธนาคารเอ็กซิมด้วย นอกจากนี้เป็นที่หวังกันว่า ธนาคารโลก ธนาคารพัฒนาเอเชีย และสถาบันการเงินระหว่างชาติอื่นๆ จะหันมาเข้าร่วมในโครงการอย่างแน่นอน

เป็นที่น่าสังเกตว่า ชาวคราวที่เราได้รับเกี่ยวกับโครงการคอคอดกระเป็นชาวคราวที่มาจากการกระทำคนละแ่งคนละมุมของบริษัทระหว่างชาติมาจากชนชั้นปกครองกลุ่มน้อยหรือผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคที่เป็นคนของรัฐบาลเท่านั้น เสี่ยงของประชาชนในญี่ปุ่น สหรัฐ ยุโรปเราหาได้ยืนแน่นแต่่น้อยไม่

ลงท้ายเบื้องหลังการชุดคอคอดกระจึงหนีไม่พ้นคำถามที่ว่า การชุดครั้งนี้เป็นความฝันของใครกันแน่ เป็นความฝันของมนุษยชาติ หรือนายทุนที่ทรงอำนาจเพียงไม่กี่คน

สมบัติ พิศพะอาด แปลเก็บความจาก *Kra Canal : In Whose Interest ?* โดย Kenneth O' Hara นิตยสาร *แอมไป* ฉบับฤดูใบไม้ร่วง ๑๙๖๓

สังคมศาสตร์ปริทัศน์

อัตราค่าบอกรับเป็นสมาชิก

สมาชิกในประเทศ	บิลละ ๑๐๐ บาท
ต่างประเทศ	บิลละ U.S. \$ ๕.๐๐

ธนาคารตั้งจ่าย บ.ณ.รองเมือง ไนนาม นายสุดใจ
 เจริญวิวัฒน์ ผู้จัดการ สังคมศาสตร์ปริทัศน์
 จุฬาซอย ๒ ถนนพญาไท กรุงเทพฯ ๕

ระเบิดไฮโดรเจนกับคอคอดกระ

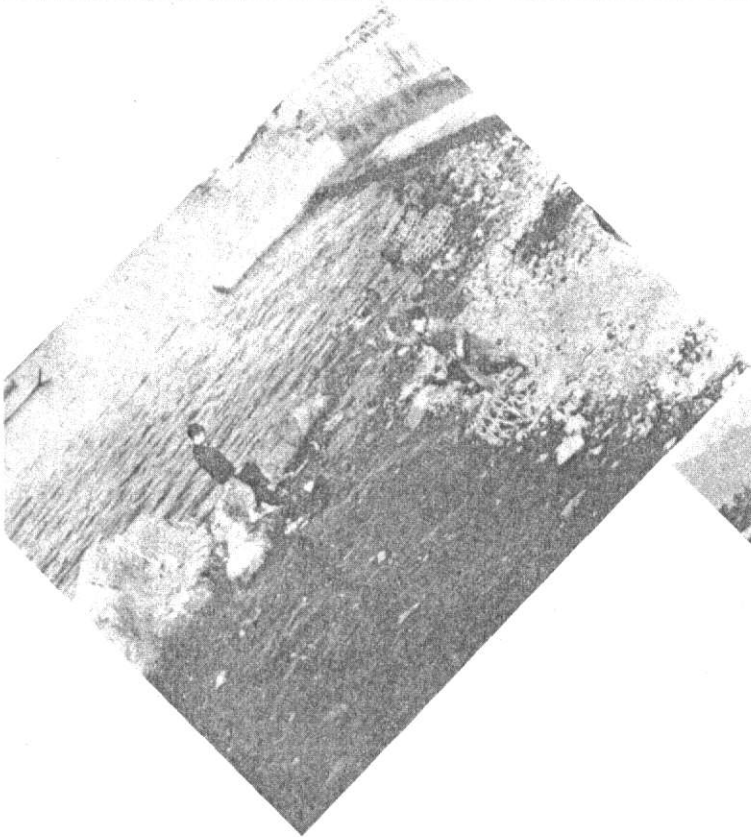
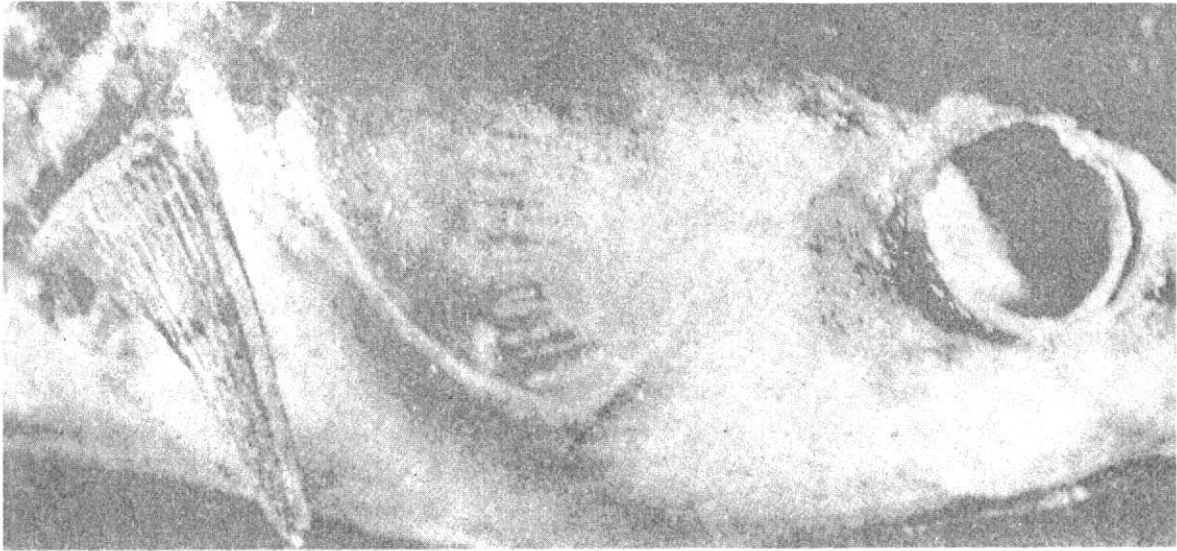
ระเบิดไฮโดรเจน (Hydrogen bomb หรือ Fusion bomb หรือ Thermonuclear bomb) ปี ค.ศ. ๑๙๔๔ ปลายสงครามโลกครั้งที่ ๒ สหรัฐอเมริกาทำระเบิดปรมาณู (Atomic bomb) ที่เพิ่งคิดสำเร็จมาทั้งที่อิตาลีและนาซาก็ ทำเอาญี่ปุ่นที่ท่าทางแพ้สงครามอยู่แล้วพ่ายไปอย่างราบคาบ และหลังจากนั้นอีก ๖ ปี อเมริกาก็สร้างระเบิดทรู่นแรงกว่าระเบิดปรมาณูชนิดอื่นอีก ระเบิดนี้ก็คือระเบิดไฮโดรเจน

ระเบิดไฮโดรเจนใช้หลักการหลอมรวมตัว (fusion) ของอนุภาคที่เบากว่าไปเป็นอนุภาคที่หนักกว่า ซึ่งแตกต่างจากระเบิดปรมาณูที่ใช้หลักการแตกแยก (fission) ของอนุภาคที่หนักกว่าไปเป็นอนุภาคที่เบากว่า การแตกแยกจากปรมาณูที่หนักกว่าไปเป็นปรมาณูที่เบากว่าจะให้พลังงานออกมาพร้อมกับกัมมันตภาพรังสี (ซึ่งเป็นอันตรายต่อสิ่งมีชีวิต) ในระเบิดไฮโดรเจนนิวเคลียส ๔ ตัวของไฮโดรเจน ภายใต้อุณหภูมิสูงกว่าล้านองศาเซนติเกรด จะหลอมรวมตัวกันเป็นนิวเคลียส ๑ ตัวของฮีเลียม ซึ่งมีมวล (mass) น้อยกว่ามวลของนิวเคลียส ๔ ตัวของไฮโดรเจนรวมกัน มวลส่วนที่ลดไปนั้นจะเปลี่ยนไปเป็นพลังงานซึ่งมีค่าเท่ากับมวลส่วนที่ลดหายไปคูณกับกำลังสองของความเร็วแสง ($E=mc^2$) ตามที่ไอน์สไตน์กล่าวไว้

ที่นี่จะลองเปรียบเทียบกำลังระเบิดของระเบิดต่างๆ ระเบิดไฮโดรเจนที่มีน้ำหนักเท่ากับระเบิด TNT จะมีกำลังระเบิดเป็น ๑๒๗,๐๐๐,๐๐๐ เท่าของระเบิด TNT หรือเป็น ๗ เท่าตัวของระเบิดปรมาณูที่มีน้ำหนักเท่ากับ TNT (Trinitrofluorene) ซึ่งเป็นสารประกอบจำพวกไฮโดรคาร์บอนที่ถูกใช้เป็นสารระเบิดมาแต่โบราณและปัจจุบันใช้เป็นมาตรฐานในการวัดแรงระเบิดของสารระเบิดต่างๆ ไปอย่างเช่น ถ้ากล่าวว่ ระเบิดลูกนี้มีแรงระเบิดหนึ่งตัน (พัน ก.ก.) ก็หมายความว่า ระเบิดลูกนี้มีแรงระเบิดเท่ากับแรงระเบิดของ TNT หนึ่งพันตัน ลูกระเบิดที่ใช้ในสงครามโลกครั้งที่ ๒ และในสงครามเวียดนามทำด้วย TNT มีแรงระเบิดประมาณ ๒๐๐ ก.ก. ถึง ๒-๓ ตัน ระเบิดปรมาณูทั้งที่อิตาลีและนาซาก็มีแรงระเบิด ๒๐,๐๐๐ ตัน และระเบิดไฮโดรเจนนั้นคาดว่ามีแรงระเบิดได้ถึง ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ ตัน ซึ่งเท่ากับหนึ่งพันเท่าของระเบิดปรมาณูทั้งที่อิตาลี

ในโครงการขุดคอคอดกระนั้น มีข้อเสนอให้ใช้ระเบิดไฮโดรเจนเพราะระเบิดแล้วมีกัมมันตภาพรังสีออกมาน้อย แต่ที่จริงไม่ได้เป็นเช่นนั้นเลย ระเบิดไฮโดรเจนถึงจะใช้ปฏิกิริยา fusion (ซึ่งก็มีรังสีออกมาเช่นกัน) ก็จริง แต่ปฏิกิริยา fusion ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้วว่าจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อมีอุณหภูมิสูงเป็นล้านองศาเซนติเกรด ตัวที่จะมาเร่งให้เกิดอุณหภูมินี้ก็คือ ปฏิกิริยา fission ของปรมาณู ซึ่งปฏิกิริยานี้จะแผ่กัมมันตภาพรังสีที่เป็นอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตออกมา เมื่อเดือนมีนาคม ปี ค.ศ. ๑๙๕๔ อเมริกาทดลองระเบิดไฮโดรเจนแรงระเบิด ๑๒ ล้านตันที่เกาะบิกินี ในการทดลองครั้งนี้ ชาวประมงชาวญี่ปุ่น ๒๓ คน ซึ่งอยู่ห่างออกไป ๑๕๐ กิโลเมตร ได้รับรังสีเข้าไปอย่างแรงจนคนหนึ่งนั้นถึงกับเสียชีวิตในเวลาต่อมา ระเบิดไฮโดรเจนที่จะใช้ในการขุดคอคอดกระนั้น มีกำลังระเบิดเป็น ๘ เท่าตัวของที่ทดลองที่เกาะบิกินี จึงไม่ต้องสงสัยเลยว่าจะมีพลังงานความร้อนและกัมมันตภาพรังสีแผ่ออกมาอย่างมากมายมหาศาล

รวบรวมโดย พันจิต โรจน์อารยานนท์

คนกับสิ่งแวดล้อม

ผลกระทบของคอคอดกระ ต่อสิ่งแวดล้อมในทะเล

ทวีศักดิ์ บัณฑิต

ปัจจุบันนี้ความสนใจเกี่ยวกับสภาวะแวดล้อมของประชาชนได้เพิ่มมากขึ้นกว่าแต่ก่อนเป็นอันมาก นอกจากนั้นสื่อสารมวลชนต่าง ๆ ก็ได้แสดงความสนใจโดยเสนอข่าวสารและบทความเกี่ยวกับความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมสู่ประชาชนมากยิ่งขึ้น นับได้ว่าเป็นสิ่งที่ดี เพราะทราบดีที่มนุษย์เรายังมีเวลาคิดถึงความสำคัญของธรรมชาติที่มีต่อตนเองอยู่ ทราบนั้นมนุษย์จะรู้สึกรักและห่วงแหนธรรมชาติมากยิ่งขึ้น

การขุดคลองกระเชื่อมทะเลอันดามันกับอ่าวไทยนั้น นับว่าเป็นโครงการใหญ่ที่สำคัญมากโครงการหนึ่ง ผลของคลองที่อาจจะกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทั้งบนพื้นดินและในทะเลจึงควรได้รับความสนใจเป็นพิเศษ เพราะความเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นจากการกระทำครั้งนี้ย่อมต้องมีผลกระทบต่อประชาชนคนไทยโดยรวม

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๓^(๑) ผู้เขียนได้มีโอกาสเสนอบทความเพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคลองกระไว้ใน วารสารวิทยาศาสตร์ ของสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์มา

* บทความนี้ได้เสนอในการประชุมใหญ่วิชาการครั้งที่ ๔ ของสมาคมไทย-อเมริกัน เรื่อง "การขุดคอคอดกระ" เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๖ ณ จังหวัดสงขลา

ครั้งหนึ่งแล้ว ในบทความนั้นผู้เขียนได้เน้นให้เห็นว่า ก่อนที่จะขุดคลองกระชั้น จะเป็นที่สุดใดก็ตาม สิ่งหนึ่งที่จะต้องกระทำก็คือ การสำรวจเพื่อศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่จะมีผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตในบริเวณนั้น ๆ ให้ละเอียดทุก ๆ ด้าน

ข้อเสนอนี้ไม่ได้รับการพิจารณาและดำเนินการอย่างใดเลยจนเวลาได้ล่วงเลยมาแล้วถึง ๑๓ ปี จนกระทั่งความคิดที่จะขุดคลองกระได้ถูกหรือฟื้นขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง ในครั้งนั้นสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นอันมาก สภาพแวดล้อมได้รับความสนใจจากประชาชนมากขึ้น ดังนั้น จึงหวังว่า ในการวางโครงการเพื่อขุดคลองกระชั้นในครั้งนี้น่าจะได้นำโครงการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในบริเวณนั้นมาพิจารณาให้ละเอียดและรอบคอบด้วย

อนึ่ง ผลกระทบต่าง ๆ ที่เสนอในบทความนี้เป็นเพียงการคาดคะเนตามหลักวิชาการเท่านั้น ผลที่จะเกิดขึ้นจริงอาจจะมากหรือน้อยกว่าที่ได้ประมาณไว้ในที่นี้ได้ ทั้งนี้ต้องแล้วแต่การศึกษาเพิ่มเติมที่ควรจะทำก่อนการขุด ระหว่างการขุด และภายหลังการขุดคลองแล้วระยะหนึ่งมาประกอบ

เพื่อประโยชน์สำหรับผู้สนใจค้นคว้าต่อไป ผู้เขียนขอแนะนำเอกสารที่นับว่ามีประโยชน์เกี่ยวกับเรื่องนี้โดยเฉพาะคือ รายงานชั้นสุดท้ายของคณะกรรมการเกี่ยวกับการศึกษาเพื่อขุด

คลองระดับน้ำทะเลเชื่อมมหาสมุทรแอตแลนติกและแปซิฟิก ซึ่งได้จัดพิมพ์ขึ้นโดยรัฐบาลสหรัฐอเมริกาในปี ค.ศ. ๑๙๗๑^(๒)

ลักษณะทางสมุทรศาสตร์ของอ่าวไทย

ลักษณะทางสมุทรศาสตร์ของอ่าวไทยนั้นจัดว่าเป็นอ่าวตื้น มีความลึกไม่เกิน ๑๐๐ เมตร มีลักษณะเป็นรูปกะทะ คือมีความลึกสุดอยู่บริเวณกลางอ่าว มีขอบสูงขึ้นมาบริเวณด้านนอกที่ติดกับทะเลจีนใต้จะมีสันใต้น้ำกั้นอยู่ ใต้น้ำมีความลึกเฉลี่ยประมาณ ๕๐ เมตร (รูปที่ ๑) น้ำในอ่าวจะมีลักษณะ ๒ ชั้น คือ ชั้นผิวเป็นน้ำที่มีความเค็มต่ำและไหลออกจากอ่าว ส่วนในระดับลึกลงไปจะเป็นน้ำอีกชั้นหนึ่งที่มีความเค็มสูง เป็นน้ำซึ่งไหลเข้ามาสู่อ่าวไทยจากทะเลจีนใต้

ได้เคยสำรวจ^(๓) พบว่า ในอ่าวไทยมีบริเวณน้ำผุด (Upwelling) อยู่หลายจุด เช่นทางด้านตะวันออกของอ่าวจะเกิดบริเวณตั้งแต่ระหว่างเกาะช้างและเกาะภูเก็ต (Phu Quoc) ขึ้นไปทางเหนือถึงแหลม Liant ส่วนทางด้านตะวันตกของอ่าวจะมีน้ำผุดเกิดขึ้นบริเวณสงขลาไปจนถึงโกตาบารู ลักษณะของน้ำผุดนี้จะมีอุณหภูมิต่ำ มีความเค็มสูง และมีปริมาณของออกซิเจนต่ำ

บริเวณบางแห่งในอ่าวไทย ยังปรากฏว่ามี การจมตัวของน้ำจากผิวไปสู่ที่ลึก เช่นที่บริเวณอ่าวสวี จังหวัดชุมพร และบริเวณใกล้กับแหลมตะลุมพุก จังหวัดนครศรีธรรมราช ลักษณะของ

น้ำที่จมลงไปแตกต่างกันคือ ในบริเวณอ่าวสวี น้ำที่จมลงไปเป็นน้ำที่มีความเค็มต่ำ แต่มีปริมาณของออกซิเจนสูง ส่วนน้ำในบริเวณแหลมตะลุมพุกนั้น น้ำที่จมลงไปมีอุณหภูมิสูงกว่าระดับลึกมาก เมื่อจมลงไปข้างล่างจึงทำให้น้ำชั้นล่างมีอุณหภูมิสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

กระแสน้ำในอ่าวไทย เป็นกระแสน้ำที่ซับซ้อนอันเกิดจากอิทธิพลของน้ำขึ้นน้ำลง ลมประจำถิ่น ลมมรสุม และอื่นๆ แต่โดยทั่วไปแล้วพอจะสรุปได้ว่าลมมรสุมมีอิทธิพลมากที่สุด ดังนั้นจึงเห็นว่าส่วนใหญ่ของอ่าว ยกเว้นบริเวณอ่าวไทยตอนบนที่เป็นรูปตัว ก ในฤดูลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ กระแสน้ำจะไหลตามเข็มนาฬิกาในบริเวณตอนล่าง และทวนเข็มนาฬิกาในบริเวณอ่าวไทยตอนบน (รูป ๒) ส่วนในฤดูลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ กระแสน้ำจะไหลทวนเข็มนาฬิกาในบริเวณอ่าวไทยตอนล่าง และจะไหลตามเข็มนาฬิกาในบริเวณอ่าวไทยตอนบน(รูป๓) กระแสน้ำริมฝั่งจะขึ้นอยู่กับอิทธิพลของน้ำขึ้นน้ำลง ดังจะเห็นได้จากรูป ๔ ซึ่งแสดงให้เห็นความซับซ้อนของกระแสน้ำชายฝั่งในบริเวณต่างๆ ของอ่าวไทย เช่น บริเวณอ่าวตอนล่าง บริเวณปัตตานี และนราธิวาส จะเป็นแบบน้ำขึ้นน้ำลงแบบผสม ส่วนบริเวณสงขลาจะเป็นแบบน้ำขึ้นบริเวณกลางอ่าวจะเป็นแบบน้ำเดียว ส่วนอ่าวไทยตอนบนจะเป็นแบบน้ำผสม นอกจากนั้นจะเห็นกระแสน้ำที่เกิดขึ้นเป็นหย่อมๆ ตามชาย

ฝั่งตะวันตกของอ่าวเป็นอันมาก

อ่าวไทยเป็นอ่าวที่มีผลผลิตสูงแห่งหนึ่งของโลก ทั้งนี้เนื่องจากมีแม่น้ำใหญ่ๆ ซึ่งนำปุ๋ยจากพื้นดินไหลลงสู่ทะเลเป็นอันมาก นอกจากนั้นยังเป็นอ่าวที่มีปรากฏการณ์ที่เรียกว่า “น้ำผุด” เกิดขึ้นดังได้กล่าวมาแล้วในตอนต้น น้ำผุดจะนำเอาปุ๋ยที่พืชในทะเลต้องกรวจากน้ำระดับลึกขึ้นสู่ผิวน้ำด้วย จึงทำให้พืชในน้ำเจริญเติบโตดี เป็นอาหารของปลาและสัตว์น้ำอย่างอื่นที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจต่อมนุษย์ บริเวณน้ำผุดจึงเป็นแหล่งที่มีสัตว์น้ำชุกชุม

ลักษณะทางสมุทรศาสตร์ของทะเลอันดามัน

ทะเลอันดามันเป็นส่วนหนึ่งของมหาสมุทรอินเดีย ทอดตามชายฝั่งของมะละกาบางส่วนไปจนถึงพม่า ลักษณะทางสมุทรศาสตร์ของทะเลอันดามันเป็นทะเลหลวง มีความลึกมาก มีกระแสน้ำเป็น ๒ วง ไหลไปทวนเดียวกัน คือทางตอนเหนือตั้งแต่อ่าวเบงกอลลงมาถึงทางทิศใต้ของเกาะภูเก็ต จะมีกระแสน้ำไหลทวนเข็มนาฬิกา ส่วนทางตอนใต้จะมีกระแสน้ำจากช่องแคบมะละกาไหลขึ้นไปทางเหนือ เลียบฝั่งมะละกาและชายฝั่งของไทยไปจนถึงทางใต้ของเกาะภูเก็ต แล้วอ้อมวกไปทางทิศตะวันตกออกสู่มหาสมุทรอินเดีย (รูป ๔)

น้ำในทะเลอันดามันซึ่งใกล้ฝั่งไทยนั้น จากการสำรวจของเรือสำรวจประมง ๒ พบว่า ความขุ่นของน้ำเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล แต่อยู่ใน

สเกลฟอเลอร์ (Foral Scale) ประมาณ ๓—๖ มีอุณหภูมิผิวอยู่ในช่วง ๒๗—๓๑.๗๐ องศาเซนติเกรด ความเค็มของน้ำเปลี่ยนแปลงไปตามฤดูกาลและตำแหน่ง เช่น ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๑๐ ตั้งแต่ระนองถึงภูเก็ตมีความเค็มประมาณ ๓๗.๕ ส่วนในพันส่วน ที่เกาะยาตัง ๓๑.๕ ส่วนในพันส่วน แต่ที่ขี้ผึ้งมีความเค็มเพียง ๒๗.๗๕ ส่วนในพันส่วน เป็นต้น สำหรับในทะเลลึกซึ่งห่างฝั่งออกไปนั้น น้ำจะมีความเค็มสูงตั้งแต่ ๓๑—๓๕ ส่วนในพันส่วน อุณหภูมิในระดับลึกของทะเลหลวง ปรากฏว่าบางแห่งต่ำกว่าที่ผิวน้ำถึง ๑๐ องศาเซนติเกรด

สัตว์น้ำที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจมีชุกชุมพอควร นอกจากนั้น จากการสำรวจของเรือสำรวจประมง ๒ ยังพบอีกว่า ที่ไต้หวันมีความโปร่งแสงมาก ที่นั่นจะจับปลาหน้าดินได้น้อย

ความคล้ายคลึงกันของสัตว์ในทะเลอันดามันและในอ่าวไทย

ถ้าใช้หลักกว้าง ๆ พิจารณาถึงความคล้ายคลึงกันของสัตว์ในบริเวณทะเลทั้งสองนี้ จะเห็นว่าทั้งสองแห่งอยู่ในอาณาเขตทางภูมิศาสตร์ของสัตว์ (Zoogeography) อันเดียวกัน คือ บริเวณคาบสมุทรอินโดมาลายัน (Indo-Malayan Archipelago) ดังนั้น จึงอาจอนุมานได้ว่า สัตว์ที่เป็นลักษณะเฉพาะของบริเวณนี้ควรจะไม่แตกต่างกันมากนัก ซึ่งจากการศึกษาเกี่ยวกับแอมฟิออกซัส (Amphioxus) ในอ่าวไทย

และบริเวณชายฝั่งอันดามันของผู้เขียนก็ยืนยันเช่นนั้น แต่ตัวอย่างนี้ไม่ใช่ข้อสรุปที่เพียงพอ เพราะเรายังขาดการศึกษาอนุกรมวิธาน (Classification) และนิเวศวิทยาของสัตว์อื่น ๆ นอกจากนี้อีกมาก

ผลกระทบของคลองกระในทางสมุทรศาสตร์

เมื่อชุดคลองกระขึ้นแล้ว ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในทะเลย่อมเกิดขึ้นเป็นอันมาก แต่ในที่นี้จะพูดถึงผลที่อาจจะเกิดขึ้นโดยเฉพาะในทางสมุทรศาสตร์ก่อน ตัวอย่างที่จะมองเห็นได้ทันที ได้แก่ การที่มวลของน้ำจากทะเลทั้งสองด้านเทกันไปมา แม้ว่าในขณะนี้จะไม่ได้นำกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับความลึกและความลาดเอียงของคลองกระแน่นอนลงไปก็ตาม แต่อาจจะอนุมานเอาจากขนาดของคลองตามเอกสารของ ดร. สวัสดิ์ศรีสุข (๕) ซึ่งเป็นดังนี้ คือ คลองยาว ๑๐๓ กิโลเมตร ลึก ๓๓.๕ เมตร กว้าง ๑๕๘.๑ เมตร ถ้าน้ำไหลผ่านคลองด้วยความเร็ว ๒ น็อต (๑.๐ เมตร ต่อวินาที) มวลของน้ำที่ไหลผ่านคลองทั้งสิ้นจะเป็น ๖๖๓๖.๓๕ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที หรือประมาณ ๙,๕๖๕,๓๔๔ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน หรือประมาณ ๑/๑๓ เท่าของปริมาณน้ำจืดซึ่งไหลจากแม่น้ำเจ้าพระยาลงสู่อ่าวไทย

ปริมาณน้ำจำนวนนี้จะมีผลกระทบต่อช่วงของน้ำขึ้นน้ำลงในทะเลทั้งสองด้านหรือไม่ ยังไม่อาจจะตอบได้ทั้งหมดในขณะนี้ แต่จากการพิจารณาถึงลักษณะของน้ำขึ้นน้ำลงใน่านน้ำทั้ง

สองแห่งก็เป็นที่น่ายินดีว่า ทะเลทั้งสองด้านมี น้ำขึ้นน้ำลงแบบเดียวกัน คือเป็นแบบน้ำคู่ (Semi Diurnal) (รูป ๔)

ข้อที่น่าพิจารณาต่อไปก็คือ เมื่อมีการถ่ายเท มวลของน้ำจากด้านใดด้านหนึ่งแล้ว คุณสมบัติ ของน้ำทั้งสองฝั่งจะมีลักษณะของน้ำผสม ซึ่งทำ ให้ความเค็ม ความโปร่งใส และอุณหภูมิอยู่ ในระดับที่แตกต่างไปจากลักษณะของมวลน้ำที่มี อยู่เดิม ผลเหล่านี้ย่อมกระทบต่อพืชและสัตว์ แต่ จะมากน้อยเท่าใดในขณะนี้ยังไม่อาจจะคาดคะเน ได้

การแลกเปลี่ยน มวลของน้ำอาจก่อให้เกิดผล กระทบกระเทือนต่อระดับน้ำทะเล กระแสน้ำ และการนำเอาพลังงานและสสารไปยังที่ต่าง ๆ (Transport of energy and matter) ใน อ่าวไทย และมหาสมุทรอินเดีย แต่จะมากน้อย เท่าใดก็ยังไม่มีความชัดเจนในขณะนี้

ผลจากการขุดลอกร่องน้ำในทะเล

ถ้าจะดูความตื้นลึกของบริเวณชายฝั่งอ่าวไทย และบริเวณด้านชายทะเลตะวันตก การขุดลอก กระจุกที่จุดใดก็ตาม จะต้องขุดร่องน้ำออกไปใน ทะเลทั้งสองด้าน มากน้อยแล้วแต่ตำแหน่งที่จะขุด

ปัญหาการขุดลอกร่องน้ำนี้เป็นปัญหาที่สำคัญ อีกประการหนึ่ง เพราะการขุดลอกร่องน้ำย่อม ทำให้ตะกอนซึ่งได้ทับถมและจัดตัวอยู่ในสภาวะ สมดุลย์อยู่แล้วต้องเสียความสมดุลย์ไป จึงก่อให้เกิดการชะพังดินระดับบนลงมายังร่องน้ำตลอด

เวลา และกระแสน้ำในบริเวณร่องน้ำย่อมมีอิทธิ พลต่อการสะสมและการเคลื่อนย้ายของตะกอน เหล่านี้เป็นอันมาก โดยอาจถูกกระแสน้ำพัด พากไปทับถมอยู่ในบริเวณอื่นของอ่าวไทยและชาย ฝั่งตะวันตกมากขึ้น จึงคาดคะเนได้ว่า ร่องน้ำ บางแห่งในทิศทางของกระแสน้ำดังกล่าวนั้นอาจ ตื้นเขินเร็วกว่าปกติ และชายหาดบางแห่งอาจ จะมีโคลนหรือทรายไปทับถมเพิ่มมากขึ้น

ในระยะแรก ๆ การขุดลอกร่องน้ำจะไม่มี ผลกระทบกระเทือนต่อประชาชนมากไปกว่าที่ กล่าวแล้วข้างต้นแต่เมื่อระยะเวลาผ่านไปจนตะ กอนเหล่านี้สะสมเอาสารพิษอันเกิดจากความโสโครก (Pollution) ไว้มาก ๆ การขุดลอกร่องน้ำใน ระยะหลังนี้จึงเป็นเสมือนการไปกวาดให้สารพิษ กระจายออกไปในบริเวณกว้างขวางยิ่งขึ้น สัตว์ ที่อาศัยอยู่บนดินใต้ท้องทะเลย่อมจะได้รับผลกระทบกระเทือนจากตะกอนเหล่านี้โดยไม่ต้องสงสัย

ผลจากความโสโครกอันเกิดจากน้ำมัน

คลองกระจะอำนวยความสะดวกในการขนส่ง ทางเรือเป็นอย่างมากโดยเฉพาะการขนส่งน้ำมัน เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงคาดได้ว่า อุบัติเหตุอันจะเกิด จากเรือบรรทุกน้ำมันชนกัน หรือเรือบรรทุกน้ำ มันอับปางลงย่อมจะเกิดขึ้นได้มากกว่าที่เคยเป็น อยู่ในขณะนี้

ถ้าลองสมมติว่า เรือบรรทุกน้ำมันขนาด แสนตันขึ้นไปเกิดอับปางลงในอ่าวไทยปีละลำ น้ำมันจำนวนมากที่รั่วจากเรือจะกระจายไปทั่ว

อ่าว และจะไปกวตามจุดต่างๆ ตามลักษณะอันซับซ้อนของกระแสน้ำนั้น ย่อมทำให้เกิดความเสียหายนานับประการ ดังเช่นได้เคยมีตัวอย่างมาแล้วในน่านน้ำต่างประเทศ ความเสียหายของสิ่งแวดล้อมในทะเลที่เกิดจากน้ำมันพอสรุปไว้เป็นข้อเตือนใจสั้น ๆ ดังนี้คือ

๑) บางส่วนของน้ำมันที่ระเหยไปในบรรยากาศ จะก่อให้เกิดอากาศเสีย (Air pollution)

๒) น้ำมันที่เหลือจากการระเหยจะเหนียวและข้นขึ้น บางส่วนจะปนกับน้ำจนเกือบเป็นเนื้อเดียวกัน มีคุณสมบัติเกาะติดกับสิ่งต่างๆ และมีสีเหลืองน้ำตาล

๓) น้ำมันดิบจะจมในน้ำทะเลช้ากว่าในน้ำจืด และโดยอิทธิพลของคลื่นลมจะทำให้รวมตัวกันเป็นก้อนลอยไปหรือจมลงสู่ก้นทะเล

๔) น้ำมันที่ผิวน้ำหรือที่ผสมกับน้ำแล้ว ก่อให้เกิดอันตรายแก่ นก หอย และสัตว์น้ำอื่น ๆ อีกเป็นอันมาก และถ้าใช้สารกำจัดน้ำมันชนิดที่ใช้กันในปัจจุบันก็จะมีอันตรายต่อสัตว์เหล่านี้เพิ่มขึ้นอีกเป็นทวีคูณ

๕) น้ำมันอาจไปสะสมในตัวสัตว์น้ำที่เป็นอาหารทำให้เกิดกลิ่นไม่ดี คนไม่ใช่เป็นอาหารเป็นการสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติอย่างมหาดศาลทีเดียว ยิ่งในขณะนี้ ปัญหาการขาดแคลนอาหารกำลังเพิ่มมากขึ้น และทะเลก็เป็นแหล่งผลิตอาหารสำคัญแห่งหนึ่งของเรา ปัญหาจึงควรจะได้พิจารณาหาทางแก้ไขให้รัดกุมที่สุด

ความโสโครกของ น้ำทะเลเมื่อมีกนอาศัยในบริเวณท่าเรือมากขึ้น

ตามโครงการเพิ่มขึ้นของการขุดคลองกระที่ ได้วางแผนไว้แล้วนั้นว่า จะมีการพัฒนาบริเวณปลายคลองทั้งสองด้านให้เป็นท่าเรือ และเมืองอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ดังนั้นจึงแน่นอนว่า ประชาชนจะเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดความโสโครกเพิ่มขึ้น ถ้าหากว่าการสุขาภิบาลและการกำจัดน้ำโสโครกไม่ดีพอ ปลายคลองทั้งสองจะเน่าเสียเช่นเดียวกับที่เมืองท่าใหญ่ๆ ของโลก กำลังประสบอยู่ในขณะนี้ และสารพิษจากโรงงานอุตสาหกรรมจะไปสะสมอยู่ในสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดอันตรายแก่คนและสัตว์น้ำอื่น ๆ อีกเป็นอันมาก นอกจากนั้นสิ่งก่อสร้างริมทะเลก็ทำให้สิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไปด้วยเช่นกัน แต่จะมากนักยเพียงใดก็ไม่อาจจะคาดคะเนได้ในขณะนี้

ผลที่อาจจะมีต่อสัตว์และพืชในทะเลชายฝั่ง

การเปลี่ยนแปลงช่วงระดับน้ำขึ้นน้ำลงและการถ่ายเทของมวลน้ำผ่านคลอง หรือการเปลี่ยนแปลงอื่นใดที่เกี่ยวกับทางสมุทรศาสตร์ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงที่ก่อให้เกิดความโสโครกในน้ำทะเลมากขึ้น ย่อมจะมีผลต่อสิ่งมีชีวิตในทะเลบริเวณนั้น ๆ ทั้งสิ้น

ผลที่อาจเกิดขึ้นได้แก่ ผลต่อการดำรงชีพ การเจริญพันธุ์ การอพยพย้ายถิ่น ตลอดจนพฤติกรรมอื่นๆ ของสัตว์และพืชจะเปลี่ยนไป ในบางครั้งอาจจะมีการแพร่ศัตรูและเชื้อโรคของสัตว์

น้ำจากแหล่งหนึ่งไปสู่อีกแหล่งหนึ่งได้ เช่น จาก การศึกษาการอพยพของปลาที่ผ่าน คลองสุเอซตั้ง แต่เริ่มเปิดคลองจนกระทั่งถึง ค.ศ. ๑๙๖๙^(๖) ปรากฏว่ามีปลาอย่างน้อย ๒๔ ชนิดอพยพจาก ทะเลแดงไปสู่ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ในจำนวน นี้ มีอยู่ไม่น้อยที่ก่อให้เกิดปัญหาด้านประมงแก่ ประเทศแถบเมดิเตอร์เรเนียน ดังเช่นประเทศ อิสราเอลซึ่งกำลังเพาะเลี้ยงปลาระบอบอกอย่างเป็น ลำบากเป็นอัน ต้องได้รับความกระทบกระเทือนจาก ปลาปากคมจากทะเลแดงที่อพยพเข้าไปทำลาย ปลาระบอบอกเป็นต้น

นอกจากนี้ อาจจะมีเชื้อโรคหรือตัวเบียน (Parasites) ผ่านคลองไปยังทะเลทั้งสองด้าน เชื้อโรคหรือตัวเบียนเหล่านี้ อาจเป็น ของใหม่ต่อ สัตว์ในบริเวณอื่น สัตว์และพืชเดิมยังไม่มีภูมิ ต้านทานอยู่ในตัว เมื่อได้รับเชื้อโรคหรือตัวเบียน ก็ไม่สามารถต้านทานโรคได้ ก็จะมีผลเสียหาย เป็นอย่างมาก และถ้าหากว่าสัตว์น้ำนั้นมีความ สำคัญทางเศรษฐกิจแล้ว ย่อมจะทำให้ประชาชน ได้รับความเสียหายมากยิ่งขึ้น

ตรงกันข้าม การผสมกันของน้ำในบางครั้ง ก็อาจก่อให้เกิดผลดีได้ และทำให้สัตว์หรือพืช ในทะเลเพิ่มปริมาณได้ เช่น ถ้าหากน้ำในอ่าว ไทยซึ่งอุดมสมบูรณ์ด้วยปุ๋ยไหลไปทางด้าน ทะเล อันดามัน ก็จะเป็นการเพิ่มปุ๋ยให้กับมวลของน้ำ ทางด้านมหาสมุทรอินเดีย ทำให้มีความอุดม สมบูรณ์ และผลผลิตสูงขึ้น และในเวลาเดียว

กัน ถ้าหากมหาสมุทรอินเดียซึ่งมีความโปร่ง แสงมากไหลมาผสมกับน้ำในอ่าวไทยก็จะช่วยทำ ให้น้ำในอ่าวไทยใสขึ้น แพลงตอนพืชจะสังเคราะห์แสงได้ดีขึ้น ซึ่งจะเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ ให้กับบริเวณนั้นขึ้นอีก

ผลดีอีกอย่างหนึ่งก็คือ จะช่วยให้สัตว์และ พืชจากอ่าวไทยได้ออกไปสู่ทะเลอันดามัน สัตว์ และพืชจากทะเลอันดามันก็จะได้เข้าไปสู่อ่าวไทย ทำให้สิ่งมีชีวิตกระจายได้กว้างขวางขึ้น ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อการประมงในอนาคต

ผลต่อการประมงในทะเลสาบสงขลาและต่อ พืชพันธุ์ (Stock) ในอ่าวไทย

ทะเลสาบสงขลาเป็นแหล่งประมงที่มีผลผลิต สูงแห่งหนึ่ง จากรายงานประจำปีของสถานี ประมง จังหวัดสงขลา พ.ศ. ๒๕๑๓ สํารวจ สุขุม^(๗) กล่าวว่า “ในปี ๒๕๑๓ ชาวประมง สามารถจับปลาและสัตว์น้ำอื่น ๆ ในทะเลสาบ สงขลาซึ่งมีเนื้อที่ประมาณ ๖๕๐,๐๐๐ ไร่ ได้ถึง ๑,๕๐๐ ตัน ในจำนวนนี้เป็นกุ้งถึง ๗๐% หรือ ประมาณ ๑๐๕๐ ตัน คิดเป็นมูลค่า ๗.๔ ล้านบาท และเป็นปลาเพียง ๓๐% หรือประมาณ ๔๕๐ ตัน คิดเป็นมูลค่า ๐.๙ ล้านบาท”

ไพโรจน์ พรหมานนท์^(๘) ได้รายงาน ว่า “รอบ ๆ ทะเลสาบชั้นในมีราษฎรที่มีอาชีพ ทำนาและการประมงอยู่ถึง ๓,๕๐๐ ครอบครัว ใน จำนวนนี้มีอาชีพการประมงอยู่ประมาณ ๔,๕๐๐ ราย การประมงที่ทำกรอยู่นั้นได้แก่ การใช้

นหจับปลาและกุ้งก้ามกราม สถิติกุ้งก้ามกรามที่จับได้จากทะเลสาบสงขลา ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๑ ถึง พ.ศ. ๒๕๑๓ มีดังนี้คือ ๕๕,๙๕๖, ๙๘,๙๑๓ และ ๑๑๒,๐๐๗ กิโลกรัมตามลำดับ”

นอกจากนี้ยังได้มีผู้ศึกษาพบว่า บริเวณทะเลสาบสงขลาตอนนอกและชายฝั่งทะเลในระยะเวลาไม่เกิน ๕ ก.ม. จากฝั่งเป็นแหล่งที่มีลูกกุ้งชุกชุมมาก ดังจะเห็นได้จากสถิติการสำรวจในปี พ.ศ. ๒๕๑๓ ซึ่งพบว่า มีลูกกุ้งถึง ๑๙๒.๑ ตัว ต่อน้ำทะเล ๑,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร^(๕)

ถ้าหากทะเลสาบสงขลาส่วนในและส่วนนอกถูกตัดขาดออกจากกันด้วยคลองกระแล้ว ย่อมมีผลกระทบต่อการผลิตประมงอย่างไม่ต้องสงสัย แต่ผลนั้นจะดีขึ้นหรือเลวลง จะต้องพิจารณาในด้านทางเศรษฐกิจประกอบด้วย แต่ในขั้นนี้จะพิจารณาในด้านวิทยาศาสตร์ทางทะเลแต่เพียงด้านเดียวคือ ในปัจจุบันนี้ความอุดมสมบูรณ์ของทะเลสาบสงขลาตอนนอกส่วนหนึ่งมาจากการที่น้ำจืดซึ่งอุดมสมบูรณ์ด้วยปุ๋ย ไหลจากทะเลสาบด้านในมาเพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นทะเลสาบสงขลาตอนนอกจึงเป็นแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์อ่อนของสัตว์ทะเลตามธรรมชาติเป็นอย่างดี และเมื่อถึงวัยที่จะสืบพันธุ์ หรือถึงวาระที่จะออกหากินในทะเลหลวงได้ ก็จะออกไปภายนอก เป็นการเพิ่มจำนวนสัตว์น้ำตามธรรมชาติให้แก่อ่าวไทยอยู่ตลอดเวลา และจะเป็นเช่นนี้เรื่อย ๆ แต่เมื่อครบไคที่ทะเลสาบส่วนในถูกตัดขาดออกจากส่วนนอก

ทะเลสาบส่วนนอกก็จะไม่ได้รับปุ๋ยอันอุดมสมบูรณ์ ความเหมาะสมของทะเลสาบด้านนี้ที่เป็นแหล่งเลี้ยงสัตว์ทะเลวัยอ่อนตามธรรมชาติ (Nursing Ground) ก็จะลดลงด้วย หรืออาจจะไม่สามารถเป็นที่เลี้ยงสัตว์วัยอ่อนในธรรมชาติได้เลยก็ได้เมื่อเป็นเช่นนี้ย่อมกระทบกระเทือนต่อพืชพันธุ์ของสัตว์ในอ่าวไทยอย่างแน่นอน

สรุปและขอเสนอแนะ

ผลที่จะมีต่อสิ่งแวดล้อมเมื่อขุดคลองกระแล้วนั้น ในขณะนี้ไม่อาจจะประเมินออกมาให้เห็นชัดเจนได้ เพราะยังขาดข้อมูลในเรื่องต่างๆ อยู่เป็นอันมาก ดังนั้นจึงขอเสนอแนะไว้ดังต่อไปนี้คือ

๑) ให้มีการศึกษาถึงอนุกรมวิธาน (Classification) สัตว์ทะเลในบริเวณอ่าวไทยและทะเลอันดามันอย่างละเอียดทั้งก่อนการขุดระหว่าง การขุด และหลังการขุดแล้ว และควรมีพิพิธภัณฑ์สำหรับเก็บตัวอย่างสัตว์เหล่านี้ให้ถาวรเพื่อการเปรียบเทียบต่อไปในอนาคต

๒) ให้มีการศึกษานิเวศวิทยาทะเลที่เกี่ยวข้องกับการแพร่กระจาย และการรวมกลุ่มของสัตว์ต่าง ๆ องค์ประกอบของชนิดการแพร่กระจาย และปัจจัยทางนิเวศวิทยาอื่น ๆ การศึกษานี้ควรกระทำทั้งก่อนขุดคลองระหว่างขุดคลอง และภายหลังการขุดคลองแล้ว

๓) ให้ศึกษาถึงการเคลื่อนที่ของตัวอ่อน และแพลงตอนของสัตว์ตามกระแสน้ำที่ผ่าน คลอง

๔) ศึกษาเกี่ยวกับตัวเชื้อโรคและโรคที่เกิดขึ้นแก่พืชและสัตว์ในบริเวณทั้งสองด้านของปลายคลองและบริเวณน่านน้ำใกล้เคียง

๕) ศึกษาอุทกวิทยาของน้ำในคลอง

๖) ศึกษาสมุทรศาสตร์ของริมฝั่งและทะเลหลวงบริเวณปลายคลองทั้งสอง ตลอดจนการกระจายของตะกอนและอื่น ๆ

๗) ศึกษาสิ่งมีชีวิตที่จะใช้ชี้ตรวจการเคลื่อนย้ายของสัตว์ในเมื่อผลของการเคลื่อนย้ายนั้น ก่อให้เกิดผลเสียถึงกันขวางดังกล่าวนี้อาจจะเป็นการปล่อยน้ำจืดหรือปล่อยน้ำร้อนลงในลำคลองเป็นครั้งคราว หรืออาจจะสร้างเขื่อนกันกระแสน้ำขึ้นน้ำลงก็ได้ ปัญหาที่จะต้องพิจารณา ร่วมกับฝ่ายวิศวกรรม

๘) เนื่องจากโครงการนี้จะมีผลกระทบกระเทือนต่อสิ่งแวดล้อมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

จึงเสนอให้บริษัทหรือสำนักงานที่จะทำการขุดคลองกระ ได้จัดตั้งคณะกรรมการนิเวศวิทยาของคลองกระและบริเวณน่านน้ำใกล้เคียงขึ้น คณะกรรมการนี้จะมีหน้าที่ควบคุมการวิจัยทางนิเวศวิทยา โดยจัดหาอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อการวิจัย ถิ่นกรองและคัดเลือกหัวข้อการวิจัย จัดหาทุนเพื่อทำการวิจัยเรื่องดังกล่าวโดยเฉพาะและให้กรรมการนี้เป็นผู้ประสานงานกับสถาบันต่างๆ ที่จะทำการวิจัยเกี่ยวกับผลทางนิเวศวิทยาที่เนื่องจากคลองกระโดยเฉพาะ ให้คณะกรรมการนี้อยู่ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการระดับชาติอีกคณะหนึ่ง ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยรัฐบาล โดยให้คณะกรรมการคณะนี้ประกอบด้วยผู้แทนของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในทางวิทยาศาสตร์ของสิ่งแวดล้อม และบุคคลอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร

เอกสารอ้างอิง

- ๑) ทวีศักดิ์ ปิยะกาญจน์ (๒๕๐๓) "เราน่าจะทำอะไรอีกสักอย่างหนึ่งก่อนที่คอคอดกระจะถูกขุด", วิทยาศาสตร์ ปีที่ ๑๔ เล่มที่ ๖ หน้า ๑-๕.
- ๒) *Atlantic - Pacific Interoceanic Canal Study Commission, Final Report, Washington D.C. ; U.S. Government Printing Office, 1971, 0 - 410 - 974*
- ๓) Anonymous (1963) Ecology of the Gulf of Thailand and the South China Sea. Southeast Asia Research Program the University of California Scripps Institution of Oceanography, California, 124 pp. with figure.
- ๔) การบุกเบิกการประมงทะเลฝั่งมหาสมุทรอินเดียโดยเรือสำรวจประมง "ธนะรัชต์" ๒๕๐๘-๒๕๑๐, หน่วยสำรวจแหล่งประมง กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, พิมพ์เผยแพร่ ๑ มกราคม ๒๕๑๔.
- ๕) สวัสดิ์ ศรีสุข, (๒๕๑๖) "การเสนอใช้การระเบิดนิวเคลียร์ประกอบการสร้างคลองกระ", วารสารวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ ๑ (๓), ๑๕-๒๘.

- ๖) Topp R.W. (1969) *Interoceanic Sea-Level Canal : Effects of fish faunas*; Science 165 : 1324—1327.
- ๗) สำราญ สุขมาก, (๒๕๑๓), “สภาวะการประมงของจังหวัดสงขลา พ.ศ. ๒๕๑๓”, รายงานประจำปี ๒๕๑๓ ของสถานีประมงทะเล สงขลา, กรมประมง หน้า ๒๘๑-๒๘๗.
- ๘) ไพโรจน์ พรหมานนท์(๒๕๑๓), ผลการจับสัตว์น้ำด้วยเครื่องมือแท่นในบริเวณทะเลสาบสงขลาตอนใน พ.ศ. ๒๕๑๓, รายงานประจำปี ๒๕๑๓ ของสถานีประมงทะเลสงขลา, กรมประมง หน้า ๑๕๕ - ๑๕๗.
- ๙) สวัสดิ์ วงศ์สมนึก, สุขชาติ สุขวงศ์ และพูนสิน พานิชสุข, (๒๕๑๓), “การศึกษาปริมาณความชุกชุมและการแพร่กระจายของลูกกุ้งวัยอ่อน บริเวณชายฝั่งทะเลจังหวัดสงขลา ปี ๒๕๑๓”, รายงานประจำปี ๒๕๑๓, สถานีประมงทะเลสงขลา กรมประมง หน้า ๑๙๒-๒๑๖.

สำนักพิมพ์ **ดวงแก้ว**
 244-246 สยามสแควร์ บริเวณ 2
 อำนวยการโดย นายสุข สูงสว่าง

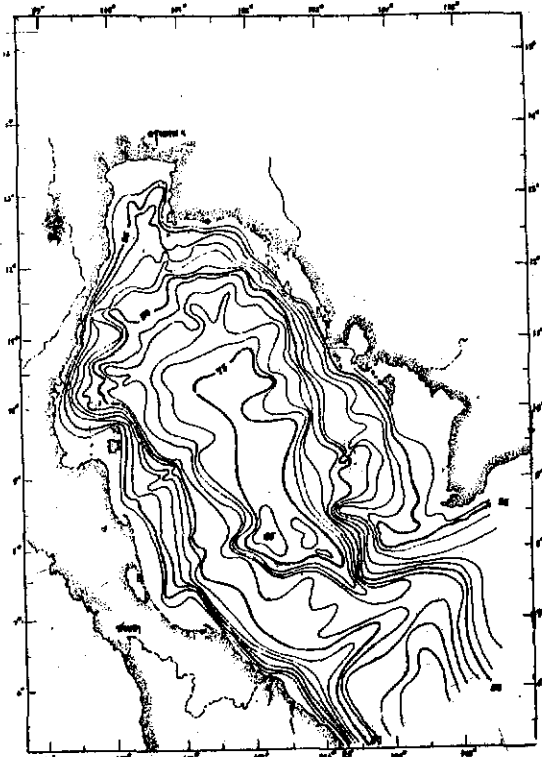
Bestseller on April 1974

FICTION

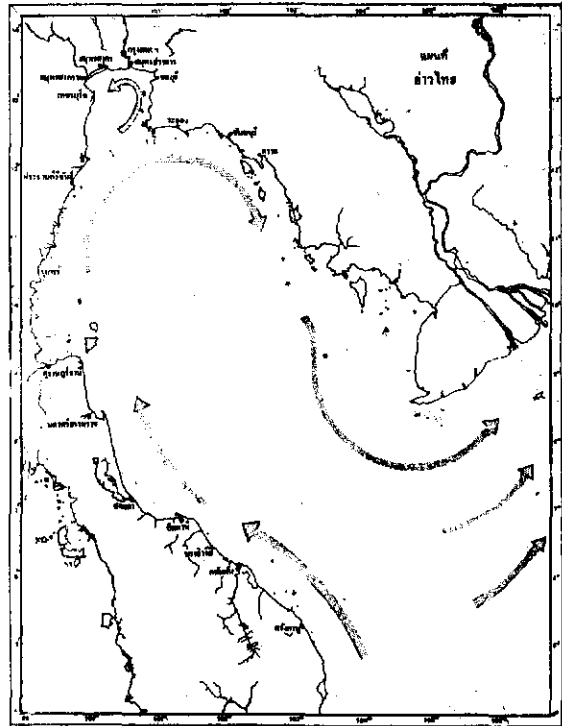
1. Little Things.	by	<i>Prajuab Trirabutana.</i>
2. Rosshalde.	by	<i>Hermann Hesse.</i>
3. Stranger in a strange land.	by	<i>Robert Heinleir.</i>
4. Jonathan livingston Seagull.	by	<i>Richard Bach.</i>
5. Story of O.	by	<i>Paulise Peage.</i>
6. The man who loved cat Dancing.	by	<i>Marilyn Durlam.</i>
7. The Enemy I kill.	by	<i>Alexander Knox.</i>
8. Elephants Can Remember.	by	<i>Agatha Christie.</i>
9. The Odessa file.	by	<i>Frederick Forsyth.</i>
10. The Day of the Jackal.	by	<i>Frederick Forsyth.</i>

NON-FICTION

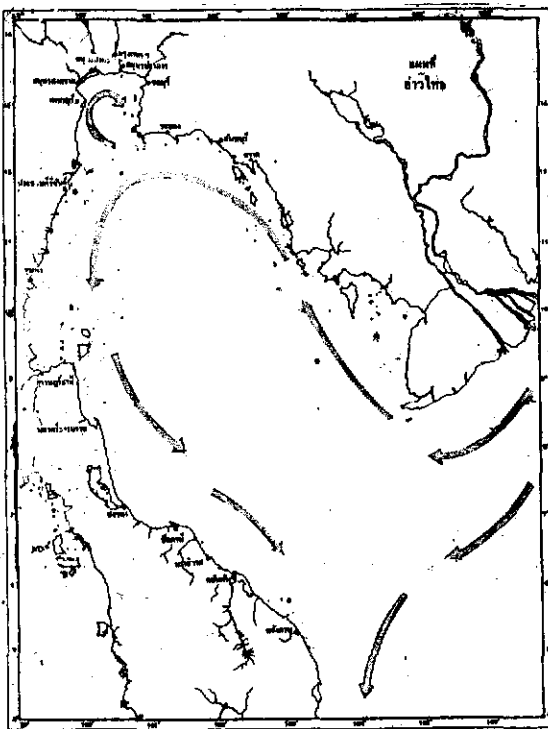
1. A Chinese Anthology.	by	<i>Raymond Van Over.</i>
2. The prince.	by	<i>Machiaveli.</i>
3. The white Nile.	by	<i>Alan Moorehead.</i>
4. The wretched of the earth.	by	<i>Frantz Fanon.</i>
5. Modern Business Correspondence.	by	<i>L. Gartside.</i>
6. The language of English Business letters.	by	<i>A.B. Kench.</i>
7. Standard Costing.	by	<i>J. Batte.</i>
8. Everyday life in Early Imperial China.	by	<i>Michael Laewe.</i>
9. The soul of China.	by	<i>Amaury de Riencourt.</i>
10. The western Philosophers.	by	<i>E.W.F. Tomlin.</i>

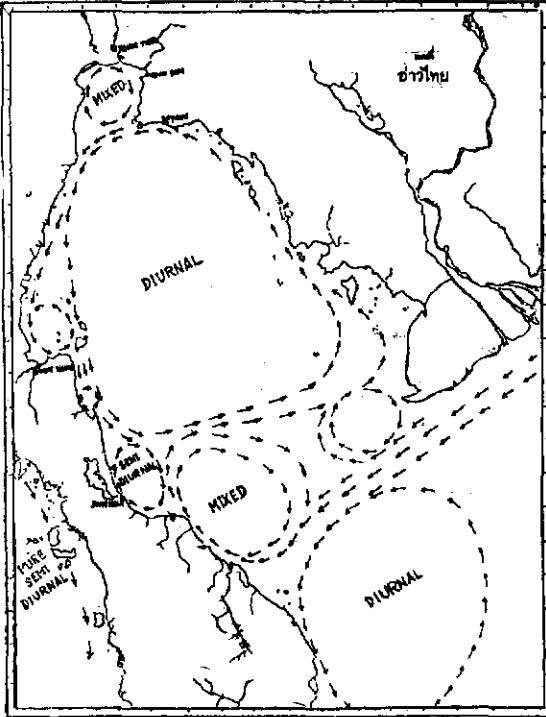
รูปที่ ๑ ลักษณะความลึกของถนนลาวไทยปัจจุบัน

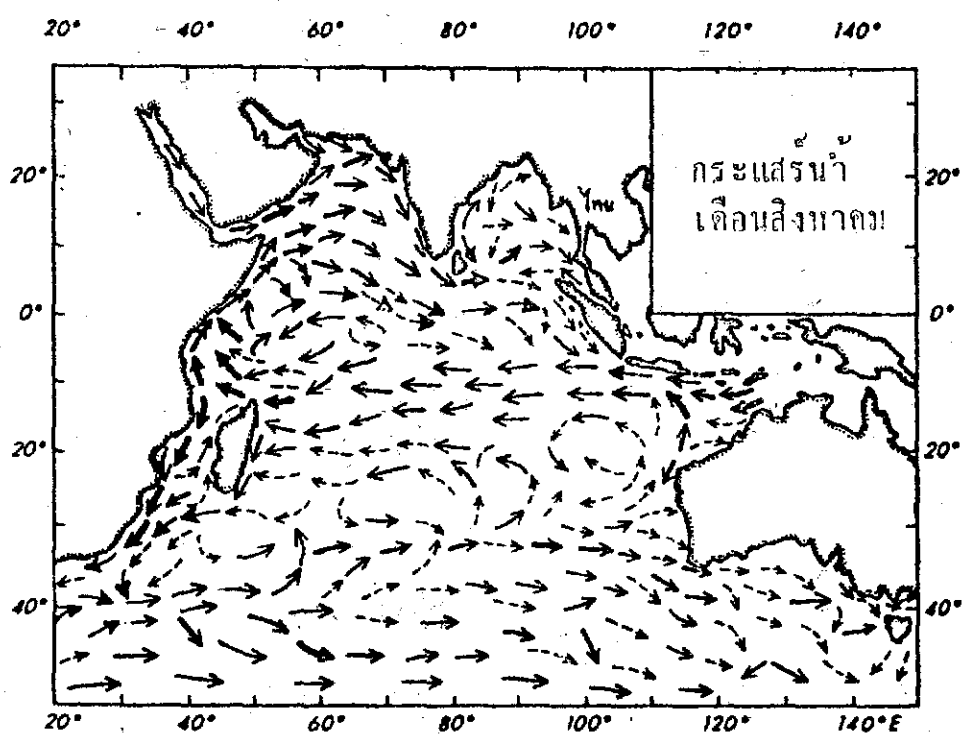
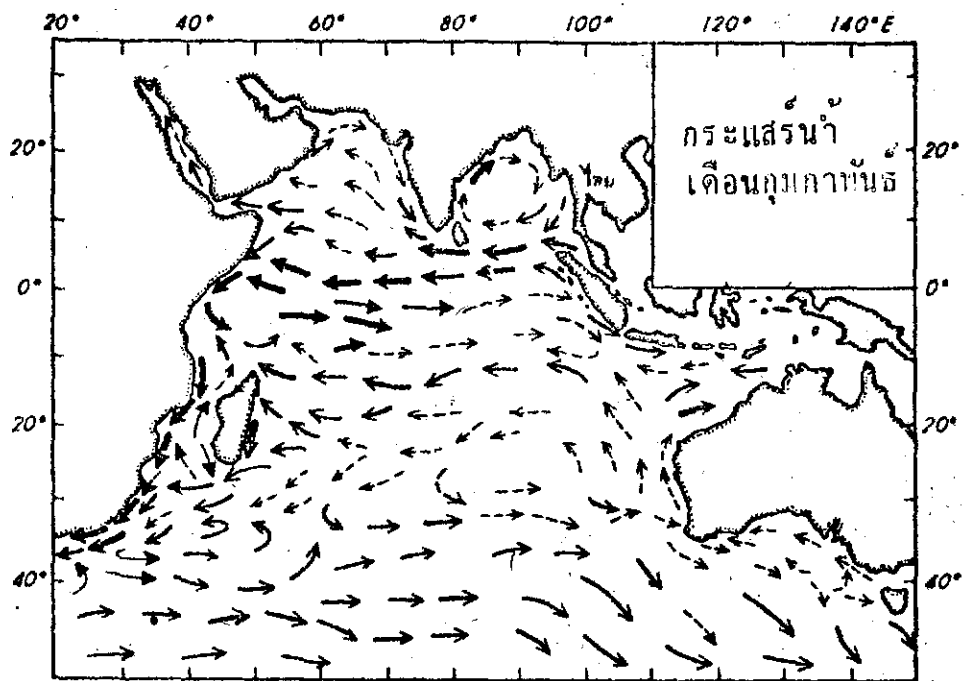
รูปที่ ๒ การเชื่อมต่อในลาวไทยในฤดูร้อนและฤดูหนาว

รูปที่ ๓ การเชื่อมต่อในลาวไทยในฤดูฝนและฤดูหนาว

รูปที่ ๔ ลักษณะการใช้งานในลานาน้ำไทยและลาว (เฉพาะภาคใต้)

รูปที่ 5 กระแสน้ำพื้นผิวในมหาสมุทรอินเดีย

ไทยกำลังระแวงระวังภัยจากสภาพแวดล้อมเป็นพิษ

จาก น.ส.พ. *Asahi* วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๑๗

ที่ศรีราชาซึ่งอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ไปทางตะวันออกเฉียงใต้ ๑๐๐ กม. เสาไฟฟ้าแรงสูง (สัญญาลักษณะของการจะมีโรงงานอุตสาหกรรมไปตั้ง) ถูกสร้างขึ้นเรื่อยๆ นอกเมืองออกไปหน่อยกำลังมีการสร้างถึงเกือบน้ำ ท้องนาซึ่งเพิ่งได้ทำการเก็บเกี่ยวเสร็จไปนั้น เริ่มมีการสร้างโรงงานขึ้นแล้ว โดยอาศัยที่นา ๓๓๐ ตารางเมตร บริษัทมิตซูบิ มิตซูบิชิ ร่วมทุนกับคนไทย จะสร้าง โรงงานอุตสาหกรรมผลิตผลิตภัณฑ์เคมีจากน้ำมัน

อีก ๔ ปีข้างหน้า ก็จะได้เริ่มการผลิตเอทิลีน ๑๓๔,๐๐๐ ตัน โปรปีลีน ๕๕,๐๐๐ ตัน ซึ่งจะเป็นโรงงานอุตสาหกรรมผลิตผลิตภัณฑ์เคมีจากน้ำมันที่ใหญ่ที่สุดในเอเชียอาคเนย์ ทุนเป็นของญี่ปุ่น ๕๐% ๑๐ ปี ผ่านไปจะเหลือ ๔๕%

ฝ่ายมิตซูบิชิแห่งประเทศไทยกล่าวว่า “โครงการนี้ ทางฝ่ายไทยเป็นฝ่ายเสนอมาเอง” “ถ้าอยู่ในญี่ปุ่นถูกต่อต้านอย่างนี้ แล้วมีคนเสนออยากให้ไปตั้งละก็ ทางเราก็คงจำเป็นต้องรับตกลง”

อุตสาหกรรมประเภทนี้ เป็นแบบต้องใช้ทุนมากกว่าปัจจัยอย่างอื่น ไม่น่าจะเหมาะสมกับสภาพของเมืองไทย และถึงแม้จะมีกำลังไฟฟ้าพอ น้ำที่ต้องใช้ ทำเรือที่ทันสมัย แรงงานที่มีความรู้ทางเทคนิคสูง ก็ยังขาดอยู่มาก แต่ถึงแม้จะมีข้อเสียเปรียบเหล่านี้ ทางบริษัทก็ยังตกลงใจจะไปสร้าง ทั้งนี้เพราะโรงงานประเภทนี้ไม่สามารถสร้างได้ในญี่ปุ่นเสียแล้ว ที่ดินก็แพง แรงงานก็แพง ที่สำคัญที่สุดเห็นจะเป็นพลังจากประชาชนที่ต่อต้านกันแข่งขัน

ปัญหาที่เมืองไทยคงยังเหลืออยู่ว่า คนไทยจะต่อต้าน เพราะชาวนาแถบนั้นบางคนภูมิใจในการทำนา มาตั้งแต่บรรพบุรุษ และต่อต้านกันอยู่เช่นกัน

ทางด้านนักศึกษาก็เริ่มจะรู้เรื่องน้อยมาก เมื่อคราวประชุมนักศึกษานานาชาติปีที่แล้ว นักศึกษาเหล่านี้กล่าวว่า “ประเทศญี่ปุ่นรู้ถึงความร้ายกาจของภัยจากสภาพแวดล้อมเป็นพิษอันเนื่องมาจากการพัฒนาทางอุตสาหกรรมดี แต่อาศัยความไม่รู้ของเรา ญี่ปุ่นจึงพยายามส่งโรงงาน ทำลายสภาพแวดล้อมเหล่านี้มายังประเทศเราๆ”

ฝ่ายบริษัทมิตซูบิชิยืนยันว่า “จะพยายามคำนึงถึงปัญหาสภาพแวดล้อมให้มาก” แต่แม้ในญี่ปุ่นเอง

ในปีหนึ่งๆ จะมีอุบัติเหตุโรงงานระเบิด ๑๑ ครั้ง ปัญหาเสียงรบกวนก็ยังไม่มิต่ำกว่าจะแก้ไขได้ ไกลๆ ศรีราชา มีหาดที่มีชื่อเสียงหลายแห่ง เช่น พัทยา บางแสน จากนั้นไปก็คงต้องมีเสียงต่อต้านเรื่อยๆ เพื่อไม่ให้ อ่าวไทยต้องกลายเป็น ทะเลในเซโดที่ ๒

จ.ม. จากผู้อ่านถึง บ.ก. น.ส.พ. *Asahi* วันเดียวกัน

“คนญี่ปุ่นทำร้ายคนญี่ปุ่นเองมาแล้ว บริษัทการค้าธุรกิจต่างๆ ที่ดำเนินงานอยู่บนความทุกข์ของประชาชนที่ยากจน ประชาชนที่อ่อนแอกว่า บริษัทเห็นแก่ได้เห็นแก่กำไร ทำให้เกิดปัญหาวิกฤตการทางเศรษฐกิจ บริษัทเหล่านี้เองที่ไปทำเช่นเดียวกันในเอเชียอาคเนย์”

“นายทุนทั้งหลาย ขอให้พิจารณาตัวเองเสียบ้าง บริษัทอาศัยแรงงานที่ถูกๆ ของพวกผลิตสินค้าแข่งกับตลาดโลก จนบริษัทเติบโตขึ้นมา และบริษัทเหล่านี้กำลังจะใช้วิธีการเดิมในเอเชียอาคเนย์”

“พนักงานบริษัทที่ทำงานอยู่แถบเอเชียอาคเนย์ทั้งหลาย ขอจงตระหนักว่า ยิ่งคุณทำงานแข่งขันเท่าไร ก็จะทำให้คนเกลียดมากขึ้น ขณะที่นายทุนจะนั่งยิ้มอยู่ในใจ”

โยชิโอะ โอคาโมโต้

การต่อต้านญี่ปุ่น
แก้ปัญหาคืออะไร?

ในระยะสองปีที่ผ่านมาได้ปรากฏว่ามีกรณีปรากฏการเขียนบทความ และการแสดงออกในลักษณะต่างๆ ที่แสดงถึงความไม่พอใจของชาวไทยต่อสถานะความเสียเปรียบในความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศไทยกับญี่ปุ่นอยู่เสมอๆ ในขณะเดียวกันอิทธิพลของญี่ปุ่นต่ออุตสาหกรรม และพาณิชย์กรรมของเราก็ยังขยายตัวออกไปมิได้หยุดชะงักลงดังเจตนาของผู้ดำเนินการต่อต้านทั้งหลาย เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๓ เราเคยขาดดุลการค้ากับญี่ปุ่นเพียง ๙๓๓ ล้านบาท พ.ศ. ๒๕๑๖ การขาดดุลการค้ามีสูงกว่าห้าพันล้านบาท ญี่ปุ่นยังคงเข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมสำคัญๆ หลายประเภท และมีอิทธิพลในวงการธุรกิจ การเงิน การขนส่ง ตลอดจนการส่งสินค้าออกทั้งสินค้าเกษตรกรรม และอุตสาหกรรม ประชาชนคนไทยรวมทั้งผู้ดำเนินการต่อต้านทั้งหลายก็ยังนิยมใช้สินค้าญี่ปุ่นโดยเหตุที่สินค้าเหล่านั้นมีราคาถูกและคุณภาพดีพอสมควร

น่าจะได้มีการพิจารณาหาบทวนกันดูใหม่ว่า

จะใช้ปฏิกิริยาจากมหาชนกับปัญหาให้ถูกต้องได้อย่างไร น่าคิดหรือไม่ว่า ถ้าเราสามารถประท้วงจนญี่ปุ่นรามือจากการเอาเรตเอาเปรียบไทยแล้ว จะไม่มีเหลือบฝูงใหม่ พ่อค้าจีน อเมริกัน อินเดีย ฯลฯ มาเกาะกินฉวยประโยชน์จากประเทศไทยต่อไป พลังในการเรียกร้องหรือต่อต้านญี่ปุ่นนั้น ควรที่จะนำมาใช้ในการสร้างค่านิยมในการอุปโภคบริโภคเสียใหม่ให้ถูกต้องไม่ตีหรือ เอามาใช้ในการเรียกร้องให้ปรับปรุงประสิทธิภาพของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง จะไม่ได้ประโยชน์ดีกว่าหรือ เพื่อที่ว่า การแก้ไขปัญหาค่าความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับต่างประเทศจะได้เกิดผลที่ถาวร ไม่ต้องตามแก้ ตามประท้วงกันทีละประเทศ เรียกว่า เป็นการแก้ไขความบกพร่องของเราเอง

ทัศนคติเช่นนี้มีใช้จำกัดอยู่ที่ผู้เขียนบทความนี้ มีผู้มีความเห็นสอดคล้องกันเป็นจำนวนมากให้รัฐบาลประสานนโยบาย ทั่วประเทศ และการดำเนินงานในหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องโดยตรง เช่น คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กรมการ

ค้าต่างประเทศ คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการคลัง ตลอดจนสถาบันและหน่วยงานที่มีผลเกี่ยวข้องกับอ้อม เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม ธนาคารพาณิชย์ และบริษัทการเงินต่าง ๆ การแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจการค้ากับต่างประเทศนั้นไม่น่าจะทำได้สำเร็จด้วยการเรียกร้องให้คู่ค้าของเรามีคุณธรรม มีความกรุณาแก่เรา แม้แต่พ่อค้าซึ่งเป็นชนชาติเดียวกับเรา แท้ ๆ ยังเรียกร้องไม่ให้นำเข้าสินค้าไม่ได้ ก็ควรเลิกหลอกตนเองว่าประท้วงให้ญี่ปุ่นกลัว หรือ รัฐมนตรีเจรจาเก่ง ทำให้ญี่ปุ่นยอมยกประโยชน์ให้แก่ไทยได้

ทัศนะนั้นเกิดขึ้นจากการติดตามผลที่เกิดขึ้นภายหลังการตื่นตัวและแสดงปฏิกิริยาต่อต้านอิทธิพลญี่ปุ่นของนักศึกษาชาวไทย และจากการจัดให้นักธุรกิจชั้นนำของญี่ปุ่นหลายคน เช่น ประธานโตโยต้ามอเตอร์ รองประธานไทยยาซากิ ไทยโทเร แบงก์โตเกียว เจโทร ฯลฯ มาชี้แจงตอบข้อซักถามของคนไทย ซึ่งมีทั้งนิสิต นักหนังสือพิมพ์ ผู้นำกรรมการ และอาจารย์มหาวิทยาลัย เมื่อต้นมกราคม สกน

ต่อไปนี้เป็นการแก้ตัวของนักธุรกิจญี่ปุ่น

- ญี่ปุ่นได้ว่าชื่อของไทยน้อย ญี่ปุ่นขายมาก ไทยขาดดุลก็เพราะไทยไม่มีสินค้าจะขายให้เขาในประเทศ และปริมาณที่เขาต้องการบางอย่างมาซื้อมากเกินไปเกิดขาดแคลน ราคา

สูงขึ้นเดือนร้อนก็โทษญี่ปุ่น ว่ามากกว่าซื้อแย้งคนไทย

- ไทยยาซากิบอกว่าไม่เคยส่งผลกำไรกลับไปญี่ปุ่นเลย ใช้ลงทุนเพิ่มเติมในประเทศไทยตลอด ๑๑ ปีที่ดำเนินการ
- อดีตรัฐมนตรีของไทยชอบโจมตีการทำธุรกิจของธนาคารญี่ปุ่นในประเทศไทย โดยที่ธนาคารของไทยในญี่ปุ่นไม่อาจทำธุรกิจรับฝากเงินหรืออื่น ๆ เท่าเทียมกันได้ ผู้จัดการธนาคารโตเกียวแย้งว่า สิ่งที่ธนาคารญี่ปุ่นในประเทศไทยทำนั้น สอดคล้องถูกต้องตามพระราชบัญญัติธนาคารพาณิชย์ เช่นเดียวกับที่ธนาคารอเมริกัน อังกฤษ ฯลฯ ทำอยู่ในประเทศไทย ธนาคารของไทยที่มีสาขาในญี่ปุ่นก็ต้องทำตามกฎหมายธนาคารของเขาซึ่งอาจไม่ใจกว้างอย่างกฎหมายไทย และธนาคารไทยในญี่ปุ่นก็มีได้มีสิทธิในการดำเนินการที่ด้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ของชาติอื่นๆ ที่ตั้งอยู่ในญี่ปุ่น
- ประธานกรรมการบริษัทโตโยต้ามอเตอร์แก้คำกล่าวหาที่ว่าญี่ปุ่นไม่ถ่ายทอดความรู้ให้แก่คนไทย โดยแจ้งว่าในโรงงานประกอบรถยนต์โตโยต้าในประเทศไทย มีช่างญี่ปุ่นเพียง ๒-๓ คน และได้จัดอบรมช่างไทยไปแล้ว ๖๕๐ คน ทั้งระดับชั้นสูง กลาง ต่ำ และอ้างว่าหนึ่งในสามของจำนวนผู้เข้าอบรมเป็นคณงานช่างที่รัฐบาลไทยส่งเข้าสมทบเรียนด้วย

(คณงานไทยแย้งว่าในกิจการของญี่ปุ่นอีกหลายๆ อย่าง มิได้ทำอย่างโตโยต้า มีช่างญี่ปุ่นมาปฏิบัติงานมาก ทั้งๆ ที่งานนั้นคนไทยเรียนรู้ทำได้ และหลายๆ แห่งมิได้มี

การฝึกสอนให้กรรมกรไทยเรียนรู้งาน ถึง
แม้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนจะ
ระบุเงื่อนไขการให้การส่งเสริมไว้ก็ตาม)

ทักษะของบริษัทโตชิบา (ประเทศไทย)
ซึ่งเป็นกิจการร่วมทุนไทย-ญี่ปุ่น ชี้แจงว่า
การมีนายช่างญี่ปุ่นมาอยู่เสมอนั้นเป็นสิ่งจำ
เป็นเพราะสินค้าได้รับการปรับปรุงรูปแบบ
และเทคโนโลยีอยู่เสมอ จึงต้องมีช่างจากญี่ปุ่น
มาแนะนำการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ

ข้อที่ว่างานอย่างเดียวกัน คนไทยได้รับค่า
จ้างต่ำกว่าญี่ปุ่นที่ทำงานด้วยกัน ญี่ปุ่นแก้ว่า
การนำคนงานไปทำงาน ณ สถานที่ไกลบ้าน
ต้องมีค่าชดเชยให้คุ้มค่า ส่วนค่าจ้างคน
งานไทยนั้นเป็นไปตามสภาพตลาดแรงงาน
(มีข้อแย้งว่า เวลาคนงานไทยถูกส่งไปฝึก
งานหรือทำงานในบริษัทแม้ในญี่ปุ่น ไม่ได้
รับค่าชดเชยเช่นนั้น กลับได้รับค่าจ้างต่ำ
กว่าชาวญี่ปุ่น)

ข้อเรียกร้องที่ว่าบริษัทญี่ปุ่นมีฐานะดี มี
กำไรมาก น่าจะเป็นตัวอย่างให้ค่าจ้างคน
งานไทยได้สูงขึ้น ญี่ปุ่นตอบว่าจะทำให้เกิด
ความยุ่งยากในตลาดแรงงานของไทย เพราะ
บริษัทของไทยที่มีประสิทธิภาพต่ำกว่าจะไม่
สามารถดำเนินการแข่งขันได้ เนื่องจาก
ต้องจ่ายค่าจ้างในระดับเดียวกัน

(มีผู้แย้งว่าญี่ปุ่นนั้นเองที่ฉวยโอกาสจากการ
ที่มีคนไทยว่างงานจำนวนมาก ไปสมัครงาน
แล้วกดค่าแรงเอาไว้ในที่สุด)

ผู้นำกรรมกรวิจารณ์ว่าสภาพที่พิกออาศัยของ
คนงานในโรงงานญี่ปุ่นก็มีอยู่ในชั้นเลวมาก
ห้องหนึ่งๆ นอนกันแออัด แม้แต่ไทย

ยาก็เองก็เคยกลายเป็นชนวนให้เกิดการ
นัดหยุดงาน

- รองประธานไทยยาก็ ชี้แจงว่าเขาเพิ่งเข้า
มาปฏิบัติงานในเมืองไทยหนึ่งปี ได้แก้ไขแล้ว
ให้ไปเยี่ยมชมได้

- เรื่องนายจ้างญี่ปุ่นปฏิบัติผิดกฎหมายแรง
งาน ฝ่ายญี่ปุ่นแก้ว่าไม่ได้ทำผิดกฎหมาย
แรงงาน ก่อนมาลงทุนก็ได้ศึกษาละเอียด
รอบคอบแล้ว ถ้าใครมาทำผิดก็ควรจะต้อง
ร้องในศาลได้

(ข้อนี้ เจ้าหน้าที่ฝ่ายไทยมักจะละเลยตรวจ
ตราดูแลไม่ทั่วถึง ฉลาดน้อยไปบ้าง ถูก
นายจ้างตบตาเอาบ้าง นายอำเภอหรือผู้ว่า
บางคนจะไปตรวจโรงงาน โรงงานจัดรถ
รับส่งให้ รัฐมนตรีบางกระทรวงไปตรวจ
โรงงานเพียงเพื่อกินข้าวเที่ยง แล้วลากลับ)

- โตโยต้ามอเตอร์ กล่าวว่า บริษัทได้ทำ
ระเบียบการทำงานอย่างรัดกุม ถูกต้อง
สมบูรณ์ไปเสนอกกรมแรงงาน กรมแรงงาน
ชมว่าดีเกินไป

- นายจ้างญี่ปุ่นยังกล่าวด้วยว่าได้จัดสวัสดิการ
ต่างๆ ให้คนงาน เช่นบ้านพัก ค่ารักษา
พยาบาล ส่วนค่าพยาบาลรักษาต่างๆ ที่
อยู่ในระดับสูงในญี่ปุ่นนั้น เป็นเรื่องการ
ประกันสังคมของรัฐ ประชาชนทุกคนมี
สิทธิได้รับความช่วยเหลือ ชั่วรัฐบาลไทย
ยังล่าหลังมากในเรื่องนี้

- ที่ว่าญี่ปุ่นมาลงทุนในไทย โดยเป็นเจ้าของ
ทุนทั้งหมด ๑๐๐% นั้น ญี่ปุ่นแก้ว่าเป็น
เพราะนโยบายที่ไม่แน่นอนของคณะกรรมการ
การส่งเสริมการลงทุน เช่นเมื่อ ๑๑ ปี
ก่อน ขอให้ญี่ปุ่นนำทุนเข้ามาทั้งหมด เมื่อ

- ภาวะเศรษฐกิจสังคมเปลี่ยนแปลงไป เปลี่ยนแปลงนโยบาย เขาก็จะทำตามนโยบายใหม่
- ญี่ปุ่นแก้ตัวว่า ความสัมพันธ์ไทย-ญี่ปุ่น ไม่ค่อยแจ่มใส เพราะความเข้าใจผิดอันเนื่องมาจากอุปสรรคในคำภาษา ญี่ปุ่นมีเชื้อชาติเดียว ภาษาเดียว ไม่รู้ภาษาต่างประเทศ ความเจริญทางเศรษฐกิจ ทำให้คนญี่ปุ่นออกมาเที่ยวนอกประเทศ โดยยังไม่เข้าใจวัฒนธรรมของชาติอื่นๆ อาจผิดพลาด แต่ก็ขอรับรองคนไทยว่า ควรหึงในศักดิ์ศรีของชาติไทย แต่ไม่ควรเลือกเกลียดชังบุคคลอื่นๆ โดยขาดเหตุผล
 - เมื่อไทยขอรับรองว่าญี่ปุ่นควรเลือกลงทุนในกิจการที่เกิดผลประโยชน์ต่อไทยมากๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกิจการ ที่มี ผล ต่อ ชาว ไร่ ชาวนา ญี่ปุ่นชี้ว่าการลงทุนก็ย่อมหวังผลกำไร แต่ก็อยากให้เกิดความเจริญในประเทศไทยด้วย ได้ส่งเสริมการปลูกฝ้ายประมาณ ๗ ปีมาแล้ว ทางเหนือของประเทศ ส่งเสริมการเลี้ยงกุ้งเป็นต้น ส่วนสินค้าอุตสาหกรรมบางประเภทที่ยังไม่ได้เริ่มส่งขายต่างประเทศก็กำลังขยายตัว และจะส่งขายต่างประเทศในไม่ช้า เช่น สายไฟฟ้าประเภทต่างๆ

ใครก็ตามที่ได้สนทนากับนักธุรกิจไม่ว่าชาติใด ๆ จะพบว่าถ้าเป็นไปได้เขาอยากที่จะเห็นการแข่งขันที่ยุติธรรม (Fair Play) แต่เมื่อสภาพการบริหารของรัฐบาลไทยในแต่ละยุค เปิดโอกาสให้พ่อค้าติดสินบนข้าราชการ ทุกฝ่ายก็จะแข่งขันส่งเสริมให้ข้าราชการโกงเพื่อที่จะได้สิทธิประโยชน์มากกว่าผู้อื่น ญี่ปุ่นคงจะชำนาญ

ในเรื่องเหล่านี้จึงทำได้ผลมาก ถ้าญี่ปุ่นหยุดกระทำดังกล่าว ก็อาจจะเป็นการเสียเปรียบพ่อค้าชาติอื่น ๆ ซึ่งก็คงทำอยู่เหมือนกัน

คิดกันบ้างหรือยังว่า ถ้าแก้ปัญหาเกี่ยวกับญี่ปุ่น ได้สำเร็จ (ที่จริงคงไม่มีทางสำเร็จ นอกจากดีขึ้นบ้างเล็กน้อย เพราะญี่ปุ่นสำคัญต่อไทยมากกว่าความสำคัญของไทยต่อญี่ปุ่น) ก็จะต้องเจอคู่แข่งเหลือจากชาติอื่น ๆ ต่อไป มาเริ่มทำความเข้าใจสถาบันของเราให้เป็นระเบียบจะดีกว่า เท่าที่จอมพลถนอมยัดอำนาจแล้วปรับปรุงส่วนราชการครั้งที่แล้วก็ได้มีอะไรดีขึ้น เพื่อป้องกันอิทธิพลทางเศรษฐกิจของต่างชาติ (ไม่เฉพาะญี่ปุ่น) รัฐบาลควรจะ

๑. สละวงการดำเนินงานและนโยบายในการส่งเสริมการลงทุนเสียใหม่
๒. ปรับปรุง พระราชบัญญัติธนาคารพาณิชย์ ไม่ให้ธนาคารต่างชาติเข้ามาดำเนินธุรกิจ ได้กว้างขวางกว่าที่กฎหมายของเราให้สิทธิแก่ธนาคารของไทย
๓. ควบคุมดูแลมิให้ ชาวต่างชาติแฝงตัวเข้าประเทศในลักษณะนักท่องเที่ยวนำเงินมาแย่งงานของคนไทย
๔. กระทรวงอุตสาหกรรมผู้รับผิดชอบเรื่องนำเข้า เสีย อาทาศเสีย ควรจะเข้มงวดกวาดขันบริษัทต่างชาติให้มากเป็นพิเศษ
๕. ปรับปรุงการทำงานของสำนักทูตพาณิชย์ ในต่างประเทศให้มีประสิทธิภาพในการหาตลาดให้สินค้าจากไทยได้ส่งไปขายมากขึ้น

๖. หลีกเลี้ยงการกู้เงินจากต่างประเทศ โดยมี
พันธะผูกพันให้ซื้อสินค้า

ฯลฯ

ถ้าจัดบ้านจัดเมืองของเราให้เรียบร้อย นัก
เรียนก็จะได้ก้มหน้าก้มตาเรียนหนังสือ ไว้ทำมา
ค้าขายแข่งกับญี่ปุ่น จะได้ประโยชน์กว่าให้มา
เดินตะโกนต่อต้านญี่ปุ่น พอหมดเรื่องจะต่อต้าน
ก็เลยพาลตีกันเองเสียเปล่า ๆ๖๑

สุขชัย มนต์ไพบูลย์

วารสารธรรมศาสตร์

ราย ๓ เดือน

เสนอบทความทางวิชาการอย่างมีสาระ

นายรังสรรค์ ณะพรพันธุ์

เป็นบรรณาธิการ

ต่อจากหน้า ๑๑๗

ได้กล่าวไว้ว่า ความเป็นเอกราชของชาติ และอิสระ
เสรีของปวงชน ทั้งบรรดาข้อย่อยทั้งหลายที่ปรากฏ
ในบทความเรื่องต่อมา โดยเฉพาะตั้งแต่ตอนที่สอง
เหมาะสมอย่างยิ่งที่ใช้สำหรับการอ้างอิงเมื่อพูดหรือถก
เถียงกันเกี่ยวกับสภาพที่ควรจะเป็นของประเทศ
ด้อยพัฒนาตามวงสัมมนาทั้งหลาย ทั้งภาคผนวกก็
เหมาะสมอย่างยิ่งที่จะคัดลอกเอาไว้ใกล้ตัว สำหรับยึด
ถือเป็นอุดมคติประจำชีวิตสืบไป

ส่วนภาคที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจและการคลังนั้น
ในคอนท่ายของบท เศรษฐกิจไทยในอนาคต ค่อย
ตรงประเด็นในปัญหาและการแก้ไขปัญหาทาง
เศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจริงๆ ซึ่งเอาเข้าจริงแล้วใน
ขณะนี้ยังต้องอาศัยตัวประกอบอื่นๆ อีกมาก ไม่
ทราบว่าจะเราจะทำตามวิธีที่ผู้เขียนเสนอแนะมาอย่าง
ได้ผลประการใดหรือไม่ ในขณะที่กลุ่มที่ได้ครอบ
ครองผลประโยชน์ใหญ่ในขณะนี้เมื่อมาต้องกลายเป็น
ผู้ฝ้ายเสียบ้าง พวกเขาจะยอมละหรือ และถ้า
มีการต่อต้านการปฏิรูปตามวิธีต่างๆ ที่ผู้เขียนได้
กล่าวไว้จะอะไรจะเกิดขึ้น และในสภาพการณ์เช่นนี้
เราจะมีทางออกในแง่ที่เป็นทางออกจริงๆ ได้อย่าง
ไร สิ่งเหล่านี้ผู้เขียนไม่ได้กล่าวไว้ทั้งสิ้น ซึ่งก็ควร
ที่จะเข้าใจกันได้บ้างว่า ผู้เขียนเองก็เป็นคนขำราช
การมาตลอด ซึ่งวิถีทางในการแก้ปัญหาตามระบบ
ราชการที่ผู้เขียนได้ ประสพการณ์มาเป็นส่วนใหญ่
ก็คงจะไม่ได้ให้ทางเลือกอะไรไว้มากนัก และคงจะ
ต้องให้การประนีประนอม หรือทานทางสายกลาง
ที่ดีที่สุดโดยมิให้ต้องเสียความตั้งใจได้

อำนาจชัย ปฏิพัทธ์เผ่าพงศ์

ขบวนการของประชาชนในญี่ปุ่น และ อาเซย์อากเนย์

สังคมนาสตร์ปริทัศน์ สัมภาษณ์นายคุโบ เคน นักเขียนอิสระจากโตเกียว
เมื่อ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๗ ที่กรุงเทพฯ ฯ

ปริทัศน์ ทำไมจึงเกิดขบวนการของประชาชนในญี่ปุ่น เช่นกลุ่มต่อต้านสงครามเวียดนาม และต่อต้านสิ่ง
แวดล้อมเป็นพิษขึ้นในญี่ปุ่น

เคน ก่อนจะตอบคำถามนี้โดยตรง ผมอยากจะอธิบายอย่างสั้น ๆ ถึงโครงสร้างทางการเมืองญี่ปุ่น
สักเล็กน้อยก่อน เพื่อจะได้เข้าใจถึงรูปการต่อสู้ทางการเมืองทั้งหมด ระบบการเมืองแบบ
ประชาธิปไตยของเรายังนับว่าไม่มีประสิทธิภาพสูงนักเมื่อเทียบกับประเทศตะวันตก กล่าวได้
ว่าเรามีการเมืองในระบบหลายพรรค ฝ่ายรัฐบาลมีพรรคเสรีประชาธิปไตย ฝ่ายค้านมี
พรรคสังคมนิยม พรรคคอมมิวนิสต์ พรรคสังคมนิยมประชาธิปไตย และพรรคโคเม ซึ่งเกิดจาก
กลุ่มชาวพุทธ พรรคสังคมนิยมและคอมมิวนิสต์มีฐานพลังอยู่ที่กรรมกร พรรคการเมืองเหล่านี้
มักจะถูกทำให้เป็นฝ่ายรัฐบาลเสมอ พรรคฝ่ายค้านมักจะวิพากษ์วิจารณ์ผลงานของรัฐบาล
เสมอ ๆ แต่เป็นการวิจารณ์ตามนโยบายเท่านั้น พรรคเหล่านี้จึงมีแนวโน้มที่จะทำแต่เฉพาะ
การพูดตามนโยบายเท่านั้น บ่อยครั้งที่ฐานะของพรรคฝ่ายค้านดูไม่ชัดเจนนักเมื่อเผชิญกับ
ปัญหาทางการเมือง และมีแนวโน้มจะตกอยู่ในฐานะที่เลวเมื่อพบปะกันไม่ต่างจากของพรรค
รัฐบาลเท่าใดนัก เช่น พรรคคอมมิวนิสต์ ซึ่งเป็นปฏิปักษ์กับรัฐบาล เมื่อพูดถึงปัญหาสิ่ง
แวดล้อมเป็นพิษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากผลิตภัณฑ์เปโตรเคมีคัล กล่าวว่าถ้าหากได้เป็นรัฐบาล
ก็จะจัดปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษอันนี้ด้วยการส่งซื้อน้ำมันที่มีกำมะถันต่ำเข้ามาจากอินโดนีเซีย
ผมไม่คิดว่านี่จะเป็นการแก้ปัญหาที่ถูกต้อง เพราะถ้าทำได้เราก็คงสั่งซื้อจากตะวันออกกลาง
นานแล้ว

กรณีสงครามเวียดนามก็เช่นกัน พรรคฝ่ายค้านของเราก็ไม่ได้ลงมือทำอะไรอย่างจริงจัง
เพื่อจะยุติความร่วมมือของรัฐบาลกับสหรัฐในการรุกรานเวียดนาม มีแต่กลุ่มประชาชนผู้สนใจ
ปัญหานี้เท่านั้นที่ร่วมมือกันต่อต้านคัดค้านสงคราม รวมกลุ่มกันเดินขบวนประท้วงแจกใบปลิว
ต่อต้าน เรามีพวกทหารอเมริกันที่ห่วงใยในปัญหานี้มาร่วมด้วยเหมือนกัน

ปริทัศน์ สรุปได้ว่าพรรคการเมืองในญี่ปุ่นเอง ทั้งฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาลไม่สามารถตอบสนองและปกป้อง
รักษาผลประโยชน์ของประชาชนทุกเหล่าทุกฝ่ายได้อย่างแท้จริง ประชาชนญี่ปุ่นจึงต้องรวมตัว
กันลุกขึ้นมาปกป้องผลประโยชน์ให้แก่ตัวเอง ปัญหาต่อไปก็คือ เมื่อมีการประท้วงภายในญี่ปุ่นมาก
บรรดานายทุนทั้งหลายก็เริ่มมองหาทางย้ายการลงทุนไปยังประเทศอื่นที่ยังด้อยพัฒนา เช่น การ
โยกย้าย “สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ” ไปยังประเทศอาเซียนอาเซียน เราจะมีการมาตรการป้องกันอย่างไร

เคน ต่อปัญหาการร่วมมือกันระหว่างประชาชนญี่ปุ่นกับประชาชนในอาเซียนอาเซียนนั้น เราจำเป็นต้อง
ต้องหาหนทางร่วมกัน ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงข้อแตกต่างระหว่างเราเสีย แล้วร่วมมือกันแก้ปัญหา

ร่วมอันเดียวกัน ยกตัวอย่างเช่นประเทศมาเลเซียซึ่งเป็นประเทศผลิตน้ำมันที่มีกำมะถันต่ำ แต่มาเลเซียก็ยังส่งน้ำมันที่มีส่วนผสมของกำมะถันสูงเข้ามาใช้ในประเทศ เพียงเพราะต้องการส่งน้ำมันที่มีกำมะถันต่ำไปยังญี่ปุ่น เนื่องจากเราไม่อนุญาตให้น้ำมันที่มีกำมะถันสูงเข้ามาได้ ดังนั้นคนมาเลเซียและอินโดนีเซียจึงถูกบังคับให้ใช้น้ำมันที่มีกำมะถันสูงในประเทศของตน ซึ่งหมายความว่าพวกเขาจะได้รับผลเสียจากสิ่งแวดล้อมเป็นพิษมากกว่าคนญี่ปุ่นนั่นเอง ผมเคยพบกับนักธุรกิจในวงการน้ำมันของมาเลเซีย พวกนั้นหัวเราะอย่างเสียตีสแล้วพูดว่า ที่นี่ยังมีที่ว่างสำหรับทำให้เป็นพิษได้อีกมาก การแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษในญี่ปุ่นจึงมีผลเพียงแต่ย้ายพิษเหล่านั้นมาสู่คนมาเลเซีย และอินโดนีเซีย เพราะฉะนั้นเราจึงจำเป็นต้องมีการสื่อสารพูดจากันระหว่างคนญี่ปุ่น และมาเลเซีย หรืออินโดนีเซีย ให้เข้าใจถึงปัญหานี้ด้วย เศรษฐกิจของญี่ปุ่นได้ก้าวมาถึงจุดที่การร่วมมือกันระหว่างนักลงทุน นักอุตสาหกรรมและอื่น ๆ เป็นไปอย่างดีเยี่ยมในทุก ๆ สาขา และทุก ๆ แห่ง **สิ่งที่เรายังขาดอยู่เดี๋ยวนี้ คือการร่วมมือกันระหว่างประชาชนในภูมิภาคแถบนี้**

ปริทัศน์ อยากทราบถึงวิธีการตั้งขบวนการ **ประชาชนเพื่อปฏิบัติการ** ในญี่ปุ่น

เคน ขบวนการประชาชนในญี่ปุ่นนั้นมีรากฐานมานานหลายสิบปี ราว ๔๐ ปีแล้วเห็นจะได้ แต่ที่เริ่มลงมือปฏิบัติการอย่างจริงจังนั้นก็คงเมื่อ ๒๐ ปีที่แล้ว ในการต่อต้านสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ และสามารถเรียกร้องความสนใจและร่วมมือจากประชาชนได้อย่างจริงจังก็เมื่อ ๕ ปีที่แล้วมานี้เอง ปัญหาต่อมาก็ได้แก่เรื่องกรรมกร เรื่องนี้ค่อนข้างยากและสลับซับซ้อนมาก เพราะเป็นเรื่องการเมืองของทุก ๆ กลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อสหภาพกรรมกรมีแนวโน้มจะเข้าเป็นฝ่ายรัฐบาลมากกว่า ตัวอย่างเช่น ผู้นำสหภาพกรรมกรกลุ่มเอียงขวาและเป็นกลางได้เสนอว่าเราควรจะนำแรงงานราคาถูกมาจากประเทศกำลังพัฒนา เช่น เกาหลี อินโดนีเซีย ว่าจะไปแล้วเดี๋ยวนี้เราก็เริ่มทำแบบนี้ไปบ้างแล้ว ผู้นำสหภาพกรรมกรพยายามจะชี้ให้เห็นว่า การกระทำแบบนี้มันชอบธรรมแล้ว เพื่อจะได้สามารถแข่งขันกับอุตสาหกรรมตะวันตกได้ ทั้ง ๆ ที่การกระทำนี้ เป็นการขูดรีดแรงงานในประเทศไทย อินโดนีเซียและอื่น ๆ แต่เขาก็ยังอ้างว่ามันชอบธรรมอยู่อีก ในลักษณะนี้สหภาพกรรมกรยิ่งแย่ไปกว่ารัฐบาลเสียอีก เพราะพวกเขาผูกพันและยอมรับนโยบายของบริษัทไปขูดรีดคนงานในต่างประเทศ กลุ่มประชาชนผู้ห่วงใยในปัญหานี้ได้วิพากษ์วิจารณ์การกระทำของสหภาพกรรมกรที่ตกเป็นลูกมือของรัฐบาล

จากนั้นก็มีการแม่บ้านในเมืองที่รวมตัวกันเป็นกลุ่มผู้บริโภครอยวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลและผู้ผลิต ต่อไปก็มีกลุ่มคัดค้านสงครามเวียดนาม เช่น บิเฮเรน ซึ่งก่อตั้งมาได้ ๘-๙ ปีแล้ว

จากที่กล่าวมาแล้วถึงขบวนการประชาชนทุกกลุ่ม จะเห็นได้ว่ามีประเด็นสำคัญที่เป็นหัวใจอยู่นั่นหนึ่ง กล่าวคือ เราไม่อาจจำกัดตัวเองให้อยู่เพียงภายในกรอบของแต่ละกลุ่มเท่านั้น แต่จะต้องออกไปร่วมมือกับกลุ่มประชาชนผู้เกี่ยวข้องนอกประเทศ เช่น ขบวนการต่อต้านสินค้าญี่ปุ่นในประเทศไทย ในอินโดนีเซียด้วย เราไม่อาจจะเริ่มต้นขบวนการด้วยคำขวัญๆ ที่เป็นนามธรรม **แต่จะต้องเริ่มต้นจากปัญหาของเรา** นี่เป็นหลักการขั้นพื้นฐาน เหตุผลที่เราไม่อาจจำกัดอยู่กับปัญหาภายในของเราเอง แต่จะต้องมองออกไปและร่วมมือกับกลุ่มต่างๆ ในต่างประเทศ ก็เพราะว่าบัดนี้คนญี่ปุ่นได้ตระหนักถึงภัยของสิ่งแวดล้อมเป็นพิษมากขึ้น การขยายตัวของโรงงานในญี่ปุ่นเป็นเรื่องยากมาก ดังจะเห็นได้จากความพยายามสร้างโรงงานพลังงานไฟฟ้า ซึ่งสามารถกระทำสำเร็จเพียง ๑/๓ ของโครงการทั้งหมดเท่านั้นเอง ทางออกของอุตสาหกรรมในญี่ปุ่นจึงมีอยู่ทางเดียว ก็คือ การย้ายออกไปจากญี่ปุ่นเสีย ดังจะเห็นได้จากความคิดในการสร้างเขตอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ในบริเวณคอคอดกระ เมื่อเป็นเช่นนี้ขบวนการต่อต้านสิ่งแวดล้อมเป็นพิษในญี่ปุ่นก็เท่ากับเป็นการรณรงค์สิ่งแวดล้อมเป็นพิษให้แก่ประเทศกำลังพัฒนาต่อไป

อีกตัวอย่างได้แก่ขบวนการต่อต้านสงครามเวียดนาม เราได้ปลุกระดมประชาชนญี่ปุ่นให้มองเห็นปัญหานี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่การรบในเวียดนามได้ทวีขึ้นอย่างมากในปี ๒๕๑๒ มีคนมาเดินขบวนต่อต้านถึงล้านคน กลุ่มบิเฮเรนมีสาขาทั่วประเทศกว่า ๓๐ แห่ง แต่นั่นไม่ได้หมายความว่าเราประสบความสำเร็จ เพราะกองทหารอเมริกันอาจจะไม่อยู่ในบริเวณนี้อีกต่อไป แม้ในเมืองไทยก็มีข่าวว่าจะถอนออกไปในไม่ช้าเช่นกัน แต่ที่สำคัญกว่านี้ก็คือการครอบครองทางเศรษฐกิจในบริเวณนี้ ซึ่งมีแนวโน้มจะสูงมากขึ้น การเดินขบวนตะโกนให้ “แยงก็กลับบ้าน” จึงไม่ได้แก้ปัญหากพื้นฐานของประเทศแถบนี้ได้ เช่นเดียวกับการรุกรานทางเศรษฐกิจของญี่ปุ่น ก็ไม่อาจแก้ได้ด้วยการร้องตะโกนว่า “พ่อค้าญี่ปุ่นกลับบ้านไปเสีย” การแก้ปัญหาก็อยู่ที่ว่าเราจะต้องมาร่วมมือกันระหว่างประชาชนญี่ปุ่น และประชาชนอาเซียนอื่นๆ ซึ่งในอันดับแรกจะต้องสร้างความเข้าใจร่วมกันเสียก่อน การร่วมมือกันระหว่างชาติ จะทำให้เราอยู่ในฐานะที่จะวิพากษ์วิจารณ์โครงการต่างๆ ได้ถูกต้อง และได้ผลดียิ่ง เมื่อนักศึกษาไทยตะโกนต่อต้านญี่ปุ่นนั้น ก็มีชาวญี่ปุ่นกลุ่มหนึ่งรับฟังและพยายาม

ตอบสนองด้วยการรวมกลุ่มกันขึ้น เรียกได้ว่าเป็นการตอบสนองที่มองไม่เห็น แต่เราจะต้อง ยึดมั่นในความเชื่ออันนี้ ว่าการขีดเขียนหรือร่องตะไคนั้นจะมีผู้ได้ยินเสมอแม้จะมองไม่เห็น

ปริทัศน์ ในทางปฏิบัติ การร่วมมือกันระหว่างกลุ่มประชาชนระหว่างชาติจะเป็นไปได้มากน้อยเพียงไร

เคน ในประการแรก ทั้งสองฝ่ายคือกลุ่มประชาชนญี่ปุ่น กับกลุ่มประชาชนประเทศกำลังพัฒนา จะต้องออกไปศึกษาถึงโครงสร้างจักรวรรดินิยม เพราะพวกนั้นมีความซับซ้อน และมีประสิทธิภาพมากในการกดขี่พวกเราเอาไว้ *เราจำเป็นต้องมีแนวคิดที่เป็นระบบอย่างจริงจัง* ไม่ใช่จะมานั่งพูดแต่เรื่องการขาดดุลการค้ากับญี่ปุ่นอยู่ เพราะทำอย่างไรสิ่งนี้ก็ยังคงมีอยู่ ไม่ว่ารัฐบาลญี่ปุ่นจะเปลี่ยนมาเป็นรัฐบาลของประชาชนอย่างแท้จริงแล้วก็ตาม ปัญหาดุลการค้า ไทย — ญี่ปุ่นก็ยังคงมีอยู่อีกต่อไป เพราะญี่ปุ่นก็จำเป็นต้องสั่งซื้อวัตถุดิบจากไทยเพื่อผลิตสินค้าสำเร็จรูปออกไปขาย ดังนั้นโครงสร้างพื้นฐานบางอย่างจึงไม่อาจเปลี่ยนได้ในเวลานี้

เป็นที่น่าเสียใจอย่างยิ่งที่การศึกษาของเราในปัจจุบันไม่อาจสร้างความคิดสร้างสรรค์ขึ้นมาได้ กล่าวคือระบบการศึกษาของเราไม่ได้ติดต่อวาระปัญหาให้แก่พวกเราในการวิเริ่มและสร้างกลุ่มที่มีประสิทธิภาพในการต่อสู้ ในประเด็นนี้ผมจึงไม่เห็นด้วยกับพวกกองทัพแดงในญี่ปุ่นที่ไประเบิดโรงกลั่นน้ำมันในสิงคโปร์ เพราะนี่ไม่ใช่การแก้ปัญหาคือจุด

เราจะต้องเริ่มการศึกษาถึงปัญหาในภูมิภาคนี้อย่างละเอียด ต้องมีการติดต่อสื่อสารกันระหว่างประชาชนผู้สนใจในปัญหานี้ ไม่ว่าจะอยู่ในเมืองไทย อินโดนีเซีย กับประชาชนในญี่ปุ่น สหรัฐ หรือยุโรป เพื่อขยายเส้นทางของความเข้าใจร่วมกัน และเพิ่มพูนข่าวสารให้แก่กันและกัน

ปัจจุบันนี้ข่าวสารต่างๆ จากรัฐบาลควบคุมแต่ฝ่ายเดียว หนังสือพิมพ์ในญี่ปุ่นรายงานข่าวเกี่ยวกับการต่อต้าน นายทานากะเพียงเล็กน้อยเท่านั้น เมื่อนายมาร์คอสประกาศใช้กฎอัยการศึก ขบวนการประชาชนก็ถูกบีบบังคับให้ลงไปอยู่ใต้ดิน เพราะฉะนั้นพวกเขาจึงมีโอกาสน้อยมากที่จะให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นที่ขัดแย้งกับรัฐบาลแก่ประชาชนในประเทศอื่นๆ ได้ ข่าวสารที่เราได้รับทางหนังสือพิมพ์ในญี่ปุ่น จึงเป็นข่าวที่รัฐบาลมาร์คอสกลั่นกรองแล้วทั้งสิ้น ซึ่งเป็นข่าวที่บิดเบือนและให้ข้อเท็จจริงแต่เพียงด้านเดียว ในเรื่องนี้ นักศึกษาอาจจะเป็นคนช่วยได้มาก เพราะเขามีโอกาสไปศึกษาต่อต่างประเทศ แล้วถ่ายทอดข่าวสารที่ถูกต้องกลับมายังประเทศของตน ประเด็นสำคัญก็คือ เราจะต้องสร้างหน่วยข่าวสารของเราเองขึ้นมา จะไปหวังพึ่งจากรัฐบาลหรือหน่วยธุรกิจเอกชนไม่ได้

รวมพล.

ทั้งสองประการที่กล่าวมา คือการศึกษาเรื่องจักรวรรดินิยมอย่างเป็นระบบจริงจัง และการสร้างหน่วยข่าวสารของประชาชนนั้น ยังนับว่าเป็นเพียงส่วนประกอบอันหนึ่งของขบวนการประชาชนเพื่อปฏิบัติการ ประเด็นต่อไปคือการลงมือกระทำ ได้แก่การปลุกระดมประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในปัญหานั้น ๆ โดยตรง จะต้องทำให้เขามองเห็นปัญหานั้น และลุกขึ้นท้าทายอำนาจของพวกนักอาณานิคม ในทางปฏิบัติ กลุ่มประชาชนของแต่ละประเทศจะต้องศึกษาให้เห็นถึงปัญหาของตัวเอง เพื่อจะได้ลงมือปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ในเดือนมิถุนายนนี้ จะมีการประชุมผู้นำกลุ่มจากประเทศต่าง ๆ ในโตเกียว ซึ่งจะเป็จุดเริ่มต้นของขบวนการประชาชนเพื่อปฏิบัติการอย่างแท้จริง และเป็นความร่วมมือกันระหว่างประชาชนในเขตภูมิภาคนี้เป็นครั้งแรก ถึงแม้เราจะมียุทธศาสตร์ระหว่างชาติแล้ว เช่น *อาเซียน* (ASEAN) แต่องค์การนี้ไม่อาจตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ เห็นได้ชัดจากกรณีฟิลิปปินส์ ซึ่งเป็นตัวตั้งตัวตลันับสนุน *อาเซียน* อย่างมาก แต่รัฐบาลฟิลิปปินส์เป็นรัฐบาลเผด็จการ ไม่ใช่รัฐบาลของประชาชน เพราะฉะนั้นจึงพูดไม่ได้ว่า *อาเซียน* เป็นองค์การของประชาชนอย่างแท้จริง กล่าวได้ว่าระบบองค์การระหว่างประเทศที่เป็นอยู่ปัจจุบันนี้ มีอยู่เพื่อผลประโยชน์ของบริษัทใหญ่ ๆ จากสหรัฐกับบรรดาผู้นำรัฐบาลเท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นเราจึงจำเป็นต้องก่อตั้งองค์การระหว่างประเทศแบบใหม่ ที่ตรงข้ามกับ *อาเซียน* และจะต้องเป็นองค์การของประชาชนอย่างแท้จริงด้วย

จดหมายจากเกาหลี

คิม จอง-อิล-ปักจุงฮี:
ผลประโยชน์ของใครกันแน่?

กรณีการลักพา คิมเดจุง (Kim Dae Jung) ผู้นำทางการเมืองในการต่อต้านประธานาธิบดี ปักจุงฮี (Pak Chung Hee) จากโรงแรมแกรนด์พาเลซ เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ตกก่อนนั้น เป็นการใช้อำนาจเผด็จการโดยไม่เกรงต่อกฎหมายระหว่างประเทศ จนทำให้เกิดผลกระทบกระเทือนตามมามากมาย มีประชาชนเกาหลีและประชาชนญี่ปุ่นประท้วงเรื่องนี้อย่างรุนแรง ก่อให้เกิดวิกฤตการณ์ต่ออำนาจการปกครองของปักจุงฮี การชกคดียุทธ์ของตำรวจและหนังสือพิมพ์ ได้เปิดเผยการคอร์รัปชันอย่างน่าอายของรัฐบาลเกาหลีและรัฐบาลญี่ปุ่น ที่ได้ร่วมมือกันหลอกลวงประชาชนเกาหลีและญี่ปุ่น โดยมีบริษัทนายทุนที่เกี่ยวข้องและนายหน้าเกาหลีอยู่เบื้องหลัง

คิมเดจุงเป็นคู่แข่งชั้นของปักจุงฮี เมื่อครั้งเลือกตั้งปี ๑๙๗๑ ซึ่งปักจุงฮีต้องแก้กฎหมายเลือกตั้งให้ประธานาธิบดีสามารถรับเลือกติดต่อกัน ๓ สมัย และเป็นທີ່เลื่องลือว่าเป็นการเลือกตั้งสกปรก ถึงกระนั้น คิมเดจุงก็ยังได้คะแนนเสียงมากถึง ๔๖%

หลังจากชัยชนะของปักจุงฮีครั้งนั้น นักศึกษาเกาหลีได้ก็เริ่มต่อต้านการฝึกทหารในมหาวิทยาลัย บัญชีฆาตเกาหลี ๘๒ คนได้เรียกร้องให้มีเสรีภาพในการพูด เขียน และออกแถลงการณ์ประกาศที่จะบ่อนกันไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตย

ปักจุงฮีได้โต้ตอบความเคลื่อนไหวครั้งนี้อย่างดุเดือด โดยใช้หน่วยทหารนครบาล จับกุมผู้นำนักศึกษาทั้งหมดที่ต่อต้านการฝึกทหารนั้น และประกาศใช้กฎอัยการศึกโดยอ้างว่าสถานการณ์ฉุกเฉิน การต่อต้านได้ขยายจากกลุ่มนักศึกษาไปสู่กลุ่มนักการเมืองฝ่ายซ้ายในรัฐสภา พรรคฝ่ายค้าน ๘๐ คนได้ทำการยึดสภาและเปิดการประท้วง ซึ่งตำรวจของปักจุงฮีได้บุกเข้าไปยิงโจมตี และคิมเดจุงถูกยิงตรงขา

ตั้งแต่นั้นมา คิมเดจุงได้ออกเดินทางไปอเมริกาและพยายามรวบรวมกลุ่มชาวเกาหลีในต่างประเทศเพื่อต่อต้านปักจุงฮี

ระหว่างที่คิมอยู่ในอเมริกา เขาพยายามสร้างความนิยมกับบรรดานักการเมืองสหรัฐ เช่นทูตสหรัฐประจำเกาหลีคนก่อน นายเอ็ดวิน โอ เรสโซเออร์ นายเอ็ดเวิร์ด เคนเนดี รวมทั้งนายเฮนรี คิสซิง

เกอร์ด้วย เป็นที่น่าสังเกตว่า การเปลี่ยนแปลงผู้นำทางการเมืองในเกาหลีทุกครั้ง มีอเมริกาเข้ามาสนับสนุน อยู่เบื้องหลัง ไม่ว่าจะเป็นซิงมันรี หรือปักจุงฮี คิมแดงเองจึงพยายามอย่างยิ่งที่จะให้สหรัฐสนับสนุน นับแต่สถานการณ์ในเกาหลีตั้งเครียด ผู้นำทางการเมืองของเกาหลีหลายคนได้หลบไปอาศัยอยู่ในสหรัฐ เช่นทูตรัฐบาลเกาหลีในสหประชาชาติ ผู้ว่าการนครเซอูลคนก่อน ทูตเกาหลีในเยอรมันตะวันตกคนก่อน นอกจากนี้ นายลี โจ หัน กงสุลเกาหลีประจำวอชิงตันก็ได้ลาออกจากตำแหน่ง โดยให้เหตุผลว่าไม่สามารถเป็นกระบอกเสียงให้รัฐบาลนายปักจุงฮีแถลงข่าวเท็จอีกต่อไป และแสดงความไม่พอใจต่ออำนาจเผด็จการของปักจุงฮี กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐก็ไม่พอใจที่หน่วยสืบราชการลับเกาหลีเข้ามาข่มขู่คนเกาหลีในสหรัฐ

ดูเหมือนว่า คิมแดงก็รู้ว่าญี่ปุ่นจะเป็นประเทศที่เข้ามามีอิทธิพลในเกาหลีต่อจากสหรัฐ ประกอบกับคนเกาหลีจำนวนมากซึ่งอยู่ในญี่ปุ่น ได้ให้ความช่วยเหลือแก่คิมแดงที่จะใช้ญี่ปุ่นเป็นแหล่งต่อต้านปักจุงฮี รัฐบาลญี่ปุ่นได้อนุญาตให้คิมเข้าประเทศเป็นกรณีพิเศษ ทั้งๆ ที่หนังสือเดินทางหมดอายุ กระทรวงต่างประเทศญี่ปุ่นได้อนุญาตให้เขาเข้าประเทศ ทั้งๆ ที่ไม่พอใจ เพราะเกรงจะขัดผลประโยชน์กับปักจุงฮี คิมใช้เวลาในญี่ปุ่นต่อต้านปักจุงฮี ชาวเกาหลีในญี่ปุ่นประมาณ ๒ แสนคน เป็นพลังทางการเมืองที่ขยายตัวเติบโตขึ้นท้าทายอำนาจของปักจุงฮีมากขึ้นเรื่อยๆ

ความสำเร็จของคิมในการสร้างความเคลื่อนไหวต่อต้าน ทำให้ปักจุงฮีต้องการให้คิมแดงกลับเกาหลีและปิดปากเงี้ยวอยู่ในความดูแลของเขา

ข่าวกรรมที่คิมแดงถูกลักพาตัวนั้นโด่งดังไปทั่วโลก นาย นอร์แมน ทروب นักข่าวของวารสาร RONIN ได้มีโอกาสสัมภาษณ์ คิมแดง ที่บ้านของเขาในเซอูล โดยที่คิมอยู่ในสภาพมีบาดแผล โบหน้าบวม มีรอยแผลตกสะเก็ด และอยู่ในความดูแลของผู้คุม

ต่อไปก็คือคำให้สัมภาษณ์ของเขา

โรนิน - ใครเป็นคนลักพาตัวท่าน ท่านคิดว่าเรามีสาเหตุและความต้องการอย่างไร

คิม - เป็นการยากที่จะตอบในเวลาเช่นนี้ เขาบอกผมว่าเขามาจากกลุ่มพันธมิตรผู้ช่วยเหลือ มีจุดประสงค์ที่จะรักษาเสรีภาพและกำจัดคอมมิวนิสต์ ที่เขาลักพาตัวผมก็เพราะผมวิจารณ์บ้านเกิดเมืองนอนในต่างประเทศ ผมบอกเขาว่าผมไม่เคยวิจารณ์ประเทศของผม ผมวิจารณ์รัฐบาลต่างหาก ประเทศกับรัฐบาลเป็นคนละเรื่องกัน เขาไม่เห็นด้วย เขาว่า 'ในกรณีนี้ประเทศกับรัฐบาลคืออันเดียวกัน การวิจารณ์รัฐบาลหมายถึงการวิจารณ์ประเทศ'

โรนิน - ท่านมีความตั้งใจอย่างไรในตอนนั้น

คิม - เมื่อมีการตกลงกันได้ระหว่างรัฐบาลเกาหลีกับรัฐบาลญี่ปุ่น ผมก็หวังที่จะกลับไปญี่ปุ่นอีก เพื่อเป็นพยานในคดี ผมต้องการช่วยตำรวจญี่ปุ่นในการสืบสวนหาข้อมูล

โรนิน - ตอนนั้นท่านมีความรู้สึกกลัวบ้างไหม

คิม - เมื่อถึงเวลาที่เที่ยงคืน ผมเชื่อว่าดวงอาทิตย์จะส่องแสงในรุ่งขึ้น ในท่ามกลางสิ่งเลวร้าย ผมยังเชื่อในพระเจ้า

โรนิน - ท่านรู้สึกกลัวหรือไม่ในระหว่างที่ถูกลักพาตัว

กิม - ผมกลัวว่าเขาจะเอาชีวิตผม พวกเขาต้องการฆ่าผม ผมแน่ใจเช่นนั้น เจตนาเดียวที่เขาลักพาผมก็เพื่อเอาชีวิตผม เขาผูกผมทั้งแขนและขา แล้วมัดไว้กับก้อนหินใหญ่หนักประมาณ ๕๐ กิโลกรัม ดูเหมือนเขากำลังจะโยนผมลงทะเล แต่ในที่สุดก็ไม่ทำ ผมไม่รู้แน่ๆว่าทำไม แต่ผมเดาเอาว่าคงมีเหตุผลมาจากความผิดพลาดบางอย่าง เขาคงไม่คิดว่าจะเกิดปฏิกิริยาจากบรรดาหนังสือพิมพ์ญี่ปุ่น และจะมีประชามติมากถึงเพียงนั้น ตั้งแต่ผมถูกลักพาตัวเมื่อวันที่ ๘ ตอนเที่ยง ปฏิกิริยาจากชาวญี่ปุ่นทำให้เขาเกิดลังเลถึงเวลาผ่านไปประชามติของชาวญี่ปุ่น ก็ยิ่งทำให้เขาลังเลมากขึ้น ในที่สุดเขาจึงยกเลิกแผนที่จะกำจัดผม

โรนิน - ท่านเชื่อว่าคนที่ลักพาตัวท่านเกี่ยวข้องกับรัฐบาลประเทศนี้หรือไม่

กิม - ผมตอบไม่ได้ในเรื่องนี้ ผมไม่รู้อะไร มันไม่ใช่เรื่องของผม แต่เป็นเรื่องของคุณต่างหากที่จะตัดสิน

หลังจากนั้น ๒ วัน หนังสือพิมพ์ก็ไม่ได้รับอนุญาตให้พบกิมอีก เขาถูกคุมขังไว้มิดชิด หลังจากอีกหลายวันต่อมา นายฮอร์แมน ทโรป ได้ไปที่บ้านนั้นอีก เพื่อถ่ายรูป แต่ยามได้จับเขาไปสอบถามและห้ามไม่ให้ถ่ายรูป

กรณีการลักพาตัวกิมแดง ได้ปลุกเร้าให้ชาวเกาหลี โดยเฉพาะนักศึกษาไม่พอใจเป็นอย่างยิ่ง บรรดานักศึกษาซึ่งถูกกดให้เฝ้าไปราว ๒ ปี จึงเริ่มต้นประท้วงร่วมกันอีกครั้งหนึ่ง ในวันที่ ๒ ตุลาคม ๑๙๗๓ ก่อนหน้า ๔ วัน ที่นักเรียน นิสิต นักศึกษาไทยจะเริ่มประท้วงเรียกร้องรัฐธรรมนูญ นักศึกษาเกาหลีมาประมาณ ๓๐๐ คน ได้ทำการประท้วงที่มหาวิทยาลัยเซอูล และมีตำรวจเข้ามาดูแลถึง ๕๐๐ คน อีก ๒ วันต่อมา มีการประท้วงอีก มีนักศึกษาถูกจับกุมไป ๒๐ - ๓๐ คน ในวันเดียวที่วิทยาลัยธุรกิจก็มีการประท้วงเช่นกัน แต่สลายตัวลงก่อนที่ตำรวจจะไปถึง และมีผู้ถูกจับไป ๔ คน

ถึงแม้หนังสือพิมพ์และโทรทัศน์จะเห็นเหตุการณ์ครั้งนี้ แต่ก็ไม่มีการลงข่าว มีหนังสือพิมพ์ฉบับเดียวที่ลงข่าวสั้นๆ แต่หลังจากนั้นก็ถูกรัฐบาลปักจุงยี่เซ็นเซอร์

แถลงการณ์ของนักศึกษาเซอูล พยายามสะท้อนให้เห็นถึงความตึงเครียด เนื่องจากความไม่พอใจในอำนาจเผด็จการเอง ปักจุงยี่ ได้ตั้งนี้

แถลงการณ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเซอูล

วันนี้เราลุกขึ้นมาด้วยความโกรธแค้น ล้าหนักที่ได้รับมอบหมายคือความเป็นธรรมในความรู้สึกกับผิดชอบ เราไม่สามารถที่จะอดทนหรือมองข้ามความจริงที่เลวทรามต่อกรรมมีชีวิตอยู่ของประชาชนในประเทศของเราได้อีกต่อไป

ความไม่ยุติธรรมในสังคม การกดขี่ทางการเมือง และความยากจนได้ผลักดันให้ประชาชนจมอยู่ในความหวาดกลัวและหมดอาลัยตายอยาก ชนชั้นอภิสิทธิ์ได้ทำให้ความรับผิดชอบและศีลธรรมของประชาชนเกาหลีเสื่อมทราม

พวกมันปกป้องความยุติธรรม ขูดรีดประชาชน เพียงเพื่อความอ้วนพี และยังแหกปาก ตะโกนอย่างหึงและอวดดีอีกด้วย

พวกมันโยนแย้งอำนาจจากประชาชน นุศุเคราะห์ทำลายความฝันของประชาชนที่ต่อสู้เพื่อ มีชีวิตอยู่ ล่ามโซ่ประชาชนไว้กับวิถีทางการเมืองของซีไอเอ. เอกลักษณ์ของมนุษย์ถูกเหยียบย่ำ เสรีภาพถูกฆาตกรรม ศีลธรรมตกต่ำ ความเน่าเฟะตลบแดงทำให้พวกเราสิ้นศรัทธา

บนพื้นดินแห่งความอูชาหัว ไร้เสรีภาพ มีแต่ระบบการเมืองแบบฟาสซิสต์ของซีไอเอ รัฐบาลหักหลังประชาชน ลอบยกแผ่นดินให้ศัตรู ความสัมพันธ์ระหว่างเงินกับลัทธิ ทำให้เกิดความขัดแย้งในวิธีการต่อต้านคอมมิวนิสต์ของรัฐบาล ความพยายามครั้งสุดท้ายที่จะรักษาอำนาจ คือสร้างอาณาจักรแห่งความหวาดกลัวให้ประชาชนเพื่อที่จะสร้างระบบการเมืองแบบฟาสซิสต์ซีไอเอ เป็นการทำลายเสรีประชาธิปไตย และทำลายความฝันใฝ่ของประชาชน รัฐบาลได้เปลี่ยนไปใช้ระบบฟาสซิสต์ปกครอง ทำให้อำนาจนิติบัญญัติกลายเป็นอำนาจรับใช้ของประธานาธิบดี ทั้งยังรวมอำนาจตุลาการและพยายามใช้อำนาจเผด็จการเข้าจัดการกับนักศึกษาและนักหนังสือพิมพ์

พวกมันไม่เคยคำนึงถึงความไม่เป็นอิสระทางเศรษฐกิจ และสวัสดิการของประชาชน เพียงแต่ต้องการตอบสนอง ความจะกละของ คนกลุ่มน้อยที่ผูกขาดเงินทุนและขูดรีดประชาชนอย่างไร้ความเป็นธรรม พวกมันได้ทำให้เศรษฐกิจของชาติกลายเป็นของญี่ปุ่น ทำลายความหวังที่จะสร้างความเป็นอิสระในการตัดสินใจที่จะพัฒนาเศรษฐกิจของเรา

ท่านทั้งหลาย ทุกวันนี้เราพบกับความเศร้าสุดแสนจะทันทานความจริงอันโหดร้ายในมาตุภูมิ อย่างไม่รู้ก็ตาม เราต้องละทิ้งอารมณ์อันสิ้นหวังและความขลาดกลัวในสังคมของเราไปเสีย เราจะ ต้องใจเย็นแยกแยะความแตกต่างของระบอบการปกครองในปัจจุบัน ซึ่งละทิ้งการยอมรับและ หลอกตัวเองอย่างมง่าย

เรากำลังจุดแสงเพลิงแรกแห่งประวัติศาสตร์การต่อสู้เพื่อความยุติธรรม เสรีภาพ และ ความจริง เพื่อต่อสู้ทำลายความเลวร้ายและความอยุติธรรมให้หมดไปจากแผ่นดินนี้

ไม่มีการยินยอมโดยสิ้นเชิง ไม่มีการประนีประนอมใดๆ ทั้งสิ้น

วิกฤติการณ์ทางอำนาจของบักุงฮี้ได้ถูกกระตุ้นขึ้นอย่างแรง หลังจากกรณีเคมเตจุง ยิ่งกว่านั้นใน เวทีการเมืองระหว่างประเทศ สถานะของสาธารณรัฐประชาชนเกาหลี (เกาหลีเหนือ) ได้รับการยอมรับมากขึ้น องค์การอนามัยโลกได้ยอมรับเกาหลีเหนือเข้ามาเป็นสมาชิก ปัญหาเกาหลีเป็นปัญหาสำคัญใน สหประชาชาติสืบต่อจากปัญหาจีน นิทานเรื่องเก่าที่สหรัฐพยายามสร้างขึ้นว่า เกาหลีใต้เป็นรัฐที่ถูกต้อง เพียงรัฐเดียวในคาบสมุทรเกาหลี ไม่อาจเป็นที่ยอมรับของนานาชาติได้อีกต่อไป และก่อนที่เกาหลีเหนือ

จะได้รับการยอมรับมากกว่านี้ สหรัฐจำเป็นต้องยืนยันสนับสนุนนโยบาย ๒ เกาหลี เพื่อให้การแบ่งแยกเกาหลีเป็นไปอย่างถาวร ในขณะที่มีเสียงเรียกร้องให้มีการรวมเกาหลีจากประชาชนเกาหลีมากยิ่งขึ้น

สหรัฐต้องการให้รัฐบาลปักกิ่งยุติ เปลี่ยนภาพพจน์จากการเป็นรัฐบาลที่ “กตขี้ที่สุดในโลก” มาเป็นรัฐบาลที่มี “คุณธรรมและรักประชาธิปไตย” นายรอเจอร์ อัครรัฐมนตรีกลาโหมของสหรัฐได้ไปเยือนกรุงเซอูล และทาบทามให้มีการเจรจาระหว่างเกาหลีเหนือกับเกาหลีใต้ เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายยอมรับกรณี ๒ เกาหลี ทั้งนี้เพราะสถานการณ์บางอย่างในเกาหลีทำให้สหรัฐเกรงต่อปัญหาที่จะเกิดขึ้นคล้ายกับปัญหาในเวียดนาม สหรัฐจึงพยายามทุกวิถีทางที่จะป้องกันการเปลี่ยนดุลอำนาจในเกาหลี และยับยั้งกระแส คลื่นการปฏิวัติของประชาชนเกาหลี

เป็นไปได้อย่างมากว่า วอชิงตันอาจจะละทิ้งปักกิ่งก็ ถ้าเห็นว่าประชามติที่ต่อต้านปักกิ่งมีมากขึ้นเรื่อยๆ เหมือนอย่างที่สหรัฐเคยละทิ้ง ใจ ดิน เตียม

ลี ฮู วิก เป็นคนหนึ่งท้าวชิงตันสนิทสนมและเป็นทีไว้วางใจของประธานาธิบดีนิกสันอย่างมาก ทางวอชิงตันได้สนับสนุน ลี ฮู วิก ให้เดินทางไปเยือนเกาหลีเหนืออย่างลับๆ โดยทางเกาหลีเหนือได้ส่ง คิม ยง จู หัวหน้าพรรคคนงานมาเป็นตัวแทน ซึ่งเรื่องนี้สร้างความขมขื่นมาให้ปักกิ่งอย่างมาก นอกจากนั้นมีข่าวลือว่าปักกิ่งกำลังป่วยหนัก เลยเป็นเหตุให้อำนาจการปกครองของปักกิ่งฮักทำทลาย โดย ยุน บิล ยัง ผู้บัญชาการหน่วยคุ้มครองนครบวลาวงแผนที่จะปฏิวัติ แต่ยังไม่ทันมีหลักฐานแน่ชัดว่า ยุนบิลยังเตรียมจะปฏิวัติหรือไม่ เขาก็ถูกสังหารจรวดจรวด ๑๕ ปี ต่อมาก็มียาขู่ลือว่ามีอาการป่วยจะฆ่า ลี ฮู วิก ซึ่งมีอิทธิพลมากในหน่วยสืบราชการลับของเกาหลี แต่ลี้ภัยเจ็บเล็กน้อย นี่คงเป็นการโต้ตอบที่สหรัฐหวังจะให้ดีขึ้นมีอำนาจ ทำให้สหรัฐไม่กล้าก้าวกล้าด้วยดุลอำนาจทางการเมืองในเกาหลี กฎหมายต่อต้านคอมมิวนิสต์ได้ ปลุกผีคอมมิวนิสต์ ขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง ได้มีการจับ ทรมาน กุมซัง และฆ่า บรรดาปัญญาชน นักการเมืองก๊กหนึ่งสี่พิมพ์ แม้แต่ในฝ่ายทหารเองก็ไม่มีใจกัน นายพลฮัม ลิน ผู้บังคับบัญชา กองทัพภาคที่ ๑ และนายพลเฮม ลิน ผู้นำคนหนึ่งในคณะรัฐบาลถูกไล่ออก รัฐบาลปักกิ่งฮักมีตำรวจประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ คน ทหาร ๒,๕๐๐,๐๐๐ คน เป็นกำลังหนุน แต่ก็เป็นอำนาจการปกครองภายในที่ขัดแย้งกัน วิกฤตการณ์ภายในเกิดจากการขยายอำนาจระหว่างคนใกล้ชิดเพียงของปักกิ่งฮักเองเป็นประเด็นสำคัญ

ตั้งแต่ปี ๑๙๖๐ รัฐบาลเกาหลีห้ามมิให้มีการชุมนุมทางการเมืองในที่สาธารณะ อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๑๙๗๓ ชาวคริสเตียน ๗๐,๐๐๐ คน ได้นัดชุมนุมกันที่หน้าโรงละครเซอูล เรียกร้องประชาธิปไตยและปลดปล่อยประชาชนให้เป็นอิสระ ปัก หง กู พระนิกายเพรสไบทีเรียนได้ถูกจับ ๒ ปี เอียน-มี ญอง พระที่วัดค้ำมอง ได้ถูกหน่วยสืบราชการลับจับ ขู่หาต่อต้านกิจกรรมของรัฐบาล ซึ่งคล้ายกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเวียดนามสมัย ใจ ดิน เตียม

สำหรับความเกี่ยวข้องระหว่างญี่ปุ่นกับการเมืองภายในเกาหลีและกรณีการลักพาคนเดวุนั้น หนังสือพิมพ์นิวยอร์กไทม์ ฉบับวันที่ ๑๐ ตุลาคม ได้วิจารณ์ว่า “รัฐบาลเกาหลีอยู่ในฐานะคล้ายกับคนยื่นคอคิ้วต่อเออร์เกด โดยยอมรับเอาปรัชญาของความเงียบ คือหยุดถึงปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยที่สุดและปฏิเสธข้อ

กล่าวหาทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง และประนามหนังสือพิมพ์ญี่ปุ่นที่รายงานข่าวอย่างสามหาวและไม่รับผิดชอบ
เมื่อนักข่าวถามนายทานากะเกี่ยวกับเรื่องนี้ นายทานากะกลับแนะนำให้เขียนข่าวเรื่องการเมืองภายในมาก
ขึ้นแทนที่จะให้ความสนใจเรื่องนี้”

คิม ดอง อุน เลขาธิการสถานทูตเกาหลี ซึ่งมีหลักฐานรอยนิ้วมืออยู่ที่เกิดเหตุและถูกส่งตัวกลับ
นั้นมีความสัมพันธ์เป็นพิเศษกับหน่วยเสนาธิการทหารญี่ปุ่น และหน่วยสืบราชการลับเกาหลี นักสืบ ๒ คน
และเสนาธิการญี่ปุ่นได้ถูกย้ายเพราะรับจ้างเป็นสายให้คิมดองอุน

ความซับซ้อนเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างญี่ปุ่นกับเกาหลี ถือเป็นเรื่องเหตุผลทางเศรษฐกิจที่
ญี่ปุ่นต้องการผูกขาดในเกาหลี ดังนั้นจึงจำเป็นต้องรักษาสถานะเดิมของตนในเกาหลีไว้ การ
เจรจาต่อรองกับททานากะนั้น ญี่ปุ่นได้เสนอให้มีการค้าประกันและสนับสนุนสันติภาพในเกาหลี ซึ่ง
หมายความว่าญี่ปุ่นจะเข้าไปแทนที่สหรัฐอย่างเต็มที่ภายใต้ลัทธิกันสัน สหรัฐเคยให้เงิน ๑๐๐ ล้านดอลลาร์
สหรัฐ สำหรับกองทหารเกาหลี “เพื่อพัฒนาให้เป็นสมัยใหม่” และนักสันรฐ์ก็พอใจที่ญี่ปุ่นจะรับภาระ
รับหน้าแทนตนต่อไป ขณะเดียวกันก็หมายความว่ากลุ่มการเมืองของปักกิ่งก็จะต้องถูกตัดความช่วยเหลือ
จากสหรัฐ และต้องหันมาหาความช่วยเหลือจากรัฐบาลญี่ปุ่นต่อไป

ทันทีที่ทานากะกลับจากวอชิงตัน ก็แสดงว่าแผนการต่างๆ ได้รับอนุมัติแล้ว และรัฐบาลญี่ปุ่นได้
ประกาศแผนการเรื่อง “การพัฒนาเกาหลี”

ว่าไปแล้วญี่ปุ่นได้ก้าวไต่อย่างมหาศาลจากการผูกขาดทางเศรษฐกิจในเกาหลีได้ มีแผนการใหญ่หลาย
อย่างเช่น จะมีเหมืองเหล็กเพิ่มขึ้นอีก ๒ เหมืองที่โพแฮง ซึ่งสามารถผลิตเหล็กดิบได้ถึง ๑๒.๖ ล้านตัน
และโรงงานกลั่นน้ำมันปีโตเลียมขนาดมหึมา ซึ่งสามารถผลิตน้ำมันได้ถึง ๑ ล้านตันต่อปีที่เมืองโยสึและ
แกงแยง อุตสาหกรรมกระดาษอีก ๕ แห่ง ซึ่งสามารถสร้างเรือหนักขนาด ๑ ล้านตันที่เกาะโกโย โรงงาน
ผลิตเครื่องจักรขนาดใหญ่อีก ๑ โรงงาน และโรงงานผลิตชิ้นส่วนไฟฟ้าอีกหนึ่งแห่ง นอกจากนั้นจะมีการ
ตั้งแหล่งปลอดภาษีที่ปากแม่น้ำเคียมแกง เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม บริษัทน้ำมันอาเซียในเครือมิตซูบิชิ
ได้ประกาศว่า จะสร้างศูนย์กลั่นน้ำมันที่ใหญ่ที่สุดในโลกบนเกาะเกาหลีใกล้กับปูซาน ซึ่งสามารถผลิตน้ำ
มันได้ถึง ๖ ล้านกิโลลิตร เพื่อส่งไปญี่ปุ่น นับเป็นโอกาสที่ดีที่สุดสำหรับแผน “พัฒนาเกาหลี” ที่ญี่ปุ่น
จะได้ส่งสิ่งแวดลอมเป็นพิษออกนอกประเทศ และหันกลับมาปลูกต้นไม้ในประเทศของตน ขณะเดียวกันจะ
ได้ผลิตผลที่ตนต้องการด้วย

การลงทุนของญี่ปุ่นในเกาหลีขณะนี้จำนวนถึง ๙๙.๗% ของการลงทุนทั้งหมด

เสียงวิพากษ์วิจารณ์ของหนังสือพิมพ์ญี่ปุ่นต่อกรณีคิมแดง ทำให้การประชุมทางเศรษฐกิจจะหว่าง
ญี่ปุ่นกับเกาหลีต้องเลื่อนออกไป ทำให้แผนการเกี่ยวกับโรงงานน้ำมันในเกาหลีสับสน ประกอบกับหนังสือ
พิมพ์ได้ลงข่าวว่า นายโกดามะ โยชิโอะ ผู้นำฝ่ายขวาสุดของญี่ปุ่นมีส่วนพัวพันในกรณีลักพาคิมแดง
และได้รับมอบหมายจากปักกิ่งให้เป็นผู้ให้ความสะดวกในกิจการต่างๆ ของญี่ปุ่นที่เกี่ยวกับเกาหลี นอก
จากนี้หนังสือพิมพ์ ชุกัน โยมิยुरิ ได้เปิดโปงว่า นักการเมืองญี่ปุ่น ๕๐ คน รวมทั้งนายกรัฐมนตรีคน
ก่อน นายกิชึ โนมุซุกิ และนายซาโตะ อิซึกุ ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับประธานาธิบดีปักกิ่งในเรื่องคอยให้
ความสะดวกและได้รับเงินส่วนแบ่งเป็นค่านายหน้าในรูป “เงินช่วยเหลือ” ที่ส่งไปให้ปักกิ่ง

จดหมายจากชนบท

นักศึกษาทั่วประเทศ :
กลับมาวิทยาลัยหรือไปชนบท

ไม่ว่าใครจะชานานามการต่อสู้ทางการเมืองในเดือนตุลาคม ๒๕๑๖ ว่าอย่างไรก็ตาม ผู้เขียนเห็นว่า ชัยชนะของประชาชนในครั้งนั้นเป็นแบบพลิกความคาดหมายมากกว่าอย่างอื่น น้อยคนนักที่สามารถ คาดการณ์ได้อย่างถูกต้อง และคนจำนวนหนึ่งเท่านั้นที่รู้ว่าหากการต่อสู้ระหว่างเจ้าหน้าที่กับประชาชน ยังคงยืดเยื้อต่อไปตามคำบัญชาของผู้นำรัฐบาลชุดก่อนที่ไม่ยอมมลาออก การรบจะขยายพื้นที่ไปทั่วกรุง เทพฯ และต่างจังหวัด เพราะว่ามีนักศึกษาประชาชนจำนวนหนึ่งเตรียมพร้อมอยู่แล้ว และบางคน ได้เตรียมตัวที่จะไปร่วมพลังกับขบวนการในป่าอยู่แล้ว ด้วยเหตุนี้ หลายคนจึงตกใจมากเมื่อได้รับสิ่งที่ ตนเองไม่เคยคาดคิดมาก่อน ต่อจากนั้นก็เริ่มแสดงความวิตกต่ออายุของระบอบประชาธิปไตยทันที การที่ นักศึกษาซึ่งเป็นผู้ริเริ่มการประท้วงคำสั่งจับกุมกลุ่มผู้เรียกร้องรัฐธรรมนูญจนกระทั่งสำเร็จผลได้พบข้อเท็จจริง ๒ ประการเกี่ยวกับสภาพเป็นจริงทางการเมืองของสังคมไทย กล่าวคือ **ประการแรก** ประชาชนส่วนใหญ่ในต่างจังหวัดได้รับทราบข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์วิปโยค ที่บิดเบือนความจริงมาก

ประการที่สอง ประชาชนเป็นจำนวนมากไม่เห็นความสำคัญและเข้าใจระบอบประชาธิปไตยอย่างเพียงพอ ด้วยเหตุนี้ บรรดาผู้นำนักศึกษาและนักวิชาการบางคน จึงเล็งเห็นว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่นักศึกษาจะต้องออกไปเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตยให้แก่ประชาชน เพื่อให้ประเทศไทยจะได้มีการปกครองแบบประชาธิปไตยในทางปฏิบัติอย่างจริงจัง จังๆ เสียที หลังจากที่เรามีแต่ระบอบประชาธิปไตยภาคทฤษฎีกันมานานเหลือเกิน

พัฒนาการทางการเมืองในสังคมไทย

นับเป็นเวลา ๔๐ กว่าปีมาแล้วที่เราได้ประกาศว่าประเทศไทยมีการปกครองแบบประชาธิปไตย แต่การที่กลุ่มผู้เปลี่ยนแปลงการปกครอง (คณะราษฎร) มีจำนวนไม่มากนัก (ยิ่งไปกว่านั้น สมาชิกบางคนในกลุ่มนี้ก็มิได้ซบซึ้งกับคำว่าประชาธิปไตย แต่ร่วมขบวนการนี้เพราะต้องการโค่นล้มอำนาจของพวกเจ้าในสมัยนั้นมากกว่า) และเนื่องจากประชาชนในสมัยนั้นแทบทุกคนคุ้นเคยกับระบอบกษัตริย์มานาน น้อยคนที่รู้จักการปกครองระบอบประชาธิปไตย ด้วยเหตุนี้ กลุ่มผู้นำจึงควรพัฒนาการเมืองไทยให้ไปสู่ระบอบประชาธิปไตยโดยเร็วที่สุด อย่างไรก็ตาม ดังที่ได้กล่าวแล้วว่า แม้แต่สมาชิกบางคนในคณะราษฎร ก็ได้เห็นความสำคัญของระบอบนี้ อวสานของการปกครองแบบดังกล่าวก็มาถึง ระบอบเผด็จการกลายเป็นระบอบการปกครองใน

ทางปฏิบัติ ขณะที่ผู้นำแต่ละสมัยในเวลาต่อๆ มาอ้างเอาความไม่ไว้วางใจของสถานการณ์ภายในและนอกประเทศเป็นที่ตั้ง เพราะฉะนั้นไม่เพียงแต่สังคมไทยส่วนใหญ่ที่ควรได้รับการพัฒนาไปสู่ระบอบประชาธิปไตย แต่ผู้นำรัฐบาลแต่ละชุดในฐานะที่เป็นผู้วางรากฐานการปกครองของประเทศ ก็ไม่เคยพัฒนาตนเองเลยแม้แต่นิดเดียว เพื่อจะชี้ให้เห็นความบกพร่องได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น จึงขอแยกประเด็นการพิจารณาดังต่อไปนี้

ลักษณะที่สังคมไทยมิได้รับการพัฒนาให้เป็นประชาธิปไตย

ประการแรก ได้แก่ความไม่พร้อมของคนไทยส่วนใหญ่ จะเห็นได้ว่าแม้แต่คนในกรุงเทพฯ ก็ไม่ทราบว่รัฐธรรมนูญคืออะไร (บางคนคิดว่ารัฐธรรมนูญเป็นบุตรของพระยาพหลฯ ด้วยซ้ำ) บางคนคิดว่าประชาธิปไตย คือ เสรีภาพที่อยากจะทำอะไรก็ได้ทุกอย่าง อย่างไรก็ตาม คนส่วนใหญ่ก็ไม่เคยมีการรวมกลุ่ม การเลือกผู้แทน การแสดงความคิดเห็นโดยเสรี หรือการรู้จักใช้เหตุผล หรือแม้แต่การให้ความสนใจต่อผู้ปกครองประเทศ ลักษณะทั้งหมดที่กล่าวมานี้เป็นปัจจัยสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตยทั้งสิ้น แต่คนส่วนใหญ่ไม่เคยปฏิบัติมาก่อน

ประการที่สอง การที่คนไทยไม่พร้อมที่จะเป็นประชาธิปไตยในปี ๒๔๗๕ นั้นมิได้หมายความว่าสังคมไทยจะเป็นประชาธิปไตยไม่ได้เลย แต่ถ้าหากผู้นำมุ่งมั่นที่จะเผยแพร่ความรู้ในระ

บอบ และการพัฒนาการเมืองอย่างเต็มที่ โดย
เจตนารมณ์อันแน่วแน่ (ส่วนหนึ่งของประชาธิปไตย
ในอินเดียเป็นผู้มีชื่อของผู้นำประเทศ) แล้ว
ความสำเร็จก็จะปรากฏบ้าง แต่เนื่องจากผู้นำ
บางคนมิได้คำนึงถึงระบอบนี้เลย ตรงกันข้าม
บุคคลเหล่านั้นต้องการอำนาจในการปกครองประ
เทศให้นานที่สุดเท่าที่จะทำได้ เหตุนี้เองความ
ขัดแย้งจึงเกิดขึ้นในระหว่างผู้นำ และผลปรากฏ
ว่าฝ่ายเผด็จการชนะ ได้ปกครองประเทศเรื่อยมา
โดยอ้างว่าปกครองแบบประชาธิปไตย

ประการที่สาม ความไม่เป็นประชาธิปไตย
ของผู้นำรัฐบาลส่วนใหญ่และผู้มีอิทธิพลในเวลา
นั้น แสดงให้เห็นชัดเจนเมื่อรัฐบาลนำเอากลไกการ
ปกครองและการบริหารประเทศมาใช้ ตัวอย่าง
นอกจากผู้นำระดับสูงสุดจะเป็นเผด็จการแล้ว ระ
บบราชการกลับกดขี่ประชาชนราวกับว่าข้าราชการ
เป็นเจ้านายประชาชน นอกจากนั้นระบบ
ราชการยังมีประสิทธิภาพต่ำในการให้บริการแก่
ประชาชนแทบทุกหน่วยงาน มีการคอร์รัปชัน
งานซับซ้อน การว่างงานในแต่ละวัน การปก
ครองของฝ่ายมหาตไทยไม่เคยส่งเสริมประชาชน
ให้รู้จักระบอบประชาธิปไตย ความล้มเหลวต่างๆ
ของระบบราชการกลายเป็นอุปสรรคที่สำคัญอัน
หนึ่งของระบอบประชาธิปไตยในสังคมไทย

กฎหมายต่างๆ เกี่ยวกับการปกครองและ
การบริหารประเทศหลายฉบับห้ามการรวมกลุ่ม
ของบุคคลในอาชีพต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

นักธุรกิจ กรรมกร หรือชาวนา บุคคลเหล่านี้
ถูกจำกัดโดยกฎหมายมิให้ก่อตั้งสมาคมต่างๆ ที่
จะต่อสู้พิทักษ์ผลประโยชน์ของตน เมื่อการรวม
กลุ่มกันเกิดขึ้นไม่ได้ในสังคมไทย ประชาธิปไตย
จะปรากฏอยู่ได้อย่างไร ยิ่งไปกว่านั้นทุกครั้งที่มีการ
เลือกตั้ง กฎหมายจะกำหนดว่าประชาชน
ส่วนใหญ่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง หรือสมัครรับ
เลือกตั้ง โดยไม่คำนึงถึงเพศ คุณวุฒิ วิทยวุฒิ
หรือทรัพย์สินเลย จริงอยู่ระบอบประชาธิปไตย
ที่แท้จริงย่อมเคารพสิทธิเสรีภาพของทุก ๆ คน
แต่สังคมไทยไม่เคยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตย
มาก่อน ผู้เขียนเห็นว่าไม่ถูกต้องอย่างยิ่ง
ที่ประชาชนส่วนใหญ่จะได้รับสิทธิทุกประการโดย
ทันที ประชาธิปไตยมิใช่วัตถุที่สร้างขึ้นได้ใน
พริบตา แต่จะต้องอาศัยประสบการณ์ทางประวัติ
ศาสตร์และสภาพการเมือง เศรษฐกิจและสังคม
ที่เอื้อต่อระบอบนี้เป็นสำคัญ ด้วยเหตุนี้ การที่
คนส่วนใหญ่ได้รับสิทธิสมบูรณ์ทันที ซึ่งทำให้
คนไทยซึ่งไม่เคยรู้จักประชาธิปไตยมาก่อนจะเห็น
ความสำคัญของสิ่งที่ตนได้มา (ประเทศที่เป็น
ประชาธิปไตยแบบอังกฤษ หรือญี่ปุ่น นั้น สภา
ขุนนางได้ใช้เวลานาน ที่ปีกว่าจะสามารถแย่ง
อำนาจจากกษัตริย์ และอีกปีกว่าประชาชนจะ
แย่งอำนาจได้จากขุนนาง อีกปีต่อมาที่มีการ
เลิกให้สิทธิออกเสียงแก่ประชาชนโดยคำนึงถึง
ทรัพย์สิน ใครมีเงินน้อยก็ไม่มีสิทธิออกเสียง
เลือกตั้ง และกว่าสตรีจะมีสิทธิออกเสียงได้เช่น

เดียวกับบุรุษนั้น สตรีได้ทำการต่อสู้เป็นเวลานานเพียงใด) คนไทยไม่เคยต่อสู้หรือเรียกร้องสิ่งใดเลย มีแต่รับของกำนัลจากผู้นำ ด้วยเหตุนี้ ความรู้สึกหวงแหนรัฐธรรมนูญหรือสิทธิเสรีภาพจึงไม่มี คนส่วนใหญ่ไม่ได้คิดว่าตนเองสูญเสียอะไร เมื่อสังคมถูกปกครองโดยคณะปฏิวัติในทำนองเดียวกัน กวกรจำกัดคุณสมบัติของสมาชิกสภาผู้แทนต่ำเกินไป ก็ทำให้ประชาชน (ซึ่งก็ได้จำกัดคุณสมบัติเช่นกัน) เลือกผู้แทนที่ไม่มีประสิทธิภาพเข้าไปทำผิดหน้าที่ในและนอกสภาผู้แทน ทำให้สภาฯ ขาดความสามารถในการดำเนินงานฝ่ายนิติบัญญัติและควบคุมรัฐบาล เป็นผลให้รัฐบาลอ้างเป็นเหตุผลยึดอำนาจการปกครองได้บ่อย ๆ กล่าวโดยสรุป ประชาธิปไตยของไทยไม่มีวิวัฒนาการที่เหมาะสม แต่เป็นการหยิบยื่นให้จากเบื้องบนมากเกินไป

แม้กฎหมายจะกำหนดให้ประชาชนรู้จักปกครองตนเองในรูปของเทศบาล สุขาภิบาล หรือองค์การบริหารส่วนจังหวัด ฯลฯ ข้อเท็จจริงกลับปรากฏว่า เทศบาลถูกควบคุมโดยข้าราชการส่วนภูมิภาคอย่างสิ้นเชิง ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอได้ใช้อำนาจควบคุมจนกระทั่งประชาชนไม่อาจดำเนินงานบริการท้องถิ่นนั้น ๆ ให้เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยิ่งกว่านั้น คณะปฏิวัติชุดก่อน ๆ ได้ออกกฎหมายยกเลิกการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเสียหลายครั้ง องค์การบริหารราชการส่วนจังหวัด นับเป็นตัวอย่าง

ความล้มเหลวอีกอันหนึ่ง กล่าวคือ ผู้ว่าราชการจังหวัดทำหน้าที่เป็นฝ่ายบริหารขององค์การนี้ ในขณะที่เดียวกัน ตนเองก็ยังเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดในจังหวัดนั้น ๆ ด้วยเหตุนี้ สมาชิกสภาจังหวัดซึ่งได้รับแต่งตั้งมาจากอำเภอต่างๆ จึงไม่กล้าแสดงความคิดเห็นต่อฝ่ายบริหารอย่างเต็มที่ นอกจากนั้น สุขาภิบาลก็นับเป็นอีกตัวอย่างหนึ่งที่สำคัญอุปสรรคต่อการพัฒนาประชาธิปไตย เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ในสุขาภิบาลเป็นข้าราชการที่ได้รับแต่งตั้งจากส่วนกลางทั้งหมด เช่น นายอำเภอ ปลัดอำเภอ สมุห์บัญชี และผู้บังคับกอง ฯลฯ สมาชิกสุขาภิบาลที่ได้รับเลือกตั้งจากราษฎร มีเป็นเสียงส่วนน้อยไม่กี่คน แล้วเราจะให้หน่วยงานปกครองท้องถิ่นเหล่านี้ที่รัฐบาลจัดตั้งขึ้นพัฒนาไปได้อย่างไร ความบกพร่องของหน่วยงานเหล่านี้เป็นแต่เพียงตัวอย่างส่วนย่อย ๆ เท่านั้น

รัฐธรรมนูญ อันเป็นกฎหมายสูงสุดทุกฉบับมิได้เกิดจากการเรียกร้องของประชาชนอย่างแท้จริง มีคนเพียงกลุ่มเดียวที่มีความรู้ความเข้าใจและเป็นผู้ร่าง รัฐธรรมนูญแต่ละฉบับไม่เคยแก้ปัญหาความอยุติธรรมในการพัฒนาเมืองหลวงและชนบท ระบบเศรษฐกิจของไทยเท่าที่ผ่านมามีอำนาจผลประโยชน์ให้แก่คนจำนวนน้อยขณะที่คนส่วนใหญ่ยากจนลงทุกที ๆ

กล่าวโดยสรุป ไม่มีหน่วยงานหรือสถาบันใดเลย ที่มีเจตนารมณ์แท้จริงในการพัฒนาการ

เมืองไปสู่ระบอบประชาธิปไตย (ความสุจริต
ของการบริหารงานด้านต่าง ๆ ของรัฐบาลกลับมี
ส่วนปลุกเร้าความสำคัญทางการเมืองของประชา
ชนให้มากยิ่งขึ้นโดยไม่รู้ตัว) สังคมไทยจึงไม่อาจ
มีการปกครองระบอบดังกล่าวเรื่อยมา

พัฒนาการทางการศึกษา

รัฐบาลในอดีตรับเอาวิธีการพัฒนาประเทศ
แบบตะวันตกมาใช้ ระบบราชการจึงจำเป็นต้อง
อาศัยบุคคลเป็นจำนวนมากที่มีความรู้ ความ
สามารถ ด้วยเหตุนี้ สถาบันการศึกษาระดับ
ต่าง ๆ จึงเกิดขึ้น ลักษณะสำคัญของการศึกษา
แบบนี้มี ๒ อย่าง คือ *ประการแรก* คนที่มี
สติปัญญาดีก็จะมีโอกาสได้ศึกษาเล่าเรียน ครั้น
สำเร็จออกมาก็ได้เป็นข้าราชการทันที ค่านิยมที่
จะศึกษาเล่าเรียนแล้วออกมาเป็นเจ้านายนั้นยัง
คงมีอยู่แม้แต่ปัจจุบัน และทุกคนที่แย่งกันหาที่
เรียนในระดับสูงเพื่อจะได้เป็นคนชั้นสูงไปด้วย
ประการที่สอง การศึกษาของไทยเป็นไปเพื่อ
ฝึกอบรมผู้เข้าศึกษาให้มีความรู้ความชำนาญ ใน
สาขาวิชาต่าง ๆ มิได้ปลูกฝังให้นักศึกษาแสวง
หาสัจจะ และใช้ความคิด สร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ
อย่างใดไม่

เวลาผ่านมาจนกระทั่งบัดนี้ จำนวนประชา
กรของไทยได้เพิ่มขึ้นเป็นอัตราที่สูงที่สุดประเทศ
หนึ่งในโลก และความต้องการที่จะสรรหาบุคคล
เข้าไปทำงานในระบบราชการได้ลดลงมากแล้ว
ก็ตาม แต่ระบบการศึกษาในปัจจุบันก็ยังคงมี ๒

ลักษณะเก่าและเพิ่มลักษณะอื่น ๆ ที่ขัดต่อประชา
ธิปไตย กล่าวคือ *ประการแรก* การศึกษายัง
คงเป็นการฝึกอบรมนักศึกษาให้มีความรู้เฉพาะ
สาขาวิชา ไม่เคยปลูกฝังความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ
สังคมและมนุษย์ด้วย ด้วยเหตุนี้ นักศึกษาที่
เรียนเกี่ยวกับกิจการพาณิชย์ วิทยาศาสตร์ เป็น
ต้น จะไม่มีความรู้เกี่ยวกับ ปรัชญา การเมือง
หรือสังคมวิทยา มากพอที่จะทำให้บุคคลเหล่านั้น
เข้าใจกลไกทางสังคมได้ *ประการที่สอง* การ
ศึกษาเป็นแบบยึดเยียดความรู้จำนวนมากให้แก่
นักศึกษา ทำให้นักศึกษาจะต้องจดจำมากจน
เกินไปจนกระทั่งไม่มีเวลาสนใจสิ่งอื่น ๆ หรือ
มีละนั้นก็ไม่เห็นความจำเป็นของสิ่งอื่น ในเมื่อ
คนเก่งในระบบการศึกษาไทยก็คือ คนที่จดจำ
ตำราได้มากที่สุดในการสอบ แทนที่จะเน้นให้
นักศึกษารู้จักคิดใคร่ครวญหาเหตุผล และนำเอา
ความรู้มาหาทางประยุกต์ใช้ *ประการที่สาม* วิธี
การสอนของครูอาจารย์ มีลักษณะเผด็จการมาก
กว่าการเปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษา ได้ใช้
ความคิด หรือการซักถาม ตกเถียงปัญหาต่าง ๆ
นอกจากนั้น จริยธรรมในการศึกษาปัจจุบันก็ยัง
คงเน้นสอนให้นักศึกษาเคารพบน้อมผู้ใหญ่
อย่างไว้เหตุผล ไม่ควรขัดแย้งผู้ใหญ่และทำสิ่งใด
ขัดชนบธรรมเนียมที่เคยมีมานาน *ประการที่สี่*
การศึกษาในปัจจุบันก่อให้เกิดช่องว่างระหว่าง
ความเป็นจริงของสังคมและทฤษฎีที่อาจารย์ถ่ายทอด
ให้นักศึกษา จะเห็นได้ว่าการศึกษาปัจจุบัน

พูดถึงความเจริญก้าวหน้าในเมือง แพบจะไม่พูดถึงสังคมชนบทหรือปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยเลย นักศึกษาจึงมีความรู้เกี่ยวกับภาคทฤษฎีมากมาย แต่ในขณะที่เดียวกันก็ไม่เคยสนใจปัญหาของบ้านเมือง นักศึกษาแทบทุกคนไม่ชอบทำงานในสังคมชนบท คำสั่งสอน เช่น รู้จักใช้เหตุผล ไม่หลงเชื่อสิ่งมงาย หรือทำความดี ละเว้นชั่ว ทำจิตใจให้ผ่องใส หรือแม้แต่ประเทศไทยมีการปกครองแบบประชาธิปไตย สิ่งเหล่านี้เป็นแต่เพียงคำตอบในเวลาสอบของนักศึกษา แต่ในความเป็นจริงนักศึกษาก็มิได้ปฏิบัติตามคำสั่งสอนเหล่านี้ ของอาจารย์เลย

ด้วยจุดบกพร่องเหล่านี้ เราจึงสามารถมองเห็นพฤติกรรมหลายอย่างในวงการศึกษาไทยที่ขัดกับระบอบประชาธิปไตย เช่น การกำจัดสิทธิหลายประการของนักศึกษาที่เป็นน้องใหม่ในมหาวิทยาลัยต่างๆ ความเจียมกิริยของนักศึกษามีอาจารย์ยืนพูดอยู่คนเดียวในห้องเรียน การที่นักศึกษาไม่รู้จักร่วมกันทำงานเป็นกลุ่ม การที่นักศึกษาส่วนใหญ่ยอมรับคุณค่าของประเพณีโดยไม่มีการปรับปรุง การที่นักศึกษาส่วนใหญ่เหยียดหยามและขับไล่นักศึกษากลุ่มหนึ่งที่มีความคิดเห็นขัดแย้ง การที่นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่สนใจความเป็นไปของสังคม ฯลฯ ข้อนำสังเกตเหล่านี้ อาจจะทำให้หลายคน คิดว่าเป็นการดูหมิ่นพลังนักศึกษา แต่ข้อเท็จจริงย่อมเป็นเครื่องพิสูจน์เสมอ การรวมกลุ่มต่อต้านรัฐบาลไม่กี่ครั้งที่ผ่านมาเป็นแต่เพียงจุดเริ่มต้นเท่านั้น โดยแท้จริง

นักศึกษาหาได้มีความสำนึกในระบอบประชาธิปไตย อย่างจริงจังแต่อย่างใดไม่

การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตย

ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ เราก็จะเห็นได้ว่า การพัฒนาการเมืองและการศึกษาของไทยนั้นล้มเหลวโดยสิ้นเชิงถ้าหากว่าจุดมุ่งหมายของเราคือ การเป็นประชาธิปไตย ข้อเท็จจริงที่ว่าขณะนี้นักศึกษากำลังออกไปเผยแพร่ประชาธิปไตยให้แก่ประชาชนนั้น จึงมีทั้งข้อควรสังเกตและคำถามที่ติดตามมาด้วย

ประการแรก มีนักศึกษากันในเวลานี้ที่มีความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตย และประพฤติปฏิบัติตนตามแบบประชาธิปไตย ยกตัวอย่างเช่น การใช้เหตุผล การเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น การเคารพมติของคนส่วนใหญ่ การไม่ใช้อำนาจบังคับกดขี่ผู้อื่น การใช้สิทธิของคนตามกฎหมาย การกระทำอันไม่ละเมิดกฎหมาย ฯลฯ ผู้เขียนเห็นว่า คนที่รู้เรื่องประชาธิปไตย แต่ไม่ปฏิบัติตาม ก็ไม่น่าจะมีประโยชน์อะไร เพราะโดยปกติสังคมที่ประชาธิปไตยมีเสถียรภาพ เช่น อังกฤษ สหรัฐ นั้น ก็ได้มีการอบรมสั่งสอนนี้ แต่การปกครองดังกล่าวเป็นวิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ที่ได้ใช้เวลาเกือบหลายร้อยปี การปกครองระบอบนี้จึงเป็น ประสบการณ์มากกว่าทฤษฎี อย่างไรก็ตาม เนื่องจากพัฒนาการด้านการศึกษาที่ล้มเหลวเช่นเดียวกับพัฒนาการด้านการเมือง เพราะฉะนั้นนักศึกษาจึงเป็นเหมือน

กับประชาชน กล่าวคือมีส่วนหนึ่งเท่านั้นที่รู้ว่า ประชาธิปไตยเป็นอย่างไรและสำคัญอย่างไร ส่วน ในทางปฏิบัตินั้น ส่วนใหญ่ก็มีใช้เป็นประชาธิปไตยแต่อย่างใด

ประการที่สอง นอกจากมีความจำเป็นอย่าง ยิ่งที่เราจะต้องพัฒนาผู้นำ สถาบันทางการเมือง หน่วยราชการทุกแห่ง และประชาชนให้เป็น ประชาธิปไตยแล้ว ระบบการศึกษา ครูอาจารย์ และผู้รับผิดชอบก็ควรได้รับการอบรมให้เป็น ประชาธิปไตยอีกด้วย

ประการที่สาม การริเริ่มของนักศึกษากลุ่ม หนึ่งน่าจะทำให้หน่วยราชการทุกแห่ง รวมทั้ง ฝ่ายพัฒนาด้านการศึกษา รู้สึกอายตัวเอง และ หันมาปรับปรุงประสิทธิภาพงานภายในอย่างจริงจัง เพื่อที่จะได้ตั้งอกตั้งใจพัฒนาระบบประชาธิปไตยอย่างจริงจังตั้งแต่นี้เป็นต้นไป

อย่างไรก็ตาม คำถามที่ว่านักศึกษาควรจะ กลับเข้าไปในสถาบันการศึกษาของตน หรือออกไปเผยแพร่ประชาธิปไตยให้แก่ประชาชนนั้น ผู้ เขียนขอแยกพิจารณาประเด็นคำตอบต่อไปนี้

ประการแรก คำตอบตรงประเด็นที่สุดคือ ไม่ควรอย่างยิ่งเนื่องจากเหตุผลหลายประการคือ ๑) เป็นการแก้ปัญหาปลายเหตุ แม้แต่นักศึกษาด้วยกันเองส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจคำว่า ประชาธิปไตยดีพอ นักศึกษาทุกคนควรจะรู้จักอย่างดี และปฏิบัติตามแบบประชาธิปไตยให้ได้เสียก่อน ๒) ถ้าหากเมืองไทยจะเป็นประชาธิปไตยจริงๆ

หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยมีหน้าที่ในการเผยแพร่ ความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้โดยปริยาย ที่ผ่านมามีจะไม่ทำหรือทำแล้วแต่ไม่มีประสิทธิภาพ แต่ก็ เป็นหน้าที่ที่จะปรับปรุงทำงานกันต่อไป โดยเน้นหนักในด้านพัฒนาการเมืองและการศึกษาอย่าง เต็มที่ ๓) สมมติว่านักศึกษาทุกคนมีความรู้ดีพอและออกไปให้เผยแพร่ความรู้ให้ประชาชนได้ ทราบว่าประชาธิปไตยเป็นอย่างไรแล้ว ประชาชน ก็ไม่อาจเลือกสมาชิกสภาที่ดีได้ทันทีหรือจะเลือก เป็นพรรคได้ทันที เพราะวัฒนธรรมทางการเมือง ของมนุษย์นั้นยากที่จะเปลี่ยนแปลงได้ในเวลาสั้น นอกจากนั้นหากมีรัฐประหารอีกครั้งหนึ่ง ความหวังที่จะปลุกประชาชนหรือแม้แต่ให้นักศึกษาให้ลุก อธิขึ้นมาต่อสู้ย่อมเป็นไปได้ยาก เพราะทุกคน ไม่เห็นความสำคัญของรัฐธรรมนุญ หรือการ ปกครองแบบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง ยิ่งไป กว่านั้น ความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมของ นักศึกษาและประชาชนในต่างจังหวัดก็นับว่ามีอยู่ มาก หากนักศึกษาทำผิดพลาดเพียงนิดเดียว (ซึ่งอาจเกิดได้เสมอ) จะทำให้ความศรัทธาของ ประชาชนที่มีต่อสิ่งที่นักศึกษาจะนำไปหยิบยื่นให้ ชาติสับสนลงทันที ถึงอย่างไรผู้เขียนก็เห็นว่า ถ้าหากมีการเลือกตั้งติดต่อกัน ๔-๕ ครั้ง ไม่มี รัฐประหารมาขัดขวางแล้ว สิ่งนี้คือการพัฒนาระบบประชาธิปไตยที่ดีที่สุด

ประการที่สอง ถ้าหากจะถามว่าทำไม นักศึกษาจึงไม่อบรม ประชาธิปไตยให้แก่เพื่อนนัก

ศึกษาด้วยกันเสียก่อน เราก็อาจจะตอบได้ว่า คนระดับเดียวกันนั้นไม่อาจสอนกันได้ ผู้รับผิดชอบการศึกษาของรัฐต่างหากที่มีหน้าที่นี้ อย่างไรก็ตาม ข้อเท็จจริงกลับปรากฏว่า ทบวงมหาวิทยาลัยและกระทรวงศึกษาธิการนับว่ามีส่วนสำคัญในการจัดส่งนักศึกษาออกไปเผยแพร่ประชาธิปไตยในระหว่างปีภาคการศึกษาที่ผ่านมา จึงทำให้สงสัยว่า หน่วยที่รับผิดชอบการศึกษาของเมืองไทยขณะนี้เคยทราบไหมว่า ยังมีครู อาจารย์ และนักศึกษาอีกกี่คนที่ไม่เข้าใจระบอบประชาธิปไตย รัฐบาลชุดนี้ได้เข้ามาบริหารประเทศเกือบ ๕ เดือนแล้ว เหตุใดจึงมิได้ปฏิรูประบบการศึกษาที่ผู้โหมเสียที่ (รัฐบาลสามารถปรับปรุงหน่วยงานทั้ง ๒ นี้ได้เสมอโดยไม่ต้องหวังเกรงอิทธิพลใดๆ ดังเช่นบางกระทรวง) ในขณะนี้ ผู้เขียนขอเรียนถามตรงๆ ว่า เราจะหวังอะไรมากนักกับประชาชนจำนวนมหาศาลที่ไม่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตย เหตุใดจึงไม่นำเงินทั้งหมดมาพัฒนาความรู้ของนักศึกษาทั่วประเทศ เพื่อเราจะได้มั่นใจว่าอย่างน้อยที่สุดเยาวชนรุ่นนี้ทุกคน จะเห็นความสำคัญและจะเป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคตดีกว่าความหวังที่จะปลูกฝังประชาธิปไตยให้กับคนทั่วประเทศในเวลานี้ ซึ่งเหลืออีกไม่กี่เดือนก็จะมี การเลือกตั้งทั่วไปอยู่แล้วและเราก็ไม่อาจหวังที่จะเห็นเสถียรภาพ ของประชาธิปไตยในขณะนี้มากนัก

ถ้าจะหากจะมีการปรับปรุงระบบการศึกษาแน่นอนที่สุด นักศึกษารุ่นต่อๆ ไปจะต้องรู้จักปัญหาต่างๆ ในสังคมให้มากกว่าทำที่เป็นอยู่ นักศึกษาจะต้องออกไปชนบท เพื่อเรียนรู้การดำรงชีวิตของคนไทยส่วนใหญ่มิใช่จดจำตำราที่ลอกมาจากตะวันตกดังเช่นปัจจุบัน การศึกษาในอนาคตควรจะกำหนดหลักสูตรพิเศษที่จะให้นักศึกษาออกไปทำงาน หาความรู้และ ประสบการณ์ และถ่ายทอดสิ่งที่ตนเองได้เรียนรู้ให้แก่ชาวชนบทในขณะเดียวกัน หน่วยงานของรัฐทุกหน่วย สถาบันทางการเมือง และเจ้าหน้าที่ทุกระดับ รวมทั้งประชาชน ควรจะได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่เพื่อไทยจะได้มีการปกครองแบบประชาธิปไตยเสียที่

ความตั้งใจจริงของนักศึกษากลุ่มหนึ่ง (ที่เป็นผู้นำและเชื่อว่าบุคคลเหล่านั้นเป็นประชาธิปไตยจริงๆ) เป็นสิ่งที่ควรได้รับการยกย่องแต่เขากำลังจะชวนเพื่อนอีกกี่คนออกไปชนบท เพื่อเผยแพร่ประชาธิปไตยหรือเพื่อไปเรียนรู้ชีวิตในชนบทกันแน่ และอีกประการหนึ่งความตั้งใจจริงของผู้นำนักศึกษานั้นไม่รุนแรงพอหรืออย่างไรที่จะ สะกิดหัวใจอันเฉื่อยชาของเจ้าหน้าที่รัฐบาลทุกคนๆ ในขณะนี้ ฯ๑๐๙

ชเนศวร์ เจริญเมือง

โลกที่สาม

ด้านที่ไม่สวยงาม ของ ธุรกิจการท่องเที่ยว

ธุรกิจการท่องเที่ยวระหว่างประเทศได้เจริญเติบโตขึ้นถึง ๘ เท่า ภายในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา ในปี ๒๕๑๖ มีผู้เดินทางไปท่องเที่ยวในต่างประเทศ ๒๐๐ ล้านคน ใช้จ่ายเงินประมาณ ๑๐,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สเตอร์ริง หรือราว ๗% ของปริมาณการค้าทั้งหมดของโลก ประเทศด้อยพัฒนาส่วนใหญ่ต่างได้ต้อนรับนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศเพิ่มขึ้นมากเช่นกัน เช่นประเทศไทยเมื่อปี ๒๕๐๖ มีชาวต่างประเทศมาเที่ยวเกือบสองแสนคน ใช้เงินราว ๓๙๔ ล้านบาท ขณะที่ในปี ๒๕๑๕ นักท่องเที่ยวต่างประเทศเพิ่มเป็น ๘ แสนคน ใช้เงินราว ๒,๗๑๘ ล้านบาท

อย่างไรก็ตาม ตัวเลขรายได้จากการท่องเที่ยวเหล่านี้เป็นตัวเลขที่ลวงตา ประเทศด้อยพัฒนามักจะได้เงินตราเข้าประเทศจริงๆ เพียงส่วนน้อยของเงินจำนวนดังกล่าว เงินส่วนใหญ่ไหลออกไปในรูปของสินค้าเข้าประเภทฟุ่มเฟือยที่ต้องสั่งมาเพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยว ในรูปของกำไรจากการประกอบการโรงแรม บริษัทนำเที่ยว สายการบิน ฯลฯ ที่ชาวต่างชาติเอากลับคืนไป เพราะ

ส่วนใหญ่แล้วต้องเป็น “ชาวต่างประเทศ” เท่านั้นจึงจะมีทุน มีสายงานและความชำนาญพอที่จะทำธุรกิจการท่องเที่ยว ธุรกิจการโรงแรมก็ต้องเป็น “ของต่างประเทศ” เท่านั้น จึงจะเป็นของได้มาตรฐาน สำหรับประเทศด้อยพัฒนาที่มีระดับการพัฒนาสูงหน่อย นายทุนในประเทศก็อาจเข้ามามีส่วนในรายได้ดังกล่าวอยู่บ้าง แต่มีน้อยมากที่จะตกไปถึงสามัญชนในประเทศ รายได้จากการท่องเที่ยวอาจตกไปถึงคนพื้นเมืองที่ทำงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวบ้าง แต่ก็น้อยมาก เพราะค่าจ้างแรงงานถูก และเพราะการถูกเอาเปรียบโดยนายทุนและพ่อค้า มีหน้าซำยังทำให้คนพื้นเมืองที่ติดต่อกับชาวต่างประเทศพลอยเหลือเหมิมทะเลเยอทาน จับจ่ายใช้สอยของต่างประเทศพุ่มเพื่อขึ้นด้วย (รวมทั้งการที่นายทุนคุณหญิงคุณนายในประเทศด้อยพัฒนาเอาเงินไปลงทุนเมืองนอก) ในหลายประเทศ คนพื้นเมืองที่จะได้รายได้จากนักท่องเที่ยวมากก็ด้วยการเป็นโสเภณีและหญิงบริการชนิดต่างๆ ที่นอกจากจะเป็นการกตัญญูทางด้านเศรษฐกิจ (เพราะนักท่องเที่ยวต่างประเทศสามารถประหยัดเงินได้มาก เมื่อเทียบกับการใช้บริการประเภทเดียวกัน ในประเทศของเขา) แล้ว ยังเป็นการกตัญญูทางด้านศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์อีกด้วย ที่เกาะไฮติ ในทะเลคาริบเบียน ธุรกิจการท่องเที่ยวมีความหมายอย่างเดียวกับธุรกิจโสเภณี (Tourism is Whorism) ในประเทศไทย กิจการโสเภณี

บาร์ สถานอาบอบนวด ก็เจริญเพราะนักท่องเที่ยวเช่นกัน

การท่องเที่ยวนอกจากจะนำผลกำไรมาให้ นายทุนเป็นส่วนใหญ่แล้ว ยังเบียดบังคนจนในแง่ทำให้ข้าวของแพงขึ้นเพราะการจับจ่ายใช้สอยของนักท่องเที่ยวอีกด้วย ในบาหลี ซึ่งมีการโฆษณาว่าเป็นเหมือนสวรรค์ภาคตะวันออกนั้น ภาวะเงินเฟ้อทำให้ชาวบาหลี ต้องเป็นหนี้เป็นสินตระรุงตุงนัง ต้องถูกเจ้าหนี้บังคับซื้อในราคาถูก และได้กินอาหารที่ด้อยคุณค่าเช่น ข้าวโพด และมันสำปะหลัง ส่วนอาหารดีๆ ที่พวกตนผลิตขึ้นมาไว้สำหรับนักท่องเที่ยว ในไฮติ ซึ่งนักลงทุนไปสร้างสถานที่พักผ่อนหย่อนใจที่หุรรา คุจปราสาทราชวัง คนที่จะไปเที่ยวที่นั่นได้ต้องใช้เงินถึงวันละ ๑๕๐ ดอลลาร์ ขณะที่คนงานชาวไฮติได้ค่าจ้างวันละไม่เกิน ๑ ดอลลาร์ ในเกาะที่ถูกโฆษณาให้เป็น “สวรรค์” สำหรับนักท่องเที่ยวแห่งนั้น ชาวไฮติ ๓-๕ ล้านคน ๙๐% ไม่รู้หนังสือ ๕๐% ไม่มีงานทำ คนจนกันถึงขนาดที่นักท่องเที่ยวได้รับคำแนะนำไม่ให้ทิ้งผ้าไว้โดยปราศจากผู้ดูแล เพราะชาวบ้านจะ *ขโมยผ้าไปซักกิน* เสีย! สภาพของเกาะอื่นๆ ในทะเลคาริบเบียนก็ดูจะไม่ต่างกันนัก สลัมที่น่าทุเรศอยู่ไม่ห่างจากโรงแรมที่หุรรา แต่นักท่องเที่ยวบางคนก็ถือว่าภาพดังกล่าวเป็น “ชาวบ้าน” ดี

นอกจากนักท่องเที่ยวจะไม่ช่วยให้ชีวิตความ

เป็นอยู่ของชาวบ้านดีขึ้น วัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวบ้านยังถูกทำลายโดยนักฉวยโอกาสและการเรียกร้องของนักท่องเที่ยว “ประเพณี” หลายอย่างซึ่งเคยถือว่าเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์หรือมีไว้สำหรับวาระสำคัญกลายเป็น “การแสดง” ที่มีไว้เก็บเงิน นักท่องเที่ยวต่างประเทศ ขณะที่คนพื้นเมืองส่วนหนึ่งถูกทำให้เป็นโสเภณี ศิลปวัฒนธรรมพื้นเมืองก็ถูกทำให้เป็นการค้าไปอย่างไร้ศักดิ์ศรี (ในเมืองไทยนอกจาก “การแสดงบวชนาค” แล้ว ก็เคยมีข่าวก่อค้ำหัวใส่ให้หญิงบริการ ใส่ชุดไทยบางส่วนพอให้เห็นไปๆ ว่าไทยโดยให้แขกจับเนื้อต้องตัวได้) ที่ร้ายไปกว่านั้นคือ การที่ธุรกิจดังกล่าวทำให้คนพื้นเมืองสูญเสียวัฒนธรรมตัวเอง เห็นเงินเป็นพระเจ้า และการดำเนินชีวิตแบบฝรั่ง (กินเปปซี่ เล่นโบลิ่ง ฯลฯ) เป็นของโก้เก๋

จริงอยู่ที่ประเทศด้อยพัฒนา ไม่สามารถปิดประเทศได้ แต่จำเป็นนักหรือ ที่ต้องเปิดประตู

เพื่อรับนักท่องเที่ยวเหมือนคนใจง่าย วัดวาอาราม สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ อาจจะไม่สึกหรอจริง ไม่ว่าจะมียกนักท่องเที่ยวมากหรือน้อย แต่คนในประเทศ วัฒนธรรมซึ่งรวมทั้งค่านิยมของประเทศเป็นสิ่งที่สึกหรอได้ ถ้าเรายังมุ่งส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยหวังแต่ปริมาณอย่างที่เป็นอย่างอยู่ในปัจจุบัน การกล่าวว่ารวยได้จากการท่องเที่ยวสามารถช่วยพัฒนาประเทศได้มากนั้นเป็นการโกหก แท้จริงเป็นการช่วยพัฒนาฐานะของนายทุน และสนับสนุนให้มีการกดขี่ผู้คนในประเทศต่อไปมากกว่า การพัฒนาประเทศย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถในการผลิตของตนเอง และการกระจายผลผลิตนั้นอย่างยุติธรรม ไม่ใช่ขึ้นอยู่กับการขายตัวและขายวัฒนธรรม

พิทักษ์ ปัญญาบุตร

ข้อมูลได้จาก *New Internationalist* ฉบับ
กุมภาพันธ์ ๑๙๗๔

๑๒๗

รายชื่อหนังสือของ	สารสยาม	ประจำเดือนเมษายน
วิกฤตการณ์ของโลกปัจจุบัน วิชย์ ตันศิริ	เห็นอยู่แต่ผู้ยากเข็ญ ชุมนุมวรรณศิลป์ ม.ธ.	
ปัญหาและทางออกของประเทศด้อยพัฒนา วิทยากร เชียงกูล	วันมหาปิติ องค์การนิสิต ม.ธ.	
สันติประชาธรรม (พิมพ์ครั้งที่ ๒) ปวย อิงภากรณ์	นิตรรศการเงินแดง องค์การนิสิต ม.ธ.	
วิวัฒนาการของมาร์กซิสม์ (พิมพ์ครั้งที่ ๒) น. ชญาณุตม์	ศิลปการเลือกตั้ง ร.ท. จงกล ไกรฤกษ์	
อดีตของอนาคต ส. ศิวรักษ์	บทละคร สู่แผ่นดิน บุษยามา มุกดาสนิท	
นโยบายอเมริกาต่อเอเชียอาคเนย์ ส. ศิวรักษ์ แปล	คนจน นิตยสารรายเดือนของสหพันธ์นักศึกษาเสรีฯ	
เศรษฐศาสตร์ชาวพุทธ รังสรรค์ ณะพรพันธุ์ แปล	ตราชู นิตยสารรายเดือนของนิติศาสตร์ ม.ธ.	
อุดมคติ ปวย อิงภากรณ์	บ้าน นิตยสารรายเดือนของการเคหะแห่งชาติ	
วีรชนเอเชีย กอง บ.ก. สังคมศาสตร์ปริทัศน์	ป่าจารย์สาร นิตยสารรายสามเดือน	
การศึกษากับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม กลุ่มส่งเสริมปฏิบัติการทางสังคม	อนาคต นิตยสารรายเดือนของสมาคมอนุรักษ์ฯ	
การศึกษาเพื่อมวลชน ผลงานอันดับ ๓ ของชมรมแสงจันทร์	สังคมศาสตร์ปริทัศน์ นิตยสารรายเดือน	
เอียงข้างประชาชน เสกสรรค์ ประเสริฐกุล	ไทย - การต นิตยสารรายสองเดือนของอาศรมไทย-การต	
รวมพลัง ศูนย์กลางนักเรียนแห่งประเทศไทย	วิวัฒนาการวรรณกรรมไทย ชุมนุมวรรณศิลป์ ม.ก.	
สำนักงานจัดจำหน่ายหนังสือ ๑๔-๑๖ ตรอกนคร	ท่าพระจันทร์	กรุงเทพฯ ๒ โทร. ๒๑๕๑๐๘

วิจารณ์หนังสือ

เสียชีพอย่าเสียเงิน
หนังสือของศิลปิน
สำนักพิมพ์ศิลปินไทย

ปวย อังภากรณ์
ชุดความรู้ทั่วไป
ราคา ๒๒ บาท

หนังสือเล่มนี้ ประกอบด้วยภาคใหญ่ ๆ ๓ ภาค คือ “ความหวังและทางออก” “การศึกษาและการพัฒนาสังคม” กับส่วนที่เกี่ยวกับ “เศรษฐกิจและการคลัง” แต่ละภาคก็ประกอบด้วยบทความที่รวบรวมมาจากที่ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นที่แปลมาจากภาษาอังกฤษของผู้เขียนเอง บทปาฐกถา บทความที่เน้นไปในทางวิชาการที่มีตัวเลขและตารางแสดงรายละเอียดประกอบมากมาย ตลอดจนบทความที่เป็นการแสดงความคิดเห็นความอ่านหรือความเห็นที่สะท้อนสภาวะการณ์ในกาลสมัยนั้น ๆ และเป็นบทความที่ดัดแปลงมาจากเนื้อเรื่องที่เคยพูดเคยเขียนไว้ในที่อื่น ๆ มาแล้ว มาทำให้น่าอ่านและเป็นกิจลักษณะมากยิ่งขึ้น

ภาคแรก ความหวังและทางออก ประกอบด้วยบทความชื่อ เสียชีพอย่าเสียเงิน อันเป็นชื่อบทความที่นำมาเป็นชื่อของหนังสือ เป็นเรื่องเขียนขึ้นหลังจากเกิดเหตุการณ์ในเดือน ตุลาคม เริ่มด้วยการกล่าวสรุปวิกรรมของบรรดา “วีรชน” ทั้งหลาย จากนั้นก็เตือนให้ต้องทำอะไรบางสิ่งบาง

อย่างก่อนที่จะไม่ได้ทำอะไรในเชิงเปลี่ยนแปลง สังคมให้ดีขึ้น ซึ่งจะทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างเสียสิ้นไป นับตั้งแต่การกวาดล้างสัญลักษณ์ของระบบเผด็จการ คือผลของมาตรา ๑๗ การชี้ให้เห็นสิ่งที่น่าจะเป็นหรือน่าจะมีในกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับที่กำลังร่างใหม่ เป็นที่สังเกตว่าผู้เขียนใช้คำว่า รัฐธรรมนูญฉบับถาวร และสนับสนุนและแสดงตนเองว่าอยากมีส่วนร่วมในการตั้งกลุ่มการเมืองขึ้นใหม่ ซึ่งมีนโยบายในการพิทักษ์และปกป้องสิทธิเสรีภาพมากกว่าที่ต้องการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงและใกล้ชิดมากไปกว่านี้ เลยเถิดไปพูดถึงเรื่องปัญหาต่างๆ ที่คิดว่าคงจะเป็นสิ่งที่ค้างค้ำและกวนใจของผู้เขียนเป็นอย่างยิ่ง เช่น ปัญหาของชนกลุ่มน้อย ตลอดจนกลุ่มชนที่ผู้เขียนเรียกว่า “ผู้ก่อการร้าย” หรือ “คอมมิวนิสต์” ซึ่งเป็นส่วนที่ถ้าอ่านดีๆ แล้ว ก็อาจจะเห็นความคิดในการแก้ปัญหาทางการเมืองของผู้เขียนได้มากกว่าที่จะดูเอาจากการอ่านตามตัวอักษรอย่างผ่านๆ นอกจากนั้นก็ยังได้มองไปถึงกลุ่มพลังใหม่ที่เกิดขึ้น อันได้แก่พลังของบรรดานักเรียน นักศึกษา และเยาวชนทั้งหลาย โดยแสดงความหวังไว้ว่า น่าจะสามารถตั้งรับเอาพลังเหล่านี้มาผสมผสานกับกลุ่มพลังที่มีอยู่แล้ว คือพลังของรัฐบาลและของบรรดาข้าราชการทั้งหลาย อันทำให้เกิดเป็นประเด็นปัญหาที่น่าจะถกเถียงกันได้ว่า พลังของเยาวชนถ้าคิดในระยะยาวแล้ว จะยังคงสามารถรวมกันเป็นกลุ่มเป็นก้อน และยังเชื่อมั่นในพลังอุดมการณ์ของตนอย่างแน่นแฟ้นแค่ไหนเพียงไร ก่อนที่จะถูกกลืนละลายหายไปกับระบบราชการที่น่าจะก่อให้เกิดโทษมากกว่าคุณต่อแนวทางของขบวนการนี้ และ

โดยเฉพาะในยุคที่กำลังหลงใหลในความเรืองรองของระบบประชาธิปไตยเช่นนี้แล้ว ก็ยิ่งหวังได้ยากที่จะเห็นพลังเยาวชนเหล่านี้รอดพ้นปากเหยี่ยวปากกาของบรรดาทรชนที่สวมหน้ากากแห่งนักบุญเข้ามายั้มหวาน และให้ทำโน่นทำนี่ได้ อย่างไรก็ดี ส่วนอนันสรสรวายและเนื้อความที่ได้ถ้อยของบทความนี้ ทำให้รู้สึกต้องระมัดระวังในการอ่านบรรดาข้อเขียนในลำดับต่อไปมากยิ่งขึ้น การที่ผู้เขียนได้ละคำบางคำในบางประโยคขึ้น ก็ดูเหมือนจะเป็นการเตือนให้ผู้อ่านสนใจต้องจับเอาความหมายในระหว่างบรรทัดด้วยความเอาใจใส่มากยิ่งขึ้น

ส่วนเรื่อง *ทางออกของไทยหลังสงครามอินโดจีนนั้น* ดูจะไม่ได้เสนอแนะทางออกอะไรที่จะนำมาเรียงตามลำดับเรื่อง ๑๒๓ อย่างที่ผู้เขียนได้ใช้ในบทความอื่นๆ โดยนัยของบทความนี้แล้ว ผู้อ่านน่าจะได้รับความรู้สึกได้ว่า ผู้เขียนได้กล่าวเตือนบรรดานักเผ่ามองทางการเมืองทั้งหลาย ว่าจะในระดับไหนให้ระมัดระวังยิ่งขึ้น ก่อนที่จะเอาข้อมูล ที่ตนได้รับมาสรุปตีความเองตามใจชอบ อย่างน้อยก็ควรตรวจสอบให้แน่ชัดมากเท่าที่จะเป็นไปได้ว่า ข่าวสารหรือข่าวลือที่ตนได้ยินได้ฟังมานั้น มีอันไหนบ้างที่ควรปล่อยให้ผ่านไป หรือมีอันไหนบ้างที่น่าจะติดตามพินิจพิจารณาให้ละเอียดลึกซึ้ง ตลอดจนจนการพูดถึงความจำเป็นที่จะต้องเร่งเรียน เร่งศึกษาให้รู้ซึ่ง โดยเฉพาะในบรรดาบุคคลที่มีหน้าที่และคนที่ควรจะมีหน้าที่ทั้งหลาย อย่างไรก็ตามก็พอจะสรุปได้ว่า ผู้เขียนแนะนำให้เราอย่าเอาประเทศทั้ง ประเทศไปผูกมัดกับประเทศใดประเทศหนึ่งจนเกินไป เช่นถึงขนาดที่อนุญาตให้เขาเข้ามาตั้งฐานทัพแล้วไม่มีปัญหาขอให้เขาออกไป แต่ควรจะดำเนินนโยบายทางการทูตให้นุ่มนวลควบกับเขาทุกๆ ฝ่าย หันหน้ามาเจรจาตกลงผ่อน

ผ่อนยาว มากกว่าที่จะทำตัวเป็นนักมวยเมาหมัด ถกเขาเป็นหัว ให้ไปเที่ยวชกต่อยกับชาวบ้านใกล้เคียงเคียงตั้งทุกวันนี้ ทั้งยังเตือนไว้ด้วยว่า ถ้าเขายังคงเร่งแสดงบทบาทอยู่ต่อไปแล้ว อนาคตของชาติก็คงจะมีตมมมากยิ่งขึ้น

เท่าที่พูดมานี้ก่อให้เกิดปัญหาที่น่าคิดว่า รัฐบาลไทยสามารถจะทำอะไรได้ทันการละหรือ ในเมื่อยังคงต้องพึ่งพาอาศัยแขนขาของระบบราชการอันเน่าเฟะ และเป็นแหล่งสุดท้ายที่จะหวังได้รับความคิดความอ่าน หรือทำการใดๆ ในแง่สร้างสรรค์ได้ ส่วนใหญ่ของผู้ที่มีหน้าที่พิจารณาตัดสินปัญหาก็เป็นพวกที่อยู่ในระบบมานาน จนอาจจะกลัวที่จะต้องประสบกับการเปลี่ยนแปลงอย่างกระทันหันเช่นนี้ ทั้งนี้ก็ยังมีได้พูดถึงบรรดาผู้ที่ต่อต้านคัดค้าน เพราะเป็นห่วงในอำมิสสินจ้างและรางวัลที่ตนได้รับมากกว่าอนาคตของประเทศ จึงเห็นได้ว่า เป็นไปได้ยากอย่างยิ่งที่จะหวังว่าจะเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมายในแนวนโยบายต่างประเทศได้ เฉพาะการหวังที่จะลดความขัดแย้งที่เกิดอย่างรุนแรงในรูปของการใช้อาวุธตามเขตนอกๆ เมือง โดยเพียงแต่การไปพูดคุยกับประเทศที่บรรดาข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ทั้งหลายคิดกันว่า น่าจะช่วยผ่อนหนักให้เป็นเบา นั้น ก็ดูจะเป็นเรื่องที่น่าหัวเราะมากกว่าอย่างที่คุณเขียนได้ตั้งไว้

ความรับผิดชอบของผู้ใหญ่ ตามเนื้อเรื่องจะเห็นว่า ผู้เขียนก็เป็นบุคคลหนึ่งที่ได้เข้าร่วมขบวนการสังคมนานาชาติ ไม่ว่าจะโดยความรู้ตัวหรือไม่ตั้งใจก็ตาม กล่าวคือ เป็นการมองคำสั่งสอนทางพุทธศาสนาในแง่ใหม่ๆ หมายถึงการนำเอาคำเดิมมาตีความหมายใหม่ในทางที่คิดว่าควรจะเป็นด้วยการเอาธรรมที่กล่าวถึงหน้าที่ของผู้เป็นพ่อแม่ มาอธิบาย ประกอบตัวอย่างที่กำลังเกิดขึ้น ในสังคม

ไทย และส่วนใหญ่ก็เป็นปัญหาที่จะต้องหาทางแก้
อย่างเร่งด่วน เช่นเรื่อง การมอบทรัพย์สินให้ในสมัย
ก็อธิบายว่า ทรัพย์สินนั้นจำแนกเป็น ความสุขสมบูรณ์
ทางร่างกายและจิตใจ แล้วก็นำไปเชื่อมกับเรื่อง
โภชนาการสมัยใหม่ ความรู้ทั้งทางวิชาการกับความ
รู้รอบตัว ก็นำไปประยุกต์กับเรื่องของการศึกษา
นับตั้งแต่การให้ข้อคิดใหม่ๆ เกี่ยวกับเรื่องเพศศีก
ษา จนถึงการศึกษาวิชาชีพวิจารณ์เรื่องการศึกษาใน
ระดับมหาวิทยาลัย หรือการต้องการกำลังคนทาง
ด้านอาชีพที่พลอยถูกนำมากล่าวถึงด้วย นอกจากนี้
นั้นก็พยายามที่จะพูดถึงเรื่องของการ ทำดีได้ดีทำ
ชั่วได้ชั่ว อย่างตื่นคิดตึงตังมากขึ้น โดยกล่าวแย้มๆ
ถึงเงื่อนไขภายนอกของสังคมว่า เป็นตัวกำหนด
อย่างสำคัญ หาใช่เป็นเรื่องเกี่ยวกับบาปบุญคุณ
กรรมแต่ประการเดียวไม่ (ดู พระพุทธศาสนากับการ
พัฒนาชาติ ในบทความภาคที่สองประกอบ
ด้วย)

ภาคที่เกี่ยวกับ การศึกษาและการพัฒนา
สังคม เป็นเรื่องการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย
ทั้งสองเรื่อง แล้วเป็นเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสังคม
คือพัฒนาชนบทกับการพัฒนาในเอเชียตะวันออกเฉียง
ใต้ และพระพุทธศาสนากับการพัฒนา

เรื่องแรกมีใจความสำคัญมุ่งในแง่การเสนอ
แนะให้มหาวิทยาลัยมีอิสระในการดำเนินการ อย่าง
น้อยในรูปทางการเงิน และถ้าเป็นไปได้ ก็หน้าที่
จะแยกระบบข้าราชการที่ผูกพันจนบรรดาครูบาอา
จารย์ทั้งหลายประพฤติปฏิบัติตนจนเป็นข้าราชการ
หรือเจ้าขุนมูลนายมากกว่าจะเป็นอาจารย์จริงๆ ที่น่า
สังเกตคือ สิ่งที่คุณเขียนกล่าวถึงเรื่องเล่ห์กลของ
บรรดาข้าราชการทั้งหลาย ที่ย้ายเข้ามาเป็นอาจารย์
มหาวิทยาลัย เพื่อหวังจะได้รับการเลื่อนขั้นโดยฉับ
ไว เมื่อได้ต้องตามความต้องการแล้ว ก็หาทาง

ขยับขยายไปอยู่หน่วยงานอื่น เพื่อหวังความก้าวหน้าทางราชการต่อไป และเมื่อติดขัดการเลื่อนขั้น
เลื่อนตำแหน่ง ก็ขอย้ายกลับเข้ามาเป็นอาจารย์ใหม่
นั้น ถ้าเป็นเรื่องจริง ก็นับว่าเป็นเส้นยึดต้องการ
การศึกษาเป็นที่ยิ่ง และยิ่งจะต้องย้อนถามกันไปว่า
สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นได้อย่างไร เป็นไปได้หรือไม่ว่า
บุคคลจำพวกนี้สามารถประพฤติได้เช่นนั้นก็เพราะมี
เส้นมีสายมีพรรคมีพวกซึ่งแอบแฝงซ่อนเร้นอยู่ภายใน
วงการศึกษาเก่าก่อน และถ้าเป็นความจริงด้วยละ
ก็ ผู้เขียนจะยังคงเสนอให้มีการประนีประนอมยอม
ยอมกับบรรดาข้าราชการทั้งหลายที่เลวๆ ตลอดจน
บรรดาข้าราชการการเมืองที่เข้ามาแล้วสวมในแวดวง
ทางการศึกษาโดยเจตนาอันมิชอบดังที่ผู้เขียนก็ได้
กล่าวไว้ด้วยตนเองอีกหรือ แน่่อนการประนีประ
นอมบางครั้งก็เป็นของจำเป็น แต่บางครั้งก็หน้าที่
จะนำผลเสียมาให้มากกว่าผลดีเสียอีก แต่อย่างไรก็
ดี เป็นสิ่งที่น่าชมที่ผู้เขียนได้กล่าวสิ่งเหล่านี้ออกมา
โดยตรง เฉพาะอย่างยิ่งในช่วงระยะที่คนอื่น ๆ พากัน
ถกถกถกถกการเมืองจนพากันหลบหลีกหนีหน้าไปเสีย
สิ้น

ส่วนในเรื่องมหาวิทยาลัยกับสังคมไทยนั้น
เขียนได้น่าอ่าน แม้จะไม่ใช่เป็นความคิดหรือความ
ต้องการที่เพิ่งกล่าวถึงเป็นครั้งแรก แต่ก็เขียนได้
ละเอียดครอบคลุมความสำคัญเสียทุกด้าน ซึ่งผู้ที่
เกี่ยวข้องก็วงการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย ไม่
ว่าจะเป็นฝ่ายผู้บริหาร ฝ่ายอาจารย์ผู้สอน ตลอด
จนนักศึกษาทั้งหลายควรจะได้อ่านอย่างถวิลหน้า
และไม่ควรแต่จะอ่านเพียงอย่างเดียว ถ้าเห็นดีเห็น
งามด้วยก็น่าที่จะช่วยกันทำให้ความคิดความอ่าน
เหล่านี้เป็นจริงเป็นจังขึ้นมา

บทความเรื่อง จุดมุ่งหมายในการพัฒนา
ชนบท นั้น นำผิดหวังเป็นอย่างยิ่ง แม้ว่าในบท

ความจะกล่าวถึงสิ่งต่างๆที่น่าจะเป็นความจริง เช่น อัตรารายได้ของประชากรต่อหัวต่ำมาก แผนพัฒนาทางสองสามแผนที่ผ่านมาอาจจะเรียกได้ว่า เป็นความล้มเหลว และพูดถึงเป้าหมายในการพัฒนา ชนบทว่า เพื่อความอยู่ดีกินดี ประชาชนมีรายได้ อันแท้จริงเพิ่มมากขึ้น ตลอดจนมีความมั่นคงใน ทางเศรษฐกิจพอสมควร เช่นการเสนอแนะให้มีการปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของชาวนา ด้วยการส่งเสริมให้ชาวนามีที่นาของตนเอง การให้สินเชื่อด้วยดอกเบี้ยราคาถูก มีการประกันราคาผลผลิต เป็นต้น สรุปว่า ให้ชาวนาชนบทสามารถที่จะ “ซื้อ ได้ถูก ขาย ได้ราคาดี คุ้มได้สะดวก” ตลอดจนพูดถึงอุปสรรคต่างๆ ในการพัฒนาชนบท เช่น ปัญหา การมีลูกมาก การทำลายสิ่งแวดล้อม การไร้วิทยา ศาสตร์ในทางที่ผิด ตลอดจนการละเลยการศึกษา ก็ตาม ทั้งหมดนี้จะเห็นได้ว่า ผู้เขียนจะโดยตั้งใจ หรือไม่ก็ตาม ได้แสดงที่ทำของการไม่มองปัญหาที่เป็น ต้นตอของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมด ว่า สิ่งไหนเป็นต้นเหตุใหญ่ที่ชักนำไปก่อปัญหาปลีกย่อยอันผู้เขียนอ้างว่าเป็นอุปสรรคในการพัฒนาชนบท เช่น ปัญหาการทำลายสิ่งแวดล้อม หรือการ ไร้วิทยาศาสตร์ในทางที่ผิดนั้น น่าจะเป็นผลโดยตรงจากระบบเศรษฐกิจที่เราอนุญาตให้มีการ ประกอบการกันอย่างเสรีจนเกินขอบเขต เป็นการเปิด โอกาสให้มีการแสดงความโลภโมโหสันจนเกินเหตุ อย่างที่ผู้เขียนเองได้กล่าวไว้ ระบบบริหารซึ่งเป็น พื้นธองฝ่าฝืนกับ ระบบการให้สินจ้างรางวัลเพื่อ ความสะดวกในการกอบโกยเอากำไรตามระบบนายทุนนั้น ย่อมหวังที่จะให้มาเป็นเครื่องมือเพื่อช่วย พัฒนาไม่ได้ การละเลยต่อการศึกษานั้น มิใช่ เพราะการเก็งกำไรเงินและกำลังความสามารถของ รัฐบาลที่จะจัดการได้หรือหากหรือ แต่ถ้าไปดูตัวเลข

ของเงินทุนที่ถูกนำออกนอกประเทศ ไม่ว่าจะเป็น เงินทองที่นำไปใช้จ่ายให้บรรดากักเรียนนอกกลับ มาเป็นเทวดา หรือเงินที่บริษัทต่างค้ากอบโกย เอาไปบ้านเมืองของเขาเพราะเราไปชักชวนให้เขา มาลงทุน แต่ทั้งหมดนี้ผู้เขียนก็ได้กล่าวถึง ซึ่ง อาจจะเป็นด้วยความเผอเรอกระมัง เราใช้เงิน ทองไปซื้ออาวุธมาใช้จ่ายเพื่อการปราบปรามฝีมือคอมมิวนิสต์จากประเทศอื่นเท่าใด หรือผลร้ายของการ ช่วยเหลือจากต่างประเทศนั้นมีมากเพียงใด แต่ผู้เขียนก็ยังเสนอหนทางให้มีการ ขยับขยายการลงทุน จากต่างประเทศมากขึ้นอีก โดยมีได้เอ่ยถึงเงื่อนไข ที่เราจะต้องรองประการใด ก็กับการกล่าวถึงการ แก้ปัญหาโดยวิถีทางโดยอ้อม เช่นการเสนอให้บรรดาชาวนาชนบททั้งหลายซึ่งเป็นชาวไร่ชาวนาเป็น ส่วนใหญ่ ได้มีโอกาสที่จะกู้เงินเพื่อนำมาใช้หนี้ ก็ มิใช่การเก็บค่าพริเมียมข้าวหรือที่ทำให้ราคา ข้าวต้องถูกกดราคาอยู่ทุกวันนี้ มิใช่เพราะเราอนุญาตให้มีการครอบครองที่ดินกันอย่างมหาศาล แล้ว คอยแต่เก็บค่าเช่าอย่างเดียวเท่านั้นมิใช่หรือ ที่ทำให้จนแล้วจนรอดชาวนาไม่มีโอกาสมีที่นาของตนเอง และมีใช้การอนุญาตให้มีการกอบโกยเงินทอง ออกนอกประเทศกันอย่างเสรีทุกวันนี้หรือหรือ ที่ ทำให้รายได้ของเราไม่พอรายจ่าย มิใช่ระบบภาษี แบบล่าหลัง การละเว้นภาษีมรดก การเก็บภาษีมรดก การเก็บภาษีอย่างไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วยหรือ ที่เป็นผลให้เกิดความทุกข์ยากทุกวันนี้ และ แม้จะหลีกเลี่ยงมิใช่คำว่า จักรพรรดินิยม ก็ตามที ก็ไม่มีคำอะไรอื่นที่น่าจะพูดได้ตรงตามความจริงได้ มากยิ่งกว่านี้ และหนทางแก้ไขที่ผู้เขียนเสนอมา ทั้งหมดก็ไม่สามารถแก้ไขเยียวยาในสิ่งที่ผู้เขียนเอง

อ่านต่อหน้า ๘๗

บรรณาธิการ

อันที่จริงเรื่อง *คอคอดกระ* ดูเหมือนจะเงียบหายไป หลังจากที่นายเชาว์ เชาว์ขวัญยืน และข้าราชการไทยกลุ่มหนึ่งได้เสนอให้มีการขุดคลองนี้ในสมัยรัฐบาลทหารฯ อีกทั้งตอนนั้น ยังได้รับเสียงสนับสนุนจากผู้أำนวยการหนังสือพิมพ์รายวันฉบับหนึ่ง ซึ่งเคยให้ความเห็นไว้ว่า “--การขุดคอคอดกระนี้จะมีผลดีต่อประเทศไทยทั้งทางด้านเศรษฐกิจและด้านยุทธศาสตร์ ประชาชนจะมั่งงานทำอย่างน้อย ๕ ปี เมื่อมีการขุดคลองนี้ท่าเรือซึ่งอยู่ปลายคลองจะมีรายได้เพิ่มขึ้นมากมายจากเรือสินค้าและเรือบรรทุกน้ำมัน และในบริเวณนั้น อุตสาหกรรมจะเกิดขึ้นมากมาย ทางด้านยุทธศาสตร์คลองนี้จะทำให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่สำคัญและเป็นศูนย์กลางไปสู่ความปลอดภัย ---” (*บางกอกโพสต์*, ๕ กรกฎาคม ๒๕๑๕) ความเห็นดังกล่าวแม้รัฐบาลทหารฯ จะล้มไปเพราะเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม แต่ตัวเจ้าของความเห็นกลับขึ้นมามีบทบาทในวงการของรัฐบาลชุดพระราชทาน ซึ่งเราไม่แน่ใจว่าจะเล่น *ทางเครื่อง* หรือ *หัวเครื่อง* อีกเมื่อไร อีกทั้งไม่แน่ใจว่ากลุ่มคนที่เคยเสนอให้ขุดคลองนี้ จะล้มเลิกความคิดไปแล้วหรือยังเก็บตัวคอยดูจังหวะเหมาะ เพราะถึงแม้ นายนิธิพัฒน์ ซาลินันท์ เลขาธิการพลังงานแห่งชาติ จะให้เหตุผลคัดค้านแผนการขุดคอคอดกระของนายเชาว์ หลังจากที่ได้ทำการสำรวจแล้ว แต่ นายสวัสดิ์ ศรีสุข เลขาธิการสำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ กลับเห็นด้วยที่จะให้มีการขุดและเลยเถิดออกไปถึงขนาดว่า *ควรรื้อระเบิดนิวเคลียร์ทำการขุด* โดยอ้างเหตุผลร้อยแปดรับรองความปลอดภัยจากผลของกัมมันตภาพรังสี และยืนยันว่า ‘ปรมาณูเป็นเรื่องเล็ก--’ ถ้าหากจะนำมาใช้ในการขุด (ดู ‘การเสนอใช้ระเบิดนิวเคลียร์ประกอบการสร้างคลองกระ’ *วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๑๖) ก่อนหน้านั้น ๑ ปี เราเคยให้ความเห็นไว้ในบทนำ *สังคมศาสตร์ปริทัศน์* (สิงหาคม ๒๕๑๕) ในทำนองที่ไม่เชื่อว่าโครงการนี้จะให้ผลประโยชน์แก่ประเทศไทยตามที่ฝันกันไว้มากนัก และก่อให้เกิดข้อถกเถียง มีทั้งผู้เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยมารายอยู่ ซึ่งเราก็เงียบไป เพราะมีปัญหาอื่นแทรกขึ้นมาให้ต้องติดก่อนเช่น

โครงการสนามบินหนองงูเห่า การสร้างเรดาห์บนตอยอินทนนท์ แต่เท่าที่ทราบโครงการคอคอดกระก็ยัง
ดำเนินไปอย่างลับๆ ในกลุ่มผู้ที่เสนอให้มีการขุดและผู้มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง คงได้จัดให้มีการประชุมที่
กรุงโตเกียว ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๑๖ อันมีตัวแทนจากประเทศไทย ญี่ปุ่น สหรัฐ
ฝรั่งเศส และเนเธอร์แลนด์ เข้าร่วมประชุมด้วย (ใครเป็นใครในการประชุม ท่านครุราชซื้อได้ในฉบับนี้)
ซึ่งผลของการประชุมครั้งนี้ ไม่เปิดเผยความจริงทั้งหมดต่อประชาชน จนเมื่อเร็วๆ นี้ (๖ กุมภาพันธ์
๒๕๑๗) นายโอกะตะ สมาชิกสภาสังกัดพรรคสังคมนิยม ได้ตั้งกระทู้ถามนายทานากะ ในที่ประชุมสภา
โตเกียว ว่า *ญี่ปุ่นมีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการขุดคอคอดกระโดยใช้ระเบิดปรมาณูเพียงใด* ซึ่งนาย
ทานากะได้ตอบ่ายเบี่ยง นายโอกะตะจึงเปิดเผยออกมาว่า ผลจากการประชุมครั้งนั้น ผู้เข้าร่วมประชุม
จากกระทรวงการต่างประเทศของญี่ปุ่นได้ทำรายงานโดยละเอียดถึง ๕ ฉบับ เพื่อแจกจ่ายไปทุกหน่วยราช
การของญี่ปุ่นที่เกี่ยวข้อง ถึงรัฐบาลญี่ปุ่นจะปฏิเสธว่าไม่เคยทราบมาก่อน เราก็จึงประจักษ์อย่างเปิดเผย
ว่า 'โครงการคอคอดกระ' อันเป็นผลประโยชน์ร่วมของนายทุนเห็นแก่ได้และนักวิชาการบ้าวิชานี้ยังมีได้
ล้มเลิกไปแต่ประการใด หากยังดำเนินต่อไปอย่างลับๆ เพื่อหาจังหวะและโอกาสที่จะเสนอขึ้นมาใหม่ เราย
ในฐานะพี่น้องเล็กๆ จึงต้องทำงานแข่งเวลากับคนพวกนี้ เมื่อ ๒ ปีก่อนนั้น เรายังไม่มีข้อมูลและ
เหตุผลเพียงพอที่จะคัดค้านโครงการนี้ แต่จากรายงานของ 'กลุ่มศึกษาโครงการคอคอดกระ' ที่ *สังคม
ศาสตร์ปริทัศน์* เสนอให้ท่านผู้อ่านพิจารณาในฉบับนี้ *เราขอแสดงความเห็นคัดค้านโครงการคอคอดกระ
ทุกเงื่อนไข ไม่ว่าจะขุดด้วยวิธีธรรมดาหรือใช้ปรมาณูก็ตาม* เราจะขอต่อสู้ในทุกกรณีร่วมกับทุกกลุ่ม
และทุกชมรมที่เห็นคัดค้านโครงการดังกล่าวนี้ และจะไม่หยุดการเปิดโปงอยู่เพียงแค่นี้ ดังบทนำของ
ส.น.ท.ญ. สวร ฉบับฤดูใบไม้ผลิ ได้กล่าวตรงๆกับใจเรว่า "-- จะไม่หยุดการศึกษายู่แค่นั้น トラบเท่าที่
ยังมีนักธุรกิจที่หวังประโยชน์ส่วนตัวจนกล้าเอาประเทศและชีวิตของประชาชนเข้ามาเป็นเดิมพัน トラบเท่า
ที่ประเทศที่จะใช้ประโยชน์จากคอคอดกระยังพยายามยัดเยียดเงินให้ก็ トラบเท่าที่ผู้เชี่ยวชาญยังจะเดินต้น
กับโครงการขนาดใหญ่อย่างนี้อยู่ โครงการนี้คงจะถูกหยิบยกขึ้นมาอีก เราจึงต้องเตรียมตัวให้พร้อมเสมอ
สำหรับการต่อสู้หรือต่อต้าน เพื่อสิ่งที่เป็นความถูกต้องของประเทศเรา"

เรื่องเด่นในฉบับนี้อีกเรื่องหนึ่ง ที่จะต้องตีความและสังเกตให้ดี คือสัมพันธภาพที่ ๗ ๗ ๗ รัฐมน
ตรกระทรวงการต่างประเทศคนปัจจุบันให้กับผู้สื่อข่าวของเรา ซึ่งเป็นนักเขียนประจำคอลัมน์ *ปลาใหญ่
กินปลาเล็ก* นักแปลประจำสถานทูตทั้งหลาย ขอท่านจงแปลอย่างเคารพต้นฉบับให้มากที่สุด เดี่ยวเจ้า
นายท่านจะเข้าใจผิด ประเด็นสำคัญของการสัมภาษณ์นี้ก็คือ เป็นครั้งแรกที่รัฐมนตรีกระทรวงการต่างประ
เทศในรัฐบาลชุดนี้ ได้ประกาศว่าการใช้ฐานทัพของสหรัฐในเมืองไทยเพื่อบินไปทิ้งระเบิดประเทศเพื่อน
บ้านนั้น จะต้องเข้าที่ประชุมคณะรัฐมนตรี และรัฐมนตรีกระทรวงการ ต่างประเทศจะต้องเห็นชอบ
อย่างเป็นลายลักษณ์อักษรเสียก่อน มิใช่ผ่านจากปากนายพล ๒-๓ คน ก็ทำได้เหมือนเมื่อก่อน อีกประ
การหนึ่ง เราใคร่อยากขอให้ถือว่า บทสัมภาษณ์นี้น่าจะเป็นการเปิดศักราชใหม่ระหว่างไทยกับเวียตนาม
เหนือ เช่นเดียวกับเมื่อครั้งฉบับแนะนำสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้เปิดศักราชใหม่ให้แก่การเล่นบึงปอง
การเมืองกับจีน คราวนี้ ไม่มีใครบ้างหรือที่อยากเตะตะกร้อกับเวียตนามเหนืออยู่บ้าง

50000 055/22
17 Mar. 17.

THE SOCIAL SCIENCE REVIEW MONTHLY
KRA CANAL PROJECT ISSUE
Vol. 12 No. 4 April 1974

	4	Hard Times
	5	Letters to the Editor
	9	Leading Article : The Poor is the Progressive Force.
<i>Pansak Vinyaratn</i>	12	Problems or Prospects : Vietnam - Thailand.
<i>Khanchai Bunpan</i>	22	Poem / Cloudy Sky.
<i>Montri Parithat</i>	23	Ban Na-sai : Not the First and the Last Incident.
'Kra Canal Study Group'	28	We Protest Against Kra Canal Project.
<i>Kenneth O' Hara</i>	61	Kra Canal : In Whose Interest ?
<i>Thawisak Piyakanjana</i>	69	Man and Environment / The Impact of Kra Canal Upon the
<i>Suphachai Manaspaibul</i>	82	Could the Anti-Japanese Help Solved the Problem ?
<i>Kubo Ken</i>	88	Interview / People's Movement in Japan and Southeast Asia.
<i>Phruhat Noikhumwong</i>	94	Letter From Korea / Kim Dae-jung-Pak Chung-hi : Whose Int
<i>Thanes Jaroenmuang</i>	102	Letter From Up-Country / Student and Democracy.
<i>Pithak Panyayuth</i>	110	Third World / The Ugly Face of Tourism.

<i>Amnuaychai Patipat</i>	114	Book Reviews
	118	Editor

Niwat Kongpien Cover

President : Puey Ungphakorn
Advisory Board : Pansak Vinyaratn, Rangsan Thanapornpan, Sulak
Editor in Chief : Suchart Sawadsri

The Social Science Review

Office : Chula Soi 2, Phya Thai Rd., Bangkok Metropolitan,
Tel. 57622

Printed By : Siva Phorn Ltd., Part.
74 Soi Rajjataphan, Makkasan, Bangkok Metropolitan
Tel. 515752, 522639.